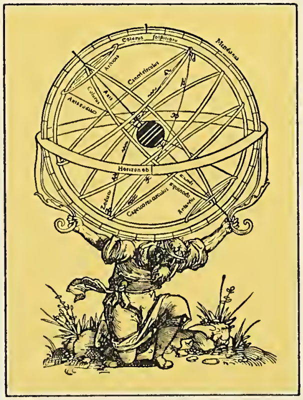
BURNDY
LIBRARY
Chartered in 1941

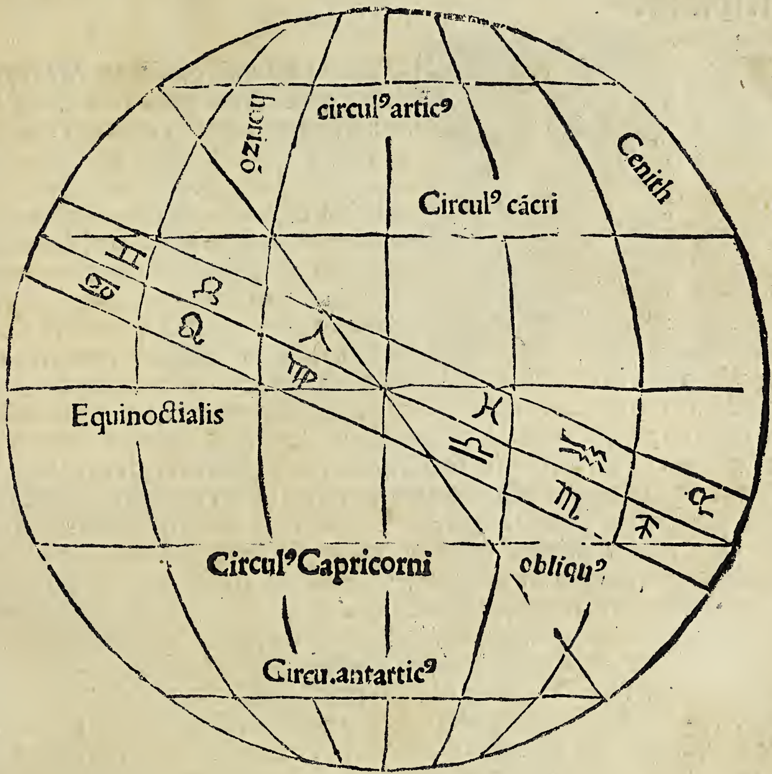
GIFT OF
BERN DIBNER

*The Dibner Library
of the History of
Science and Technology*

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

Alchabitius cū cōmento.
Cū gratia et priuilegio.

Libellus iſagogicus abdilazi. ideſt ſerui glorioſi dei: Qui dicitur alchabitius ad magiſteriuȝ iudiciorū aſtrorum interpretatus a ioanne hiſpalenſi ſcriptumque in eundem a ioanne ſaxonie editum vtili ſerie connexum incipiunt.

Poſtulata a domino ꝓlixitate vite ceyphadala. i. gladij regni ⁊ durabilitate ſui honoris cuſtodia quoqȝ operum eius ſiue bonorum atqȝ extenſione ſui imperij: exordiamur id quod volumus narrare. Cū vidiſſem cōuentum quorundaȝ antiquorum ex auctoribus magiſterij iudicioruȝ aſtrorum edidiſſe libros quos vocauerūt introductorios huius magiſterij id eſt iudiciorum aſtrorum: ſed quoſdã ex eis nō fuiſſe ſcrutatos diligenter vniuerſa que neceſſaria ſunt in eodem magiſterio de his que conueniunt introductorio. quoſdam vero ea que neceſſaria ſunt protuliſſe prolixe: ⁊ qȝ quod neceſſarium eſt in eo perijſſe cernerem. Quoſdam quoqȝ in ordinatione eorum que protulerunt nō inceſſiſſe itinere diſcipline conſpexiſſem cepi edere hunc librum: ⁊ poſui eum introductoriuȝ. atqȝ collegi in eo ex dictis antiquorū qcquid neceſſariuȝ eſt huic magiſterio ſecundum modum introductoriū: ⁊ nō introduxi ratiocinationes diſputationi ſiue defenſioni eorum que protulimus neceſſarias cum ſint in libro Ptolomei qui appellatur alarbamacalet id eſt quattuor tractatuum: ⁊ in libro meo quem edidi in confirmatione magiſterij iudiciorum aſtrorum: ⁊ in deſtructione epiſtole haiſſebenhali in annullatione eius ex ratiocinatione que ad hoc poſſint ſufficere: ⁊ diuiſi eum in quinqȝ differentias. Prima differentia eſt in eſſe circuli ſignorum eſſentiali ⁊ accidentali. Secunda differentia in naturis planetarum ſeptem: ⁊ qd illis proprium: ⁊ quid ſignificent. Tertia differentia in his que accidunt planetis ſeptem in ſemetipſis: ⁊ quid accidat eis adinuicem. Quarta differentia in expoſitione nominum aſtrologorum. Quinta differentia in vniuerſitate partium ⁊ expoſitione eſſe earum in gradibus.

Differentia prima.

BF
1676
Q01
1502
RB NMAH

De diuiſione circuli ſignoꝛuꝫ

NJtach ideſt circulus ſignoꝝ diuidiť in.xij. ptes equales ſcđꝫ diuiſionē circuli ſignorū: ⁊ hee.xij.ptes dicunť ſigna ⁊ referunť ad imagines q̃ ſunt ſub eodē zodiaco circulo: q̃ ſunt Aries Taurus Gemini Cācer Leo Uirgo Libꝛa Scoꝛpius Sagittariuſ Capcoꝛnus Aq̃rius ·piſces. Et vnūquodq; iſtoꝝ ſignoꝝ diuidiť in.xxx.ptes eq̃les: q̃ gradus vocanť. Et gradus diuidiť i.lx. minuta: ⁊ minutū in.lx.ſcđa: ⁊ ſcđꝫ i. lx.tertia. Silr̃ q̃ ſequunť quarta.ſ.⁊ qnta aſcendēdo vſq; ad īfinita. ¶ Et ſex ex his ſignis ſunt ſeptētrionalia.i. ab initio arietis vſq; in finem virginis q̃ ſunt ſeptētrionalia a linea eqnoctiali: ⁊ ſex meridiana.i.ab initio libꝛe vſq; in finē piſciū. Et ſex ex illis dicūť directe aſcēdētia ideſt ab initio cancri vſq; i finē ſagittarij. Et ſex toꝛtuoſe aſcēdentia dicunť.i.ab initio capꝛicoꝛni vſq; in finē geminoꝝ. Et toꝛtuoſe aſcēdētia obediūt directe aſcēdētibus: hoc ē: duo ſigna q̃ fuerint vnius lōgitudis a capite cācri obediūt ſibi vt gemini cācro. Taurus leoni Aries virgini. Et piſces libꝛe aq̃rius ſcoꝛpioni. Et capꝛicoꝛnus ſagittario. ¶ Et duo ſigna q̃ fuerit vnius lōgitudis a capite arietis dicunť ꝯcoꝛdātia in itinere vt aries ⁊ piſces. Taurus ⁊ aq̃rius. Gemini ⁊ capcoꝛnꝰ. Cācer ⁊ ſagittariꝰ. Leo ⁊ ſcoꝛpio. Uirgo ⁊ libꝛa. ¶ Et vocať medietaſ circuli q̃ ē ab initio leonis vſq; i finē capcoꝛni medietas maxia: ⁊ ē medietas ſolis: qꝛ ſol in oi hac medietate hꝫ pꝛincipiū ſicuti hn̄t plāete i ſuis terminis. Et alia medietas q̃ ē ab initio aq̃rij vſq; in finē cācri vocať minima: ⁊ eſt medietas lune: qꝛ lūa ſilr̃ hꝫ in oi hac medietate ꝑncipiū ſicut ſol in maxia ⁊ vocať illa medietas q̃ eſt ab initio arietꝭ vſq; in finē virginis medietas calida: ⁊ alia q̃ eſt ab initio libꝛe vſq; in finē piſciuꝫ vocať medietas frigida. Et vocať illa q̃rta ps circuli que eſt ab initio Arietꝭ vſq; in finē geminoꝝ quarta calida hūida vernalis puerilis ſanguinea. Et illa q̃ ē ab initio cācri vſq; in finē virginis dř q̃rta calida ſicca eſtiualis iuuenilis colerica. Et illa q̃ eſt ab initio libꝛe vſq; in fineꝫ ſagittarij dř q̃rta frigida ſicca autūnalis melācholica: ⁊ ſignificat initiuꝫ diminutiōis mediocris etatꝭ. Et illa q̃ eſt ab initio capꝛicoꝛni vſq; in finē piſciū dř q̃rta frigida hūida defectiua ſenilis hyemalis flatica. Oibus āt plāetis q̃ ferunť in his ſignis non ꝙ ſint in eis: ſed qꝛ ferunť ſub eis hoc ē indirecto eoꝝ. Altioꝛ ⁊ ꝓpioꝛ circulo ſignorū ⁊ curſu tardioꝛ eſt Saturnus: deinde Jupiter. deinde Mars. deinde Sol. deinde Uenus. deinde Mercurius. deinde Luna que eſt terre ꝓpioꝛ ⁊ curſu oibus velocioꝛ. Significātur autē etiam per caput draconis ⁊ caudam cū planetis quedaꝫ ſignificatiōes ſicut exponemus in ſequētibus.

De domibus planetarum.

HAbent quoq; planete in his ſignis poteſtates: quaſdam p naturā quaſdā per accidēs. ¶ Que ſūt p naturā ſunt hee domus. Exalta-

tio.Terminus.Triplicitas.Facies.De illis autem que per accidens ſunt loco conuenienti tractabimus. ¶Domus ſunt hee Aries ⁊ Scorpius.domus Martis Taurus ⁊ libra.domus Ueneris .Gemini ⁊ virgo.domus Mercurij Cácer.domus Lune Leo.dom⁹ Solis.Sagittarius ⁊ piſces.domus Jouis.Capricornus Aquarius.domus Saturni.Septimū autem ſignum a domo vniuſcuiuſqꝫ planete dicitur eiuſdem fore detrimentum.Et ſi duo ſigna fuerint domus vnius planete:dicuntur concordantia in almantica:hoc eſt in circulo qui latus eſt in medio ⁊ in ligatura ſtrictus:⁊ habet ſignificare circulum zodiacū.¶Signa autem in que planete dum intrant dicuntur gratulari in eis ⁊ domini eorum ſecundum dorothiuʒ ſunt hec.Saturnus dum intrat aquariuʒ gaudere dicitur Jupiter in ſagittario.Mars in ſcorpione.Uenus in Tauro: ⁊ Mercurius in Uirgine.

De exaltationibus planetarum.

HEc ſunt exaltationes planetarum.Sol exaltatur in ariete:hoc eſt in.xviiij.gradu eius.Luna in.iij.gradu.Tauri Saturnus in.xxi.libre.Jupiter in.xv.gradu Cácri.Mars in.xxviij.gradu Capricorni.Uenus in.xxvij.gradu piſcium. Mercurius in.xv.Uirginis Caput draconis in.iij.gradu geminoꝝ. Et cauda in.iij.gradu Sagittarij. In ſeptimo autem ſigno ab exaltatiõe vniuſcuiuſqꝫ planete:in ſimili gradu erit eius deſceſio:Vbi gratia:ſicut ſol exaltat̃ in.xviiij.gradu arietis.ita ī.xviiij.gradu libre cadit:⁊ ſic de ceteris.Ptolomeus auteʒ ponit arietem totum exaltationem ſolis.Et thaurum totum exaltationem Lune ⁊ cetera ſimiliter.

De triplicitatibus.

TRiplicitates vero ſic diſtinguimus.Quia enim tria ſigna que in vna natura videntur concordari faciunt triplicitatem ⁊ eodem nomine vocantur.hoc eſt triplicitas.Aries ergo Leo ⁊ ſagittarius faciunt triplicitatem primam:quia vnūquodqꝫ iſtorum ſignorum eſt igneum maſculinum.diurnum calidum.ſ.⁊ ſiccum colericum:ſapore amarum.eſt quoqꝫ ⁊ hec triplicitas orientalis.Cuius domini ſunt in die ſol ⁊ in nocte Jupiter ⁊ eoꝝ particeps in die ac nocte eſt ſaturnus ¶Triplicitas ſecunda eſt ex Tauro virgīe ⁊ capricorno: quia hec ſūt ſigna feminina nocturna terrea frigida.ſ.⁊ ſicca melácolica ſapore acria meridiana. ¶Huius quoqꝫ triplicitatis domini ſunt in die Uenus ⁊ nocte luna quaruʒ particeps ī die ac nocte ē Mars. ¶Tertia triplicitas eſt ex geminis libra ⁊ aquario:quia hec ſigna ſūt maſculina diurna ſanguinea.ſ.calida humida aerea ſapore dulcia occidentalia.Cuius triplicitatis domini ſunt in die Saturnus ⁊ in nocte Mercuriuʒ:eorū quoqꝫ pticeps ī die ac nocte eſt Jupiter. ¶Quartaʒ vero triplicitatem faciunt Cancer Scorpius ⁊ piſces:quia hec ſunt feminina nocturna ſeptentrionalia aquatica flatica frigida humida ſapore ſalſa. Cuius triplicitatis domini ſunt in die Uenus : ⁊ in nocte Mars:quoruʒ particeps in die ac nocte eſt Luna.

DSI

Tabula domoꝝ exaltationū Gaudioꝝ caſuum ⁊ Triplicitatū planetarum.

♈	♂ die	☉ 19 di.		♄ 21	☉ d.	♃ n	♄	a
♉	♀ no.	☽ 3	♀		♀	☽	♂	b
♊	☿ di.	☊ 3		☋ 3	♄	☿	♃	c
♋	☽ d.n.	♃ 15		♂ 28	♀	♂	☽	d
♌	☉ d.n.				☉	♃	♄	a
♍	☿ n.	☿ 15	☿	♀ 27	♀	☽	♂	b
♎	♀ d.	♄ 21		☉ 19	♄	☿	♃	c
♏	♂ n.		♂	☽ 3	♀	♂	☽	d
♐	♃ d.	☋ 3	♃	☊ 3	☉	♃	♄	a
♑	♄ n.	♂ 28		♃ 15	♀	☽	♂	b
♒	♄ d.		♄		♄	☿	♃	c
♓	♃ n.	♀ 27		☿ 15	♀	♂	☽	d

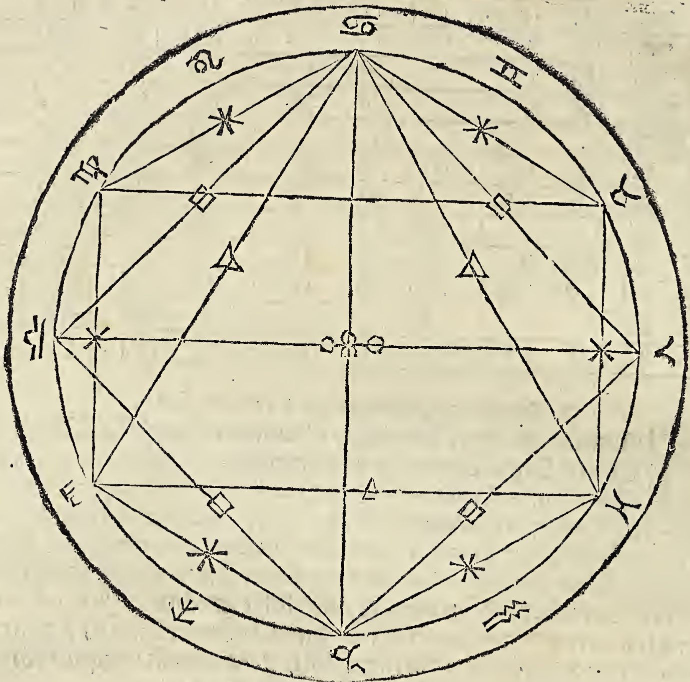
De ſignis mobilibus fixis ⁊ cōmunibus.

Quattuoꝛ quoqꝫ ex his ſignis dicuntur eſſe mobilia.ſ.Aries Cācer Libꝛa ⁊ Capꝛicoꝛnus.Et quattuoꝛ fixa.ſ.Taurus Leo ſcorpius ⁊ aquarius.Reliqua vero quattuoꝛ.ſ.Gemini Uirgo Sagittarius ⁊ piſces ſunt cōmunia.Dicunt̄ aūt mobilia fixa vł cōmunia:quia qn̄ Sol ingreditur aliqđ iſtoꝛum mouetur.i.mutatur tempus vel figitur.i.ī eodē ſtatu perſeuerat:aut fit cōmune.i.medietas illius vnius tempoꝛis erit vt medietas alterius:verbi gratia:quando ſol ingreditur ſignū arietis tp̄us mutatur ideſt vertitur hyems in ver.Et quando intrat Taurū figitur idem tempus vernale quādo vero ſol ingreditur geminos fit tempus cōmune.i. dimidium veris ⁊ dimidium eſtatis ⁊ ſic de ceteris.

De aſpectibus planetarum.

Dicuntur ēt ſigna ſe aſpicere:hoc eſt oē ſignū aſpicit tertiū ante ſe ⁊ tertiū poſt ſe qđ ē vndecimū ⁊ hic aſpectus dicit̄ ſextilis ⁊ ē aſpectꝰ dilectiōis ⁊ medie amicicie:⁊ dicit̄ ēt ſextilis eo ꝙ teneat ſextā partē circuli.i.lx.gradus:verbi gratia:planeta qui fuerit in initio Arietis aſpicit eū q fuerit in gemini ante ſe ⁊ eū qui fuerit ī aquario poſt ſe q eſt aſpectus amicicie.Et aſpicit quartū ante ſe ⁊ quartū poſt ſe.i.decimum ⁊ hic aſpectus vocat̄ tetragōus eo ꝙ tenet q̄rtā ptem celi.i.lxxxx.gradus:⁊ eſt aſpectus diſcoꝛdie atqꝫ medie inimicicie.⁊ aſpicit quoqꝫ quintum ſignū ante ſe ⁊ quintum poſt ſe qđ ē nonū:⁊ hic aſpectus dicit̄ trigonus vel trigona radiatio eo ꝙ tertiā ptē celi.i.cxx.gradus teneat:⁊ eſt aſpectus cōcoꝛdie ⁊ dilectiōis pfecte.Aſpicit aūt ſeptimū per oppoſitionē:⁊ eſt aſpectus inimicicie pfecte.Et ſi in his ſignis ita ſe aſpicientibꝰ fuerint planete dicunt̄ ſe aſpicere hic ē aſpectꝰ.⁊ ſi duo planete fuerint in vno ſigno dicunt̄ cōiuncti.Cum vero fuerit planeta ī aliquo ſigno erūt radij illiꝰ ī ſignis illis q̄ aſpiciunt ipſuꝫ ſignum in ſimili gradu atqꝫ minuto:verbi gratia: ſi fuerit mars in pꝛimo gradu arietis ⁊ in pꝛimo minuto eiuſdē gradus erunt radij eiuſ in pꝛimo gradu ſigni libꝛe ⁊ in pꝛimo minuto eiuſdem gradus:⁊ ſic intellige de ceteris aſpectibus vt in hac figura patet euidentiſſime.

Figura aſpectuum.

De terminis plane tarum.

Unt quoqȝ plāetaꝝ in ſignis termini vel fines:q2 in vnoquoqȝ ſigno hñt qnqȝ planete termios p diuerſos grad⁹ diſpoſitos:nā ab initio arietis vſqȝ ad ſextū gradū eiuſdē arietis eſt terminus Jouis: ⁊ a ſexto vſqȝ ad.xii.terminus veneris: ⁊ a.xii. vſqȝ ad.xx. terminus Mercurij.⁊ a.20.in. xxv.terminus martis Saturni: ⁊ pp diuerſitatē eoꝝ graduū:⁊ grauitatē eoꝝ memorie deſcripſim⁹ eos in tabula vt leuius eēt opus. Termini egyptioꝝ ⁊ dicunt eſſe hermetis.

♈	♃	6	♀	6	☿	8	♂	5	♄	5
♉	♀	8	☿	6	♃	8	♄	5	♂	3
♊	☿	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6
♋	♂	7	♀	6	☿	6	♃	7	♄	4
♌	♃	6	♀	5	♄	7	☿	6	♂	6
♍	☿	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♎	♄	6	☿	8	♃	7	♀	7	♂	2
♏	♂	7	♀	4	☿	8	♃	5	♄	6
♐	♃	12	♀	5	☿	4	♄	5	♂	4
♑	☿	7	♃	7	♀	8	♄	4	♂	4
♒	☿	7	♀	6	♃	7	♂	5	♄	5
♓	♀	12	♃	4	☿	3	♂	9	♄	2

Ubi preponuntur triplicitates terminis.

Quidam autem ꝑponunt triplicitates terminis eo ꝙ domini triplicitatum ſunt fortiores in nutritione: qꝛ ſignificāt nutritionē: ⁊ qꝛ nulla diſcordia eſt in triplicitate: ſicut eſt in terminis cum ꝑponunt: ⁊ qdam preponunt terminos triplicitatibus: eo ꝙ domini terminorum ſunt fortiores in directione.

De faciebus ſignoꝝ ⁊ cui planetarum attribuūtur.

Facies aūt ſignoꝝ ſunt he: vnūquoqꝫ ſignuꝫ diuidit̄ in tres partes equales: quelibet pars conſtat ex.x.gradibus ⁊ vocatur facies q̄rum initium eſt a primo gradu arietis. Prima ergo facies eſt a p̄mo gradu arietis vſqꝫ in.x.⁊ datur Marti. Secunda uſqꝫ ad.xx. graduꝫ.⁊ datur Soli qui ſuccedit ei in ordine circulorum. Tertia vſqꝫ ad finem p̄dicti ſigni.⁊ eſt Ueneris: ſimiliter prima facies Tauri eſt Mercurii q Ueneri ſuccedit: ⁊ ita vſqꝫ in finem ſignoruꝫ. ¶Cum igitur habueris gradum in aliquo ſigno ⁊ volueris ſcire ex cuius planetarum facie ſit: ſume ab initio arietis ſigna integra vſqꝫ ad ſignuꝫ de quo volueris ſcire ⁊ triplica ea ⁊ quod ſupfuerit adde ſuper hoc qđ preterijt ex faciebus illius ſigni de quo faciem ſcire volueris cum eadem facie cuius dn̄m ſcire volueris ⁊ proijce a planeta qui eſt dominus faciei ſigni arietis qui eſt Mars ſcđm ſucceſſiōeꝫ circulorum.7.7.7.7 qđ remāſerit infra ſeptem numera a Marte p ſucceſſionem planetarum: ⁊ quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius ſigni vnde fuerit gradus vſqꝫ i.10.eiuſdē ſigni illius planete apud quem numerus erit finitus: ⁊ a.x.vſqꝫ in.xx.alterius planete qui illum ſuccedit: ⁊ a.xx. vſqꝫ in fineꝫ alterius ſigni qui ei ſuccedit: ⁊ in cuius decimo fuerit gradus ex ſigno erit facies illius planete. vocātur etiam domini facierum iſtarum a qbuſdam decani cuius ſequitur tabula.

In ♈	♂	10	☉	10	♀	10
In ♉	☿	10	☽	10	♄	10
In ♊	♃	10	♂	10	☉	10
In ♋	♀	10	☿	10	☽	10
In ♌	♄	10	♃	10	♂	10
In ♍	☉	10	♀	10	☿	10
In ♎	☽	10	♄	10	♃	10
In ♏	♂	10	☉	10	♀	10
In ♐	☿	10	☽	10	♄	10
In ♑	♃	10	♂	10	☉	10
In ♒	♀	10	☿	10	☽	10
In ♓	♄	10	♃	10	♂	10

De virtutibus planetarum.

Et qꝛ iam annuente deo tractauimus de poteſtatibus planetaꝝ in ſignis q̄ ſūt domus exaltatio triplicitas terminus ⁊ facies. Nūc igitur tractemus de virtutibꝰ ſeu fortitudinibus eoꝝ in ipſis. nā dn̄s domus hꝫ.5.fortitudines: ⁊ dominus exal.4.⁊ dn̄s tripli.3.dn̄s termini duas: ⁊ dn̄s faciei vnā. Intellige ergo ex h̄ nume-

ro fortitudines planetarum. q.n. magis abundant in numero magis abũdant in fortitudine: et quidam preponũt terminũ triplicitati.i. volũt vt dñs termini sit fortior dño triplicitatis: sed iam exposuimus supius in quo valet vnusquisque.
Quidam ẽt de hac re tale dederũt cõparationem dicẽtes qđ planeta cũ fuerit in domo sua est similis viro in domo atque in dominatiõe sua: et cum fuerit in exaltatiõe sua est similis viro i regno suo et gloria: et cum fuerit in termino suo est sicut vir inter parẽtes et cognatos suos atque gẽtes: et cum fuerit in triplicitate sua erit sicut vir in honore suo: et iter auxiliatores atque mistros suos et cũ fuerit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo. He sũt vniuerse potestates planetarum: essentiales in signis et sequũtur has figure signorum.

De essentijs signorum et qd significent in semetipsis.

Quia in signis sunt q̃dam signa q̃ dicunt rõnalia.s. Uirgo Gemini Libra et Aquari⁹ et pma medietas Sagittarij qr eorum imagines in circulo ad imagines hoium figurant hec quoque dicunt signa pulchras voces habẽtia hec quoque vigent cũ fuerint in oriẽte. Et q̃daz dicunt alas habẽtia.s. Gemini Uirgo et Pisces. Et q̃dã q̃drupedia: vt Leo et Sagittarius. Quedã eorum sunt domestica: vt Aries Taurus Capricornus: et hec vigẽt cũ fuerint in meridie. Uirgo aũt et Capricorn⁹ et Aquarius vigẽt cũ fuerint in Septẽtriones. Et ex signis q̃dam sũt tortuosa et vitiosa.s. Aries Taurus Cancer Scorpio et Capricornus. Et q̃daz ex eis dicunt plures proles hñtia.s. Cancer Scorpio et Pisces. Et hec vigẽt cũ fuerint in occidẽte. Et q̃dam ex eis sunt sterilia: vt Gemini Leo et Uirgo. Et q̃dã sunt paucos filios hñtia: vt Aries Taurus Libra Sagittarius Capricornus et Aquarius. Et q̃dam dicũtur multũ luxuriosa.s. Aries Taurus Leo et Capricornus. Et ex signis q̃dam dicunt mediã vocẽ hñtia q̃ formant ad imagies aialium balãtium et mugiẽtium et rugiẽtium: ut Aries Taurus Leo et Capricornus: et vltima pars sagittarij. Et q̃daz sunt voce carẽtia.s. illa q̃ formant ad imagines aialium voce carentium.s. Cancer Scorpius et Pisces.

De significationibus signorum.

Et vnũquodque signũ hz ppriã significatõez in his q̃ significant ex creatiõe membrorum et morib⁹ hoium et regionũ et seminũ et arborũ et cetera. Aries hz ex corpe hois caput et faciẽ et ex regiõib⁹ bebil: et feriz.i. babiloniã et psidam et arabiã et falastim et palestinã. Taurus hz arbores q̃ plantant: et ex corpe hois hz collũ et guturis nodũ: et ex regiõibus ezetimet et almechim et sandẽ et araterad. Gemini est signũ largũ boni ai et hz ex corpe hois humeros et brachia et manus: et ex regiõib⁹ vigeti et armeniã nuthrabigẽ eteleninistet.i. egyptũ etbartha. Cancer hz ex arborib⁹ eas q̃ fuerint eq̃les lõgitudie: et ex corpe hois pectus cor stomachũ costas splenẽ et pulmonẽ et ex regiõib⁹ armeniã minorẽ et oriẽtalẽ plagã buthabẽ et massez et acin: et hz pticipatiõez in barach et atrabicen. Leo hz arbores pceras.i. longas calidus et versutus: et multe angustie atque tristicie: et ex corpe hois stomachũ cor dorsum latus et ex regiõib⁹ artitri vsque in finẽ regionis habitabilis. Uirgo hz qcqd seminat ex seminib⁹ et est larga boni ai: et hz ex corpe hois vẽtrem et interiora.s. telam.i. dyafragma et intestina: et ex regionib⁹ argumẽta et

aſſem ideſt quedam regio circa hieruſalem ⁊ alforas ideſt eufraten ⁊ inſulã que hiſpania ⁊ feſtix uel afeum. Libra habet arbores ꝑceras ⁊ eſt larga boni animi: ⁊ habet ex corpore hominis lumbos ⁊ inferiora ventris vmbilicuꝫ ⁊ pectinem ⁊ verenda anchas ⁊ ilia ⁊ nates: ⁊ ex regionibus terram romanorum vel grecorum ⁊ que ſuccedunt eis affines vſque ad Africam: habet etiam araffe vel azim vſqꝫ in finem ethiopie ⁊ barthan: habet ⁊ carmen ⁊ fegeſtem ⁊ thebis uel thebil ⁊ tabraſten barah ⁊ ambarath. Scorpius habet arbores longitudine equales largus boni animi ⁊ habet ex hominis corpore verenda teſticulos veſicam anum ⁊ femora ⁊ ex regionibus helebiget ⁊ rura Arabum ⁊ fines eius vſqꝫ in allegem: ⁊ habet in alchach participationem. Sagittarius ingenioſus ⁊ calidus habet ex corpore hominis femora: ⁊ ex regionibus ethiopiam ⁊ maharaben ⁊ achiut vel acenit vel achichit q̄ eſt india. Capricornus bone vite iracundus cautus ⁊ calidus: multe triſticie habens ex corpore ſe hominis genua: ⁊ ex regiōibus ethiopiã annaban alcon ⁊ acuith ⁊ mahamen vſqꝫ ad duo maria etabant ⁊ achuit que eſt india. Aquarius habet ex corpore hominis crura vſqꝫ ad inferiora cauillarum ideſt tallorum ⁊ ex regionibus azenes ideſt nigredinem ⁊ althupha ⁊ partes eius ⁊ terram elfies ⁊ partem terre egypti ⁊ occidētaleꝫ plagã ⁊ terre achiut. Piſces calidus ⁊ cautus commixtus multi coloris habēs ex corpore hominis pedes: ⁊ regionibus carabrarem ⁊ ſeptētrionalem plagam terre iūrgem ⁊ participationem in romanis vſqꝫ ad effen habet inſulam ⁊ egyptum ⁊ alexandriam ⁊ mare licium.

De ſignificatione planetarum in ſignis ſm membra hominis.

ET ſi quidem planete ſignificauerint dolorem habent in vno quoqꝫ ſigno membrum ſibi proprium. Tractemus ergo de doloribus planetarum in ſignis: ⁊ primum incipiamus ab Ariete Saturnus ī ariete habet pectus. Jupiter ventrem. Mars caput. Sol femora. Venus pedes. Mercurius crura. Luna genua. Jn tauro. Saturnus ventrem. Jupiter dorſum. Mars collum. Sol genua. Venus caput. Mercurius pedes. Luna crura. Jn geminis. Saturnus ventreꝫ Jupiter verenda ⁊ que ſuccedunt. Mars pectus ⁊ que ſuccedunt. Sol crura ⁊ cauillas ideſt talos. Venus collum. Mercurius caput. Luna femora. in cancro Saturnus virilia ⁊ omnia eis ſuccedentia. Jupiter femora Mars pectus. Sol pedes. Venus brachia ⁊ humeros. Mercuriꝰ oculos ⁊ guttur. Luna caput. Jn leōe. Saturnus verēda ⁊ eis ſuccedentia. Jupiter femora ⁊ genua. Mars ventreꝫ. Sol caput. Venus cor. Mercurius humeros ⁊ guttur. Luna collum. Jn virgine. Saturnus pedes. Jupiter genua ⁊ eorum ſuccedentia. Mars ventrem. Sol collum. Venus ventrem. Mercurius cor. Luna humeros. in libra Saturnus genua ⁊ eorum ſuccedentia. Jupiter oculos ⁊ eorum ſuccedentia ideſt partes capitis. Mars verenda ⁊ eorum ſuccedētia. Sol humeros. Venus caput. Mercurius ventrem. Luna cor. Jn ſcorpione. Saturnus cauillas. i. talos ⁊ earum ſuccedentia. Jupiter pedes. Mars caput brachia ⁊ femora. Sol cor. Venus verenda ⁊ eoꝝ ſuc-

cedẽtia. Mercuri⁹ dorſuz. Luna ventrẽ. ¶ In ſagittario. Saturn⁹ pedes. Iupiter crura ⁊ caput. Mars pedes ⁊ manus. Sol ventrem. Uenus femora ⁊ brachia. Mercurius verẽda ⁊ cor. Luna dorſum. ¶ In capricorno. Saturnus caput ⁊ pedes. Iupiter genua ⁊ oculos. Mars crura ⁊ humeros. Sol dorſum. Uenus femora ⁊ cor. Mercurius verenda ⁊ eorum ſuccedentia. Luna femora. ¶ In aquario. Saturn⁹ caput ⁊ colluz. Iupiter humeros pectus ⁊ pedes. Mars cauillas ⁊ cor. Sol verenda ⁊ eorum ſuccedentia. Uenus genua ⁊ eorũ ſuccedẽtia. Mercurius femora ⁊ cor. Luna verẽda. ¶ In piſce ſaturnus humeros ⁊ brachia ⁊ collum. Iupiter cor ⁊ caput. Mars cauillas ⁊ ventrem. Sol femora ⁊ eorum ſuccedentia. Uenus collũ ⁊ dorſum. Mercurius crura ⁊ verenda. Luna femoralia.

De gradibus ſignorum maſculinis ⁊ femininis.

SUnt quoqz in vnoquoqz ſigno gradus qui ꝓprie dicuntur maſculini atqz feminini. Nam ab initio Arietis vſqz in. viij. graduz dicuntur eẽ maſculini: ⁊ ab. viij. in. viiij. feminini: ⁊ a. ix. in. xv. maſculini: ⁊ a. xv. vſqz in. xxij. feminini: ⁊ a. xxij. vſqz in finem. arietis maſculini quos decreuimus deſcribere ſicut deſcripſimus terminos: ⁊ hic mõ depingimus tabulam vt leuius redat̃ opus deo auxiliãte.

♈	maſ.	8	femi.	i	maſ.	6	femi.	7	maſ.	8				
♉	femi.	5	maſ.	6	femi.	6	maſ.	4	femi.	3	maſ.	0		
♊	femi.	5	maſ.	ii	femi.	6	maſ.	4	femi.	4				
♋	maſ.	2	femi.	6	maſ.	2	femi.	2	maſ.	11	femi.	4	maſ.	3
♌	maſ.	5	femi.	3	maſ.	7	femi.	8	maſ.	7				
♍	femi.	8	maſ.	4	femi.	8	maſ.	10						
♎	maſ.	5	femi.	10	maſ.	5	femi.	7	maſ.	3				
♏	maſ.	4	femi.	10	maſ.	3	femi.	8	maſ.	5				
♐	maſ.	2	femi.	3	maſ.	7	femi.	12	maſ.	6				
♑	maſ.	ii	femi.	8	maſ.	11								
♒	maſ.	5	femi.	10	maſ.	6	femi.	4	maſ.	2	femi.	3		
♓	maſ.	10	femi.	10	maſ.	3	femi.	5	maſ.	2				

De gradibus lucidis: tenebroſis ⁊ fumoſis ⁊ vacuis.

ET in vnoquoqz iſtorum ſignorum ſunt gradus qui dicuntur lucidi: ⁊ gradus qui dicuntur tenebroſi: ⁊ gradus qui dicuntur fumoſi: ⁊ gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arietis vſqz in tertium gradum ſunt tenebroſi: ⁊. a. iii. in viij. lucidi: ⁊ ab. viij. in. xvj. tenebroſi: ⁊ a. xvj. in. xx. lucidi: ⁊ a. xx. vſqz ad. xxiiij. vacui. ⁊ a. xxiiij. vſqz in. xxviiij. lucidi: ⁊ a. xxviiij. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam ſi deus voluerit.

♈	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va.	4	lu.	5	va.	1		
♉	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	te.	2		
♊	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3		
♋	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2				
♌	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5								
♍	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3		
♎	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va.	3				
♏	te.	3	lu.	5	va.	6	lu	6	fu.	2	va.	5	te.	3		
♐	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7						
♑	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5		
♒	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5				
♓	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2		

De gradibus putealibus.

ET in ſignis ſunt quedam gradus qui vocantur putei:cum fuerit planeta in aliquo eorũ dicitur eſſe in puteo:ut eſt ſextus gradus arietis ⁊ cetera.vt in hac tabula ſequenti oſtendetur.

♈	6	11	16	23	29		♎	1	7	20	30		
♉	5	12		24	25		♏	9	10	22	23	27	
♊	2	12	17	26	30		♐	7	12	15	24	27	30
♋	12	17	23	26	30		♑	2	7	17	22	24	28
♌	6	13	15	22	23	28	♒	1	12	17	22	24	29
♍	8	13	16	21	25		♓	4	9	24	27	28	

De gradibus azemena ideſt debilitatis corporis.

ET ſũt in ſignis qdã gradꝰ q dicunť gradus azemena.i. gradꝰ debilitatis corpis. Eſt.n.azemena q̃daʒ debilitatio corpis tpalis:ut ſurditas:cecitas:mẽbri amiſſio:⁊ cetera talia q̃ q̃ʒdiu vixerit hõ ſp hẽbit:niſi miracłoſe ſanet̃. Cũ ergo fuerit luna in his gradibꝰ in natiuitate alicuiꝰ pueri:accidet ei p̃dicta azemena ẜm ſignificatiõeʒ loci ⁊ aſpectꝰ ſeu loca planetaꝝ. Significat̃ quoqꝫ azemena p aſtra diuerſis mõis. ſic in libris natiuitatũ iuenies. gradꝰ aũt azemene ſũt hi q d̾ſcribũť h̾ i tabła.

In ♉	6	7	8	9	10			In ♏	19	29			
								In ♐	1	7	8	18	19
In ♋	9	10	11	12	13	14	15	In ♑	26	27	28	29	
In ♌	18	27	28					In ♒	18	19			

De gradibus augmẽtantibus fortunã.

ET in hoc circulo ſunt quidam gradus qui dicuntur augẽtes fortunam:qui in iſta tabula deſcripti ſunt.

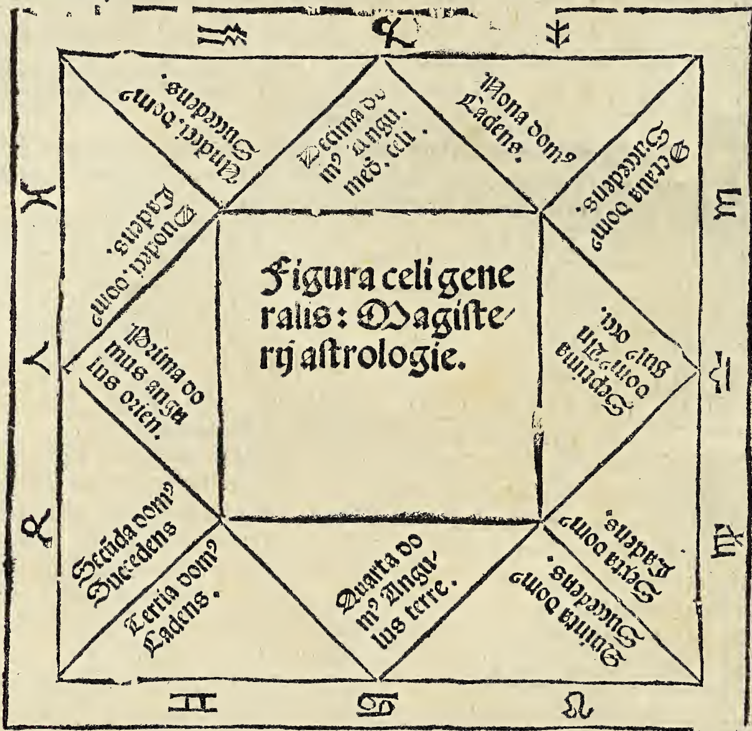
♈	19					♎	3	5	21	
♉	3	15	27			♏	7	18	20	
♊	11					♐	13	20		
♋	1	2	3	4	15	♑	12	13	14	20
♌	2	5	7	19		♒	7	16	17	20
♍	13	14	20			♓	13	20		

De gradibus compotentibus.

Et duo gradus qui fuerint vnius longitudinis a capite ſignorum mobilium dicuntur cōpotentes.i.vnius fortitudis ⁊ cōſortes ſeu participes in virtute.vt.xx.gra.capricor.vel cancri cū.x.gra.ſagit. vel geminorū:⁊.xx.gra.arietis vel libre cū.x.gradu piſciū vel vgis.

De eſſe circuli accidentali.

Sed q: auxiliāte deo iā ꝑtulim⁹ eē circuli ſignorū eſſentiale:nūc pſeramus accidentale. Nam circulus figuratur in omni hora tali figura:que diuidit in quattuor partes:q̄s diuidit circulus hemiſperij:⁊ circulus meridiei id eſt circulus medij celi:qui facit mediū

diem:⁊ vnaquēq; ps iſtarum partium diuidit in tres partes inequales ſm aſcenſiones ſigni aſcendentis atq; hoc mō diuiditur circulus in duodecim partes que vocātur domus nominantur quoq; ⁊ cuſpides ⁊ turres:cuius opus expoſitum eſt in libro Ezibi ideſt in libro curſus ſiderum. Principium quoq; diuiſionis eſt horoſcopus:hoc eſt aſcendens cuius initium eſt ſuper circulum hemiſperij orientalis deinde ſecunda domus ſequitur ⁊ tertia:ceterecq; domus vſq; ad duodecimam. Quarta autem pars que eſt ab aſcendente vſq; ad medium celi:que ē domus duodecima vndecima ⁊ decima dicitur quarta pars orīētalis maſculina:⁊ aduenīens ſignificat initiū vite:⁊ vocatur puerilis ſanguinea vernalis. Et ps alia que ē a medio celi vſq; ad gra-

dum occidentalis ſigni ideſt ſeptime qui eſt ſuper circulum hemiſperij occi
dentalis que ē domus nona octaua:7 ſeptima:7 eſt merediana feminina re-
cedens ſignificat mediam etatē:7 vocatur profecto iuuentutis eſtiualis co
lerica. ¶ Tertia quoq3 ps que eſt ab occidente vſq3 ad gradum quarte do-
mus que eſt ſup circulū meridiei ſub terra que eſt domus ſexta quinta 7 q̄r-
ta.eſt occidentalis maſculina adueniens ſignificat finē vite:7 vocatur autū
nalis melācolica 7 eſt ſenilis 7 eſt mediocris etatis. ¶ Quarta ps que eſt a
quarta domo vſq3 ad aſcendens que domus eſt tertia ſecunda atq3 aſcen-
dens eſt ſeptentrionalis feminina recedens ſignificat quod accidit homini
poſt mortem eius 7 ad quid deueniet corpus eius vel eius diſpoſitio de di-
miſſa ſubſtantia:aut quid dicetur de eo ſcilicet vtrum laudetur vel vitupere
tur:7 vocat̄ hec pars ſenilis flegmatica defectiua hyemalis. Et ille due par-
tes que ſūt a medio celi vſq3 ad aſcendens:7 ab aſcendente vſq3 ad quartam
domum:iſta medietas vocatur medietas aſcendens:7 relique partes q̄ ſūt
a quarta domo vſq3 ad ſeptimam:7 inde ad medium celi vocatur medietas
deſcendēs. Et quicquid fuerit ſuper terram ex circulo ideſt illa pars circuli
ſuperior dicitur dextra:7 que ſub terra ideſt illa pars inferior dicitur ſiniſtra.
Et aſcendens 7 quarta 7 ſeptima 7 decima dicūtur alamed id eſt quas nos
angulos vocamus vt pulchrius ſonet. Et ſecunda domus octaua 7 quinta
7 vndecima ſuccedentes angulis vocantur. Tertia aūt 7.vi.viiij.ac.xij.ca-
dentes ab angulis dicuntur. Cum ergo planeta in angulis vel eius ſuccedē
tibus fuerit dicitur ꝑficere:7 ſi fuerit in cadentibus ab angulis dicit̄ defice-
re:7 vnaqueq3 iſtarum domorum ſignificat aliquid de eſſe hominum.

De domibus 7 ſignificationibus earum.

PRima domus cuius initiū orit̄ in circulo hemiſperij orientalis
vocat̄ athale.i.aſcēdēs:hec ſignificat corpa 7 vitā 7 initia opez ī
iterrogatiōibus 7 orone et locutiōe et rumoribꝰ:et qcqd cogitat
iterrogās i aio ſuo:et ſignificat initia vite. Et dixit alendezgod in
natiuitate:qꝛ dn̄s triplicitatis aſcēdētis priꝰ ſigt̄ vitā et naturā nati ſeu iterro
gātis et eiꝰ delectationē atq3 volūtatē:et qd diligat:et qd odio hēat:7 qd bōi
ſeu mali ei adueniat in initio vite eius:et dominus triplicitatis .ſecūdus ſigt̄
vitā et corpus et virtutē ſeu fortitudinē et medietatē vite:et dn̄s triplicitatis
tertius ſignificat id qd ſocij eiꝰ ſignificauerūt:et ſignificat finē vite in morte.

SEcunda domus ē domꝰ ſubſtātie ac victus et miniſtroꝝ et auxi-
liatorū:et ſignificat finē ānorū vite ideſt finē iuuentutis. Et dixit
alēdezgod de dn̄is triplicitatis domꝰ ſbe:de prio.ſ.ſcd̄o ac de ter
tio vide qs eorū ſit fortior eē et loco hūc facies merito auctorem
ſbe et ſignificatorē acqſitiōis:qꝛ ſi fuerit ī medio celi iueniet hāc a
rege:et ſi fuerit ī domo fidei alias fiducie ē meliꝰ. Silr̄ dn̄s triplicitatis.pmꝰ
dat ſubam in initio vite:et ſcd̄s in medio vite:et tertius i fine eiꝰ.

TErtia domꝰ ē fratrū et ſororū et ꝓpinquorū ac dilectoꝝ fidei atq3
religiōis mandatorū ac legatorū mutationū atq3 itinerū mino-
rum:et ſignificat eſſe vite ante mortē. dixit alendezgod dominus
triplicitatis domꝰ fratrū.primus ſignat fratres maiores:et ſcd̄s
medios.tertius minores:eritq3 eorū dignitas et eorū eſſe ſecundū loca eoꝝ

QUarta domus ē patꝝ hereditatū finis rerū ꝛ theſauroꝝ ꝛ oīuꝫ abſcōditoꝝ atqꝫ occultoꝝ:ꝛ ſignat de eē vite hominū fineꝫ.dixit alendeꝫgod ꝙ domin⁹ triplicitatis domus patrū.primus ſignificat patres.ſcd̄s ciuitates ꝛ terras.tertius fines reꝝ ꝛ carceres.

QUinta domus filiorūꝫ ꝛ dilectionū legatoꝝ atqꝫ donationum:ꝛ ſignificat qđ futurū ſit poſt mortē ex laude.ſ.ꝛ vituperio.dixit alēdeꝫgod ꝙ dominus triplicitatis domus filioꝝ .prim⁹ ſignificat filios ꝛ vitam.ſecūdus dilectionē.tertius vero legatos.

SExta domus eſt infirmitatū ꝛ ſeruorum:ꝛ ſignificat finē vite:ꝛ qcquid futurum ſit āte ſenectutē.dixit alendeꝫgod dominus triplicitatis domus īfirmitatū.primus ſignificat infirmitates ꝛ valitudines ab īfirmitatibus ꝛ a malis ꝛ deteriorationes.ſcd̄s ſignificat vnaculos ꝛ ſeruos.tertius ſignificat qd eueniet ex eis ꝛ eoꝝ vtilitatē atqꝫ opa:ꝛ ſignificator eſt beſtiaꝝ ac pecorū:ꝛ omniū quadrupedū: ꝛ fortitudinis eoꝝ multitudinis quoqꝫ eoꝝ ac paucitatis more eoꝝ in manu ei⁹ vel egreſſiōis eoꝝ ab ea.ſ.māu:carceris quoqꝫ atqꝫ retētōis.

SEptima dom⁹ ē mulieꝝ:nuptiaꝝ:cōtētionū quoqꝫ atqꝫ pticipationū ꝛ oppoſitorū:ꝛ ſigt̄ medietatē finis vite erga ſenectuteꝫ.Dixit alēdeꝫgod ꝙ domin⁹ triplicitatis domus.vij.p̄mus ſigt̄ mulieres.ſcd̄s cōtētiōes.tertius cōmixtiones ꝛ pticipatiōes.

OCtaua domus ē mortis:ſigt̄ timorē ꝛ morteꝫ atqꝫ almauerith.i. ſubſtantias vel hereditates mortuoꝝ quas debēt heredes poſt mortē ipſorū poſſidere ꝛ ſignificat ānoꝝ vite finē poſt ſenectutē. dixit alēdeꝫgod ꝙ domin⁹ triplicitatis domus mortis. primus ſignificat mortem ſecūdus precepta ſeu res antiquas.tertius almauerith ideſt que hereditanda ſunt ex mortuis.

NOna domus ē pegrinationū itinerū fidei atqꝫ religiōis ſapiētie phie ꝛ libroꝝ epiſtolaꝝ quoqꝫ ac legatoꝝ narrationū ſeu rumorū atqꝫ ſomnioꝝ:ꝛ initiū dimidie vite ſignificat. dixit alēdeꝫgod ꝙ dn̄s triplicitatis domus pegrinationis.p̄mus ſigt̄ pegriationē ꝛ oē quod accidit ei.ſecundus ſignificat fidē atqꝫ religionē ꝛ valitudineꝫ harum atqꝫ modū eaꝝ.tertius ſignificator eſt ſapientie ſomniorū ꝛ ſtellaꝝ ꝛ auguriorum ꝛ veritatis exercentium in eis atqꝫ mendacij.

DEcima domus eſt regina ꝛ opeꝝ ꝛ ſublimatiōis: vel exaltatiōis regni quoqꝫ atqꝫ memorie ꝛ vocis.ſ.imperij ꝛ magiſterioꝝ atqꝫ matrū:ꝛ ſigt̄ dimidiū annoꝝ vite.Dixit alēdeꝫgod ꝙ dn̄s triplicitatis domus regie.primus ſigt̄ opus ꝛ exaltationē.ſ.ſedis ſublimationē ꝛ altiſſimā manſionē.ſecundus igit̄ vocē imperij ꝛ audaciā in eodē. tertius ſignificat ſtabilitatem eius atqꝫ durabilitateꝫ.

VNdecima domus eſt fiducie ꝛ laudis atqꝫ fortūe:amicoꝝ quoqꝫ ꝛ miniſtrorū ac auxiliatorū:ꝛ ſigt̄ finē annorūꝫ medietatis vite. Dixit alēdeꝫgod ꝙ dn̄s triplicitatis domus fiducie. prim⁹ ſigt̄ fiduciā.ſcd̄s amicos.tertius vtilitatem ſeu profectus eorum.

DUodecima domus eſt inimicorū ꝛ laboris atqꝫ triſtitie inuidie ꝛ ſuſurrationis caliditatis ingeniorū atqꝫ beſtiarū:ꝛ ſigt̄ finē vite ꝛ

qđ cõtingit matribus in cõceptione ſua ex bono vel malo. Dixit alendezgod dñs triplicitatis domus inimicoruꝫ. primus ſignificat inimicos. ſecundus labores. tertius vero beſtias ⁊ pecora. Hec ſunt que ſignificant. xij. domus

De coloribus duodecim domorum.

Significant etiã. xij. domus colores: ⁊ hi ſũt: nã domus aſcendẽs vel prima ⁊. vij. ſunt albe. ij. ⁊. xij. virides. iij. ⁊. xi. crocee. iiij. ⁊. x. rubee. v. ⁊. viiij. mellite. i. hñt mellis collorẽ. vi. vero. ⁊. viij. nigre ſũt.

De gaudijs planetarum in domibus.

Et vnuſquiſqꝫ planeta habet in vnaqueqꝫ iſtarum domoruꝫ quãdam poteſtatẽ ex poteſtatibus ſcilicet accidentalibus que dicuntur gaudium: qꝛ mercurius gaudet in aſcendente. Luna in domo iij. Uenus quoqꝫ in. v. ⁊ mars in. vi. Sol in. viiij. Jupiter in. xi. Saturnus in. xij.

De fortitudine angulorum.

Et dicitur in ſignificatiõe domorũ ꝙ anguli ſignificãt fortitudinẽ ⁊ ꝑfectionẽ. Cadentes vero ab angulis debilitatẽ ⁊ detrimẽtũ: niſi ꝙ. viiij. ⁊. iij. ſignificant rẽ aptam ⁊ detectã cũ fama. xij. ⁊. vi. ſignificant occultationem ⁊ retentionem ⁊ vilitatem reꝝ. Anguli aũt ⁊ domini angulorũ ſignificant magnitudinẽ honorũ precij atqꝫ fortune: fortitudinem ⁊ exercitationẽ ⁊ elongationẽ a cãu: ⁊ pñtia eoꝝ in cadentibꝰ ẽ cõtraria fortune. i. dedecus ⁊ caſus. De ſuccedẽtibꝰ vero anguloꝝ. domꝰ q̃ ſuccedit decime. i. vndema ſignificat fortitudinẽ ⁊ fortunã mediaꝫ amicoꝝ: ⁊ ex ea parte in qua erat fiducia. ⁊ illa que ſequiẗ quartã. i. v. ſignificat fortunã mediã ꝑ donatiões ⁊ veneratiões ⁊ cã filiorũ cũ veneratione leticia ⁊ gaudio: q̃ aũt ſuccedit aſcendẽti que eſt ſecũda ſignificat ſimiliter fortunã mediã ex cã ſubſtantie ⁊ miniſtroꝝ que vero ſuccedit ſeptime. i. octaua ſignificat ſimiliter fortunã mediã ex almauerith. i. exſba q̃ hr̃ditaẗ a mortuis ⁊ rebus occultis.

De ſignificationibus dominorum angulorum.

Hec quoqꝫ ſũt ſignificatiões dominorũ angulorũ dũ fuerint pñtes in angulis. Pñtia dñi aſcẽdẽtis ĩ aſcẽdẽte ſignificat eiꝰ fortunã ꝑ ſemetipſuꝫ: ⁊ ꝑ eiꝰ acq̃ſitionẽ: ⁊ ſignificat pñtia eiꝰ ĩ. x. ꝑ regẽ ⁊ magiſteria altiora: ⁊ cũ fuerit ĩ. vii. ꝑ cõuentiões ⁊ factores atqꝫ vxores ꝑ preſentiã quoqꝫ eiꝰ in q̃rta ſignificat fortunã ꝑ hereditates ⁊ cãs patrũ ⁊ ꝑ productiões aquarũ ⁊ populatiões vel plãtatiões. i. edificatiões ⁊ ex rebus antiqs ⁊ radicalibus. ¶ Significat quoqꝫ dominꝰ decime per pñtiaꝫ ſuã in eadem decima fortunã vel per regem vel per regnũ magnũ ⁊ magiſteria altiora: ⁊ ſignificat ꝑ pñtiã ſuã ĩ ſeptima regnũ ꝑ victoriã ꝯtentionũ ⁊ ex cauſ vxorũ: ⁊ ꝑ pñtiã eius ĩ q̃rta ſigẗ regnum ꝑ amicitiã nobiliũ ⁊ regis eiꝰ ⁊ ꝑ cauſas tribunorũ ⁊ per diſpenſatores regum ⁊ cultus terrarũ ⁊ edificationes ciuitatũ ⁊ per diuiſiones fluminũ ⁊ cuſtodias ciuitatum ⁊ ex rebꝰ antiqs: ⁊ per pñtiã ſuã ĩ aſcendẽte ſignificat regnũ ꝑ ingenia ⁊ per ꝓpinquitatẽ regis rebꝰ vulgi: ¶ Pñtia aũt dñi ſeptime in ſeptima ſignificat fortunã ꝑ negociationes ⁊ ꝑ cõuentiões: ⁊ ꝑ nutritiões quoqꝫ ⁊ mulieres: ⁊ ꝑ ſatores: ⁊ ſignificat ꝑ pñtiã eiꝰ in quarta ꝑ cõuentiões mulierũ: ⁊ ꝑ negociatiões: ⁊ ꝑ cãs patrũ ⁊ hereditatũ ⁊ cultꝰ terre ⁊ pñtia ſua in aſcendente ꝑ cõuentiões ⁊ negociatio-

nes per cauſas medicinē atqꝫ aſtronomie:et per opera ſpiritualia atqꝫ inge nie et conſimilia: et ſignificat per preſentiam ſuam in.x.fortunā per cōuen tiones et negociatiōes et per vxores et per cauſas regis. Preſentia vero do mini q̄rte i quarta ſignificat fortunā ex cultu terre:et fructu per cauſas pa trum atqꝫ res antiquas:et per p̄ſentiam eius in aſcendēte ſignificat fortunā ex cultu terre et fructu per ingenium et conſilij ꝓfunditatē: et preſentia ſua in.x.ſignificat ꝓfectum ex cultu terre et fructu per cauſas regis et magiſte riorum. Et p̄ntia ſua in ſeptima ſignificat fortunam ex cultu terre et fructuꝫ per cauſas vxorum et ſatorum:et per negociationes. Hec ſignificant domi ni angulorum per preſentiaꝫ ſuam in angulis ſuis. Similiter ergo facies de preſentia dominorum ceterarum domorum:et ideo introduximus tm̄ do minos angulorum vt eſſēt exemplar in ceteris.

Qualiter ſciatur quis planeta ſit dominator.

Et cū volueris ſcire planetā dominatorem rei aſpicias quis pla netarum ſit pluris auctoritatis in domo rei:et planetam q ſigni ficat naturam illius rei :ſicut dicemus in naturis planetaruꝫ. vi de ergo quis planetaruꝫ ſit fortior in domo rei:et i parte eius ex fortitudinibus quas prediximus ideſt ex numero quem prediximus duꝫ de fortitudine planetaruꝫ et poteſtate tractauimus et qui fortior omnibus fue rit in loco rei:ipſe erit dominator eius :verbi gratia:ſi interrogatio fuerit de ſubſtantia ⁊ volueris ſcire quis ſit dominator eius ⁊ fuerit ſecunda domus que ſignificat ſubſtantiam ſcilicet quintus gradus ſigni arietis:quia domus eſt martis:habet in hoc loco mars quinqꝫ fortitudines:exaltatio quoqꝫ eſt ſolis. ⁊ habet in eo quattuor fortitudines. eſt ēt ipſius ſolis triplicitas:⁊ hꝫ ī eo tres fortitudines. habet ergo ſol ibi ſeptē fortitudines. ⁊ ē terminꝰ Jouis. ⁊ habet ibi duas fortitudines:⁊ ē ēt facies martis:⁊ hꝫ ibi vnā fortitudinem ergo mars habet ibi ſex fortitudines:quinqꝫ ex domo ⁊ vnā ex facie:⁊ ſol ſe ptē:⁊ talis planeta vocaᵗ almubta.i.vincens . Sol ergo accipit ibi principa tum:q2 hꝫ ibi ſeptem fortitudines ⁊ ipſe dominatur ibi in domo ſubſtantie Similiter accipies in loco partis ſubſtantie ⁊ partis fortune ⁊ participem il lorum facies Jouem qui eſt ſignificator ſubſtantie naturaliter ⁊ cōmiſcebis partium ⁊ planetarum teſtimonia:⁊ facies hoc idem de omnibus domibus ⁊ ſcies dominatorem earum.

De poteſtatibus accidentalibus planetarum.

De poteſtatibus quoqꝫ planetarū accidentalibus eſt albais ideſt ſimilitudo:⁊ hoc eſt cū fuerit planeta diurnus in die ſuper terrā ⁊ in nocte ſub terra ⁊ planeta nocturnus in nocte ſuper terram: ⁊ in die ſub terra ⁊ ſi hoc fuerit maſculinꝰ planeta in ſigno maſcu lino:⁊ planeta femininus in ſigno feminino dicitur eſſe in ſua ſimilitudine.i. in ſuo albais . Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eiuſ ꝓfectus.i. acquiſitionis atqꝫ fortune.

Differentia ſecunda in naturis planetarum ſeptem ⁊ quid ſit illis proprium ⁊ quid ſignificent de eſſe rerum.

T quia auxiliante deo iam peregimus quod propoſuimus tractare de circulo ſignorum ⁊ eius accidentibus. proſequamur nunc intentionem ſeptem planetarum ⁊ naturas eorum eſſe quoqꝫ eorum ⁊ quid ſignificent.

Saturnus ē maſculinus malus diurnus ⁊ eſt ſignificator patrum ſi fuerit pueri natiuitas in nocte: ⁊ ſignificat ſenectutē vltimam ſi fuerit occidentalis: ⁊ initium ſenectutis ſi fuerit orientalis: ⁊ ſignificat grauitatem frigoris ⁊ ſiccitatis: ⁊ ex complexione corporum melancolicam: ⁊ augmentū eius atqꝫ diſtillationem. Et fortaſſis erit quandoqꝫ complexio frigida humida ponderoſa ⁊ fetidi eſt odoris: ⁊ multe comeſtionis ⁊ vere dilectionis: ⁊ ſignificat profunditatem cōſilij: ⁊ multitudinem ſilentij: ⁊ ex magiſterijs res antiquas ⁊ precioſas: ⁊ ſignificat cultus agrorum ⁊ populationem terrarum ⁊ fluminum ſi fuerit fortunatus: ⁊ res viles ⁊ laborioſas ſi fuerit malus: vt confricationes in balneis: ⁊ fullones ⁊ nautas. Et ſi fuerit fortunatus erit vere dilectionis ſpacioſus ⁊ patiens. Et ſi fuerit malus erit indiſcretus ſtabilis triſtis ⁊ merens male ſuſpitionis multum ſuſpicans ⁊ mouens homines in ſuſurrationibus. Et ſi fuerit fortunatus ſignificat de ſubſtantia res antiquas ⁊ durabiles ⁊ hereditates ⁊ terre cultus: ⁊ ſi fuerit malꝰ ſignificat aquas ſordidas ⁊ mali ſaporis veteres atqꝫ conuertibiles. Et ex infirmitatibus morbos flegmaticos ⁊ melancolicos ⁊ viſcoſos ⁊ congelatos acutos: vt lepram morpheam podagram ⁊ cancros ⁊ cetera huiuſmodi: ⁊ ſignificat peregrinationes longinquas carceres ⁊ vincula laborem quoqꝫ ac tarditatem ⁊ afflictionem ⁊ almauerith ideſt ſubſtantias mortuorum: patres etiam ⁊ auos ⁊ fratres maiores eunuchos ſeruos ⁊ viles homines: ⁊ ſignificat ex operibus opera coriorum ſi fuerit ſolus ſignificator abſqꝫ complexione alicuius planetarum. qꝫ ſi complectit̄ ei Jupiter ſignificat opus pgameni in quo ſcribuntur diuini libri. Et ſi complectitur ſibi mars ſignificat ſoleas ſotulariũ ⁊ preparationes earum. Et ſi complectitur ſibi ſol ſignificat opus conſutorꝫ coriorum. Et ſi complectitur ei venus ſignificat opus coriorum ex quibꝰ fiunt timpana ⁊ alia inſtrumenta quibus vtimur in ludis. Et ſi complectitur ei mercurius ſignificat opus coriorum in quibus ſcribuntur teſtamēta ⁊ numeri ſtipendiorum. Et ſi complectitur ei luna ſignificat preparatiōem coriorum ferarum ⁊ mōtanorum animalium ⁊ huiuſmodi ſimilia: ⁊ ſignificat de ſectis eam que vnitatem confitetur ſi fuerit fortunatus: ⁊ ſi fuerit malus ſignificat credentiam vnitatis cum multa tamen heſitatione .i. dubitatiōe. Et dixit meſſehala .i. quem voluit deus exaltari: q fuit vnus aſtrologus in ſciē-

tia perſpicuus iudicijs: quare ſic dictus eſt ꝙ ſigt̃ fidem iudaicam: ideo quia
eſt ex antiquioribus: ⁊ omnes confitẽtur eam ⁊ ipſa nullã aliam: ſic Saturnꝰ
cui omnes iungũtur ⁊ ipſe nulli: ſigt̃ quoqꝫ indumẽta nigra. Et dixerũt qui-
dam alij ꝙ Saturnus ſigt̃ interiora auris ⁊ ſplenem: ac ſtomachum: ⁊ habꝫ
ex coloribus nigredinem: ⁊ de ſaporibus ſtipticos ⁊ acetoſos. Et ex diebus
ſabbatum: ⁊ ex noctibus eam que precedit quartam feriam. Et quãtitas or-
bis eius eſt nouem graduũ. Et anni fridarie eius ſunt. xi. maximi vero. 465.
⁊ maiores. 57. ⁊ medij. 43. ⁊ dimidiuꝫ: minores. 30. Fortitudo eius in plagis
circuli ẽ in dextra ſeptẽtrionis. Et dixit meſſehala ꝙ ſigt̃ de figuris hominũ
hominem inter nigrum ⁊ croceum: qui cum ambulauerit mergit oculos ſu-
os in terram põderoſus inceſſu adiungẽs pedes. ⁊ macer recuruus habẽs
paruos oculos: ⁊ ſiccam cutem venoſos raram habens barbam in maxillis
labia ſpiſſa callidus ingenioſus ſeductor interfector. Et dixit Dorothius hic
ſigt̃ hominem corpore valde piloſum iunctis ſupercilijs: ⁊ habet ex regioni-
bus Aſcine ⁊ indiam ⁊ omnem terrã nigrorum. Et ex partibus habẽs partẽ
fortitudinis ⁊ ſtabilitatis: ⁊ ſigt̃ terras vel res terraruꝫ ⁊ hereditatum: ⁊ eos
q̃ ꝑſunt operibus ⁊ audaciã ⁊ laborem ingenia ⁊ cauſas mortis: ⁊ hꝫ ex parti
bus mundi achiud ⁊ alchiut ⁊ eorum cõfinia ⁊ terras nigroꝝ ⁊ montes eoꝝ.

IUpiter fortuna maſculinus diurnus: ⁊ eſt ſignificator ſubſtantie
⁊ operatur calorem ⁊ humiditatem temperatã aereã ſanguineã
⁊ de etatibus ſignificat iuuẽtutem vſqꝫ ad ꝑfectioneꝫ etatis: ⁊ ex
magiſterijs que ꝑtinent ad legem: vt iuſta iudicia iudicare: ⁊ pa-
cem inter hoĩes mittere ⁊ in bonis ſtudere ⁊ ſubſtantie ſignificat
abundãtiam: ⁊ ex negocijs illa q̃ fiunt abſqꝫ ſeductione ⁊ ſigt̃ animã ⁊ vitam
letitiã ⁊ veritatem ⁊ religiõeꝫ ⁊ patiẽtiam ⁊ omne preceptum pulchrũ ⁊ pre-
cioſum ⁊ abũdantiã veneris: ⁊ ex infirmitatibus q̃ fiũt ex ſanguine ꝑ augmẽ
tum quãtitatis que nõ fuerit ſuꝑflua extra naturã: nec ex ſanguine vſto ⁊ cõ-
uertibili: ⁊ eſt planeta ſapiẽtie ⁊ intellectus ⁊ vſus. Cui ſi complectitur ſatur-
nus ſigt̃ nigromãtiam ⁊ incantationes ⁊ exorciſmos ⁊c̃. Et ſi complectitur ei
Mars ſignificat ſcientiam medicine. Et ſi complectitur ei ſol ſignificat ſci-
entiam ſectarum ⁊ prudẽtiam in cõtentionibus ⁊ diſputatiõibus. Et ſi cõple
ctitur ei Venus ſigt̃ cõpoſitionem ſonorum ⁊ aliarum ſciẽtiarum delectabi
lium. Et ſi complectit̃ ei Mercurius ſigt̃ ſciam arithmetice ⁊ ſcribẽdi: aſtro-
nomiã quoqꝫ ⁊ ꝑhiam ⁊ geometriã. Et ſi complectit̃ ei luna ſigt̃ ſciam diſpo
ſitionis aquarum ⁊ mẽſure eaꝝ necnõ terraꝝ: ⁊ ex qualitate animi ſigt̃ largi-
tatem ⁊ verecũdiam atqꝫ iuſticiã ⁊ ex ſectis pluralitatem atqꝫ ſimulationeꝫ.
Quidam aũt dixerũt ꝙ ſignificat epar ⁊ ſtomachũ ⁊ aurẽ ſiniſtrã ⁊ brachia
atqꝫ vẽtrem: inferiora quoqꝫ pectinis ⁊ inteſtina ⁊ ex coloribꝰ colorem cineri
tium ⁊ viridem ⁊ hoꝝ ſĩles: ⁊ ex ſaporibus hꝫ dulcem: ⁊ quãtitas orbis eius
eſt graduũ. 9. ⁊ ex diebus hꝫ diem Jouis: ⁊ ex noctibꝰ nocteꝫ diei lune: ⁊ an-
ni fridarie eius. i. dñationis eius ſũt. 12. ⁊ anni maximi ſũt. 428. maiores. 79.
medij. 45. ⁊ dimidiũ. mĩores vero. 12. ⁊ fortitudo eius ex plagis circuli eſt in
occidẽte. Et dixit meſſeala ꝙ ex hominibus ſignificat hominem album ha-
bentem ruborem in facie: habentem oculos non prorſus nigros: nares nõ

equales ⁊ breues caluum:in aliquo dentium habentem nigredinē:pulchre ſtature boni animi bonis moribus:pulchri corporis. Et dixit Dorothius q̄ ſignificat hominem habentem magnos oculos:⁊ pupillam latam barbam criſpam ⁊ habet ex regionibus alchirath ⁊ babyloniam ⁊ aſen ⁊ perſidem: ⁊ alaormes ⁊ archadiam ⁊ ex partibus habens partem habitudinis ꝑfect⁹ ⁊ ſignificat fidem ⁊ appetitum in bonis:⁊ ex operibus ſalubritatem ſecuritatem ⁊ participationem.

Mars maſculinus nocturnus malus operatur calorem ⁊ ſiccitatez ⁊ eſt ſignificator fratꝝ ⁊ peregrinationū: ⁊ habet ex etatibus iuuētutem vſqz in finem iuuētutis:⁊ natura eius colerica amari saporis:⁊ ex magiſterijs omne magiſterium igneū ⁊ qđ fit p ferrum ⁊ ignem:ſicut eſt percuſſio gladiorum cum martellis. Cūqz ei complectitur Saturnus ſigꝫ ꝑcuſſionem ferri. Si Jupiter ſignificat ꝑcuſſionem eris. Si ſol ſignificat ꝑcuſſionem nūmorum aureoꝝ. Si venus ſignificat magiſterium ornamētorum. Si mercurius ꝑcuſſionem acuuz. Si luna ſignificat percuſſionem lācearum ⁊ librorum:ſignificat ēt cum ſolus ſuſcipit ſignificatiōem opus medicine. Si nullus planeta ei complectiꝭ ſignificat minutionem:⁊ vulneratiōez ⁊ aptiōez ⁊ hoꝝ ſimilia. Et ſi complectiꝭ ei Saturnus ſigꝫ opus medicine ⁊ vulnerum. Et ſi iupiter ſigꝫ opus naturaruz. Et ſi ſol ſigꝫ curam oculoꝝ. Si venus ſigꝫ opus ornamēti:vt tonſuram crinium ⁊ barbarum ⁊ abſciſionem vngularum:⁊ ſi mercurius ſigꝫ abſciſionem venarum. Si luna ſignificat eradicatiōez dentiū ⁊ purgatiōez aurium. Et p ſe ſigꝫ iniurias miſeroꝝ ⁊ effuſionem ſanguinis ⁊ oppreſſiones p vim ⁊ abſciſſiones viarum ⁊ iracundiam ⁊ ducatum exercitus ⁊ feſtinationem ⁊ inuerecūdiam ⁊ peregrinationem extra patriam:⁊ feditatem coitus:⁊ caſus puerorum id eſt abortiuorum:⁊ fratres medios atque ſorores:ſcientiam ac diſcretionem cure beſtiarum. Et ex infirmitatibus febres calidas ⁊ ſanguineas ⁊ puſtulas ſanguineas alabraba que eſt rubedo corporis cum aſperitate ⁊ feditate ⁊ cōmeſtione carnium cum putredine: ⁊ dimidij capitis dolorem: ⁊ ignem ſacrum ⁊ pauorem ⁊ cogitationes horribiles que inquietant homines ⁊ commouent ⁊ impediunt atque inanes reddunt:⁊ quicquid fuerit cum inflammatione caloris. Et ex qualitate animi commotiōem ſcilicet animi ⁊ conturbationem. Si aſpexerit eum Saturnus ſignificat odium ⁊ maximam inuidiam:⁊ ex ſectis eam in qua bellum fuerit ⁊ vnitatem ⁊ celeritatez mutatiōis a fide:⁊ multitudinē heſitatiōis ⁊ mutatiōez de teſtamēto in teſtamentum:erūt tñ hec oīa ſub vnitate. Dixerūt quidam q̄ habet ex membris fel renes ⁊ venas ⁊ decurſum ſpermatis ⁊ dorſum:⁊ habet ex coloribus rubedinem:⁊ ex ſaporibus amarum:⁊ quātitas orbis eius eſt.8.građ.⁊ ex diebus hꝫ diem martis:⁊ ex noctibus noctem ſabbati:⁊ anni fridarie eius ſunt ſeptē:⁊ anni eius maximi ſūt.264.maiores ſunt.66.medij aūt].40.⁊ dimidiū:⁊ minores.15.⁊ fortitudo ei⁹ in plagis circuli in meridie. Et dixit meſceala q̄ ſignificet de imaginibus hoīum hoīem rubeū habētez capillos ruffos ⁊ faciem rotundam leuiter hoīes dehoneſtātem habētem oculos croceos horribilis aſpectus audacē alꝫ citum habētem in pede ſignū vel maculam.

Et dixit Dorothius ꝙ ſignificat habentem acutum aſpectū:⁊ ex ptibus par-
tem audacie ⁊ ſignificat perſeuerātiam calliditatem ⁊ ſupbiam ⁊ leuitatem
⁊ mobilitatem ⁊ audaciam ⁊ negociationē acuitatem ⁊ feſtinationē in omni
bus rebus:⁊ habet ex partibus mundi Aſce ⁊ terras romanorum vſqꝫ in oc
cidentem:⁊ terras tuſcorum.

SOl p aſpectum fortunatus eſt:⁊ malus per cōiunctionem in vno ſi-
gno ⁊ eſt maſculus diurnus operatur caliditatem ⁊ ſiccitatem : ⁊ eſt
ſignificator patrum ſi fuerit natiuitas in die ſignificat regnum maxi
mum ⁊ animam vitalem ⁊ lumen ⁊ ſplendorem ⁊ intellectū ⁊ pulchritudinē
⁊ mūdiciam atqꝫ fidem. Et ex etate finem iuuētutis. Et participatur vniuer
ſis planetis in diſpoſitione annorum. Et ex magiſterijs regimen ⁊ principa
tum:⁊ ſignificat iaculationem iaculorum ⁊ venationem purgatōeꝫ cū omni
ſpecie purgandi qua corpora interius ⁊ exterius purgātur. Et ex infirmita-
tibus ſignificat infirmitates calidas ⁊ ſiccas in corporibus apparentes. Et
ex ſubſtātia aurum plurimum ⁊ vniuerſas ſpecies ſubſtantie. Et ex qualita-
te ipſius animi ſublimitatem prudētiam ⁊ q̄ ſequūtur honeſtatem. ſ. largita
tem ⁊ gloriam:⁊ prolixitatem mētis. Et ex ſectis culturaꝫ bonā ⁊ eis ſimilia.
Et ſignificat imperium vocis ⁊ fortitudineꝫ celeritatis. Si complectitur ei
ſaturnus ſignificat villicationem ⁊ huiuſmodi principatum. Si iupiter ſigni
ficat in fide principatum ⁊ religionem ⁊ etiam iudicem inter homines iudi-
cantem opera oppreſſoꝝ vel iniuriarum ⁊c̄. Si mars ſignat ducatum exer-
citus ⁊ inueſtigationem bellorum. Si venus ſignat regnum per mulieres ⁊
per obſequium potētum. Si mercurius ſignat cōſultores regum ⁊ opus li-
brorum ⁊ hereditatum ⁊ maiorum operum. Si luna ſignat opus legatoruꝫ
⁊ detectionem cōſiliorum ⁊ huiuſmodi ſimilia. Et dixerūt quidā ꝙ ſol ſignat
imaginē vultus hoīs:⁊ ꝓprie ex viris oculum dextrum:⁊ ex mulieribus ocu
lum ſiniſtrum:⁊ dixerūt qdam ꝙ hꝫ cor ⁊ medullam ⁊ femora. Et ex infirmi
tatibus comeſtionem carnium in ore:⁊ detrimētum oris ꝓprie ⁊ deſcenſio-
nem aque in oculum:ptās eius in capite. Et dixerūt indi ꝙ cū fuerit in aſcē-
dente erit comburens ⁊ habebit ſignum in facie. Et hꝫ ex coloribus quicqd
videtur peregrino colore:⁊ ex ſaporibus acrem. Et quātitas orbis eius eſt.
15. graduū. Et ex diebus diem habet dn̄icam:⁊ ex noctibus noctem Jouis
Anni fridarie eius ſunt decem. Et anni eius maiores ſunt. 120. maximi ſunt.
1460. medij. 39. ⁊ dimidium vel ſm quoſdaꝫ. 69. ⁊ dimidium: minores vero
19. Fortitudo eius ex plagis circuli eſt in oriēte. Et dixit meſceala ꝙ ſignat d̄
figuris hoīuꝫ eum que hꝫ colorem inter croceum ⁊ nigrum. i. fuſcum tectū
cum rubore breui ſtature criſpum caluuꝫ pulchri corporis:⁊ hꝫ ex ſaporibꝰ
acutum. Et dixit Dorothius ꝙ figura ſolis ⁊ lune eſt figura planetaꝝ q fue-
rint cum eis:⁊ eius que dignior fuerit in loco eorū. Si ergo velis ſcire figu-
ram ſolis ſcito ꝙ ſit crocea hn̄s partem ruboris capilloꝝ oculi eius aliquā-
tulum crocei. Et ex partibus habens partem futurorū. i. partem diuinatio-
nis ⁊ eſt ſignificator naturarum ⁊ ſpiritus ſapiētie eleuationis ⁊ pfectionis
fidei quoqꝫ ſciētiaꝝ ⁊ laudum. Et ex partibus mūdi habet ʒamarach ⁊ cura
⁊ ferit ⁊ eius terminos ⁊ terras romanorum.

V Enus fortuna feminina nocturna ⁊ eſt ſignificatrix mulierum ⁊ vxorum ac matrum ſi fuerit natiuitas diurna ⁊ operatur frigus ⁊ humiditatem temperatã: ⁊ ex etate habet iuuẽtutem vel adoleſcentiam: ⁊ ex magiſterijs inſtrumẽta ludorum ornamẽta quoq; ⁊ figuras pulchras ⁊ ludos alearum ⁊ ſchacorum ⁊ ſaltationes ⁊ ocia ⁊ fornicationes ac fornicatores ⁊ filios fornicationis ⁊ multitudinem coitus: ⁊ vniuerſa genera luxurie ⁊ compoſitiones coronarum ⁊ vſus earum: ⁊ pulchritudinem ac mundiciam veſtimẽta etiam ⁊ ornamenta. Aurum ⁊ argẽtum ⁊ dilectionem ludos riſus ⁊ gaudium ⁊ vnguẽtis diuerſiſq; ſpeciebus vti potationes ⁊ ebrietates: ſeq; credit omnibus: largitatem quoq; ſigt: ⁊ dilectionem diligẽtiam ⁊ amorem iuſticiam ⁊ domos orationis retinet quoq; fidem: ⁊ ſigt magiſterium omnium ſignorum veluti muſicam ⁊c. ꝙ ſi complectitur ei Saturnus ſigt ſonum cantationum quibus deflẽtur aliquando mortui: vel quas cantant edificatores quando edificant edificia. Et ſi complectitur ei Jupiter ſigt ſonum lectionum vel cantationũ quibus vtũtur domini ſectarum in altaribus ⁊ locis orationis eorum in laudem dei omnipotentis. Et ſi Mars ſignat ſonos quibus vtũtur ſeculares ⁊ cantus vulgi in quibus fit mentio blaſphemie vel preliorum: vel in quo fit mentio carceris vel laboris ⁊ horum ſimilia: vt cantus in quo fit mentio captionis ⁊ alligationis ⁊ percuſſionis flagellorum. Si Sol ſignat ſonum ligni quo cantatur coram regibus ⁊ nobilibus. Si Mercurius ſonum qui exercetur in cõpoſitione verſuum. Et ſi Luna ſignificat cantus nautarum in nauibus. Et ex infirmitatibus morbos habet frigidos ⁊ humidos q accidũt proprie ⁊ multotiens in membris genitalibus. Et ex ſubſtãtia que acquiritur propter pulchritudinem: vt ſunt ornamẽta mulierum: ⁊ veſtimenta earum margaritas atq; picturas. Et ex qualitate animi ſuauitatem ⁊ amiciciam ⁊ cõmeſtionez ⁊ his ſimilia: ⁊ cupiditates potiõis ⁊ cõmeſtionis ac coitus. Et ex ſectis culturam idolorum: ⁊ eos in quibus maxime exercentur comeſtiones atq; potationes. Et dixerũt quidam ꝙ ſignificat anchas ⁊ ſpinam dorſi ⁊ ſperma. Et alij dixerunt ꝙ habet ſignificare pinguedinem ⁊ carnes ⁊ renes ⁊ vuluã matricem ventrem pectinem ⁊ vmbilicum. Et habet ex coloribus albedies: ⁊ ex ſaporibus vnctuoſum. Et quãtitas orbis eius. 7. graduum. Et hab; ex diebus diem Veneris: ⁊ ex noctibus noctem martis. Et anni fridarie eius ſunt octo. Et anni eius maiores. 82. maximi. 151. ⁊ medij. 45. minores vero 8. Fortitudo ei⁹ in plagis circuli eſt in dextra orientis. Et dixit Meſceala ꝙ ſignat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredinẽ pulchri corporis ⁊ capillorum: faciem habentem rotundam: ⁊ paruam habentem maxillam pulchros oculos: ⁊ eius nigredo oculorum eſt pluſq; oportet. Et dixit Dorothius ſignat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos ⁊ multos capillos ⁊ plus album confectum rubore craſſum oſtendentem beniuolentiam. Et habet ex partibus partem deſiderij ⁊ ſignificat amicitiam ⁊ ludum ⁊ dilectionem ⁊ patientiã ⁊ coniunctiones maſculorum. Et habet ex partibus mundi albiget ⁊ alienẽ ⁊ terras arabum.

Mercurius cōmixtus maſculinus diurnus inclinatur ꝑ naturam ſuā ad eum qui complectiť ex planetis ⁊ ex ſignis:⁊ eſt ſignificator fratrum minoꝝ:⁊ ſignificat ſeruos ⁊ dilectiōeꝫ cōcubinaruꝫ ſignat etiam deitatem ⁊ oracula prophetaruꝫ ⁊ credulitatem ⁊ opus ⁊ honorem vel oratiōnē. Qui ſi in natura ſua fuerit ⁊ nullus planeta ei complectitur ſignificat res terreas ⁊ rerum augmētationem creſcendo:⁊ ex etate iuuētutem:⁊ ꝓfectum in ea:⁊ ex operibus opa que generant cognitionē predicationem ⁊ rhetoricam ⁊ negociatiōes ⁊ extimationem ⁊ geometriā:⁊ diſpoſitionē rei ⁊ philoſophiam ⁊ auguria ⁊ ꝓuerbia ⁊ ſcripturam:⁊ verſificādi ſcientiam ⁊ opus numeri maxime. Cui ſi complectiť Saturnus ſignificat ex opere numeri opus mēſure terrarum ⁊ hereditatuꝫ ⁊ numeꝝ edificiorum atqꝫ telarū. Si Jupiter ſignat numerum pſallēdi ⁊ numerum librorū diuinorum. Si Mars ſignificat numeꝝ qui fit in donatiuis exercituū ⁊ pugnātium ⁊ numerum ꝑcuſſionum flagellorum atqꝫ clauaruꝫ. Si Sol ſignat preeſſe numero regum ⁊ ſubſtātie domoꝝ. Si Uenus ſignat numerum chordarum lignoꝝ ſeu cythararum numerum ſonoꝝ atqꝫ fiſtularum. Si Luna ſignat numerum ferculorum que fiunt ad cōmeſtiones itinerantium extra domum. Et ſignat de infirmitatibus infirmitates ſpirituales anime.i.cogitatiōes horribiles:⁊ inquietudinē mētis atqꝫ dubitationes ⁊ cetera ſimilia. Significat etiam animi qualitatē ⁊c̄ ſimilia ſm cōplexioneꝫ ſuā ⁊ cōiunctionē:cū fuerit fortunatꝰ erūt bonitates ſm genus fortune que facit eum fortunatum:⁊ ſm locum in quo fuerint fortunatus mercurius:⁊ cū fuerit malus erūt iniquitates ſm malum qd̓ eū facit malum:⁊ ſm locum in quo factus eſt malus. Et ſignificat ex ſectis culturam vnitatis ⁊ horum ſimilia:⁊ hoc ſecreto cū hypocriſia ⁊ ſimulatione. Et dixerūt quidam ꝙ ſignificat femora vmbilicum ⁊ pectinem ⁊ crura neruos atqꝫ uenas ⁊ ex coloribus habet omnem colorē commixtū atqꝫ variatū:⁊ aleꝫ meniū qui eſt color floris lilij agreſtis:⁊ ex ſaporibus acetoſum. Et quātitas orbis eiuꝫ eſt.7.graduū:⁊ habet ex diebus diem mercurij:⁊ ex noctibus noctem diei dominice. Anni fridarie eius ſunt.13.⁊ anni eius maiores.76.maximi.460.medij.48. minores vero.20.fortitudo eius in plagis circuli eſt in ſeptētrione. Et dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vſqꝫ ad ſtationem ſecundam ſignificat pueritiam:⁊ a ſtatione ſecūda vſqꝫ ad coniunctionem ſolis iuuentutem:⁊ a coniunctione ſolis vſqꝫ ad ſtationem primam mediam etatem:⁊ a ſtatione ſua prima vſqꝫ ad medium retrogradationis ſignificat ſenectutem ⁊ cōtrarietatem:⁊ in coniunctione ſua per directionem vſqꝫ ad ſtationem primam ſignificat dilectionem ⁊ amicitiam ⁊ amoris imitationeꝫ:⁊ ex ſtatione ſua ſecunda ad coniunctionem iens ſignificat inquiſitionem dilectionis ⁊ concordiam:⁊ a ſtatione ſua prima iens iterum ad retrogradationem ſignificat inquiſitionem contrarietatis ⁊ diſſimilationis tarditatem ⁊ verecundiam paruam ⁊ occupationem ⁊ ſtuporem in rebus:⁊ in medio retrogradationis ſignificat celeritatem temperatam ꝓpter ingenij debilitatem.⁊ apud ſtationem ſecundam ſignificat ſtuporem ⁊ occupationem ingenij ⁊ tarditatem ⁊ egreſſus ab hac celeritatem ⁊ apertionem ingenioruꝫ

⁊ coniunctione ſua ſoli per directionem ſignificat celeritatem ex paſſionem ingeniorum ⁊ latitudinem vel augmentationem eorum. Similiter Ueneri accidit in his locis ⁊ planetis altiorib⁹. Et dixit meſſcala, mercurius ſignificat ex figuris hominem non multum album neqʒ nigrum habentem colorem: frontem habentem eleuatam ⁊ longam: in facie longitudinem ⁊ naſuʒ longum: raram habentem barbam in maxillis ⁊ oculos pulchros non ex toto nigros: longos quoqʒ habentem digitos. Et ex partibus habet partē negociationis: ⁊ ſignificat timorem ⁊ infeſtationem ⁊ bellum ⁊ inimicicias ⁊ ſeductiones ⁊ contrarietates: ſignificat quoqʒ pfectum magiſterium ⁊ ſubtilitatem in opere ⁊ inquiſitione: ⁊ in ceteris que fiunt in hominibus ex actis ⁊ contentionibus. Et ex terris habet adelech alcuidem ⁊ maxime in meridie ⁊ terras indorum.

Luna fortuna feminina nocturna operat̃ frigiditatem ⁊ humiditatem: ⁊ eſt ſignificatrix matrum: ſi fuerit natiuitas nocturna ⁊ eſt in ea falſa temperatum ⁊ ſignificat etatem puerilem ⁊ initiuʒ creſcendi. ¶ Et ex operibus habet legationes ⁊ mādata: ⁊ opera aquarum atqʒ terrarum ſm quātitatem fortunij vel infortunij vel mali ꝙ ſi fuerit bona ſignificat bonum ⁊ econuerſo. Significat etiam principatum ſi prefuerit vel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus ſi fuerit fortunata a ſole in bono aſpectu ⁊ in bono loco. ¶ Et de ſubſtantia ſignificat argentum ⁊ terre cultum ſi habuerit auctoritatem in quarta ⁊ ex fide religionem. Et ex infirmitatibus epilenſiam paraliſim guttā caducam ⁊ vultus torſionem enodationem membrorum ⁊ commotionem: ⁊ quicquid fuerit in ſimilitudine frigoris ⁊ humiditatis. Et qualitatem animi ſm coniunctionem ſuam cum planetis. ¶ Cui ſi complectitur fortuna: ⁊ fuerit fortuna ipſa Uenus ſignificat curialitatem ⁊ benignitateʒ: ⁊ animi ſuauitatem: ⁊ morum honeſtatem: ⁊ motus celeritatem: ⁊ diuinum obſequium. Si fuerit Jupiter ſignificat honeſtatem cautelam ⁊ ſocietatem ⁊ benignitatem ⁊ vite pulchritudinem. Et ſi complexa fuerit malis ⁊ fuerit mars ſignificat ſtudium ſuſurrationis inter homines ⁊ vſum in talibus. Si Saturnus odium ſimulationem ac inuidiam. Si fuerit ſol ab aſpectu laudabili ſignificat diſpoſitionem regalem. Et ſi fuerit Mercurius ſignificat rhetoricam id eſt facundiam ⁊ bonitatem lingue ⁊ ſcripturam. Et dixerunt quidam ꝙ ſignificat cogitationem ⁊ nouitatem animi ⁊ debilitatem ſenſus ⁊ grauitatem lingue: ⁊ mulieres honeſtas: ⁊ nutritiones paruulorū: ⁊ matres ⁊ materteras. ⁊ preparationes ciborum. Et dixerunt alij ꝙ ſignificat cerebrum ꝓprie ⁊ pulmonem. ¶ Et ex coloribus habet croceum: ⁊ ex ſaporibus ſalſum. Et quantitas orbis eius eſt. 12. graduum. ¶ Et ſignificat ex viris oculuʒ ſiniſtrū: ⁊ ex mulieribus dextrum. Et ex diebus habet diē lune: ⁊ ex noctib⁹ nocteʒ veneris. Anni fridarie ei⁹ ſunt nouē. maioreſ aūt. 108. maximi 520. ⁊ medij. 66. ⁊ dimidium: ⁊ ſm quoſdam. 39. ⁊ dimidium: ⁊ minores vero 25. Et fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occidentis. Et dixit Meſſeala ꝙ ſignificat de

figuris hominum hominem album cõfectum rubore iunctis ſupercilijs:be
niuolum habentem oculos nõ ex toto nigros:faciem rotundam pulchram
ſtaturã:⁊ i facie eius ſignum.Et ex terrijs habet arcoch ⁊ timanam ⁊ aldei-
lam.Et quidam dixerunt ꝙ ſignificat pueritiam ab initio menſis vſqꝫ ad.7.
dies:⁊ a.7.diebus vſqꝫ ad.14.dies iuuẽtutem:⁊ ſignificat etatem perfectio-
nis.i.medie etatis vſqꝫ ad.21.dies ⁊ noctes:⁊ ſenectutem vſqꝫ ad coniũctio-
nem:id eſt vſqꝫ in finem menſis quando coniungitur ſoli.Et cum fuerit ſub
radijs Solis ſignificat ſecreta ⁊ res occultas:⁊ ſimiliter omnis planeta:⁊ in
initio menſis quando creſcit ſignificat omne quod faciendum eſt:⁊ in imple
tione ſua quod deſtruendum eſt:quia decreſcit:⁊ in initio menſis ipſa ⁊ Sol
ſignificat accuſatores:⁊ in fine menſis accuſatos:⁊ ſignificat in initio menſis
lucrum ⁊ continentiam:in fine menſis ſtipendia ⁊ diſperſiones. ⁊ ſignificat
in oppoſitione contrarietatem.⁊ in initio mutationis ad oppoſitionem id-
eſt cum fuerint inter eam ⁊ oppoſitionem.15.gradus ſignificat initium con-
trarietatis ⁊ eius cauſam:⁊ cum ſeparata fuerit ab oppoſitiõe ſignificat cau
ſas exceptiõis a cõtrarietate:⁊ in exitu ſuo de ſubradijs Solis ſignificat exi-
tum ab occultatione ⁊ his ſiĩa:⁊ in introitu ſub radijs ſigſ aptationẽ ad oc
cultandũ:⁊ hora diuiſiõis a Sole ſigf̃ aptatiõẽ exit⁹ ſui ab occultatiõe:⁊ ho
ra exitus ſui de ſubradijs ſignificat apparitionem ⁊ aduẽtum ab abſentia:⁊
dum fuerit in quarto aſpectu Solis ſignificat diminutionẽ rei ſeu deſcenſio
nem ab alto in infimum. Silr̃ in quarto aſpectu ſcđo ſed in quarto aſpectu
primo ſignificat apparitionem rerum ⁊ lucrum ⁊ augmentum continentie:
⁊ in quarto aſpectu Solis ſecundo ſignificat horum oppoſita.Et dixerũt q-
dam ꝙ Luna a coniunctione quidem vſque ad dimidium luminis ſui pri-
mum erit natura eius humida ⁊ a medietate luminis ſui vſqꝫ ad impletiõẽ
erit natura eius calor:⁊ ab impletione vſqꝫ ad dimidium ſui luminis ſecun-
dum erit natura eius ſiccitas:⁊ a dimidio luminis ſui ſecundi vſqꝫ ad coniũ-
ctiõem erit natura eius frigus.Reliqui vero planete ab ortu ſuo vſqꝫ ad ſta
tionem ſuam primam in natura humiditatis erunt ⁊ ſignificant pueritiam:
⁊ a ſtatione ſua prima vſqꝫ ad oppoſitionem ſolis erit natura eorum calor:
⁊ ſignificat iuuentutem:⁊ ab hoc loco vſqꝫ ad ſtationem ſecundam erit natu
ra eorum ſiccitas:⁊ ſignificat perfectam etatem:⁊ a ſtatione ſua ſecunda vſ-
qꝫ ad occultationem ſuam primã erit natura eorum frigus:⁊ ſignificat ſene-
ctutem frigidam.Et dixerunt quidam ꝙ ſol ſignificat ſpiritum.i.animam vi-
talem.Luna cagitationem ⁊ ſenſum.Saturnus merorem ⁊ triſticiam vilita-
tem ⁊ malum.Jupiter ſapientiam ⁊ rationem.Mars iram furiam ⁊ celeri-
tatem.Uenus ludum ⁊ gaudiũ.Mercurius rationalitatem ſeu dialecticã
⁊ diſciplinam.Et quia diximus in hoc capitulo de ſignificatione planetarũ
dum complectuntur alteri planete.Similiter etiam eſt cõſiderandum in ce-
teris rebus que ſignificant planete.

De ordine vero planetarum ſeu principatu eorum in conceptiõe pue
rorum:⁊ qꝫdiu fuerint in ventre matris.Sciẽdum eſt ꝙ primus mẽ-
ſis ab hora.ſ.conceptionis eſt Saturni.Secũdus Jouis.Tertius Martis.
Quartus Solis.Quintus Ueneris. Sextus Mercurij. Septimus Lune.

Octauus Saturni:⁊ ideo nõ viuit qui naſcitur in octauo menſe: eo ꝙ ſub poteſtate Saturni naſcitur:⁊ nonus Jouis. Principatus quoq; ſiue ordinatio planetarum in vita humana.i.qualiter diſponãt vitam nati ita diuiditur. Luna incipit ab ingreſſu nati ideſt a natiuitate pueri:⁊ diſponit ſm quantitatem annorum nutritiuorum qui ſunt quattuor anni. Deinde Mercurius poſt decem.deinde Venus octo.poſtea Sol.19.poſtea Mars quindecim. poſtea Jupiter duodecim.deinde Saturnus vſq; in finem vite.

De natura capitis draconis ⁊ caude.

Caput draconis eſt maſculinus. Similiter etiam eſt fortuna ⁊ natura eius eſt compoſita ex natura Jouis ⁊ Veneris:⁊ hoc ſignificat regnum ⁊ fortunam atq; ſubſtantiam. Et dixerũt quidam ꝙ natura eius eſt augmẽtatio:quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum:⁊ cum fuerint cum malis auget malitiam eorũ:⁊ anni fridarie eius ſunt tres. ¶ Cauda vero eius eſt mala:⁊ natura eius eſt compoſita ex natura Saturni ⁊ Martis:⁊ ſignificat deiectionem ⁊ caſum atq; paupertatem. Et dixerunt quidam ꝙ natura eius ſignificat diminutiõem ꝙ cũ fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorum:⁊ cum fuerit cũ malis diminuit malitiam eorum:ideoq; dictum eſt caput:eſt fortuna cum eſt cũ fortunis:⁊ malum cum malis:⁊ cauda mala cum bonis ⁊ bona cũ malis:⁊ anni eius fridarie eius ſunt duo.

De horis diei ⁊ noctis quorum ſunt planetaꝝ.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipſius planete ⁊ ſecunda hora alterius planete qui ei ſuccedit:ceterorũq; ſm ordinem circulorũ pari ratione eſt ſucceſſio uer bi gratia. die ueneris cuius eſt ⁊ dies prima hora eſt ipſius ueneris ſecũda mercurij.tertia lune.quarta ſaturni.quinta Jouis.ſexta martis.ſeptima ſolis.octaua iterum ueneris.nona mercurij.decima lune.vndecima Saturni.duodecima Jouis.ecce habes.12.horas diei inequales. Item de horis noctis. Prima hora ſequentis noctis eſt martis cuius ẽ ⁊ tota nox. Secunda Solis. Tertia ueneris. Quarta Mercurij.quinta Lune.ſexta ſaturni.ſeptima Jouis.octaua iterum martis.nona ſolis.decima ueneris.vndecima mercurij.duodecima lune.⁊ ſic habes etiam.12.horas noctis inequales. Et incipit dies ſabbati poſtea cuius prima hora eſt ſaturni:⁊ ipſius eſt tota dies ſic per ordinem numerando inuenies horas dierum ⁊ noctium ⁊ diuiſiones earum ſuper planetas ſingulos ſi deus uoluerit.

De horis maſculinis ⁊ femininis.

Dicuntur ⁊ hore eſſe maſculine ⁊ feminine:quia hora prima vniuſcuiuſq; diei ⁊ noctis eſt maſculina.ſecunda feminina.tertia maſculina.quarta feminina.ſicq; ſuccedunt per ordinem.vna.ſ.feminina.alia maſculina.vſq; in finem diei ⁊ noctis.

Differentia tertia in his que accidunt planetis ſeptem in ſemetipſis ⁊ quid accidat eis abinuicem.

T quia iam annuente deo iam pegimus eſſe planetarum in ſemetipſis: ⁊ quid ſignificent: proſequamur narrando quid eis accidat in ſemetipſis ⁊ abinuicem id eſt a quibuſdam erga quoſdam.

SIgnificatio planetarum in ſemetipſis eſt vt ſit planeta aſcendens in circulo augis ſue minor lumine ⁊ magnitudine atqꝫ curſu ideſt cum fuerit inter ipſuꝫ ⁊ ſuam augeꝫ minus.90.gradibus ante vel retro ſi autem fuerint inter ipſuꝫ ⁊ augem.90.gradus equales erit equalis in lumine ⁊ magnitudie atqꝫ curſu.ſi vero fuerit extra hec duo loca.i.plus.90.erit deſcendens de circulo augis ⁊ apparebit maior lumine ⁊ magnitudie ac curſu velocior: ⁊ ſi fuerit portio eius equata min⁹.180.gra. erit augens numerum.⁊ ſi fuerit plus erit minuens numeruꝫ: ⁊ ſi fuerit portio eius equata ex.180.gra.vel.360.erit nec augens nec minuens: ⁊ ſi addat̄ equatio equata ſuper medium curſum dicitur augens curſum vel numerū: ⁊ ſi minuitur eius equatio dicitur minuens numerum. Et quando aliqs planetarum altiorum.3.vadit plus medio curſu ſuo dicitur augere curſum: ⁊ ſi minus vadit dicitur minuere curſum: ⁊ ſi vadit tātum dicitur curſu equalis ⁊ quando aliquis planetarum inferiorum vadit plus medio curſu ſolis erit augens curſum.quando vadit minus dicitur minuens curſum: ⁊ quādo vadit tantum erit curſu equalis. Luminarium autem eſſe in curſu eſt ſicut eſſe trium altiorum planetarum. Fit quoqꝫ planeta ſeptētrionalis cum tranſierit genzahar ſuum.i.cum tranſierit per viam Solis iens a meridie in ſeptentrionem ille trāſitus.i.illa abſciſio circulorum dicitur gēzahar.cum ergo planeta tranſierit ipſam abſciſionem ⁊ fuerit inter planetam ⁊ ipſam abſciſionem minus.90.gra.erit planeta ſeptētrionalis aſcendēs: ⁊ cum fuerit a.90. vſqꝫ ad.180.erit ſeptētrionalis deſcendens: ⁊ cum tranſierint hunc numeruꝫ ideſt cum habuerit plus iens ad.270.erit meridianus deſcendens: ⁊ cū trāſierint hunc numerum iens ad.360.erit meridianus aſcendens.hoc eſt eſſe planetarum in ſemetipſis.

De eſſe aūt planetaꝝ ab inuicē tractemus.ſ.qd accidat.5 planetiſ erga luminaria: ⁊ dicemus ex hoc qđ dixit Ptolemeus de almugea hoc eſt de viſione inuicem faciei ad faciē.hoc eſt cū fuerit inter planetā ⁊ ſolem: dum fuerit planeta occidentalis.i.dum ſeqt̄ ſolem tm̄ quātum eſt inter domū illius planete ⁊ domū ſolis de ſignis: aut cū fuerit inter ipſuꝫ planetā ⁊ lunā cū fuerit oriētalis a luna.i.duꝫ ſuccedit luna tantū quātum eſt inter domū planete ⁊ domū lune ex ſignis.i. cū fuerit planeta tm̄ diſtās a ſole poſt quantū diſtat domus eius a domo ſo-

lis:ſimiliter ꝺ luna dicit: q2 cū planeta ſucceſſerit ſoli 7 fuerit a ſole ſaturnus .ſ.in.6.ſigno:7 iupiter in.5.mars in.4.venus in.3.mercurius in.2.tūc dr̄ eſſe in almugea ſolis.Sil'r cū fuerit inter vnūquēq3 planetā 7 lunā ſuccedēte hic numerus ſignoꝝ vniuſcuiuſq3 planete dicitur eſſe in almugea lune.

De ductoria.i.ſecuritate planete.

Est hoc ductoria planete.i.vt ſit planeta in ſuo haiz.i.in parte ſibi ꝓpria 7 aliquo angulorum aſcendentis:7 aliquod luminarium: ſimiliter in loco ſibi conſimili in quadrante videlicet in aliquo angulo.ita ꝙ ſit planeta in die orientalis a ſole:in nocte occidentalis a luna 7 omnis planeta dicitur eſſe in ſua ductoria ſ3 quoſdā cum fuerit inter planetam orientalem 7 ſolem.60.gra.Et omnis planeta ex quo tegit' a radijs ſolis donec appareat de ſubradijs vocat' cōbuſtus:7 du3 incipit intrare radios dr̄ incepiſſe cōburi:7 dum abſcōdit' ſub radijs 7 fuerit ꝓpe ſolem p.12.gra.dicit' oppreſſus 7 cū fuerit cū ſole in vno gradu fuerintq3 inter eos.16.minuta:vel infra 7 latitudo eius ſil'r vocat' vnitus:7 cū trāſierit eandem vnionē petēs exitū donec videat' vocat' euaſus.Et ex quo apparent tres altiores de ſubradijs 7 incipiūt oriri.i.apparere mane ante ſolem: hoc eſt cū fuerint ꝓpingiores circulo hemiſperij orientalis donec veniāt ad oppoſitionē vocant' orietales dextri:7 ex quo trāſierit oppoſitionē donec cōiūgātur iterū ſoli vocātur occidētalis ſiniſtri.Venus vō 7 Mercuri9 ex quo ſepat' aliqs eoꝝ a gradib9 ſolis in medio retrogradatiōis ſue:7 apparēt donec cōburant' a ſole i ſua directiōe vocātur orietales: 7 ex quo ſepant' a ſole in medio directōis ſue dōec iterū cōburāt' in retrogradatōe ſua vocāt' occidētales:7 cū fuerit in ortu ſuo.i.cū fuerit orietales vocāt' dextri:7 dn̄r eē maſ. 7 occiduo ſuo.i.cū fuerit occidētales vocāt' ſiniſtri:7 dn̄r eē feminei: 7 tūc ſūt fortiores.¶Tres vō altiores poſtq3 exeūt de ſubradijs ſolis vocant' orietales 7 dn̄r augmētari in fortitudine vſq3 ad.30.gra.a ſole 7 vocāt' poſt h' vſq3 ad.30.gra.alios orietales fortes vel fortiores:7 cū trāſierint ſolē.60.gra.vocantur planete orietales eūtes ad debilitatē donec veniāt ad retrogradationem tūc noiant' orietales retrogradi:donec ſint 7 veniāt in oppoſitōe:7 poſt hoc erūt occidētales retrogradi cū trāſierint oppoſitōe3:donec ꝑueniāt ad directionē:deinde a directiōe vſq3 ad.60.gra.poſt directiōe3: donec ſit lōgitudo eoꝝ a ſole.30.graduū dicunt' occidētales fortes:deinde a longitudine 60.gra.poſt directionē dicunt' occidētales eūtes ad debilitatē:deinde fiunt occidētales debiles donec intrēt ſub radijs ſol'.¶Inferiores quoq3 ex quo ſepant' a ſole:7 ipſi retrogradi vocant' orietales debiles:ſicq3 eſſe nō deſiſtūt donec veniāt ad directiōe3 ſuā:7 tūc fiūt orietales fortes:donec lōgitudo eorū ſit a ſole ſicut lōgitudo ſolis ab eis fuit dū cepiſſent debilitari eūtes ad retrogradatōe3:deinde fiūt orietales debiles dōec ſupponāt radijs ſolis poſt hoc ſūt cōiuncti:deinde cōbuſti euntes ad apparitiōe3 donec videātur:7 ex quo ſeparant' a ſole in directōe vſq3 ad.60.gradus ſūt fortiores:7 a.60.vſq3 ad horā ſue retrogradatiōis erūt occidētales fortes:7 donec fuerint cū ſole erunt debiles:7 planeta cū exierit de ſubradijs ſolis:7 nulli planete iunctus fuerit dicit' ꝙ ſit in lumine ſuo:hoc eſt eſſe planetaꝝ cum luminaribus.

De his que accidunt planetis ad ſeinuicem.

Eſſe autem illorum erga ſeinuicem hoc eſt idem q̄ cõiunctio.ſ. cum fuerint duo planete in duobus ſignis aſpicientib⁹ ſe ⁊ fuerit leuior in ſigno ſuo minus gradibus q̄ꝫ fuerit ponderoſior in ſigno ſuo: fuerintqꝫ inter eos.6.gra.vel infra: tunc dicit̃ q̄ leuior eat ad cõiunctionem ponderoſioris: ⁊ cū gradus eoꝝ fuerint equales perficitur coniunctio eoꝝ: ⁊ cum trãſierit eum erit ab eo ſeparatus cõiunctio hec dicitur cõiunctio longitudinis. ¶ Cõiunctio ṽo latitudinis ẽ: vt duo planete iungãtur per latitudinem. Et ſi fuerit applicatio cõiunctiõis oportet: vt ſit latitudo eorum equalis in vna parte: ⁊ ſi fuerit cõiunctio ex oppoſitione oportet vt ſint latitudines eorum equales: ita vt latitudo vnius ſit aſcendens in ſeptẽtrione: ⁊ alterius deſcendẽs in ſeptẽtrione vel vnius aſcẽdens in meridie: ⁊ alterius deſcẽdẽs in meridie: aut ſi fuerit applicatio ex aliquo aliorum aſpectuum: hoc eſt q̄ ſit latitudo vnius ſeptẽtrionalis aſcẽdẽs: ⁊ alterius meridiana deſcendens: ⁊ ecõuerſo in meridie: ⁊ hec eſt applicatio latitudinis que dicta eſt. ¶ Et cū ſeparatur vnus planeta ab alio ⁊ nulli planetarum iungitur q̄ꝫdiu in eodem ſigno fuerit dicitur curſu vacuus. ¶ Et cum fuerit planeta in aliquo ſigno: ⁊ aliquis planeta nõ aſpexerit hoc ſignū alter planeta q̄ꝫdiu in eodem fuerit dicitur feralis vel agreſtis. ¶ Et cum ſeparatur planeta leuis a planeta ponderoſiori ⁊ iunctus fuerit alteri. trãſfert naturam primi ad ſecundum. Tranſfert etiam planeta naturam alio modo hoc eſt vt planeta leuis iungatur planete ponderoſiori ſe: ⁊ ip̄e ponderoſior iterum alteri ſe ponderoſiori: tunc melius transfer naturam leuioris ad põderoſiorem. ¶ Si autem non iungitur vnus iſtorum alteri: ⁊ iungitur vterqꝫ alteri: tunc ſi aſpexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli reddit lumen eorum ad locum ipſum. ⁊ hoc vocatur redditus luminis. Iterum ſi vnus planeta non iungitur alteri: ſed alter planeta tertius in vtroſqꝫ trãſtulit lumen: tunc hec coniunctio dicitur etiam redditus luminis. ¶ Sequitur prohibitio ⁊ ſit duobus modis. Uno.ſ. ex coniũctione hoc cum fuerint tres planete in vno ſigno: ſed in diuerſis gradibus: ⁊ fuerit põderoſior plus gradibus: tunc ille qui eſt medius ꝓhibet priorem illum.ſ. qui eſt minus gradibus ne iungatur ponderoſiori donec pertranſeat eum. Secundo modo vt duo planete ſint in vno ſigno: ⁊ leuior iungatur ponderoſiori: alter quoqꝫ iũgatur eidem ponderoſiori per aſpectum: ille ergo qui eſt cum eo in vno ſigno aſpicientem prohibet a ponderoſioris cõiunctione: ſi fuerint tamẽ gradus illius qui iungitur: ⁊ ipſius qui aſpicit equales.i. vnius numeri. Si vero ille qui aſpicit fuerit propior gradui ponderoſioris erit coniunctio aſpicientis. Et ſi coniungitur planeta domino illius ſigni in quo fuerit: vel domino exaltationis ſeu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicit̃ pulſare ideſt mittere naturam illius planete domini.ſ. eiuſdeꝫ dignitatis ad eū. ¶ Et ſi fuerit planeta in aliqua dignitatū ſuarutu ⁊ fuerit iunctus alij planete qui habeat etiam partem dignitatis in eodem loco mittit ei etiam vtranqꝫ naturam ſuam: ſcilicet ⁊ illius cui iungitur: ⁊ hec miſſio omnis vocatur alcobol ideſt receptio.

NUnc ſequitur redditus.i.quādo iungitur planeta alicui planete qui cōburitur.i.ꝙ fuerit ſub radijs ſolis vel fuerit retrogradus redditqꝫ ei virtutem ꝑꝑ debilitatem ſuā quā non valet retinere: tunc ſi fuerint vtriqꝫ planete in angulo vel ſuccedētibus angulorum erit redditus cum ꝑſpicuo.ſimiliter ſi fuerit qui coniungit̃ ei tātum in angulo:⁊ ille cui cōiungitur receperit eum.Si autē fuerit planeta ꝗ iungit̃ cadēs ab angulo ⁊ ille cui cōiungit̃ in angulo vel in ſequenti angulorum:aut ſi vtriqꝫ fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

Inde ſequitur almenē.i.refrenatio que fit quādo planeta vult cōiungi alteri:ſed anteqꝫ iungat̃ accidit retrogradatio ⁊ ſic deſtruitur eius cōiunctio.¶Hanc ſequit̃ alichorad.i.cōtrarietas accidens:hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multoꝝ graduum in ſigno ⁊ alter illo ponderoſior minus gradibus .tertius quoqꝫ leuior primo volens cōiungi ponderoſiori:ſed anteqꝫ ei coniungatur fit retrogradus ille leuior qui habet plures gradus ⁊ iungit̃ ⁊ applicatur illi pōderoſo.⁊ tranſiens illum iungitur etiam alteri planete leuiori: ⁊ ſic deſtruit̃ coniunctio illius prioris cum ponderoſo.

SEquitur alfazim.i.fruſtratio.hꝫ quoqꝫ fit cum aliꝗs planeta petit coniunctionem alterius planete.ſed anteqꝫ perueniat ad eum mutatur iſte in aliud ſignum ⁊ erit aliquis planeta in paucis gradibus aſpiciens ipſum ſignum ⁊ erunt radij eius in initio ſigni.Cūqꝫ exierit ſequēs planeta de primo ſigno iungitur iſti aſpicienti ⁊ annullatur coniunctio quā habebat cum illo.ſ.cum primo.

HInc ſequitur abſciſio luminis hoc eſt quādo aliquis planeta petit cōiunctionem alterius ⁊ fuerit in ſecundo ſigno a ſigno illius cui iungitur alter planeta:ſed anteqꝫ iungatur ei ꝓus fit ille qui eſt in ſecūdo ſigno retrogradus.coniungiturqꝫ ei ⁊ abſcindit lumen ſuum a planeta qui volebat cōiungi ei:ſimiliter ſi fuerit planeta iens ad cōiunctionem alterius planete:⁊ ipſe alter planeta cui vult iūgi petat cōiunctionem alterius planete ſe pōderoſioris:ſed anteqꝫ ꝑueniat leuis ad gradus ponderoſioris iungitur ipſe ponderoſus alteri ſeipſo pōderoſiori:⁊ abſcindit lumen illius a planeta primo leuiori.

De locis fortunatis ⁊ malis.

SUnt quoqꝫ his planetis loca in quibus cōfortantur ⁊ in quibus debilitātur:⁊ loca in quibus fiunt fortune:⁊ loca in quibus fiunt mali.Sed loca in ꝗbus fiunt fortune ſunt hꝫ:vt.ſ.ſint in aſpectibus bonoꝝ.i.in aliquo aſpectu vtili.ſ.ſextili:aut in trino aſpectu qui a ꝗbuſdam ita nominatur exagona radiatio quoqꝫ ac trigona: ⁊ vt ſint mali cadentes ab eis ſintqꝫ ſeparati ab iſortuna:⁊ iuncti fortune:aut ſint obſeſſi a fortunis vel radijs eorum.i.vt ſint iter duas fortunas vel inter radios fortunaꝝ. ¶Hec eſt.n. obſeſſio vt habeat planeta fortunam vel radios eius

ante ſe ⁊ aliam fortunam: vel eius radios poſt ſe. Et quidaȝ vocant hoc altiſfert ideſt veneratio: aut ſint vniti cum ſole in vno gradu: aut ſint in aſpectu eius ſextili: ſiue trino vel conſimili aſpectu lune ⁊ luna tunc ſit fortunata: ⁊ vt curſu ſint veloces aucti lumine ⁊ numero: aut ſint in dignitatibus ſuis vł in ſuo haim: ideſt in ſua ſimilitudine vt ſit videlicet plāeta maſculinus in ſigno maſculino: ⁊ femininus in ſigno feminino ⁊ diurnus in die ſuper terram ⁊ in nocte ſub terra nocturnus in nocte ſuper terraȝ: ⁊ in die ſub terra ⁊ reliqua ⁊ vt ſint in ſignis in quibus habuerint dignitates ſeu poteſtates ſuas: vel in gaudijs ſuis vł in gradibus lucidis recepti: ⁊ ex fortitudine eorum eſt vt ſint aſcendentes in ſeptentrione: aut ſint ſeptentrionales: vel ſint aſcendētes in circulo augis ſue: aut in ſtatione ſecunda hoc eſt qn̄ fuerint in ſtatione vbi dirigantur a retrogradatione: aut ſint exeuntes de ſubradijs ſolis: aut ſint in angulo: vel in ſequenti eius: aut ſint tres altiores orientales a ſole: ꝙ ſi eū aſpexerint ſextili: aut trino aſpectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis: aut fuerint in quartis maſculinis ⁊ ſol cuȝ fuerit in illis quartis maſculinis: aut in ſignis maſculinis erit fortis etiam niſi ſit in libra: quia ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferiorum eſt vt ſint occidentales a ſole: aut in quartis femininis ⁊ ex fortitudine lune: vt ſit in nocte ſuper terraȝ ⁊ in die ſub terra in loco feminino: vel in ſigno feminino: ⁊ cum fuerit in exaltatione ſolis.

De infortunio planetarum.

Ex infortunio vero planetarum ⁊ deſtructione eorum eſt vt ſint in coniunctione malorum: aut in oppoſitione eorum: vel in eorum tetragona: aut trigona: aut exagona radiatiōe: aut ſi fuerit inter eos ⁊ corpus mali vel radios eius minus termino planete: aut fuerint in terminis malorum: aut domibꝰ eorum: aut ſint mali eleuati ſuper eos a.x.vel.xi.a locis eoruȝ: ⁊ multo deterius ſi non receperint eos. Aut fuerint in coniunctione ſolis: vel oppoſitione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerit in capitibus ſuorum genȝabar: aut cum caudis ſuis: aut cum capite draconis vel cauda ſintq̧ inter eos ⁊ inter aliquem iſtorum ſcilicet locorum.22.gradus vel infra: ⁊ maxime ſi fuerit luna in aliquo eorum: ſimiliter ⁊ ſol tunc magis impeditur ab eis.i.a capite vel cauda cum fuerint inter ipſum ⁊ vnum eorum etiam.4.grad. ante vel retro: aut fuerint planeta obſeſſi inter duos malos: hoc eſt vt ſit planeta in ſigno aliquo ⁊ cum eo malus: vel radij eius ante ſe: ⁊ malus vł radij eius poſt ſe: aut ſeperetur a malo per coniunctionem: vel per aſpectum: ⁊ iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in ſigno quod eſt ante eum: ideſt in ſecundo ab eo: ⁊ in ſigno quod eſt poſt euȝ: ideſt in.12.ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de ſignis ꝙ ſint obſeſſa. Quod ſi aſpexerit fortuna vel ſol eundem planetam obſeſſum: vel ſignum obſeſſum a trino: vel a ſextili aſpectu fueritq̧ inter eū ⁊ coniunctionē minus ſeptē gradibus ſoluiť ipſa malicia vel obſeſſio. ¶ Et ex hoc vt ſit planeta retrogra-

dus:vel ſub radijs ſolis combuſtus:aut cadens ab aſcendente:aut ex debi-
litate eorum:vt ſint tardi curſu:aut in ſtatione prima:hoc eſt quando ſtant:
vt retrogradi fiant:aut ſint in gradibus tenebroſis:aut ſint maſculini ī ſignis
femininis:ꝛ gradibus femininis in die ſub terra:ꝛ in nocte ſuper terram:
aut ſint feminini in ſignis maſculinis:ꝛ in gradibus maſculinis in nocte ſub
terra:ꝛ in die ſuper terram:aut ſint in oppoſitione dignitatum ſuarum: ſeu
poteſtatum:aut deſcendentes in meridie vel meridiani:aut cadentes ab an
gulis:vel a ſuccedentibus angulorum:aut in domibus cadentibus:aut ſint
in via combuſta que eſt medietas vltima libre:ꝛ ꝑma medietas ſcorpionis:
aut iungantur planete retrogrado vel impedito ſeu cadenti:aut non ſint re
cepti. Aut ſint tres altiores a ſolo occidentales: aut in quartis femininis: ꝛ
debilitas ſolis eſt:vt ſit in ſignis femininis:aut in quartis femininis:niſi ſit in
domo nona:ꝛ debilitas trium inferiorum eſt vt ſint orientales:aut in quar-
tis maſculinis.

De amicicia ꝛ odio planetarum.

Et dicitur in planetis ꝙ ſint quidam eorum ſe inuicem diligen-
tes ꝛ odientes:nam de diligentibus quidam antiquorum dixe-
runt ꝙ Jupiter diligit omnes planetas ꝛ ſit amicus eorꝫ ꝛ ipſi
illius preter martem. Ueneris amici ſunt omnes planete ꝛ om-
nes diligunt eum preter ſaturnum. ¶ Saturni autem amici ſūt
Jupiter Sol ꝛ Luna ꝛ inimici eius Mars ꝛ Uenus ꝛ ipſa plus habet eum
odio. ¶ Et amica martis eſt Uenus ꝛ ceteri planete odio habent euꝫ ꝛ plus
Jupiter ꝛ Sol. ¶ Solis vero amici ſunt Jupiter ꝛ Uenus:ꝛ inimici Mars
Mercurius ꝛ Luna. ¶ Mercurij amici ſunt Jupiter Uenus: ꝛ Saturnus
tantum:ꝛ inimici eius ſunt Sol ꝛ Luna ꝛ Mars. Lune autem amici ſūt Ju-
piter ꝛ Uenus ꝛ Saturnus:ꝛ inimici Mars ꝛ Mercurius. Capitis draco-
nis amici ſunt Jupiter ꝛ Uenus:ꝛ inimici Saturnus ꝛ Mars. Caude vero
amici Saturnus ꝛ Mars:inimici Sol ꝛ Luna Jupiter ꝛ Uenus. Et ſūt alie
ſpecies inimicicie.cum fuerint duo planete habentes domos ſuas oppoſi-
tas:vt Mars ꝛ Uenus: ꝛ cum coniunguntur dicitur apertio portarum.
Tertia quoqꝫ ſpecies inimicicie eſt vt ſint duorum planetarum exaltationes
oppoſite. Fortior autem planetarum amicicia eſt:vt concordet planeta cum
planeta in natura ꝛ in qualitate atqꝫ ſubſtantia ꝛ poteſtate ſicut concordat
Mars cum ſole:quia vterqꝫ concordat in caliditate ꝛ ſiccitate ꝛ acuitione ꝛ
celeritate:ꝛ eſt dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: ꝛ
vti concordat Luna ꝛ Uenus in frigore ꝛ humiditate:ꝛ eſt domina exalta-
tionis eius. Cum autem concordauerunt duo planete in natura ꝛ ſubſtātia:
vt Jupiter ꝛ Uenus ſunt amici.

Differeutia quarta in expoſitione nominum aſtrologorum.

ET proſequamur nūc expoſitionem nominū aſtrologorum. Initium horum eſt. Coniunctio ⁊ res ſignificantes deſtructiões ſeu mutationes que fiunt in hoc ſeculo ex cōiunctionibus: quaꝝ numerus eſt ſex: maior autem omnibus cōiunctionibꝰ eſt coniunctio ſaturni ⁊ iouis in initio arietis ⁊ h̄ fit in .960. ānis. ¶ Secunda aūt eoꝝ ꝯiunctio eſt in initio vniuſcuiuſqꝫ triplicitatis ⁊ h̄ fit i .240. ānis. Iungūtur .n. in vnaquaqꝫ triplicitate duodecies: ⁊ fortaſſis faciūt in vnaquaqꝫ triplicitate .13. ꝯiunctiones: deinde mutat̄ eoꝝ coniunctio ad triplicitatē que huic ſuccedit. ¶ Tertia autē coniunctio eſt ſaturni ⁊ martis in initio cancri q̄ fit in oībus .30. ānis. ¶ Quarta quoqꝫ eſt coniūctio iouis ⁊ ſaturni in vnoquoqꝫ ſigno q̄ fit in oibꝰ .20. ānis. ¶ Quīta ē deſcēſio luminaris maioris in pūctū eqnoctij vernalis tpis .ſ. ingreſſus ſolis i capite arietis que fit i omni āno. ¶ Sexta eſt ꝯiuntio luminarium ⁊ oppoſitio eorum que fit in dimidio cuiuſqꝫ menſis lunaris. Et quādo dicitur aſcendēs cōiunctionis dicit̄ vel ſignificat̄ aſcendens mundi .i. ſignū quod aſcēdit hora introitus ſolis in predictū punctum eqnoctij vernalis in initio .ſ. illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

De annimodar .i. gradus aſcendētis natiuitatū inueſtigatione.

ET ex hoc annimodar qđ eſt inueſtigatio gradus aſcēdētis alicuiꝰ natiuitatis: ⁊ putant multi aſtrologorum ꝙ inueniatur ꝑ eundem idem gradus aſcēdētis natiuitatis alicuius: ſed hoc falſum eſt: ⁊ hoc iā patefeci in libro meo quem feci de annimodar: ſed inuenit̄ ꝑ eūdem dignior oībus gradibus circuli poſt gradum aſcendētis in eadem hora ſ̄m curſūꝫ naturalem: ⁊ cōcordat multotiēs .i. accidit aliquādo ꝙ inueniat̄ ꝑ eum gradus aſcendētis. Cuius rei cognitio eſt vt cōſiderer̄ gradus cōiunctiōis vel gradꝰ preuentionis q̄ fuerit ante ipſaꝫ natiuitatē: ⁊ ſi fuerit ꝯiunctio illi natiuitati ꝓpior vocatur ipſa natiuitas ꝯiunctionalis: ⁊ ſi fuerit preuētio illi ꝓpior dicit̄ preuētionalis .i. in qualicūqꝫ eoꝝ fuerit natiuitas in cōiunctione .ſ. vel preuentione eodem mō ⁊ noīe natiuitas ꝑdicta nūcupatur: ⁊ qꝛ gradus cōiunctionis eſt idem gradus in quo iungūtur luminaria nulla eſt inquiſitio: nec indiget expoſitiōe: in preuētione aūt qꝛ vnūquodqꝫ luminarium eſt in gradu ſuo ideſt in diuerſis gradibus. Neceſſe eſt nobis ſcire quē hoꝝ graduū velit intelligi gradum preuētionis: ⁊ iam dixit Ptolemeus: qꝛ gradus illius luminaris qđ fuerit ſuper terram eſt gradus preuētionis: ⁊ qdā ſapiētum dixerunt ꝙ ſi euenerit in preuētione ꝙ vnū luminariū ſit in gradu orientis ⁊ alterum in gradu occidētis: tunc gradus orietis erit gradus preuētionis. Et dixit Vellius: qꝛ gradus preuētionis eſt gradus in quo fit impletio volēs intelligi gradum lune: ſed quia hoc ē opus Ptolemei oportet in hoc nos redire ad eiꝰ ſentētiam. cum ergo gradus cōiunctiōis vel gradus preuētionis certiſſime patuerit cōſtitues gra. aſcēdētem ꝑ extimatiōeꝫ hore natiuitatis ⁊ quattuor angulos ⁊ reliquas domos: deinde aſpicies gra. cōiunctiōis: vel gradum ꝑ-

uentionis que fuerit ante natiuitatem:⁊ qs planetaꝝ in eo fuerit dignioꝛ vel
foꝛtioꝛ in eadem hora cõiunctionis vel ꝑuentionis per multitudinẽ dignita
tum ſeu poteſtatũ.i.cõſiderabis qs planetaꝝ habeat mai⁹ dominiũ in eodeꝫ
loco. Hunc ergo planetã equabis ad hoꝛã opinatã natiuitatis.deinde aſpi-
cies vtruꝫ ſit gradus illius planete in ſigno in quo eſt ꝓpioꝛ gradui.x.dom⁹
aut gradui aſcendẽtis ⁊ cui hoꝛũ ꝓpioꝛ fuerit facies hunc anguluꝫ ad iſtar
gradus ipſius planete ⁊ ei⁹ minuti:⁊ diuides.xii.domus per cũ dixit Ptole-
meus ſi planete plures cõuenerint in dominio eiuſdem loci ⁊ fuerint equa-
les in foꝛtitudine cõſtitues dominum loci illum qui fuerit dñs haim:qꝫ ſi in
hoc etiã cõuenerint cõſtitues eum qui velocius dꝫ mutari ab eſſe ſuo ad id
qđ fuerit melius.i.eũ q voluerit exire de aliquo ſigno in quo fuerit:⁊ intrare
aliud in quo habuerit plures dignitates:vel ſi fuerint oꝛiẽtales a ſole eligeſ
eũ q ſoli fuerit ꝓpinqoꝛ ⁊ nõ fuerit ſub radijs. Si ṽo in angulo fuerit ille eſt
eligẽdus q gradui eiuſdem anguli fuerit ꝓpinquioꝛ:⁊ hoc intellige.

Et ex hoc hylech.i.locus vite in natiuitatibus cuius ſciẽtia eſt:
vt pꝛimo aſpicias hoꝛam natiuitatis:que ſi fuerit in die accipies
a ſole:q ſi fuerit ante gradũ ſigni aſcendentis p.5.gradus aut in
fra:aut fuerit in.10.vel.11.ſiue maſculinũ fuerit ipſum ſignum ſeu
femininũ aptus erit:vt ſit hylech.Si autẽ fuerit in his trib⁹ locis
.ſ.in ſeptima vel octaua vel nona i ſigno maſ.ſimilr aptus erit:vt ſit hylech.
Si ṽo fuerit in his trib⁹ locis in ſigno feminino nõ erit aptus:vt ſit hylech.
Hinc aſpiciens Lunam que ſi fuerit in aſcendẽte vel in ſecũda vel tertia:aut
in ſeptima vel octaua erit apta hylech ſiue maſculinũ ſiue femininũ fuerit ſi-
gnum. Et ſi fuerit ante gradũ ſigni aſcendẽtis p.5.gradus vel infra:aut fue
rint in 10.vel.11.aut in q̃rta vel q̃nta vel in ſeptima in ſigno feminino apteſ hy
lech.Si aũt fuerit in aliquo iſtoꝛũ in ſigno maſculino non erit apta hylech ſi
fuerit in die natiuitatis.Si vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a lu-
na que ſi fuerit in aliquo p̄dictoꝛũ locoꝛũ:ſm qꝫ p̄diximus erit apta hylech.
Si aũt luna nõ fuerit in eis aſpiciẽs poſt hoc ad ſolẽ.q ſi fuerit ante gra.7.p
.5.gra.vel infra:aut ſi fuerit in.4.vel in.5.erit aptus vt ſit hylech ſiue ſignuꝫ
fuerit maſculinũ ſiue femininũ.ſi vero fuerit ante aſcendẽtem.5.gradib⁹ vel
infra:aut in aſcendẽte:vel in ſecũdo ſigno maſ.aptabiť ẽt hylech.Si aũt fue
rit in aliquo iſtoꝝ locoꝝ in ſigno femi.nõ erit aptus hylech.Quod ſi lumina
rium aliqđ nõ fuerit aptũ hylech.Aſpice poſt hoc natiuitatẽ:vtrũ ſit coniun-
ctionalis aut ꝑuentionalis.i.vtrũ ſit poſt cõiunctionẽ vel ꝑuentionẽ. Quod
ſi fuerit natiuitas cõiunctionalis ⁊ fuerit gradus cõiunctõis in aliquo angu
loꝛum: vel in ſuccedenti angulo:erit in loco apto hylech. Si vero p̄dictus
gradus fuerit cadẽs ab his octo locis.i.ab angulis ⁊ a ſuccedẽtibus angul'
nõ erit hylech.Aſpicies tũc gradũ ptis foꝛtune:q ſi fuerit in aliquo anguloꝝ
vel in ſuccedẽtib⁹ angulis:erit in loco apto hylech.Si vero cadẽs fuerit ab
his.8.locis.Aſpicies poſt hoc gradũ aſcendentis ⁊ cõſtitues eũ hylech. Si
ṽo natiuitas pꝛeuẽtionalis fuerit:incipies a gradu pꝛeuentionis. Aſpicieſqꝫ
eum ſicut pꝛius feciſti in gradu cõiunctionis:⁊ poſt ipſum gradũ ptis foꝛtu-
ne:poſt ipſum gra.aſcendẽtis eo oꝛdine quo p̄diximus in gradu coniunctio-

nis. De ſexu aūt ſignoꝝ nō curabis.i.nō aſpicies vtrū ſint ſigna illa maſ.vel
femi.niſi tantūmodo in luminaribus hoc eſt in gradu cōiunctiōis vel pꝛeuē
tionis ⁊ aſcēdētis ⁊ partis foꝛtune nō cōſideres vtrum ſint in maſ.ſignis vel
femi.tam in angulis q̃ʒ in ſuccedētibus anguloꝝ:ſed hec quatuoꝛ tm̄ erunt
tunc apta hylech cū fuerint in his octo locis.i.in angulis vel ſuccedentibus
eoꝛum:ſi vͦo fuerint in locis recedētibꝰ.i.cadētibus ab angulis nō erūt apta
hylech. Apparet itaqʒ ꝙ ſol ſit hylech aptus in die et nocte ſup terraʒ ⁊ ſub
terra in.11.locis:ſup terram in.6.locis ⁊ ſub terra in.5.Luna quoqʒ apta erit
hylech in die et nocte ſup terram ⁊ ſub terra ſimiliter in.11.locis ſuper terrā
in.5.⁊ ſub terra in.6.⁊ cum hoc ſi fuerit luna in his locis ſub radijs ſolis nō
erit apta hylech. Aſpiciēs autē hylech in angulis ⁊ ſuccedētibus eoꝛū ſecun
dum ꝙ equātur.12.domus circuli per gradus hoꝛarum aſcēdētis ſecūdum
ꝙ exponiṫ eius opus in canone planetarum:ideſt in libꝛo curſuū planetaꝝ.
Cūqʒ equaueris domos hoc modo:omnis planeta qui fuerit ante gradum
ſigni aſcendētis vel cuiuſlibet domus per.5.gradus vel infra erit foꝛtitudo
eius valida in domo que ei ſuccedit:⁊ omnis locus ex locis que p̄diximus ē
aptus hylech:ſi aſpexerit eum aliqs dominoꝛum illius qui ſit dominus do-
mus:aut dominus exaltationis:aut dominus termini:aut triplicitatis:aut
dominus faciei:⁊ ſi non:non erit aptus hylech.

De alcochoden.

ET ex hoc alcochoden qui eſt ſignificatoꝛ vite:ideſt dominus annoꝝ:
vel dans ānos quem cum volueris ſcire ⁊ iam pꝛenoſti hylech eo oꝛ
dine quem pꝛedixi:aſpicies dominum domus hylech:aut dominum
exaltationis eius:aut dominum termini eius:aut dominum triplicitatis:aut
faciei eius quis hoꝛum foꝛtioꝛ fuerit ⁊ autētioꝛ in loco hylech:⁊ ſi aſpexerit
hylech erit dignioꝛ alcochoden.ꝙ ſi nō aſpexerit hylech q̄ fuerit pluris au-
ctoꝛitatis aſpicias eum qui fuerit auctoꝛitatis minoꝛis:donec inuenias ali-
quem ex illis qui aſpiciat:ꝙ ſi non aſpexerit hylec non poterit ille locus eſſe
hylech:⁊ tunc queres ab alio hylech ⁊ iterum queres ab eodem ſecūdo hy-
lech alcochoden eo oꝛdine quo pꝛediximus:ꝙ ſi equales fuerint duo plane
te vel tres in auctoꝛitate gradus hylech:⁊ aſpexerit vterqʒ erit dignioꝛ alco-
choden qui fuerit foꝛtioꝛ loco. Si vero fuerint equales in foꝛtitudine loci.ſ.
vbi fuerint ipſi planete erit ille alcochoden qui ꝓpioꝛ fuerit gradui hylech.
¶ Quibuſdam autem videbatur melius inſpicere a domino domus qui ſi
aſpexerit hylech ponebant eum alcochoden ⁊ non cōſiderabant alterum:⁊
ſi non inueniſſent dominum domus aſpicientem hylech accipiebant domi-
num exaltationis quem ſi aſpicere viderent hylech ponebant alcochoden
eum ⁊ non cōſiderabant alium:ſimiliter faciebāt de domino triplicitatis ter
mini atqʒ faciei per oꝛdinem:⁊ erat Doꝛothius pꝛeponens dominum termi-
ni in hoc domino domus:Et quidam dixerunt ꝙ ſi equales fuerint duo pla-
nete vel tres vel plures in dignitate:⁊ in pꝛopinquitate aſpectus gradui hy-
lech ille erit alcochoden qui erit in loco laudabili a ſole:ideſt qui fuerit cum
ſole in vno gra.per.16.minuta:aut infra:vel pꝛopinquioꝛ gradui anguli:aut

in initio ortus ſui:ideſt cum mane apparuerit:aut fuerit in ſtatione ſua ſecūda:vel in aliquo eſſe ſcilicet laudabili a ſole ſicut ꝑdiximus ipſe erit alcochoden.Si vero gradus Solis fuerit hylech:ꝛ fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech:ꝛ alcochoden ſimul ꝛ non cōſiderabitur alius alcochoden preter eum:ſimiliter ſi fuerit gradus Lune hylech:ꝛ fuerit in Tauro vel in Cancro habeto eam pro hylech ꝛ alcochoden : ſimul ꝛ non conſiderabis alcochoden alium preter eam.

Almutam eſt qui preeſt natiuitati:ab eo ſignificatur eſſe nati poſt hylech ꝛ alcochoden: ꝛ ipſe planetis ceteris eſt pluris auctoritatis:i aſcendēte ꝛ in locis luminarium atq3 in loco partis fortune in loco quoq3 coniunctionis vel preuentionis que eſt ante natiuitatem. Quod ſi prefuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quattuor aut pluribus pre multitudine poteſtatis ſue erit ipſe almutā.i.auctor ꝛ ſignificator vite poſt hylech:ꝛ alcochodē ꝛ per eū ſignificatur eſſe nati:ꝛ quidam habent eum pro alcochoden ad dādum vitam.

De profectiōe ſignorum.

Et ex hoc ſignū ꝓfectionis in annis natiuitatum atq3 mundi. Nā in annis natiuitatum ſcientia eſt:vt aſpicias quot anni trāſierunt nato ex annis ſolaribus perfectis : aſpicieſq3 omni āno ſignū vnū ꝛ incipies ab aſcendēte nati per ſucceſſionem ſignorum quouſq3 finitus fuerit numerus ſignum quod ſuccedit eſt ſignum ꝓfectionis ab aſcendente ſignum videlicet anni intrātis quē non miſiſti in numero hoc erit in tali gradu ſicut fuit in aſcendēte natiuitatis:ꝛ dominus eiuſdē dicitur alcochoden cuiꝰ interpretatio eſt dominus anni.Similiter numerabis a ſigno ſolis vnicuiq3 anno ſignum vnum:ꝛ exibit per hoc ſignum profectiōis a ſole.Similiter a ſigno Lune ꝛ a medio celi:ꝛ a parte fortune in ſimilitudinem gradus radicis.i.puncti natiuitatis.Cuius rei exemplar eſt ꝙ quidam natus eſt oriente capricorno.ſ.17.gradu eius :ꝛ ſol erat in piſcibus.15. gradu:ꝛ mediū celi ſcorpionis.octo gra.ꝛ luna in libra.15.gra.ꝛ pars fortune in leone.17.gra.ꝛ iam tranſierūt nato tres anni perfecti peruenietq3 quartus annus ab aſcendente in ariete qui eſt quartus a capricorno vſq3 ad.17. gradum eiuſdem arietis.ꝛ erit mars alcochoden:ꝛ ꝑuenit locus ſolis ad geminos vſq3 ad.15.gra.eiuſdem ſigni:ꝛ peruenit luna ad capricornum.ad .15.gra.ꝛ profectus a medio celi ad octo gradum aquarij.ꝛ profectus a parte fortune peruenit vſq3 ad.17.gradum ſcorpij.Cumq3 peruenerit annus ad gradum profectionis:vt ad.17.gradum arietis in hoc exemplo : ꝛ fuerit iter ipſum ꝛ ſimilem gradum ſuccedentis ſigni ad quem debet peruenire annus ſequēs in eadem domo planeta vel radij eius : ꝛ volueris ſcire quando peruenerit profectio ad ipſum planetam vel ad radios eius aſpicies qđ ſit iter gradum ad quē ꝑueniet annus:ꝛ planetā vel radios ex gradibus ꝛ minutis: ꝛ multiplicabis illud per.12.ꝛ ſextam illius numeri quē multiplicas vel in.12. gradus ꝛ.6.vnius gradus ꝛ quot ꝑuenerint erunt dies ex anno illo in quo

fueris in quibus ꝑueniet pꝛofectio a gradu in quo incipit vſq; ad gradum ad quē numeraſti poſt fiet ꝑfectio ipſi⁹ planete. ¶ Pꝛofectio aūt ex ānis mū di dixit alchindus eſt qđ fuerit inter annū cōiunctionis que ſignificauit ſar racenoꝝ ſectā ⁊ iter annū albegerat in quo cepit pꝛimū ꝑdicare mahomet⁹ qui fuit ꝑmus annorū arabū.52.anni ſolares ⁊.57.dies ⁊ fuit aſcendēs anni illius cōiunctiōis ꝑdicte ſecte ſignū geminoꝝ:⁊ ꝑuenit ꝑfectio eiuſdem anni ad ỽginem:⁊ inter ipſum ꝑmum annoꝝ arabū:⁊ pꝛimū annorum iezdagird regis perſarū fuerunt 3624.dies ſcilicet ꝑfecti. Cum ergo volueris habere notitiam huius rei accipe annos iezdygird ⁊ verte eos in dies ſicut iam ex poſitū eſt in azig.i.in libꝛo curſuū planetarū:⁊ adde deſuper dies qui ſunt in ter pꝛimū annorū arabū ⁊ iezdygird:⁊ diuide hoc per.365.dies ⁊ quartam partem diei ⁊ quot diuiſiones exierint tot erunt anni ſolares:⁊ qđ remanſe rit ex menſibus ⁊ diebus erit ex anno impfecto:qđ cum ita collectum fuerit ex annis ipſi ſunt anni ſolares abinitio annorū arabū:pꝛoiice ergo omni an no ſignū vnū ⁊ incipe a ỽgine ⁊ ad quodcūq; ſignū te ꝑduxerit numerus ip ſum erit ſignū ad qđ ꝑuenit annus mūdi ab aſcenſione coniunctionis pꝛedi cte ſecte. ¶ Alijs autē extra alkindū viſum eſt vt adderēt ſuper annos iezda gird perfectos.61.annos ⁊.11.mēſes ⁊.12.dies.⁊.16.hoꝛas:ex annis perſidum qui ſunt ſine fractione ideſt ſine quarta diei ⁊ extēderent hos annos in dies ac verterēt dies in annos ſolares ſicut pꝛediximus ⁊ inciperent pꝛoiicere ab initio libꝛe:ꝙ ſi volueris pꝛofectionem a ſigno cōiunctiōis ſecte ſit pꝛoiectio a ſcoꝛpione:ſi vero volueris pꝛofectionē ab aſcēdente regni minue ex annis iezdagird annos illos.317.perſidos ⁊ verte eos in annos ſolares ſicut ꝑdixi mus:⁊ incipe pꝛoiicere a virgine. ¶ Rurſus ſi volueris pꝛofectionē ab aſcē ſione pꝛofectionis mutationis cōiunctionis a triplicitate aq̄tica ad triplicita tē igneam minue ex annis iezdagird perfectis.176.annos ⁊ verte illos qui re manēt in annos ſolares.⁊ incipe pꝛoiicere a leone ⁊ quo peruenerit numer⁹ in eodem ſigno erit ꝑfectus vniuſcuiuſq; initij eorū que diximus.

De directione ſignificatoꝛis.

ET ex hoc ſequit̃ atazir.i.directio:hoc eſt vt dirigas ſignificatorē aliquem ad aliquem locū ſignorū ⁊ ſcias qđ ſit inter eos ex gra dibus directionis accipieſq; vnicuiq; gradui annū vnum. Cum ergo volueris ſcire hoc ⁊ fuerit ille ſignificatoꝛ in aſcendente quē uis dirigere ad aliquam ꝑtem circuli minue aſcenſiones gradus in quo fue rit ſignificatoꝛ quem volueris dirigere per aſcenſiones regionis de aſcenſio nibus gradus illius ad quem volueris dirigere eum:⁊ quod remanſerit erit gradus directionis:ꝙ ſi fuerit ſignificatoꝛ in gradu ſeptime minues aſcen ſiones nadir.i.oppoſiti gradus in quo eſt ſignificatoꝛ de aſcenſionibus nadir illius gradus ad quē volueris ipſum dirigere in illa regione. Si vero fuerit ſignificatoꝛ in medio celi vel in angulo terre:minues aſcēſiōes gradus ſigni ficatoꝛis de aſcenſionib⁹ illius gradus ad quē volueris eū dirigere per aſcē ſiones circuli directi:⁊ quod remanſerit erit gradus directionis. Si vero fue rit ille ſignificatoꝛ quē volueris dirigere in aliquo loco extra quattuoꝛ angu los. Aſpicies longitudinem eius ab aliquo hoꝛum angulorum qui ſunt an

gulus medij celi atqꝫ angulus terre:hoc eſt vt aſpicies ſignificatorem qui ſi
fuerit inter aſcendens ⁊ medium celi:minues aſcenſiones gradus medij ce-
li per circulum directum de aſcenſionibus gradus ſignificatoꝛis: ⁊ ſi fuerit
inter.7. ⁊ medium celi:minues aſcenſiones gradus ſignificatoꝛis de aſcen-
ſionibus gradus medij celi per circulum directum:⁊ quod remanſerit:ex q̄-
licunqꝫ hoꝛum locoꝛum fuerit:illud diuides per partes hoꝛarum illius diei
gradus in quo fuerit ſignificatoꝛ:⁊ quod exierit erunt hoꝛe longitudinis ab
angulo. Et ſi fuerit inter aſcendens ⁊ angulum terre minues aſcēſiones gra
dus ſignificatoꝛis per circulum directum de aſcenſionibus gradus anguli
terre. Rurſus ſi fuerit ſignificatoꝛ inter angulum terre ⁊.7.minues aſcēſio-
nes gradus anguli terre per circulum directum de aſcenſionibus gradus
ſignificatoꝛis:⁊ quod remanſerit ex qualicunqꝫ hoꝛum locoꝛuꝫ diuides per
tempoꝛa hoꝛarū diei nadir id eſt oppoſiti gradus ſignificatoꝛis:⁊ quod exie
rit ipſe erunt longitudines hoꝛe ab angulo. ¶ Cunqꝫ ſciueris longitudinis
hoꝛas ab angulo ⁊ volueris dirigere ſignificatoꝛem ad aliquem locum cir-
culi ſignoꝛum:⁊ fuerit ſignificatoꝛ in medio circuli oꝛientalis qui eſt a medio
celi vſqꝫ ad angulum terre de eis que ſuccedunt aſcendens:minue aſcenſio
nes gradus illius in quo fuerit ſignificatoꝛ de aſcenſionibus gradus illius
ad quem volueris dirigere per circulum directum: ⁊ quod remanſerit erit
ſignificatoꝛ circuli directi:ſerua eum. Poſt hoc minues aſcenſiones illiꝰ gra
dus in quo fuerit ſignificatoꝛ per aſcenſiones regionis de aſcenſionibus il-
lius gradus ad quem volueris eum dirigere:⁊ quod remanſerit erit ſignifi-
catoꝛ regionis:poſt hoc aſpice reſiduum quod fuerit inter ſignificatoꝛeꝫ cir
culi directi:⁊ ſignificatoꝛem regionis: accipieſqꝫ ſextam partem eius ⁊ multi
plicabis in hoꝛis longitudinis ab angulo:⁊ quod fuerit erit equatio:⁊ ſi fue
rit ſignificatoꝛ circuli directi minoꝛ ſignificatoꝛe regionis: addes equatiōeꝫ
ſuper ſignificatoꝛeꝫ circuli directi. Et ſi fuerit ſignificatoꝛ circuli directi plus
minues equationem ex eo:⁊ quod remanſerit erit gradus directiōis. ¶ Itē
ſi fuerit ſignificatoꝛ quem volueris dirigere in medietate circuli occidenta-
lis que eſt ab angulo terre vſqꝫ ad medium celi de eo quod ſuccedit.7.mi-
nues aſcenſiones nadir gradus ſignificatoꝛis quem volueris dirigere de
aſcenſionibus nadir gradus illius ad quem volueris dirigere eum per cir-
culum directum ⁊ quod remanſerit erit ſignificatoꝛ circuli directi. Poſt hoc
minues aſcenſiōes nadir gradus ſignificatoꝛis per aſcenſiones regionis de
aſcenſionibus nadir gradus illius ad quem volueris eum dirigere: ⁊ quod
remanſerit erit ſignificatoꝛ regionis:deinde accipies reſiduum quod fuerit
inter ſignificatoꝛem circuli directi ⁊ ſignificatoꝛem regionis accipieſqꝫ ſextā
partem eius:⁊ multiplicabis in hoꝛis longitudinis ab angulo:⁊ quod fuerit
erit equatio. poſt hoc aſpicies ſignificatoꝛem circuli directi ſi fuerit minoꝛ ſi-
gnificatoꝛe regionis addes equationem ſuper ſignificatoꝛem circuli directi:
⁊ ſi fuerit ſignificatoꝛ circuli directi plus ſignificatoꝛe regiōis minues eq̄tio-
nē de ſignificatoꝛe circuli directi:⁊ qđ ex eo exierit erit gradus directionis.
¶ Qđ ſi fuerit ſignificatoꝛ in aliq̄ q̄rta:⁊ locꝰ ad quē diriges eū i alia q̄rta di
riges ſignificatoꝛē ad angulū q ei ſuccedit:pꝰ h̄ diriges ab āgulo ad locū q̄n-

admodū oñdi tibi directionē ab angulo ⁊ iunges vtraſq; directiōis. ¶Qđ cum ſciueris ſignificatorem ⁊ volueris ſcire quo perueniet directio de circulo ſignorum in aliquo annorum:fueritq; ſignificator in aſcendēte:addes numerum annorum:ſuper aſcenſiones gradus aſcendētis:⁊ facies eum arcum in aſcenſione regionis:⁊ quo exiuerit arcus grad.de circulo ſignorum ibi perueniet directio in eodem anno.Si vero fuerit ſignificator in.7.addes numerum annorum ſuper aſcenſiones nadir gradus ſignificatoris:⁊ arcuabis eum etiam in aſcenſionibus regionis:⁊ ꝙ exierit de circulo ſignorum:ad eius nadir perueniet directio eodē anno. ¶Qđ ſi fuerit ſignificator in.10. vel.4.addes ſuper aſcenſiones građ.ſignificatoris in circulo directo numerum annorum:⁊ arcuabis eum in aſcenſionibus circuli directi:⁊ ꝙ exierit đ circulo ſignorū ibidem perueniet in eodem anno directio.¶Si vero fuerit ſignificator extra hec quattuor loca que ſunt anguli ſcias horas longitudinis ab angulo ſicut predixi:quod ſi fuerit ſignificator in medietate orientali: addes ſuper aſcenſiones gra.ſignificatoris per circulum directum numerū annorum quos volueris ⁊ arcuabis hoc in aſcenſionibus circuli directi:⁊ quod exierit erit ſignificator circuli directi:ſerua eum.poſt hoc addes numerum annorum etiam ſuper aſcenſiones građ.ſignificatoris in regione:⁊ arcuabis hoc in aſcenſione regionis:⁊ ꝙ fuerit exit ſignificator regionis.poſt hoc accipies ſextam partem reſidui inter ſignificatorem circuli directi:⁊ ſignificatorem regionis:⁊ multiplicabis eam in horis longitudinis ab angulo ⁊ qđ fuerit erit equatio.¶Quod ſi fuerit ſignificator circuli directi minor ſignificatore regionis addes equationem ſuper ſignificatorem circuli directi:⁊ ſi fuerit plus minues eam de eo:⁊ ꝙ remāſerit ibi perueniet directio ex circulo ſignorum eodem anno.¶Qđ ſi fuerit ſignificator in medietate occidentali facies cum nadir građ.ſignificatoris ſicut feciſti cum gradu ſignificatoris in opere ꝙ eſt ante eū:⁊ quod fuerit ibidem perueniet directio ex circulo ſignorum in eodem anno:⁊ locus ad quem perueniet directio dicitur locus diuiſionis ⁊ dominus termini illius loci dicitur diuiſor:ꝙ ſi fuerit in gradu diuiſionis planeta alius aut radij eius aut prope locum ante eum dicitur hic planeta aut dominus radiorum particeps diuiſoris in diuiſione.
¶Significatores quoq; qui dirigunt ſunt quinq; loca.i.građ.aſcendentis:⁊ gra.Solis ⁊ gra.Lune.gra.quoq; partis fortune ac gradus medij celi.Gradus nāq; aſcendentis dirigitur ad accidentia dignoſcenda que accidunt in corpore:⁊ gra.ſolis ad dignitatis ⁊ exaltatiōis cauſas:honoris quoq; atq; regni:⁊ Luna propter eſſe anime ⁊ corporis atq; coniugij:⁊ pars fortune ꝓpter acquiſitiones ⁊ profectus exiguitatem ⁊ largitatem ⁊ medium celi propter magiſterium ⁊ ceteras diſpoſitiones particulares ⁊ eſſe eoꝝ.¶Si autē fuerit aſcendens reuolutionis alicuius annorum mundi vel natiuitatum diriguntur ſignificatores eius ſecūdum hanc directionē vnicuiq; ſcilicet gradui diem vnum.Quibuſdam uidetur vt dirigantur ſignificatores anni hoc modo omnibus:ſcilicet.59.minutis:⁊.8 ſecundis vnum diem: nam directio regum ⁊ principum ſic dirigitur eis a gradu medij celi per aſcenſiones circuli directi omnibus.56.minutis:⁊ octo ſecundis vnum diem:donec perue-

niat ad bonos vel malos planetas. Et dirigitur eſſe regum in incolumitate: aut infirmitate ex gradu aſcendentis ad bonos vel malos planetas omnibus.59.minutis:ꝛ octo ſecundis diem vnum per aſcenſiones regionis:ꝛ directio i reuolutiõe annoꝛum mundi ꝛ pꝛenoſcendum eſſe vulgi vel ruſticoꝛum a gradu aſcendentis:ſimiliter ꝛ ad pꝛenoſcẽdum eſſe regis a gradu medij celi:ꝛ in reuolutione annoꝛum natiuitatum ad pꝛenoſcendum eſſe nati a gradu aſcendentis reuolutionis omnibus.59.minutis ꝛ octo ſecundis per aſcenſiones regionis diem vnum.

De algebugthar.

Et ex hoc ſequitur algebugthar in natiuitatibus ꝛ ẽ directio gradus áſcendentis: hoc eſt vt aſpicias gradum aſcendentis in termino cuius ſit planete ꝛ minuas aſcenſiones aſcendentis de aſcẽſionibus que ſunt indirecto finis termini planete per aſcenſiones regionis:ꝛ ꝙ remanſerit accipies vnicuiqꝫ gradui vnum annum ꝛ omnibus quinqꝫ minutis menſem:ꝛ omni minuto.6.dies ꝛ erit dominus termini diſpoſitoꝛ annoꝛum quid dicitur diuiſoꝛ. Poſt hoc accipies gradus termini qui eum ſuccedit ꝛ vertes eos etiam in gra.aſcenſionum ꝛ ꝙ fuerit accipies vnicuiqꝫ gradui annum vnum:ꝛ omnibus.5.minutis mẽſem:ꝛ omni minuto ſex dies:eritqꝫ dominus termini diuiſoꝛ ꝛ diſpoſitoꝛ illoꝛũ annorũ. Similiter intrabis cum omni termino domini per ſucceſſionem vſqꝫ in finem vite:ꝛ ſi fuerit in termino alicuius planete:planeta aut radij eius erũt participes in diuiſione: ꝛ hec diuiſio dicitur algebugthar.

De duodenarijs planetarum ꝛ domoꝛum.

Et ex hoc duodenarie planetarum aut domoꝛum:hoc eſt vt aſpicias quãtum ambulauerit planeta in ſigno ſuo in quocũqꝫ fuerit aut gra. domus quẽvolueris ex gradibus ꝛ minutis multiplicabiſqꝫ hoc in.12.poſt hoc addes deſuper ipſos gra.atqꝫ minuta que multiplicaſti in.12.ꝛ ꝙ collectum fuerit ex eo pꝛoijce ab initio gra.eiuſdem ſigni dans vnicuiqꝫ ſigno.30.gra.ꝛ quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarum ac domoꝛum.

De nouenariis eoꝛũdem.

Et ex hoc amanbabarat que ſunt nouẽarie. Cuius ſcientia eſt vt ſcias quantum ambulauerit planeta in ſigno ſuo ex gradibus ꝛ minutis: aut grad. domus cuius volueris ſcire nouenariũ.poſt hoc diuide ſignum in nouẽ diuiſiões ꝛ vnaqueqꝫ diuiſio eſt ex tribus gradibus ꝛtertia parte vnius gradus. Poſt hoc aſpicies in quo nouenario ex nouenarijs ceciderit gradus planete aut dom⁹. ¶ Poſt hoc dabis pꝛimum nouenarium ex ſignis domino ſigni mobilis eiuſdeꝫ triplicitatis ꝛ ſecundum nouenarium domino ſigni cuius eſt ipſum ſignum

quod ſuccedit donec venias ad aliquem nouenarium ex quo eſt gradus: eritq planeta dominus eius nouenarij: verbi gratia: ſignum ex quo fuerit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo pmū nouenariū eiuſdē ſigni martis domini arietis: ⁊ ſm nouenarium Ueneris domine tauri: ⁊ nouenarium tertium mercurij domini geminorū. Similiter vſq ad nouenarium nonum. Et ſi fuerit ſignum ex triplicitate cancri erit pmum nouenariū eius lune: ⁊ ſecundū nouenarium ſolis domini leonis: ⁊ tertiū mercurij domini virginis. Et ſi fuerit ſignum ex triplicitate libre erit pmum nouenariū eius Ueneris domini libre: ⁊ ſecundum martis domini ſcorpionis: ⁊ tertiū iouis domini ſagittarij. Similiter in triplicitate capricorni pmum nouenariū eius eſt ſaturni domini capricorni: ⁊ ſecūdum ſimiliter ſaturni domini aquarij: ⁊ tertium iouis domini piſcium. deinde que ſequunt̄ ſm ordinem ſucceſſionis ſignorum: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex domib⁹. 12. erat in. 19. gradu aquarij ſi diuidatur ſignum per. nouē diuiſiones erit gradus. 19. in diuiſione ſexta ⁊ qr ſignum aquarij eſt in triplicitate libre ponit̄ primum nouenarium eius Ueneris domini libre ſecūdum martis domini ſcorpionis: ⁊ tertiū iouis domini ſagittarij: ⁊ quartum ſaturni domini capricorni: ⁊ quintum etiā ſaturni domini aquarij: ⁊ ſextū iouis domini piſcium: eritq nauhabar ideſt nouenarium. 19. gra. aquarij iouis.

Modus inueniendi dominum decani.

ET ex hoc adorogen hoc eſt vt diuidas aſcendens in tres partes ⁊ ſit omnis diuiſio. 10. graduū: dabiſq diuiſionē pmam domino aſcendentis ⁊ ſecūdam domino quinti ſigni ab eo: ⁊ tertium domino noni: nam aſcendens. 5. ⁊. 9. vna ſemp ſunt triplicitas: verbi gratia: ab initio arietis vſq in decimum gradum eius eſt dorongen. i. decanus eſt martis. Et ſi fuerit ex. 10. gradu vſq. 20. gradū erit eius dorongen ſol dominus leonis. Et ſi fuerit a. 20. vſq in finem eius erit dorongen iupiter dominus ſagittarij.

ET ex hoc dominus orbis in natiuitatibus hoc eſt vt aſpicias dominum hore in qua oritur natus dabiſq aſcendens ⁊ dominum hore anno primo natiuitatis eius ⁊ ſignificabit̄ per eē eius ideſt dominum hore ſanitas vel infirmitas corporis nati ſicut ſignificatur per dominum aſcendentis radicis. i. natiuitatis: ⁊ dabis dominum ſecūde hore ab ea ſecūde domui ab aſcendente in ſecūdo anno ⁊ ſignificabitur per eum eſſe ſuum in eodem anno eſſe ſubſtantie ⁊c. ſicut ſignificatur per eſſe domini domus ſubſtantie: ⁊ dabis dominum tertie hore ab ea tertie domui ab aſcendente tertio anno ⁊ ſignificabitur per eſſe illius in eodem anno eſſe fratrum ⁊ ſororum ⁊ ceterorum ſicut ſignificabit̄ per eſſe domini tertie domus. ⁊ dabis dominū hore quarte domui quarte ab aſcendēte in anno quarto: ⁊ ſignificabitur per eſſe ſuum in eodem anno eſſe patrum ⁊ eorum qui ſignificantur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per ſucceſſionem dabis. ſ. dominum vniuſcuiuſq hore domui ex

domibus radicalibus eritqꝫ domino hore.12.ab hora natiuitatis domus.12. ab aſcendente radicis ⁊ annus.12.⁊ domin⁹.13.hore a natiuitate radicis aſcē dentis ⁊ anni.13.⁊ dominus.14.hore ab ea dom⁹ ſubſtantie ⁊.14.anni.Et no minatur dominuꝫ hore prime dominus aſcendentis hore.⁊ dominus.2.ho re dominus hore domus ſubſtantie ⁊ dominus hore tertie dominus hore domus fratrum:⁊ ſic de alijs.Silr domin⁹ vniuſcuiuſqꝫ horaꝝ horarū no minatur nomine domus:⁊ nominatur etiam orbis dominus ⁊ ſignificat̄ per eum omni anno ſicut ſignificatur per alcochoden:hoc eſt per dominum an ni:⁊ quidam aſtrologorum ponunt dominum orbis.ſ.aſcendentis radicis anno primo ⁊.2.anno planetam qui huic ſuccedit.⁊ in tertio anno planetaꝫ qui huic ſuccedit ſicut dictum eſt in domino hore.

¶ ex hoc alfridarie diſpoſitio:hoc eſt cum natiuitas fuerit diur na preerit in initio vite diſpoſitioni eius fridarie ſol ſecūdū quā titatem annorum fridarie eiuꝫ qui ſunt decem:poſt hoc planeta qui ſuccedit ſoli qui eſt venus cui⁹ fridarie anni ſunt octo.⁊ poſt venerem planeta qui ſuccedit ei ⁊ eſt mercurius:⁊ anni eius ſūt tredecim deinde luna : ⁊ anni fridarie eius ſunt nouem:deinde ſaturnus ⁊ anni fridarie eius ſunt.11.deinde iupiter ⁊ anni fridarie eius ſunt.12.deinde mars ⁊ anni fridarie eius ſunt.7.deinde caput draconis ⁊ anni fridarie eius ſunt.3.poſt hoc cauda:⁊ anni eius.fridarie ſunt duo fiunt autē anni collecti ſimul.75.anni.poſt hoc reuertitur diſpoſitio ad ſolem:⁊ ſimiliter vſqꝫ ad vlti mum planetarum.Si auteꝫ fuerit natiuitas nocturna incipit diſpoſitio a lu na diſponetqꝫ annos fridarie eius qui ſunt noueꝫ.ſimiliter planeta poſt pla netam ſicut prediximus in ſole.Cūqꝫ diſpoſuerit planeta annos fridarie ſue diſponet ꝓprie primam ſeptimam ſolum.i.ſeptimam partem fridarie ſui.de inde ꝑticipatur ei in ſecunda ſeptima:planeta qui eum ſuccedit:poſt hoc ꝑti cipatur ei in tertia ſeptima planeta.tertius qui ſuccedit ſecūdum:⁊ ita donec participatur ei planeta qui eſt ante eum in vltima ſeptima ex annis fridarie eius ; ⁊ eſt vnicuiqꝫ iudiciū cū ꝑticipat̄ alteri ſuper natiuitate.

¶ ex hoc almanar.i.ſupereminentia qua dicitur ꝙ planeta va dit ſuper planetam:hoc eſt vt aſpicias curſum planete medium ⁊ locum eius equatum:⁊ ſi fuerit locus eius equatus minus me dio curſu eius erit aſcendens a medio circuli ſui vſqꝫ ad ſumita tem circuli:⁊ ſi fuerit locus eius equatus plus medio curſu erit deſcendens a medio circuli ſui vſqꝫ ad infimum eius ; ⁊ ſi fuerit locus eius equatus equalis medio curſui erit in medio circuli ſui deinde locum plane te minues de medio curſu ſuo poſtqꝫ hoc certiſſime cognoueris.i.locū equa tum:vel econuerſo minorem de maiori eorum ſubtrahendo ⁊ multiplica biſ quod remanſerit per ſeptem ⁊ diuides per.22.⁊ quod de diuiſione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius aſcenſionis vel deſcenſionis . De venere ⁊ mercurio accipimus quod eſt inter vtraqꝫ loca ideſt ꝙ eſt inter lo

cum ſolis ⁊ veneris ⁊ mercurij ⁊ facimus vt ſupra: quia per hoc ſcimus qs
eorum fortior ſit in circulo augis: ſed venus ⁊ mercurius cum fuerit aliquis
eorum orientalis ⁊ fuerit locus eius equatus minus loco ſolis accipies re-
ſiduum quod eſt inter locum ſolis ⁊ locum eius: facieſq; cū eo quēadmodū
feceris vt dictū eſt in planetis altioribus ex multiplicatiōe ⁊ diuiſione. ¶ Et
proprior ac fortior ſit ſignificatio planetarum dum abierint ſuper ſeinuicem
.i. dum abierit alter ſuper alterum in coniunctione. ¶ In oppoſitiōe autē ⁊ in
quarto aſpectu erit ſignificatio eoꝝ minus apparens ⁊ debilior. ¶ Et tamen
cum vnus illorum fuerit aſcendens ⁊ alter deſcendens tunc aſcendens eo-
rum vadit ſupra deſcendentem. ¶ Cum vero ambo fuerint deſcendentes: il-
le qui fuerit minoris deſcenſionis vadit ſuper illū qui fuerit maioris vel plu-
ris deſcenſionis. ¶ Si autem ambo fuerint aſcendentes ille qui eſt maioris
aſcenſionis vadit ſuper illum qui fuerit minoris aſcenſionis. ¶ Dicit̄ quoq;
⁊ aliomodo ideſt vt ſcias latitudinem vtrorumq; planetarum: quia ſeptem-
trionalis eorum vadit ſuper meridianum. Et ſi fuerint ambo ſeptemtriona-
les ille qui fuerit pluris latitudinis vadit ſuper eum qui fuerit minoris latitu
dinis ¶ Si autem fuerint vtriq; meridiani ille qui fuerit minoris latitudinis
vadit ſuper eum qui fuerit maioris latitudinis ideoq; dicitur ꝙ luna vadit
ſuper iouem in his duobus operibus. Similiter ſi fuerit aliquis duorū pla-
netarum in medio circuli nullam latitudinem habens tunc aſcendens ſeptē
trionalis vadit ſuper eum qui caret latitudine ⁊ vadit ipſe qui ſine latitudine
eſt ſuper deſcendentem meridianum. Et ex hoc apertio portarum dicitur
cum iungitur planeta inferior planete ſuperiori ⁊ fuerint cum hoc domus
eorum oppoſite.

Et ex hoc albuzic ⁊ eſt res q̄ʒ valde ſeruabant indi. Nam ipſi nu-
merant poſt coniunctionem ſolis ⁊ lune .12. horas ⁊ applicāt eas
ſoli ⁊ diuidūt .12. horas trinas .i. in tres partes .ſ. in haiz ſolis. ⁊ iu-
dicant ſuper omnes quattuor horas ſm̄ iudicium dominorum
triplicitatis ſolis hora coniunctionis: deinde dant veneri poſt .12.
horas ⁊ diuidunt eas iterum trinas ⁊ iudicant ſuper omnem trinam diuiſio-
nem ſm̄ dominos triplicitatis veneris hora coniunctionis: poſt hoc faciunt
ſimiliter cum mercurio ⁊ alijs planetis per ſucceſſionem eorū donec reuer-
titur orbis ad ſolem poſt .84. horas ⁊ non ceſſant ſic facere frequenter do-
nec venerit coniunctio ſecunda. Et quidam dicunt ꝙ albuzic ſic hoc ꝙ poſt
coniunctionem ſint .12. hore inequales que vocantur combuſte: ⁊ non opor-
tet aliquem in his incipere aliquod opus: ⁊ poſt horas .12. ſunt .72. hore incō
buſte in quibus eſt vtilis operum inceptio ⁊ poſt has .72. horas icombuſtas
ſun .12. combuſte ſimiliter vſq; ad coniunctionē q̄ ſuccedit. poſt hoc diuidunt
has horas .12. in tres diuiſiones ideſt in partes. Dixeruntq; cum quis ince-
pit in quattuor horis primis deambulare vel bellare timenda erit perditio
anime ſue: ⁊ in quattuor horis ſecundis timendum erit detrimentum corpo
ris ſui ſine amiſſione anime: ⁊ in quattuor horis vltimis timēdū eſt detrimen
tum ſubſtantie ſue ⁊ ſuorum ⁊ omnium que poſſidet.

Differentia quinta in commemoratione vniuerſarum partium.

ET quia explenimus expoſitiones eorum que ſequuntur ex nominibus aſtrologorum. Exequamur nunc cõmemorationem vniuerſarũ partium. Et cum notauerimus in loco partiũ accipe a loco illo in locum illuꝫ ⁊ proiice hoc ab aſcendente vel de alio loco: dicimus vt addas ſuper illud ꝙ fuerit inter vtraqꝫ loca gradus aſcendẽtis: ⁊ ꝓiice ab aſcendente vel ab initio ſigni a quo proiicis. Cuius exemplar eſt opus partis fortune quia accipis quicquid eſt inter ſolẽ ⁊ lunam ex gradibus. ⁊ addas ſuper eos gradus aſcendentis ſigni: ⁊ ꝙ collectum fuerit proiicis illud a.30.in.30.gradus ⁊ incipis proiicere ab initio aſcendentis ſigni ⁊ quo finiṫ numerus ibi eſt parꝫ fortune: ⁊ in nocte ecõtra a luna in ſolem ⁊ addes gradus deſuper ſigni aſcẽdentis ⁊ proiice hoc de.30.in.30.⁊ incipe proiicere ab initio ſigni aſcendentis. ¶ Incipiamuꝫ hic itaqꝫ poſt partem fortune partes.12.domoꝝ.⁊ incipiamus ab aſcendente.

PRima dom⁹ eſt pars vite ⁊ accipiṫ in die a ioue in ſaturnuꝫ ⁊ in nocte econtra ⁊ proiicitur ab aſcendente. ¶ Pars hyles accipitur a gradu coniunctionis ſeu preuentionis que fuerit ante natiuitatem vſqꝫ in gradum lune: ⁊ proiicitur ab aſcendẽte. ¶ Parꝫ futurorum ideſt pars ſolis accipitur in die a luna in ſolem ⁊ in nocte econtra. ⁊ proiicitur ab aſcendente. ¶ Pars dilectionis ⁊ concordie .i. pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: ⁊ in nocte econtra ⁊ proiicitur ab aſcendente. ¶ Pars ſtabilitatis ⁊ fiducie aſcendentis durationis nati eſt ſicut pars concordie ⁊ dilectionis. ¶ Pars animoſitatis ⁊ audacie ideſt pars martis accipitur in die a marte in gradum partis fortune ⁊ in nocte ecõuerſo. ⁊ proiiciṫ ab aſcẽdẽte.

SEcunda domus eſt pars ſubſtantie ⁊ accipitur in die ⁊ nocte a domino domus ſubſtantie in gradum atqꝫ minutum domus ſubſtantie ⁊ proiicitur ab aſcendente. ¶ Pars paupertatis ⁊ paruitatis ingenij ideſt pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: ⁊ in nocte econuerſo. ⁊ proiicitur ab aſcendẽte. ¶ Pars beatitudinis ⁊ triumphi atqꝫ victorie ideſt pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem ⁊ in nocte econuerſo ⁊ proiiciṫ ab aſcendente.

TErtia domus eſt pars fratrũ ⁊ accipitur in die a ſaturno in iouem ⁊ in nocte econuerſo. ⁊ proiicitur ab aſcendente. ¶ Pars beniuolentie fratrum accipitur in die a ſole in ſaturnum ⁊ in nocte econuerſo: ⁊ proiicitur ab aſcendente. ꝙ ſi fuerit ſaturnus ſub radijs accipitur in die a ſole in iouem ⁊ in nocte econuerſo. ⁊ ꝓiicitur ab aſcendente.

Quarta domus pars patrum eſt.⁊ accipitur in die a ſole in ſatur-
num:⁊ in nocte econuerſo:⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars
mortis patris accipitur in die a ſaturno in iouem ⁊ in nocte ecõ
uerſo:⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars annorum accipitur in
die a domino domus ſolis in ſaturnum:⁊ in nocte econuerſo:⁊
proijcitur ab aſcendente. Et ſi fuerit in domo ſua ſol vel aliqua domorum ſa
turni accipe in die a ſole in ſaturnum:⁊ in nocte econuerſo:⁊ proijce ab aſcẽ
dente ⁊ non conſideres vtrũ ſaturnus ſit apparens vel ſub radijs. ¶ Pars
hereditatum ⁊ poſſeſſionum accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunam:et
proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars nobilitatis nati:⁊ eius de quo ſit dubita-
tio vtrum ſit filius illius patris cui imponitur:an alterius accipitur in die a
gradu ſolis in gradum exaltationis ſue:⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Quod
ſi ſol fuerit in gradu exaltationis ſue in die ⁊ lnna in nocte in gradu exalta-
tionis ſue erit pars in gradus aſcendentis:⁊ erit ſignificatio gradus aſcen-
dentis. ¶ Pars finis rerum accipitur in die ⁊ nocte a ſaturno vſqꝫ ad domi-
num domus coniunctionis:aut peruentionis:⁊ addiť deſuper gradus aſcẽ
dentis:⁊ proijcitur ab aſcendente.

Quinta domus eſt pars filiorum:⁊ accipitur in die a Ioue in Sa-
turnum de nocte ecõuerſo.⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars
que ſignificat tempus in quo debet filius fieri:⁊ numerum eorũ
ſeu maſculorum ſeu feminarum ⁊ quid mulier pariet accipitur
in die ac nocte a marte in Iouẽ:⁊ ꝓijcitur ab aſcendẽte. ¶ Pars
ſcientie filij maſculi ⁊ femine accipitur in die ⁊ nocte a Luna in Iouem:⁊ ꝓ-
ijcitur ab aſcendente. ¶ Pars per quaꝫ ſcitur natus de quo ſit interrogatio
vtrum ſit maſculus vel femina accipitur in die a domino domus lune in Lu
nam:⁊ in nocte ecõuerſo:⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars ſignificans fili-
um cum peruenerit iupiter ad eum:ideſt ad gradũ partis ſignificantis filiũ
accipitur in die ac nocte a marte in iouem ⁊ ꝓijciť ab aſcendẽte. ¶ Pars di-
lectionis ⁊ gaudij accipitur in die ac nocte a venere in ſaturnum:⁊ proijciť
ab aſcendente. ¶ Pars ſcientie eſſe filiorum accipitur in die ac nocte a luna
in venerem ⁊ proijcitur ab aſcendente.

Sexta domus eſt pars īfirmitatis ⁊ azemena.i.debilitatis inſepa
rabilis alicuius membroꝝ accipitur in die a ſaturno in martem
in nocte econuerſo:⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars ſeruorũ
accipitur in die a mercurio in lunam:⁊ in nocte econuerſo:⁊ ꝓ-
ijcitur ab aſcendente. Et dixit alẽdezgod accipitur in die a mer-
curio in partem fortune:⁊ in nocte econuerſo. Et dixit:oportet vt vtamur
vtriſqꝫ partibus inſimul.

Septima domus eſt pars deſponſationis virorum ſeu coniugij:⁊ ac-
cipitur in die ac nocte a ſole in venerem:⁊ proijcitur ab aſcendente.
Et hec pars ſimilis eſt parti mandatorum ⁊ rumorum. Et pars de-
ſponſationis mulierum vel coniugij ab hermete accipitur in die ac nocte a
venere in ſaturnum:⁊ proijcitur ab aſcendente. Et hec pars congruit par-
ti cultus terre. ¶ Item pars deſponſationis mulierum ſecundum velium

accipitur in die ac nocte a ſole in martẽ:⁊ proiicit̃ ab aſcendente. ¶ Pars de lectionis ac voluptatis accipit̃ in die ac nocte a venere in gradum ſeptime:⁊ proiicit̃ ab aſcendẽte. ¶ Pars nuptiaruꝫ accipitur in die ac nocte a ſaturno in venerem:⁊ proiicitur ab aſcendente.

Octaua domus eſt pars mortis ⁊ accipitur in die ac nocte a luna in gradu ⁊ minutũ domus octaue:⁊ additur deſuper ꝙ ambulauerit ſaturnus in ſigno ſuo ⁊ proiicitur ab initio ſigni ſaturni. ¶ Pars planete qui interficit accipit̃ in die a dño gradus aſcẽdẽtis in gradũ lune:⁊ in nocte ecõuerſo ⁊c̃. ¶ Pars anni in quo timet̃ nato mors:⁊ paupertas impedimẽtum ac deſtructio accipit̃ in die ac nocte a ſaturno in gradum dñi domus coniunctionis vel preuẽtiõis que fuit ante natiuitatẽ ⁊c̃. ¶ Pars ligatiõis ⁊ carceris:⁊ vtrũ liberet̃ ab eo vel nõ accipit̃ in die a ſaturno in ꝑtem fortune ⁊ in nocte econuerſo.

Nona domus eſt pars peregrinatiõis accipitur in die ac nocte a domino domus none in gradũ ⁊ minutũ domus none:⁊ proiicitur ab aſcẽdente. ¶ Pars itineris per aquã accipitur in die a ſaturno in.15. gradum ſigni cancri ⁊ in nocte ecõuerſo ⁊c̃. Quod ſi fuerit ſaturnus in.15.gradu cancri erit gradus partis gradus aſcendentis. ¶ Pars religionis accipit̃ in die a luna in mercuriũ ⁊ in nocte econuerſo:⁊ proiicitur ab aſcendente.

Domus decima pars regiõis ⁊ regni:⁊ quid operis faciat natus ⁊ accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunã ⁊ proiicitur ab aſcẽdẽte. ¶ Pars regis atqꝫ regni accipit̃ in die a marte i lunã:in nocte ecõuerſo:⁊ proiicit̃ ab aſcen.⁊ eſt alia pars ſimilis parti patrum. ¶ Pars operis ⁊ regni ſꝫm Velliuꝫ accipit̃ in die ac nocte a ſole in graduꝫ medij celi:⁊ proiicitur ab aſcen. ¶ Pars ſignificans utrũ ſit cauſa regni aut non accipitur in die ac nocte a ſole in gradu medij.celi:⁊ proiicitur a ioue. ¶ Pars martis accipitur in die a venere in lunã:⁊ in nocte econuerſo:⁊ proiicitur ab aſcendente.

Vndecima domus eſt pars amicorum ⁊ accipit̃ in die ac nocte a luna in mercurium:⁊ proiicitur ab aſcen. Et dixit alendezgod accipitur in nocte econuerſo. ¶ Pars ſignificãs effectũ amicoꝝ ⁊ amicicie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: ⁊ in nocte econuerſo ⁊ cetera.

Duodecima domus eſt pars inimicorũ ſꝫm hermetẽ ⁊ accipitur in die ac nocte a domino domus inimicorũ vſqꝫ in gradum ⁊ minutum domus inimicorum:⁊ proiicit̃ ab aſcen. Et ſꝫm quoſdam antiquorum accipitur in die ⁊ in nocte a ſaturno in martem ⁊c̃. ⁊ he ſunt ꝑtes.12.domoꝝ ⁊c̃. ¶ De ſunt alie ꝑtes qbꝰ vtunt̃ magiſtri iudicioꝝ aſtroꝝ multũ. Ex qbus eſt pars que ſignificat mẽdaciũ rumoꝝ qñ ceciderit in ſignum tortuoſum vel mobile:aut dominus domus fuerit retrogradꝰ vel impeditus:aut aſpexerint eum mali vel ei ſint cõiuncti. Et ſignificat veritatẽ rumorum eorum ſi ceciderit cum fortunis aut in domibus ſeu terminis eaꝝ vel aſpexerint eum aut fuerit in ſigno directo; ⁊ accipitur in die a mercurio

in venerem:in nocte econuerſo ꝛ proiicitur ꝛc. Et ſm albumaſar in die a mercurio in lunā ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛc. ¶ Pars rationis ꝛ pfūditatis ſenſus accipitur in die a ſaturno in lunā ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛc. ¶ Pars ſapientie ꝛ diſcipline accipit̄ in die ac nocte a ſaturno in iouē ꝛ proiicit̄ ꝛc. ¶ Pars guerre ꝛ preliorum accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunã:ꝛ proiicit̄ ab aſcē. ¶ Pars pacis ꝛ cōcordie exercituū accipit̄ in die ac nocte a luna in mercuriū ꝛ proiicitur ab aſcēdēte. ¶ Pars aſpiciēdi in reuolutione anni accipit̄ in die a luna in venerem ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ proiicitur a ſole.

De partibus reuolutionū in cauſis regnorum.

Et quia auxiliante deo introduximus has partes que conueniunt in rebus particularibus proſequemur partes que conueniūt in reuolutione annorum mundi ꝛ cōiunctionum ſignificantium cauſas regni ꝛ ſtabilitatem ſeu durationem eius. Ex quibus eſt pars que dicitur pars regni ſeu imperij que exercetur in reuolutione mundi:accipiturq̧ a marte in lunam ꝛ proiicitur ab aſcendente cōiunctionis que ſignificat mutationem regni. Sic quoq̧ alio modo accipitur.ſ. gradu aſcendentis coniunctionis in gradum coniunctionis ꝛ proiicitur a gradu aſcendentis reuolutionis. Itē fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutiōis vſq̧ ad ſolē ꝛ proiicit̄ a ioue.i.a gradu iouis. ¶ Pars tēporis regiſ idest q̄ diu debet durare:accipit̄ hora electiōis regis a ſole in.15.gradū ſigni leonis ꝛ piicit̄ a luna deīde accipit̄ a luna in.15.graduſ ſigni cancri ꝛ proiicit̄ a ſole. Alia pars de tpe electionis regis accipitur hora electionis regis in die a ioue in ſaturnum ꝛ in nocte econuerſo ꝛ proiicitur ab aſcendente reuolutionis anni in quo ſurrexerit rex ꝙ ſi fuerit iupiter in ſigno cōi ꝛ fuerit reuolutio diurna : fueritq̧ iupiter cadens ab angulis tunc accipitur a ſaturno in iouem:ꝛ adduntur deſuper. 30.graduſ ꝛ proiicitur ab aſcēdente. Si vero ſaturnus ꝛ iupiter fuerit ſibi oppoſiti ꝛ fuerint ambo cadentes ab aſcendente mediatur ꝙ exierit inter eos. i.accipiatur medietas graduū qui ſunt inter eos:ꝛ proiicitur ab aſcendente Et ſi fuerit iupiter in exaltatione ſua:ꝛ fuerit reuolutio in nocte numerat̄ ab eo in ſaturnum ꝛ proiicitur ab aſcendente.

Due partes maxime ſunt ex q̄bus extrahit̄ tempus electionis regis ꝛ eius durationis ¶ Prima earū eſt vt aſpicias horā electionis regis quã puenit profectus anni a cōiunctione triplicitatis que ſignificauit ſectam ex numero quo datur oibus.30. gradibus annus ꝛ oibus gradibus duobus cū dimidio mēſis vnus:ꝛ cum ſciueris in quo gradu vel ſigno ſit hic ſerua eum:q2 hic eſt locus a quo equabis p̄mam ptem:ꝛ cum volueris aptare eum aptabis aſcendens reuolutionis anni in quo ſurrexerit ipſe electus:poſt hoc aſpice a planeta orientali a ſole ex ſaturno ꝛ ioue in ipſo anno vſq̧ ad gradum equationiſ ptis p̄me q̄ ſeruaſti ꝛ proiice ab aſcēdente reuolutionis anni ꝛ quo peruenit numerus ipſe eſt locus p̄me ptis. ¶ Pars ſecūda ſic inuenit̄ accipe in cōiunctione in qua ſurrexerit rex vel cepit regnū ad quod ſignum vel gradum puenit pfectio anni ex numero quo datur oibus.30.gradibus annꝰ ꝛ.2.gradibꝰ cum dimidio mēſis vſq̧ ad diē quo ſurrexerit rex:ꝛ ipſe erit locus equa

tionis ſecunde partis: ſerua quoq3 eum: poſt hoc aſpice a planeta occiden- tali a ſole ex ſaturno ⁊ ioue vſq3 ad locum equationis partis ſecunde quam ſeruaſti: ⁊ proiice eum ab aſcendente reuolutionis: ⁊ quo peruenerit erit lo- cus ptis ſecũde. he ſũt ptes que ſignificant fortitudinẽ regiſ ⁊ eiꝰ duratiõem

Item ſunt alie partes quibus invtuntur: reuolutionibus annorũ mundi: ⁊ ſcitur per eas quid graue de rebus in foro: ⁊ quid erit leue in precio: quidue precioſum ſeu vile: multum ſeu paruʒ: hoc eſt vt aſpicias vbi ceciderit pars ideſt in cuius planete domo ex- altatione termino vel triplicitate: qui planeta ſi fuerit retro gra- duſ vel cõbuſtus vel in malo loco vileſcit illa res ⁊ erit parui predij. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo ⁊ maxime in medio celi grauabitur illa res ⁊ erit magni precij: ⁊ ſi peruenerit dominus domus ad locum deſcẽ- ſionis ſue vileſcit illa res ⁊ aſpice aſpectus fortunarum ⁊ planetarum malo rum ad ea necnon ⁊ ad lunã ⁊ dñm eius: ⁊ vide quo modo ⁊ quis aſpiciat ip ſam partem ſi fortuna ⁊ luna aſpexerint illã partem multiplicabitur illa res: ⁊ ſi aſpexerint eam mali detrimentuʒ patietur. ¶ Pars diſpoſitionis anni a luna in mercurium. ¶ Pars aque a luna in venerẽ. ¶ Pars ordei a luna in iouem. ¶ Pars ciceris ꝙ eſt quoddam genus leguminis a venere in ſolem. ¶ Pars lentis a marte in ſaturnum. ¶ Pars fabarum a ſaturno in martem ¶ Pars almuſi.i.milij a ſaturno in martem. ¶ Pars ceparum a ſaturno in martem. ¶ Pars tritici a ſole in martẽ. ¶ Pars nucuʒ a mercurio in martẽ ¶ Pars ʒucari a mercurio in venerem. ¶ Pars dactilorum a ſole in vene- rem. ¶ Pars mellis a luna in ſoleʒ. ¶ Pars alroʒ.i. ris ꝙ eſt genus farris a ioue in ſaturnum. ¶ Pars oliuarum a mercurio in lunam. ¶ Pars vuaruʒ a ſaturno in venerem. ¶ Pars bombicis a mercurio in venerẽ. ¶ Pars alo nicem.i.ſiſami quoddam genus ſeminis albi in ſimilitudine ſeminis lini: ⁊ vtuntur eo medici. fit autem ex eo vngẽtum vtile a mercurio in iouem vel a ſaturno in venerẽ. ¶ Pars que ſunt albuceflex ideſt mellones qui ſunt ma- gni ⁊ crocei a mercurio in ſaturnum. ¶ Pars ciborum acrium a ſaturno in martem. ¶ Pars ciborum dulcium a ſole in venerem. ¶ Pars ciborum ſa- poris apij vel huiuſmodi herbarum ſaporem habentium a marte in ſatur- num. ¶ Pars ciborum amarorum a mercu. in ſaturnum. ¶ Pars medica- minũ acrium a ſaturno in iouem. ¶ Pars medicaminum ſalſorum a marte in lunam. ¶ Pars medicaminum venenatoruʒ a genʒahar.i.a capite draco- nis in ſaturnum: ⁊ proiiciant̃ vniuerſa hec ab aſcendente reuolutionis anni. Hec ſunt vniuerſa que ceciderũt nobis ex ptibꝰ: itroduximꝰ quoq3 has ptes nouiſſimas: ⁊ ſi eſt ĩ eis narratio debilis: ne dimitteremꝰ aliqd ꝙ poſſet eẽ in troductoriũ ad magiſteriũ iudiciorum aſtrorũ quin ꝓferamus illud.

Tabula amicicie ⁊ inimicicie ſignorum.

Amici	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	Inimici
	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	
	♍	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♊	

Vir ſapiens dominabitur aſtris. Dicit Ptholemeus in ſapientijs almageſti. Et poteſt declarari ſic. Jlle dominabit aſtris q effectus ꝑuenientes ex ipſis aſtris poteſt impedire vel prohibere: ſed hoc poteſt facere vir ſapiēs quare ꝛc. Maioꝛ eſt manifeſta: qꝛ ille dominatꝛ alteri qui poteſt ſibi dicere fac hoc ꝛ facit: ꝛ dimitte hoc ꝛ dimittit. Minoꝛ ꝓbatꝛ auctoꝛitate Ptolemei in q̄nta ꝓpoſitione centiloquii vbi dicit. Optimus aſtrologus multum malum ꝓhibere pōt qd̄ ſ̄m ſtellas venturum eſt cū eius naturam pꝛeſciuerit. ſic enim pꝛemuniet eum cui malum venturum eſt vt cum venerit poſſit illud pati. Et cōfirmatur auctoꝛitate eiuſdem in ꝓpoſitione octaua eiuſdē vbi dicit. Anima ſapiens ita adiuuabit opus ſtellarum quēadmodum ſeminatoꝛ foꝛtitudines naturales. ¶ Sed aduertēdū eſt de modo per quē ſapiens poteſt impedire vel adiuuare opus ſtellaꝝ. Certū eſt ꝙ nos nō poſſumus ſimpl'r impedire influētiam celeſtem ſicut nec cōbuſtionem ignis: ſed poſſumus diſponere paſſuꝫ ad recipiendum alio vel alio modo influētiam celeſtem. Uidemus enim ꝙ idem caloꝛ ſolis glacies diſſoluit ꝛ cōſtringit lutum. Ponit haly de hoc familiare exemplum in cōmento pꝛeallegate ꝓpoſitiōis. Optimus aſtrologus ꝛc. Dicens ſi ſciuerimus ꝙ debeat alicui euenire egritudo calida ꝛ ſicca de natura martis: poterimus ipꝫ ante aduentum illius influētie mutare ad oppoſitum. ſ. ad frigiditatem ꝛ humiditatem: ꝛ ſic influētia que deberet ſibi facere egritudinem reducet ipſum ad temperamentum. ¶ Patet etiam cuilibet ꝙ poſſumus impedire actiōeꝫ ignis ne comburat aliquod combuſtibile determinatum. ſ. remouendo ipm̄ ab igne vel ꝓijciēdo aquam ſuper ipſum. ¶ Cū igitur ſciētie diuidātur ſecūdum diuiſionem rerum de quibus ſunt: ꝛ quilibet dicatur ſapiens in ſciētia ſua accipiēdo large ſapiētiam ꝓ ſciētia ſicut accipit albumazar in multis locis ſui introductoꝛij: vt videamus de quibus ſapiētibus ſint dicta verba ꝓpoſita: poſſumus diſtinguere inter ſapiētes ꝛ ſapiētes modo quodā vniuerſali. ¶ De numero igitur ſapiētum q̄dam ſunt ſapiētes veraciter: q̄dā apparenter. Hanc diſtinctionem tangit Ariſtoteles in pꝛimo elenchoꝝ vbi dicit. Quidam ſunt pulchꝛi ꝓpter decoꝛem: q̄dam autem fingūt componētes ſe. Et iſti. ſ. apparētes ſapiētes ſunt bipartiti. quoniā q̄dam eoꝝ apparent ſapiētes ſolum ſecūdum eſtimationem vulgi ſicut diuites huius mundi. ꝛ q̄dam apud pꝛouectos ſicut ſophiſte. Primi ſunt habentes diuitias huius mundi de quibus dicit Albumazar in introductoꝛio ſuo magno vbi loquitur de ſectis cōtradicentibus aſtronomie. Et ſūt illi de noua ſecta. Dicit ibi Albumazar. Dignioꝛ apud vniuerſitatem vulgi eſt cui fuerit plus ſubſtantie. ſicqꝫ fit quia dignitas ſubſtātie apud ipos eſt plus dignitate ſciētie. Et dicūt ꝙ cum

fuerit hō hñs ſubſtātiā nō impedit eū ſi fuerit imperitus in ſciētia aſtrorū:ꝛ
medicine ꝛ ceterarū ſciarū ꝓbātes ꝓbatiōe falſiſſima:qꝛ ꝓbant ſciam p ſubſtā
tiam.Et hec ꝓbatio erroris eſt ꝓbatio falſiſſima:qꝛ res ꝓbātur p genus ſuū
.i.p cōſimile.i.ſapiētia p ſapiētiā.ſuba p ſubam:ꝛ nō ꝓbanť p nō cōſimile ſibi
ergo nō ꝓbať ſapiētia p ſbā. Alij apparēt ſcientes vel ſapiētes apd aliqua-
liter ꝓuectos ſicut ſophiſte.De qbus dicit Ar.in p̄mo elēchorū.qbuſdā ma-
gis opere ꝓciū eſt videri ꝛ nō exiſtere qꝫ exiſtere ꝛ nō videri:ꝛ magiſter Ala-
nus de inſula loquēs de eis dicit.Huius ſcolas vſitāt paupes legiſte:veras
lites agitāt:fiunt agoniſte.Hic ꝓbat hic improbat:huic ꝯcludit iſte.Atqꝫ duo
centū cōclamāt ore ſophiſte.Uere ſciētes differunt ſm magis ꝛ minus cer-
tum:vt dicit Cōmētator ſcḋo methaphiſice. Scie mathematice ſūt in p° gra-
du certitudinis. Naturales ṽo ſequūtur eas. Jſti minus certi.ſ.logici ꝛ natu-
rales nō trāſferētes ſe ad alias ſcias nō hñt de phia niſi ṽba : de iſtis ēt dicit
magiſter Alanus. Jſte ſemp clamitat ꝛ argumētať:dū Ariſtotelicas latebras
rimať.Sed ſi q̄ras qualr aut qd epulať mens ſtudio viuit.ſed vēter philoſo
phať.Magis certi ſunt mathematici.Et illi ſūt biptiti qm̄ qdā eorū ſtudēt in
motibus tm̄ ꝛ nō curāt de iudicijs:vel negāt ea . Et iſti ſūt de qbus dicit Al-
bumazar in q̄rta ꝛ q̄nta ſecta ꝯdicētiū iudicijs ſm qꝫ videbiť poſtea. Secūdi
aūt ſtudēt in motibus ꝛ in iudicijs:de qbus dicit Alanus loquēs de ipſo Al-
bumazar. Jllic aſtra polos celū ſeptēqꝫ planetas cōſulit Albumazar terriſqꝫ
reportat eorū.Cōſiliū armās terras firmāſqꝫ caduca . Cōtra celeſtes iras ſu-
perūqꝫ furorē.De iſtis Ptolemeus dicit ṽba ꝓpoſita.Uir ſapiens dñabitur
aſtris. Jn qbus ṽbis Ptolemeus tāgit tres ꝓprietates vel ꝯditiōes quas
dꝫ verus philoſophus hēre:ꝛ maxime aſtronomus ſm q̄s tria gñā hoīum
ab aſtronomia repellunť. Prima cōditio eſt ſtabilitas intētionis.Scḋa ē ha-
bilitas diſpōnis.Tertia eſt abdicatio terrene poſſeſſionis . Primā tangit cū
dicit vir.Secūdā cū dicit:ſapiēs.Tertiā cū dicit:dñabiť aſtris. ¶ Quātū ad
p̄mā ꝯditionē dicit Ptolemeus in p̄ma ꝓpoſitiōe cētiloquij . Scia ſtellarū
ex te ꝛ ex illis eſt.Et haly in cōmento eiuſdē dicit.Qui res futuras ſcire deſi
derat duab⁹ vijs opꝫ incedere.Una vt accipiat motū ſtellarū ꝛ opa que fiunt
in rebus ſm motū earū.Et aſpiciat libros quos antiq ſcripſerūt de ſignifica-
tiōe motuū ipſarū:ꝛ adiūgat his q̄cunqꝫ ꝓbauit in tpe ſuo. Cū ergo magnus
ſit labor in aſpiciēdo motus ſtellarū nō pōt aſtronomus eē effeminat⁹ nec re-
miſſus.Et cū multū tp̄s reqrať ad reſpiciendū libros antiquorū nō pōt eē va
gabūdus.Opꝫ ergo vt aſtronomus ſit firmus ꝛ ſtabilis in meditatiōe. Et ſic
effeminati ꝛ remiſſi ab aſtronomia ſūt repulſi. ¶ Quantū ad ſcḋam cōditio-
nem dicit Ptolemeus in ſeptima ꝓpoſitione cētiloquij. Nemo poterit dare
certa iudicia ſm ſtellarū cōplexionē:niſi hō q vim aīe ꝛ cōplexionē naturalē
bene cognouerit vult ergo qꝫ hō naturalr dꝫ eſſe diſpoſitus ad iſtam ſciam
q dꝫ ꝑficere in ea. Hoc ſm qꝫ mihi vr̄ hꝫ iſta ſcia pre oib⁹ ſcientijs . Uidi enī
bonos clericos in logica ꝛ in naturali phia q nullo mō poterāt aliqd cape ď
aſtronomia:imo nec algoriſmū. Patet ergo qꝫ naturaliter indiſpoſiti repulſi
ſūt ab aſtronomia.de qbus Albumazar facit ſectam ſm qꝫ videbitur ſtatī.
¶ Quantū ad tertiā cōditionē dicit Haly in cōmēto p̄me ꝓpoſitionis cētilo-

quij. Quia oportet nos ſollicitos eē circa mūdana: auferꝛ̄ a nobis futuroꝝ cognitio: ſed ſi a mūdanis oib⁹ ſeparemur poſſemus futura ꝑcognoſcere. ſicut videmus heremitaꝝ q̄ꝫ plures q futura predicūt. Et epilenticoꝝ qdam dum epilētia torquētur futura ꝑdicunt: qꝛ tūc corpeiꝫ ſenſibus nō vtunꝛ̄ ſed ſola vi anime. Patet ergo ꝙ philoſophus nō dꝫ eſſe diueꝫ teſte philoſopho ſeptimo politice. Non opꝫ philoſophum eſſe dn̄m terre ꝛ maris: ſed ſufficit vt habeat famulum miniſtrātem ſibi olera. Et ſic habentes diuitias hui⁹ mūdi ab aſtronomia ſunt repulſi. Quod aduertēs Socrates aurum proiecit in mari ſicut narrat Ualerius. Jſta conditio nō placet multis: nec etiam mihi. ¶ Quātum ad iſtas cōditiones conſolatur nos Albumazar in introductorio: ꝛ ſpāliter quātum ad vltimā: quia mutat eam ad oppoſitum. Dicit ſic. Et fortaſſis nō ſufficiunt aliqui ad ſapiētiam huius magiſterij dum aſpiciūt in quibuſdam rebus peruenire ex veritate ꝛ comprehēſione earum ad hoc vt poſſint errorem a ſe repellere pp breuitatem exercitij eoꝝ in cognitiōe oiuꝫ rerum. quarū cognitio neceſſe eſt illis in illa eadem intētione: quātum ad primā conditiōeꝫ. Et paucis interpoſitis dicit. Et hoies ſubtiles ꝛ profunde ſapiētie forſitan nō ſufficiūt multi eorum qui vtunꝛ̄ eis comprehēdere eas: cūq̄ꝫ fuerit ſciētia huius magiſtery ceterorūq̄ꝫ magiſterioꝝ que neceſſaria ſūt in preſentia rerum pre profunditate quā diximus a ſenſibus longinq̄ quantum ad ſecūdam cōditionem. Tunc cōſolatur nos ꝛ dicit. Non debet annullari quod ex eius ſciētia poteſt pertingi ꝓpter illud quod nō poteſt pertingi. Et paucis interpoſitis dicit quia modicū ſapiētie multi profectus. Et in hoc mutat tertiam conditionem ad oppoſitum. Et probat ꝙ maior vtilitas ſit in aſtronomia q̄ꝫ in aliqua alia ſcientia. Et ſi contingat in ea error tolerabilior eſt ꝛ minus nocet q̄ꝫ in ceteris ſcientijs Et dicit ſic. Uidemus nāq̄ꝫ medicos errare in preſcientia infirmitatū ꝛ morboꝝ dum predicunt que accidūt infirmo ex grauitate morbi ꝛ eius leuitate ꝛ excelleritate ſanitatis ꝛ eius tarditate: eius quoq̄ꝫ ſanitate uel morte: ſed illud modicum erroris medicorum nō impedit eos ab appetitu ſui magiſterij ꝛ ab eius diſpoſitiōe ꝛ exercitio: nec generaꝛ̄ reprehēſio vel dubium hoium erga eos q viderūt ex modico erroris in ſuo magiſterio querere vtilitatem ꝛ profectuꝫ per eorū curationem ꝛ acquieſcere eoꝝ medicaminibus. Similr̄ ꝛ diſpoſitores nauium nō dimittūt magiſterium ſuum nec dimittūt hoies curſum maris ꝓpter modicū erroris nautarum. Similr̄ ceterarū ſapiētiarum ꝛ magiſteriorum auctores uix poſſunt euadere accidentia erroris ſeu aduentum alicuius impedimenti quod euenit eis: ſed ꝓpter hoc nō annullatur eorum magiſteriū. Et horum omniū que diximus error impedimēti plus eſt q̄ꝫ error aſtrologorum: qꝛ medicus cum errauerit in preſcientia infirmitatum: aut curatōe: aut in medicaminib⁹ fortaſſis erit hoc cauſa perditionis animarū. ¶ Et cum errauerint naute fortaſſis erit hoc cauſa perditionis nauium ꝛ earum naufragium ꝛ eorum qui in eis ſunt interitus. Et ſi errauerint paſtores ꝛ ꝯceptionis animaliū auctores erit hoc fortaſſis prouocatio perditionis eiuſdem generis animaliū. At vero ſi aſtrologi errauerint hoc magis aſcribiꝛ̄ ignorātie aſtrologi in ꝑſcientia rei: omittit enim inquiſitor precauere horribilia anteq̄ꝫ ueniāt ꝛ propter

hoc fortaſſis erit illis dimiſſio cautele ꝓuocatio eorũdem horribilium adue niẽtium ⁊ fortaſſis erit in eis perditio ⁊ fortaſſis nõ. In ceteris autem magi ſteriis nõ eſt ita: qꝛ maxima ps erroris eorum auctorum eſt perditio ⁊ impe dimentum abſqꝫ dubio. Et in hoc quoqꝫ qđ diximus dignitas ⁊ dignitatibꝰ ſcientie aſtrorum: ſi ergo eſt magiſteriuꝫ aſtrorũ dignius ac nobilius ceteris magiſterijs: ⁊ ſemita eius magiſterij: in errore in quibuſdam horis eſt infra ſemitam ceterorũ magiſteriorum ⁊ eoꝝ errore ſanior ⁊ minus impedimenti eoꝝ veritas eſt maioris ꝓficui: quare equum eſt quantum decet oẽs hoies intellectuales ⁊ ſapiẽtes recipere aſtrologos ⁊ vti eis ⁊ acquieſcere veritati eorum in his que dicũt. Hec aũt ſcientia maxime illa pars que eſt de iudicijs multos habet emulos ⁊ aduerſarios. Quod aduertẽs Ptolemeus in qua-dripartito ſuo cõfirmat iudicia aſtroꝝ: ⁊ Albumazar in magno itroducto-rio ſuo: ⁊ conueniũt ambo in modo cõfirmãdi: niſi ꝙ Albumazar plura po-nit qꝫ Ptolemeus ⁊ pluribus vtitur rõnibus. Ambo in confirmando iudi-cia incipiunt ab opere ſolis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima propoſi-tione prime partis. Quoniã ſol cum aere operat̃ in rebus omnibus exiſten tibus in terra. Et Haly in cõmento exponens verba Ptolemei dicit Ptole-meus vult nobis oſtẽdere ꝙ ſphera ignis ⁊ aeris que mutãtur per corpora celeſtia mutãt res oẽs que ſunt in terris. Et Haly in cõmento ſecunde ꝓpoſi tionis eiuſdem dicit ꝙ radices huius ſciẽtie ſũt adeo mãifeſte ꝙ populares nihil ſciẽtes ſciunt ⁊ intelligũt eas inſpiciendo ⁊ experiẽdo ipſas. Et Ptole-meus in .21. in ꝓpoſitione dicit ꝙ neſcij populares ſciũt res anteqꝫ accidãt. Et ꝙ magis eſt dicit ipſe ꝙ aialia muta ſciunt res anteqꝫ accidant. Albuma-zar etiã confirmat ſcientiam iudiciorũ per multas ratiões quas nũc omnes narrare eſſet valde longũ. Specialiter aũt Albumazar diſputat cõtra negã-tes iudicia aſtroꝝ ⁊ diuidit ipſos in .10. ſectas. Et tangã breuiter de qualibet ſecta duo aut tria verba. ¶ Prima ſecta dicit ꝙ planetis nõ eẽt aliqua ſigni-ficatio ſup res q̃ fiũt in hoc mũdo q eſt ſub circulo lune. Quibus dicit Albu-mazar ꝙ oẽs phi cõcordati ſunt ꝙ ois ſubſtãtia q̃ mouet̃ motu naturali effi cit in eſſentijs rerum ſibi cõiunctaꝝ per naturã ꝯuerſiones naturales: ⁊ hoc declarat in actione ignis. Sed corpora celeſtia mouentur motu naturali: iõ efficiunt in q̃ttuor elementis ſibi coniunctis per naturam conuerſiones na-turales. Hanc rõnem innuit Albumazar in multis verbis. Poſſet ẽt aſſumi ꝯ̃ illam ſectam dictum Ariſtotelis primo metherorum. Neceſſe eſt mundũ in-feriorem contiguũ eſſe lationibꝰ ſuperioribꝰ: vt tota eius virtus inde guber-netur. ¶ Secũda ſecta eſt eorũ qui dixerũt ꝙ planetis eſſent ſignificationes tantũ ſuper res vniuerſales: vt ſunt quattuor elemẽta: ⁊ ſunt genera ⁊ ſpeci-es. Contra quos Albumazar ponit inter alia talem rõnem. Totum non eſt totum: niſi per partes ſuas: ergo ſi ſignificant ſuper totum ſcilicet ſuper ſpe-ciem oportet ꝙ ſignificent ſuper indiuidua que ſunt partes ſpecierũ. ¶ Ter tia ſecta eſt quorũdam diſputãtium qui dixerũt qũo planetis nõ eſſet ſignifi-catio ſuper poſſibile: ſed ſolum ſup neceſſarium ⁊ impoſſibile. Et dicit Albu mazar ꝙ diſſoluit rões iſtoꝝ philoſophus: ⁊ affirmauit poſſibile per mul-tas ratiões. Et inter alias ponit illam quã ponit Ariſtoteles in primo periar-

meniaſ.ſ.quod nō opoꝛtet conſiliari vel auxiliari.¶Quarta ſecta eſt quorū
dam qui aſpexerunt in ſcia totius que eſt ſciētia circulorū ꝛ eſſe eoꝛū.Iſti di
xerunt ꝙ planetis non eſſet ſignificatio ſuper res que fiūt ꝛ eueniunt' in hoc
mundo ex indiuiduis aialium ꝛ ſeminum ac metalloꝛū.Et ꝙ eoꝛū ſignifica-
tio eēt ſup coꝛruptionē vel mutationē tēpoꝝ tātū.Et dicit Albumazar ꝙ iſti
nequerūt negare hanc quātitatē.ſ.mutationē tēpoꝛū eē ex foꝛtitudine opis
planetarū qꝛ hoc ex eoꝛū ope iuenit ꝛ apparet ꝛ eiꝰ repulſio eſt dedecus.Et
poſtea arguit cōtra eos ex cōceſſis.¶Quinta ſecta eſt eoꝛū qui aſpexerūt in
ſcientia totius ꝛ ānulauerūt ſciam iudicioꝝ ex ꝑte experimētoꝛū.Et dixerunt
ꝙ iudicia aſtronomie nō ſunt vera qꝛ res ꝑtingunt per experimēta ꝛ minuſ
ꝙꝫ pōt ꝑcipi veritas rei per expimēta eſt dum iuenit bis in vno eē.Et hoc eſt
ipoſſibile in planetis:qꝛ planeta cū fuerit in aliquo loco ex ſignis ꝛ fuerint ce
teri planete aſpiciētes ipm vel cōiūcti ei nō reuertunt ad ipuꝫ eē ex ſignis ni
ſi poſt mlta milia annoꝝ ꝛ nō ꝑuenit vita vniꝰhois ad tātā ꝗtitatē ānoꝝ quo
mō ergo eſt poſſibile hoi vt iueniat planetas bis ſup vnū eē ꝗtenus ꝓbet'ex
reditiōe eoꝛū ad loca eoꝝ qd ſignificēt.Quibus dicit Albumazar ꝙ antiq no
uerūt planetarū nās ꝛ eoꝛū ſignificationes ex multis rebꝰ ꝛ diuerſis quaruꝫ
ꝗdā ſunt ꝑticulares apparentes:ꝗdā vͦ vniuerſales.¶Particulares appa
rētes ſunt quēadmodū iuenit ex opōne ſolis in calefactione ꝛ lune:in humi-
ditate ꝛ putredine:ꝛ ex operibꝰ planetaꝝ in coꝛruptione ꝛ mutatione aeris
in oi die ac nocte.Uniuerſales vͦ quēadmodū iuenit ex eoꝛū ſignificatiōe in
reuolutiōe annoꝝ mūdi ꝛ natiuitatū.Et breuiter vͦtus vͦboꝛū eſt ꝙ hō in mo-
dico tpe pōt experiri illa que coiter occurrūt:ſed quātū ad alia que raro fiūt:
ſic ſūt ꝯiūctiōeſ magne debēt nobiſ ſufficere dicta ꝑdeceſſoꝝ noſtroꝝ.Sexta
ſecta eſt ꝗrūdā aritmethicoꝝ qui pigritabāt aſpicere numerū ſtellaꝝ ꝛ equa-
tionē ipſaꝝ ex libꝛo in quo eſt ſcia totius certiſſime.i.almageſti quem Ptole-
meus edidit.ſed ꝗſiuerūt loca planetarū per diuerſas tabulas ꝛ iuenerūt ta-
bulas differre quātū ad loca planetaꝝ.iō dixerunt ꝙ iudicia nō ſunt vera ex
quo nō habent vera loca planetaꝝ.Quibꝰ dicit albumazar ꝙ aſtronomus
cū de aliq reuoluerit iudicare in hoc debet cōſidere vt aſpiciat naturas pla-
netarū ac ꝓprietates eoꝝ ꝛ dñm ſigni vniuſcuiuſqꝫ eoꝝ ꝛ ſue exaltatiōis atqꝫ
dños triplicitatis ſue.locum quoqꝫ eius ex angulo ꝛ ſuccedētibus eius ꝛ ca-
ſu eius ab angulo ꝛ pñtia eius in domo ſubſtātie ꝛ domo fratrum ꝛ ceteris
domibus circuli ꝛ poſtea iudicet.Gradibuſ vero ſignoꝝ eſt ſignificatio ꝑticu
laris qua vtunt aſtrologi in quibuſdā rebus ꝓpꝛijs.Si aūt fuerit in loco pla
nete erroꝛ ex minutis vel gradu vno nō ipedit hoc magiſterium iudicioꝝ.Et
opoꝛtet euꝫ qui exercet magiſteriū iudicioꝝ cū dederit ei calculatoꝛ loca pla
netaꝝ ex ſignis in qbuſdā tpibus vt indicet per ipſa loca in qbus ſunt plane-
te ſi ſignificent illud vel illud.Certitudo vero gradus in quo loco ſint:ex ſi-
gnis ſuis ſecundum veritatē erit ſup calculatoꝛes ꝛ ab eis exiget.Et ponit
exēplum de medicis dicēs:ꝙ medicus tenet iudicare naturam vniuſcuiuſqꝫ
medicaminis ꝛ cui rei ſit vtilis ꝛ qbus ifirmitatibꝰ ꝓficiat.Inqſitio vero ſpe-
cierū in regionibus ꝛ earū tritura a mediciſ nō eſt exigēda:ſed ab auctoꝛibꝰ
ſpecieꝝ.Ita eſt dicit ipſe de iudicijs aſtroꝝ.Ad illuꝫ qui exercet iudicia perti-

net ſolum defendere ꝙ planete ſignificant ſup res huius mundi:⁊ qd ſignifi-
cent:⁊ pertinet ad ipſum ſcire ꝓprietates ⁊ naturas ipſorum. Ad calculato-
rem vero pertinet verificare gradus eoꝝ. ¶Septima ſecta eſt eoꝝ q repule-
runt hanc ſcientiam eo ꝙ aſpexiſſent in ea ⁊ impoſſibile fuit eos ꝑuenire ad
id quod voluerunt. Suntq; inuidentes huius magiſterij ſectatores ſup ſciẽ-
tia eoꝝ in ipſa:⁊ repellunt ſcientiã magiſterij iudicioꝝ ꝓpter inuidiã. Iſtis
non eſt cõtradicendũ vt dicit Albumazar cũ ſit eoꝝ negatio ad hoc magiſte-
rium. Nam negator nõ debet conſtringi:niſi per qḋ vincatur ⁊ cogat̃ venire
ad veritatẽ ꝯſtãtẽ. ¶Octaua ſecta eſt quorũdã qui ſe iactãt de medicinali ſci-
entia:vt acqrant per eam. non aũt medici ꝓbi ⁊ ſapiẽtes in magiſterio medi-
cine q iam legerũt libros antiquorum in ſcientia medicine ac ſciuerũt radi-
ces magiſterij eoꝝ ⁊ diuerſitatẽ elemẽtoꝝ ſeu tempoꝝ ac naturaꝝ:corruptio-
nem quoq; eoꝝ ⁊ cetera que ſũt eis neceſſaria in magiſterio eoꝝ ex rebus ſin-
gularibus ⁊ rebus compoſitis. Iſti nouerunt dignitates ſciẽtie iudiciorum
aſtroꝝ. Et ſciunt ꝙ ſciẽtia aſtrorum ſit principium ſcientie medicine. Et utũ-
tur magiſterio iudicioꝝ in magiſterio medicine vſu ferequenti in cognitiõe
morborum ⁊ augumẽtatiõe eorũ ⁊ diminutione ⁊ in temporibus curatiõis.
Multiplicaturq; eorum recta intẽtio in magiſterio eoꝝ:⁊ liberãtur infirmi
per manus eoꝝ:ac multiplicantur ꝓfectus hominũ per eos. Quidam uero
ex medicis ex his videlicet quoꝝ imperitia abundat:ratio autẽ abbreuiatur
in ſcientia quorũdam que neceſſaria ſunt illis ad hoc contẽdunt in magiſte-
rio ſuo vt preponãt acquiſitionẽ ⁊ poſtponãt ſcientiam: deniq; cõtradixerũt
ſcientie iudicioꝝ:⁊ dixerũt ꝙ non ſit motibus planetarum in hoc mũdo for-
titudo. Contra quos Albumazar allegat dictum Hipocratis dicẽs. Et iã di-
xit Hipocras in libro aeris dum mẽtionem faceret de diuerſitate aeris ⁊ ele-
mentoꝝ ſeu naturarum ꝙ res quas diximus de diuerſitate aeris ſunt in ſci-
entia aſtrorum. Et ꝙ ſciẽtia aſtrorum nõ eſt modica pars ſcientie medicine.
¶Nona ſecta ẽ vniuerſitatis vulgi. Et iſti diuidũtur in duas ſectas: q̃ꝝ vna
eſt eoꝝ qui neſciunt dignitatem iudiciorum ceterarũq; ſcientiarũ neq; digni-
tatem preſciẽtie rerum. digniorq; hominib⁹ apud eos eſt cui fuerit plus ſub-
ſtantie. De iſtis fuit prius dictũ. Contra quos dicit Albumazar ꝙ ſubſtantia
⁊ fortuna aptãtur ſapienti ⁊ inſipienti:forti quoq; ⁊ debili:⁊ homo nõ eſt lau-
dabilis ſuper hoc qḋ aptat̃ ei ex hoc qr hoc non eſt aptatum ei ꝑ ſciẽtiã ſuã
neq; ꝑ inſipientiã:neq; per fortitudinem ſeu debilitatẽ ſuã:ſed laudat̃ ſuper
ſapiẽtia ⁊ cognitõe:quia dignitas hominis ſup cetera animalia non fit niſi ꝑ
ſapientiam ⁊ cognitionem ⁊ per cognitionẽ rerũ que fuerunt ⁊ q̃ future ſũt.
Et quibuſdam interpoſitis dicit ꝙ dignius rerum in homine eſt futurorum
ſcientia. ¶Decima ſecta eſt etiã vniuerſalis vulgi. Et iſti repulerunt ſciẽtiam
huius magiſterij propter hoc ꝙ viderũt de multitudine erroris eoꝝ qui ſe
iactant de ea:eo ꝙ vulgus recipit res ꝑ cognitionẽ apparentie. Cumq; vidiſ-
ſent multitudinẽ erroris eoꝝ qui ſe iactant de hac ſciẽtia in his que interro-
gantur ex ſcientia iudiciorum aſtrorum mẽdacem eam putãtes repulerunt:
⁊ referunt magiſtros huius ſciẽtie ad inſipientiã ⁊ dixerunt ꝙ eſt ſcia caſſa.
Dicit Albumazar ꝙ iſti non ſunt culpandi in contradictione magiſteriorum

huius ſcientie:quia plurimi eoꝝ qui ſe iactant de ea ſunt homines inſipiētes ⁊ imperiti atq; caduci. Et quibuſdam interpoſitis dicit ꝙ iſti exercent ſub nomine huius magiſterij varias ſeductiones quibus ſeducunt homines debiles vult dicere ꝙ quidam operantur geomāticam:vel per ſortilegia ſub nomine huius ſcientie. Iſti non querunt niſi lucrum. Et dicit cum iſti interrogātur de aliqua re tendunt in reſponſionem ad rem qua gratulatur querens: ⁊ ſibi congruit volentes eum letificare cauſa cupiditatis ſue. Hec ſufficiāt de decē ſectis quas ponit Albumazar. ¶ Et poſſet addi vndecima ſecta. Et ſunt illi qui dicunt ꝙ iſta ſciētia ſit cōtra fidem. Quibus dico ꝙ ipſi nō legerūt libros ſapiētium antiquorum:quos ſi legiſſent ſcirent ꝙ hec ſciētia non eſt cōtra fidem:imo ꝑ fide. Ponunt enim doctores huius ſciētie mundum creatū quod eſt primū fundamētuȝ fidei. Dicit enim Haly Albēragel in prima parte ſui libri in capitulo de natura Iouis:ꝙ tempore quo deus incepit creare mundum poſuit Iouem in aſcendēte. Et Albumazar in itroductorio ſuo dicit. Et dicamus primū ꝙ motus circuli ſit a virtute prime cauſe. Et qbuſdaȝ interpoſitis dicit. Ecce qualiter pertraximus creatorem ex rebus apparētibus ⁊ notis que ꝑtingūtur ſenſibus ꝙ ſit ſempiternus habens virtutē abſq; eſſentia finis imobilis ⁊ incorruptibilis altiſſimus ſit nomē eius benedictum ⁊ exaltatū exaltatiōe maxima. ¶ De diuiſione aſtronomie expedio me breuiter ⁊ pono diuiſionē quā ponit Albumazar in itroductorio ſuo magno. Due ſunt ſpecies aſtronomie:quarum vna eſt ſciētia totius.ſ.de circulis ⁊ motibꝰ eorum. Secūda eſt ars iudiciorum aſtronomie. Hanc diuiſionem ponit etiā Ptolemeus in principio quadripartiti ſui. Et Haly in commento idem. Prima ſpecies eſt tradita perfecte ⁊ cōplete quātum ad principia ⁊ cōcluſiones a Ptolemeo in almageſti. Uel poſſet prima ſpecies ſubdiuidi. Sciētia de motibus eſt duplex:quedam eſt in inſtrumētalis:quedam tabularis. Illa inſtrumentalis eſt duplex:quoniā quedam ſunt inſtrumenta ad obſeruādum ſiue inueſtigandum motus:ſicut ſunt regule Ptolemei armille ⁊ conſimilia. Alia ſunt inſtrumēta pro oꝑationibus quottidianis exercēdis ſicut aſtrolabium ſphaera ſolida ⁊ ꝯſimilia. Secūda ſpecies.ſ.ars iudicioꝝ aſtrologie hȝ q̄ttuor partes ꝑncipales. Quaꝝ prima eſt de interrogatiōibus. Scđa de natiuitatibus. Tertia de reuolutiōibus annoꝝ:⁊ hec eſt duplex.ſ.de reuolutionibꝰ annorum mundi:⁊ de reuolutōibꝰ annoꝝ natiuitatum. Quarta de electionibꝰ. De iſtis quattuor ꝑtibus Haly Abēragel fecit vnū librum completū. Ptolemeus auteȝ i quadripartito omiſit duas partes.ſ de interogationibus ⁊ horarum electionibus.ſed Haly qui commētauit ipſum:excuſat ipſum dicēs:ꝙ ſatis pn̄t haberi iſte due ꝑtes ex his q̄ Ptolemeus dicit ibidē. preter iſtas ſūt q̄dā alie ꝑtes iudicioꝝ.ſ.de ꝯiunctiōibꝰ magnis:de imaginibus:de ſigillis:de qbus paꝝ uel nihil habemus. Aduertētes aūt plurimi antiquoꝝ ⁊ ēt modernoꝝ ꝙ iſte ꝑtes eſſent difficiles ad intelligendū debētibus prio adiſcere illā ſciam fecerunt libros introductorios in qbus poſuerunt principia ⁊ expoſuerunt terminos qbus vtunt̄ magiſtri iudicioꝝ. Inter aūt alios introductorios liber Alchabicij eſt magis approbatus apud modernos. Ideo dimiſſis alijs de ipſo ad preſens intēdimus. His uiſis ad litteram deſcendamus.

POſtulata a domino. In principio iſtius libri ſeptē poſſūt queri. Pri-
mo que ſit intentio libri. Secundo que ſit vtilitas. Tertio quis ſit
titulus libri. Quarto cui parti philoſophie ſupponatur. Quito
quando debet legi. Sexto de ſubiecto libri. Septimo de diuiſio-
ne libri. ¶ Intentio libri eſt patefacere ſcientiam vniuſcuiuſq; rei cuius ſcien
tia neceſſaria eſt incipienti adiſcere ſcientiam iudiciorum aſtrorum. Utilitas
eius patet: quoniā omnis qui vult ſcientiā iudiciorꝫ incipere doctrina huius
libri ſufficiens erit ei: quā ſi bene intellexerit poterit omnes libros iudiciorū
per ſe intelligere. Titulus huius libri talis eſt. Incipiunt yſagoge Alchabicij
ad ſcientiam iudiciorum aſtrorum. Et debet legi ante omnem librū iudiciorū
aſtrorum. De qua parte ſit patet ex precedētibus. Eſt enim de parte ſcientie
iudiciorum aſtrorū. Subiectum eius eſt illud quod eſt ſubiectū in tota aſtro-
nomia iudiciali. ſ. corpus celeſte inquātum per motum ꝛ lumē cauſat gene-
rationem ꝛ corruptionem in rebus exiſtentibus ſub orbe lune. Diuiſio libri
patebit in proceſſu. Diuiditur autem iſte liber prima diuiſiōe in duas partes
ſcilicet in partem proemialem: ꝛ executiuam. Pars executiua incipit ibi. In
nomine domini zodiacus ꝛ cetera. Pars executiua diuidit̄ in quinq; partes
ſecundum ꝙ diuidit auctor in littera quas vocat quinq; differētias ſm̄ ꝙ pa
tebit ſtatim. Pars proemialis poteſt diuidi in q̄ttuor partes quoniaꝫ in pri-
ma inuocat diuinū auxilium pro completione operis ſui: ꝛ cum hoc captat
beniuolētiam regis ſui ad cuius inſtātiam forte hunc librum compoſuit. In
ſecūda parte oſtendit cauſam ſui libri ſiue motus qui mouit eum ad facien
dum hunc librum. In tertia parte excuſat ſe de rationibus. In quarta parte
ponit diuiſionē ſui libri. Sc̄da ps icipit ibi: cū vidiſſeꝫ. Tertia ps incipit ibi: ꝛ
non introduxi. Quarta pars incipit ibi. Et diuiſi eum in quinq; differentias.
Primo breuiter ſicut homo fidelis petit a deo ꝓlixitatem vite: vt poſſit opus
ſuum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis ꝛ cuſtodiā ope-
rum ſuorum ꝛ ampliationem ſui imperij.

Cum uidiſſem. In iſta parte ponit cauſaꝫ que mouit ipſum ad
faciendum hunc librū. Et dicit ꝙ cum vidiſſet
multos antiquorum feciſſe libros introductorios ad ſciētiam iudiciorꝫ aſtro
rum ꝛ quoſdam ex eis nō poſuiſſe omnia neceſſaria ad introductōeꝫ ꝛ quoſ
dam nimis prolixe tradidiſſe ea que tradiderunt: ꝛ inter cōfuſa dicta eorum
periiſſe. i. obſcurata eſſe illa que neceſſaria ſunt ad introductionem. Et etiam
quoſdam non ꝓceſſiſſe in dictis eorum ordine diſcipline preponēdo illa que
debent preponi: ꝛ poſtponendo illa que debent poſtponi: ſed feciſſe ꝯ̄rium.
Incepit edere hunc librum ꝛ collegit in eo ex dictis antiquorꝫ ea que erāt ne
ceſſaria ad introductionem: ꝛ inutilia omiſit.

Et nō introduxi. Hic excuſat ſe de rōnibus ꝛ dicit ꝙ non po
ſuit i hoc libro rōnes q̄ eēnt neceſſarie ad
defendēdū q̄ dixi: q2 iſte poſite ſūt in libro Ptolemei. ſ. in q̄dripartito. Ibi eni
Ptolemeus cōfirmat iudicia p multas rōnes. Et dicit ēt ſe feciſſe vnū libruꝫ
de cōfirmatione iudiciorum vbi poſuit rationes ad hoc ſufficientes.

Et diuiſi eum. Hic ponit diuiſioné libri ſui. Et dicit ꝙ diuiſit cuꝫ in qnqꝫ differétias vt patet legédo litteram.

In nomie domini. zodiacus. Finito ꝓemio incipit tractat⁹. Et pōt diuidi in quinqꝫ ptes que ſunt quinqꝫ differē tie ſcđm ꝙ auctoꝛ diuidit in littera. Prima differétia eſt de eé circuli ſignoꝝ eéntiali ⁊ accidétali. Secunda eſt de naturiſ ſepté planetaruꝫ. Tertia qd accidit ſeptē planetis. Quarta de expōne terminoꝝ ſiue nominuꝫ qbus vtunẗ magiſtri iudicioꝝ. Quinta de ꝓiectione ꝓtium Secunda ďňa incipit ibi: ⁊ qꝛ auxiliāte deo. Tertia ibi: Nā eé planetarū. Quarta ibi Initium hoꝝ. Quinta ibi: ⁊ cum notauerim⁹. Prima ps diuidiẗ in duas qm̄ in ꝑma pte expedit ſe de eé circuli ſignoꝝ eéntiali. Secūdo de eé accidétali. Secunda ibi. Nā circulus figuraẗ in omi hoꝛa. Prima pars poteſt diuidi in q̃ttuoꝛ ptes. In ꝑma determinat de diuiſione circuli ſignoꝝ ⁊ his que conſequunẗ ipſam diuiſioné. In ſecunda pte determinat de dignitatibus planetarum inſigniſ. In tertia de figuris ſignoꝝ. In quarta qd habēt ſigna ex membꝛis hominis ⁊ qd habent ex regionib⁹ ⁊ plantis. Secunda pars incipit ibi hn̄t quoqꝫ planete. Tertia ibi: ſequunẗ has figure ſignoꝝ. Quarta ibi: ⁊ vnūquodqꝫ. Prima pars pōt diuidi in quinqꝫ. In ꝑma parte ponit diuiſionē circuli ſignoꝝ. In ſecunda pte cōparat iſta adinuicem. In tertia cōpat ea ad q̃ttuoꝛ tpa anni: ⁊ ad q̃ttuoꝛ etates: ⁊ ad q̃ttuoꝛ humoꝛes. In q̃rta ponit oꝛdinem planetarum ⁊ exponit quō accipiẗ in. cum diciẗ planeta eſt in ſigno. In qnta addit quoddā de capite ⁊ cauda dꝛaconis. Secunda incipit ibi: ⁊ ſex ex his ſignis ſunt ſeptentrionalia Tertia ibi: ⁊ vocaẗ illa quarta. Qaarta ibi: oibus auté planetis. Quinta ibi: ſignificaẗ ét per caput ⁊ caudā. Primo dicit ꝙ circulus ſignorum diuidiẗ in duodecim ptes eq̄les que vocanẗ ſigna ⁊ nominā̃ẗ nominib⁹ duodecim imaginū que ſunt in ipſo circulo ſignoꝝ: que ſūt aries taurus gemini ⁊c̄. Et quodlibet ſignū diuidiẗ in triginta ptes eq̄les que vocanẗ gradus. Et quilibet gradus diuidiẗ in ſexaginta ⁊ vocanẗ minuta. Et qꝺ̄libet minutū in ſexagita ⁊ vocanẗ. ſecūda ⁊ qꝺ̄libet. ſecūdū in ſexagtia ⁊ vocanẗ tertia. ⁊ quodlibet tertiū in ſexaginta ⁊ vocanẗ q̃rta. ⁊ ſic vſqꝫ in iſinituꝫ.

¶ Circā iſtam pté pn̄t moueri duo dubia. Primū eſt de numero ſignoꝝ. Secundum de oꝛdine. De numero ſignoꝝ diſputat Albumazar dicés. Quidam ex his qui diuerſa a nobis ſenſere cōtradixerunt dictis antiquoꝝ in numero ſignoꝝ. Et dixerūt cur puſtatiſ ꝙ ſigna ſunt duodecim nec plus nec min⁹. Quibus reſpondet Albumazar dicés: ꝙ Aracis philoſophus patefecit. 48. imagines que ſūt in circulo. i. in octaua ſphaera ⁊ earū nomia: ⁊ auctoꝛizauerunt eius ſniam oés ſapiétes antiq ⁊ ꝯcoꝛdauerūt cum eo ſup hoc. Et duodecim ex his imaginib⁹ ſunt in circulo ſignoꝝ. Hac de cā dixerūt ꝙ ſunt duodecim. Aliā cām aſſignat Albumazar dicens: ꝙ philoſophi inenerunt quod oés res que fiunt ⁊ deſtruunẗ in hoc mūdo ſunt cōpoſite ex elemétis ⁊ omni indiuiduo ꝙ efficiẗ ex quattuoꝛ elemētis ſunt tria eé. ſ. initiū medium ⁊ finis. Quattuoꝛ igiẗ eleméta multiplicata per tria faciunt duodecim: igiẗ ſigna ſūt duodecim. Tertia cā eſt qꝛ per motū ſolis fit generatio ⁊ coꝛruptio in reb⁹ in

feriorib⁹ ⁊ eius opus plus appet in hoc mūdo q̄ꝫ opus aliorū planetarū. Et
ipſe rotat̄ in his duodecim imaginib⁹ ⁊ ſunt ei locus. Et ſm decurſuꝫ eius in
his duodecim imaginib⁹ variant̄ tēpora anni. Ideo philoſophi poſuerunt
duodecim imagines digniores ſignificatiōe. Et attribuerūt eis ſignificatiōeꝫ
vniuerſalē. Ceteris vero triginta ſex imaginib⁹ attribuerūt ſignificationem ꝓ
priā. ¶ Secūda dubitatio ē de ordīe ⁊ de ꝑncipio. Aliqs eni poſſet dicere q̄re
īceperūt ab ariete cum circulus nō hēat ꝑncipiū neq̄ finē. Ad hoc dicit Pto
lemeus in .156. ꝓpoſitiōe ꝑme ꝑtis q̄driptiti: q̄ꝛ iō eſt ꝑncipiū ab ariete q̄ꝛ eſt ſi
gnū maſculinū: ⁊ agēs eſt digni⁹ paſſo ⁊ eqnoctialis trāſit per ipm: ⁊ abinde
.i. ab eqnoctiali īcipit maior mutatio toti⁹ firmamēti. ¶ Sed aliqs diceret per
iſtā rōnem videt̄ ꝙ initiū debeat eē a libra: q̄ꝛ eſt ſignū maſculinū ⁊ eqnoctia
lis trāſit per ipm ⁊ maior mot⁹ firmamēti eſt ibi. q̄re ergo inceperūt ab arie-
te potius q̄ꝫ a libra. Pōt ſolui per dictū Ptolemei in .140. ꝓpoſitiōe ꝑme ꝑtiꝫ
vbi dicit ꝙ ꝑncipiū in firmamēto eſt ille loc⁹ in quo cōplexio tpis eſt humidi-
or ſicut ꝑma etas aīaliū eſt in qua cōplexio eſt humidior. Poſſet aliter dici q̄ꝛ
ab ariete incipit generatio: a libra vero corruptio. ¶ De ordine diceret ali-
quis q̄re poſuerūt taurum poſt arietē: ⁊ deinde gemini: poſtea cācrum. Dicit
Albumazar ꝙ q̄ttuor ſunt q̄litates ſimplices elemētoruꝫ .ſ. caliditas ſiccitas
humiditas ⁊ frigiditas. Et due ex iſtis ſunt ſicut agentia .ſ. caliditas ⁊ frigidi-
tas ⁊ alie due ſunt ſicut patiētia .ſ. ſiccitas ⁊ humiditas. Agentia autē ſunt di-
gniora patiētib⁹: ideo incieperūt ab agentibus. Et agentium vnuꝫ eſt ꝑncipi-
um generationis .ſ. caliditas: ⁊ aliud ꝑncipiū corruptionis ſcilicet frigiditas.
Res autē prius generat̄ q̄ꝫ corrūpit̄: iō poſuerunt arietem in ꝑncipio quod
eſt ſignum calidum ⁊ ſiccum de natura ignis qui eſt ꝑmo calidus. Et poſue-
runt cancrum in fine quod eſt ſignū frigidum ⁊ humidū de natura aque que
eſt ꝑmo frigida. Et poſuerunt taurum poſt arietē: quod eſt ſignū frigidum ⁊
ſiccū de natura terre qua eſt ꝑmo ſicca: q̄ꝛ ſiccitas terre cōueniēs eſt calori
ignis. Et poſuerunt ſignū geminorū ante cācrum q̄ꝛ eſt ſignum calidū ⁊ hu-
midum de nā aeris qui eſt ꝑmo humidus: ⁊ humiditas aeris eſt ꝯueniēs hu
miditati aque. ¶ Ad euidētiā ꝑdictorū eſt ītelligēdū ꝙ in octaua ſphaera ſūt
quadragintaocto imagines: in q̄bus eſt concordia apud oēs antiquos ſicut
dicebat̄. ⁊ ſunt in eis .1022. ſtelle que dicunt̄ ſtelle fixe ⁊ mouent̄ oēs vno mo-
tu .ſ. ad motū octaue ſphaere in cētuꝫ annis fere vno gradu. Et antiqui poſu
erunt eas in ſex ordinib⁹ ita quod illas que ſunt maiores poſuerūt in primo
ordine ⁊ ſunt q̄ndecim. Et que ſunt īfra has poſuerūt in ſecūdo ordine: ⁊ ſūt
.45. Et que ſunt infra has poſuerūt in tertio ordine: ⁊ ſunt .208. Et que ſunt
infra has poſuerūt in q̄rto ordine: ⁊ ſunt .474. Et que ſunt infra haꝫ poſue-
runt in quinto ordine: ⁊ ſunt .217. Et que ſunt infra has poſuerunt in ſexto
ordine: ⁊ ſunt ſexagintatria. Ex his .48. imaginibus .12. ſunt in via ſolis ſicut
dictum eſt: ⁊ ſunt in eis ex ſtellis .346. Nomina earū imaginū ſunt aries ta-
urus ⁊c̄. Et remanēt .36. imagines q̄rū .21. declināt a via ſolis ad ſeptētrioneꝫ
⁊ .15. ad meridiē. Que declinant ad ſeptētrionē hn̄t ex ſtellis ſupradictis .360
Et noīa imaginū ſunt hec. Prima eſt vrſa minor. Secūda eſt vrſa maior. Ter
tia draco. Quarta dn̄s flāme vel ſuccēſus. Quinta canis latrās vel vlulās.

Sexta corona ſeptētrionalis.Septima icuruat⁹ vel genuflexus.Octaua vul
tur cadēs Nona gallina.Decima ſedēs ſup ſedē.Undecima deferēs caput
algol.i.diaboli.Duodecima tenēs habenas.13 ſerpētari⁹.14.ſerpēs.15.amiſſa
tor.16.aquila volās.Alius liber hēt vultur volās.17.delphin⁹.18.equus pri
m⁹. Alius liber hēt caput eq.19.equ⁹ ſecūdus.Ali⁹liber hēt equus alat⁹.20.
mulier que nō nouit virū:21.eſt triāgulus.Que vō declinant ad meridiē hñt
ex ſtellis ſupradictis.316.q̄rum imaginū nomina ſunt hec. Prima earū eſt
marin⁹ leo quē qdā vrſum appellāt.2.algebar.i.canis validus.3.flumē.4.le
pus.5.canis maior.6.canis minor.7.archa noe.8.ſerpēs.9.vas.10.coru⁹.11.
deferēs leonē ⁊ ipſius medietas eſt humane figure ⁊ altera equi.12.leopar
dus.13.thuribulū.14.corona meridionalis.15.piſcis meridianus.

Et ſex ex his ſignis. In iſta pte cōpat auctor ſigna adin
uicē.Et pōt diui i tres ptes. Primo
cōpat ea q̄tū ad ptes mūdi:vel q̄tū ad decliatiōes Secūdo q̄tū ad aſcēſio
nes Tertio q̄tū ad qualitates. Prima in p̄ncipio.Secūda ibi:⁊ ſex ex illis di
cunt directe aſcēdētia.Tertia ibi:⁊ vocat medietas. Primo dicit q̄ ſex ex pre
dictis.12.ſignis ſunt ſeptētrionalia:q2 declināt a linea equinoctiali verſus po
lū ſeptētrionalē.ſ.a principio arietis vſq3 ad finē virginis.Et alia ſex.ſ.a prin
cipio libre vſq3 ad finē piſciū ſunt meridionalia:q2 declinant ab eq̄noctiali li
nea verſus polum meridionalē.Juxta quā ptem eſt itelligēdum q̄ eq̄noctia
lis eſt circulus quē deſcribit ſol raptu firmamēti.ſ. per motum diurnum qñ
eſt in p̄mo puncto arietis ⁊ eundē deſcribit in primo puncto libre.Jdeo vo
catur a Ptolemeo equator diei ⁊ noctis:q2 tunc tpis dies ⁊ nox ſunt eiuſdē
longitudinis per vniuerſum mūdū ubi ſol oritur ⁊ occidit.Hoc ideo dico q2
duo ſunt loca in mūdo ſup que ſol nō oritur nec occidit qñ eſt in p̄n° arietis
vel libre quorū vn⁹ ē ſub polo arctico ⁊ alter ſub polo ātarctico.¶Hic poſſet
moueri illa q̄ſtio.Utrū ſub eq̄noctiali ſit habitatio.Uidet q̄ non.Nā vbi eſt
ppetua caliditas ibi nō eſt habitatio:ſed ſub eq̄noctiali eſt perpetua calidi
tas.ſol enim ſemp decurrit ſuper illā ptem ⁊ modicum declinat ab illa.Jtem
auctor ſphaere dicit q̄ q̄nq3 ſunt zone in celo.quarū vna eſt torrida zona ⁊ il
la ſecundum eū eſt ſub eq̄noctiali ⁊ ex vtraq3 pte vſq3 ad tropicos ⁊ due ſub
polis ⁊ due medie.Jbi vult quod tres earū ſunt inhabitabiles ſcilicet torrida
zona ꝑpter nimiū calorē:⁊ due exiſtētes ſub polis ꝑpter nimiū frigus ⁊ alie
due ſm eum ſunt habitabiles q2 temperate.Breuiter ego credo cū Auicēna
q̄ ſub eq̄noctiali ſit habitatio ⁊ optima habitatio Et breuiter pono vnam rō
nem que mouit me.Jbi eſt optima habitatio vbi eſt maxima temperies:ſed
ſub eq̄noctiali eſt maxima temperies:ergo ⁊c̄.Maior eſt nota.Minorē de
claro ſub eq̄noctiali enim dies ⁊ nox ſunt eq̄les ſicut dictum eſt:⁊ tātum pōt
infrigidari aer in nocte ſicut caleſit in die.Jtem declinatio ſolis maxime varia
tur ibi Mutat enim declinatio in vno die per .24.minuta iō forte vix pōt ac
cidere q̄d ſol trāſeat directe ſupra capita eorū q2 hoc nō accidit niſi ſol intra
ret p̄n^m arietis vel libre recte in meridie.Jtē ſol nunq̄ manet in eadē altitu
dine ſup ipſos:ſed ſtatim in iſtāti ſi eēt mot⁹ in iſtāti variat altitudo.Jta eni3
velociter ſicut p̄mū mobile mouet accedit ad meridiem ⁊ recedit a meridie.

Et vbi debet fieri magna calefactio opʒ qꝺ radij infigant per aliqꝺ tempus: ſicut videm⁹ in ſpeculo ardẽti ſi moueret ſpeculum nõ icẽderet feſtucas vel aliã rẽ que opponeret. Item planete frigidi refrenãt ibi caliditatẽ calidoꝝ: qꝛ oẽs ſemp ſunt ibi ꝓpinqui q̃ʒuis qdã dicãt ꝙ planete nõ cauſant frigiditateʒ ſed eoꝝ frigiditas eſt caloꝛ minoꝛ. In veritate hoc nõ cꝛedo ſalua grã illoꝝ. Uidi enim qꝺ eadẽ cã frigoꝛis nõ facit tãtũ frigus in ptib⁹ multũ ſeptẽtrionalib⁹ quãtũ facit in minus ſeptẽtrionalibus. Poſſet etiã ꝓbari rõne. Si eẽt ita ꝙ nullus planeta influeret frigiditatem ſed cãret caliditatẽ ſequeret ꝙ pſentia ſaturni in eſtate eſtas fieret calidoꝛ: qꝛ tale additũ tali: facit ipʒ magis tale: ſed hoc nõ videm⁹ quare ꝛc̃. Et ſi diceret aliqs ꝙ minoꝛ caliditas ſua tẽperat maioꝛẽ caliditatẽ ſolis: ſicut aqua tepida calidã. Hoc nõ valet: qꝛ ibi fit mixtio materialis. in influẽtijs aũt celeſtibus fit mixtio virtualis. Et eſt imaginãduʒ in influentijs de maioꝛi caloꝛe ꝛ minoꝛi ſic̃ de duob⁹ ignib⁹ calefaciẽtib⁹ vnã ollam quoꝛũ vnus eẽt foꝛtioꝛ alio. Certũ eſt quod minoꝛ ignis nõ ifrigidabit ollam nec impediet foꝛtioꝛẽ ignẽ in calefactiõe ſua. Rõnes in oppoſitũ ſunt ſolute: qꝛ pͥma dicit ꝙ eſt ibi ꝑpetua caliditas. Dico quod nõ eſt ibi ꝑpetua caliditas que impediat hitationem. Auctoꝛem ſphaere nego in propoſito quantum ad hoc.

Et ſex ex illis dicũtur directe aſcẽdentia.

Hec poſſet diuidi ſed nõ eſt vis. Dicit bꝛeuiter qꝺ .6. ſigna ex ſignis p̃dictis aſcendũt recte. ꝛ .6. oblique. Recte aſcẽdunt a p̃ncipio cãcri vſqꝫ ad finẽ ſagittarij. Alia .6. aſcẽdunt oblique. Iſta habenẽ ex tractatu de ſphaera iõ nõ eſt hic ſtãdũ. Poſtea dicit ꝙ toꝛtuoſe ſeu oblique aſcendentia obediũt recte aſcẽdẽtib⁹ Iuxta qꝺ notãdũ ꝙ ſi duo naſcant in q̃buſdã tꝑibus in q̃bus oẽs alie ſignificationes ſunt pares q̃ʒtum ad radicẽ ſuꝑioꝛem ꝛ ẽt inferioꝛẽ: ſed vnus eoꝛum naſcat ſub ſigno directe aſcẽdente ꝛ alter ſub ſigno oblique vel toꝛtuoſe aſcẽdente. ille qui natus fuerit ſub obliquo obediet alteri qui natus fuerit ſub ſigno directo dum illa ſigna ſunt eiuſdẽ longitudinis a p̃ncipio cancri. Uerbi gratia: ille qui natus fuerit ſub geminis obediet ei qui natus fuerit ſub cancro: ꝛ ille qui ſub tauro ei qui ſub leone. ꝛ ille qui ſub ariete ei qui ſub virgine ꝛ ſic de alijs. Poſtea dicit quod quelibet duo ſigna que ſunt eiuſdem longitudinis a pꝛincipio arietis dicuntur concoꝛdantia: ſicut piſces ꝛ aries aquarius ꝛ taurus capꝛicoꝛnus ꝛ gemini ꝛ ſic de alijs. Et poteſt applicari ſicut prius. Et hoc eſt ideo quia aſcenſiones illoꝛum ſignoꝛum ſunt equales. Et hoc eſt quod dicit auctoꝛ tractatus de ſphaera: quelibʒ duo ſigna equaliter diſtãtia ab alterutro punctoꝛum equinoctialium adequantur in ſuis aſcenſionibus. Poſtea dicit quod medietas circuli que eſt a pꝛincipio leonis vſqꝫ in finem capꝛicoꝛni vocaẽ medietas maxima ꝓpter aſcenſiones. Et eſt medietas ſolis: qꝛ leo eſt domus ſolis ꝛ aſcenſiones incipiunt ibi notabiliter augmentari. Et ſol hẽt in tota illa medietate dignitateʒ ſicut planete in terminis ſuis. Et alia medietas eſt lune. ſ. a p̃ncipio aquarij. uſqꝫ ad finẽ cancri: ꝛ illa vocaẽ medietas minima eo ꝙ aſcenſiones notabiliter icipiũt ibi nominari. Et luna hẽt ibi dignitatem quã ſol habet in maxima.

Et uocatur medietas. Hic comparat ſigna ad inuicē quantum ad qualitates in generali. Et breuiter dicit ꝙ medietas que eſt a principio arietis vſqȝ ad finem virginis eſt medietas calida: quia facit nobis eſtatē. Et alia medietas eſt frigida: quia facit nobis hyemē.

Et uocatur illa quarta pars. Hic cōparat iſta 12. ſigna ad. 4. tēpora anni: ⁊ ad. 4. etates: ⁊ ad. 4. humores ſiue complexiones. Et dicit ꝙ q̄rta pars q̄ eſt a principio arietis vſqȝ ad principiū cancri eſt calida ⁊ humida ſicut uer ⁊ ſicut etas puerilis ⁊ ſicut complexio ſanguinea. Et alia quarta ps q̄ eſt a p̄ncipio cācri vſqȝ ad p̄ncipiū libre eſt calida ⁊ ſicca ſicut eſtas: ⁊ ſicut ſecunda etas ⁊ ſicut complexio colerica. Et alia quarta ps que eſt a p̄ncipio libre vſqȝ ad principium capricorni eſt frigida ⁊ ſicca ſicut autumnus: ⁊ ſicut tertia etas que eſt principium diminutionis: ⁊ ſicut complexio melancolica. Et quarta pars que eſt a principio capricorni vſqȝ ad finem piſcium eſt frigida ⁊ humida ſicut hyems: ⁊ ſicut etas vltima: ⁊ complexio flegmatica.

Omnibus aūt planetis. Hic ponit ordinē. 7. planetarum: ⁊ q̄uo accipit̄ in qn̄ dicit̄ planeta eſt in ſigno ⁊ patet in littera. Sed nota hic triplicem acceptiōeȝ ſigni ſicut ponit auctor ſphere: ⁊ quia ibi inuenies nō pono hic.

Habent autem planete. Prius determinauit auctor de diuiſione circuli ſignorum: ⁊ de quibuſdam que cōſequūtur ipſam diuiſionem. Hic vult determinare de dignitatibus planetarum in ſignis. Et diuidit̄ in duas. Quoniā primo determinat de dignitatibus eſſentialibus. Secundo de accidētalibus. ſ2a ps eſt ibi: ex ptātib⁹ quoqȝ planetaꝝ accidētalibus in fine huius differētie. ¶ Prima pars diuidit̄ in duas: qm̄ in prima facit qd̄ dictum eſt. ſ. determinat de dignitatibus planetarū in ſignis. In ſ2a parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipſis dignitatibus. ſ2a ibi: ⁊ quia iam auxiliāte deo. ¶ Prima pars diuiditur in qnqȝ partes ſm quinqȝ dignitates: qm̄ primo determinat de dignitate planetarum que vocat̄ domus. ¶ Secūdo de dignitate que vocat̄ exaltatio. ¶ Tertio de dignitate que vocat̄ triplicitas. ¶ Quarto de dignitate q̄ vocat̄ terminus. ¶ Quinto de dignitate q̄ vocat̄ facies. ſ2a ibi: he ſūt exaltatiōes. ẗtia ibi: triplicitates ſic diſtiguim⁹. q̄rta ibi: hn̄t quoqȝ in vnoq̄qȝ ſigno. qnta ibi: facies aūt ſignoꝝ. ¶ Prima pars pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte oñdit q̄ ſint domus planetaꝝ. ¶ In ſcd̄a pte q2 qlibet eoꝝ p̄ter ſolē ⁊ lunā hȝ duas dom⁹: quarū vna eſt ei magis p̄ncipalis: ⁊ illa vocat̄ gaudiū: iō oñdit q̄ ſint ille domus in qb⁹ gaudēt. ſ2a ibi: ſigna aūt in qb⁹. Prima diuidit̄ in duas. Primo ponit determinādūȝ de dignitatibus planetaꝝ ⁊ ponit diuiſionē in littera. Scd̄o ꝓſeq̄t̄ ibi: domus he ſūt. Dicit ꝙ planete hn̄t in ſignis p̄dictis quaſdam dignitates ſeu ptātes per naturam ⁊ quaſdam per accidens. Que ſunt per naturam ſunt domus exaltatio triplicitas terminus ⁊ facies. De his aūt dignitatibus quas habent per accidens vult poſtea dicere.

Domus he ſunt. Dicit q aries ⁊ ſcorpi⁹ ſunt domus martis taurus ⁊ libra domus veneris gemini ⁊ virgo domus mercurij: cācer domus lune: leo dom⁹ ſolis ſagittari⁹ ⁊ piſces dom⁹ iouis: capricorn⁹ ⁊ aq̄ri⁹ dom⁹ ſaturni. Poſtea dicit q .7. ſignum a domo cuiuſlibet dicit̄ ei⁹ detrimētū: verbi grā: ſicut leo eſt dom⁹ ſolis ſic aq̄rius qđ eſt ſignū oppoſitū leoni eſt detrimētū ſolis: ⁊ eodem mō itelligas de alijs. Deinde dicit q duo ſigna que ſunt dom⁹ vni⁹ planete dn̄r ꝯcordātia in cingulo .i. in circulo ſignorum ſiue zodiaco qui eſt latus in medio ⁊ in ligatura ſtrict⁹ .i. iuxta polos. Ad q itelligēdū opȝ imaginari circulos trāſeūtes ꝑ ꝓncipia ſignoꝝ ⁊ per polos zodiaci: ⁊ totū ſpaciū cōprehēſum iter quoſlibet duos circulos eſt vnū ſignū ſicut exēplificatū fuit in lectiōe ꝓcedēte. Iſta cōcordātia videt̄ mihi parū facere ad hoc q duo ſigna debeāt eē dom⁹ vnius planete qꝛ q̄libet duo ſigna illo mō cōcordāt. Jō pōt aliter exponi ſiue gloſari verbū auctoris q q̄libet duo ſigna que ſunt domus vni⁹ planete dn̄r concordātia in zodiaco q̄ɀtū ad diſtātiā a domib⁹ luminariū: ⁊ illo mō eſt veruȝ: verbi grā: gemini ⁊ virgo ſunt dom⁹ mercurij ⁊ eq̄liter diſtāt a leone ⁊ a cancro que ſunt dom⁹ luminariū: ⁊ taur⁹ ⁊ libra que ſunt dom⁹ veneris eq̄l̄r diſtāt a leone ⁊ cācro. Et hāc cōcordātiā iuenies in oīb⁹. Ptoleme⁹ aſſignat cāȝ q̄re leo eſt dom⁹ ſolis ⁊ cācer dom⁹ lune ⁊ ſil̄r de alijs in .17ȝ. ꝑpōne ⁊ .6. propōnib⁹ ſequētib⁹ ꝑme ptis de domib⁹ luminariū ſolis ⁊ lune dicit duo ſigna ſeptētrionalia que ſunt ꝓpinqora zenith capitū nr̄oꝝ q̄ɀ alia ⁊ hac rōne faciunt calorē que ſunt cācer ⁊ leo poſuerūt ambo ꝓ domib⁹ duoꝝ luminarium magnis ⁊ nobilib⁹. leonē qꝛ maſculuſ domū ſolis ⁊ cācrū qꝛ femia domū lūe Hali dicit in comēto exponēs verba ꝓdicta q duo ſigna maxie ſeptētrioālia ſunt cācer ⁊ gemini: ſed gemini eſt ſignū calidū ⁊ humidū. iō nō cōcordat cuȝ aliquo eoꝝ. Jn hoc q humectat nō ꝯcordat cuȝ ſole qui calefacit ⁊ deſiccat: nec cū luna qꝛ feminea eſt ⁊ nocturna. ſignū aūt geminoꝝ eſt maſculinū ⁊ diurnū. Sed leo cōcordat cū ſole: qꝛ eſt ſignū calidū ⁊ ſiccū iō cōuenit vt leo ſit dom⁹ ſolis ⁊ qꝛ luna ſeqt̄ur ſolē iō cōuenit vt dom⁹ lune ſit circa domū ſolis Tūc diceret aliqs q̄re ergo virgo nō eſt dom⁹ lūe cū ſit circa leonē qui eſt domus ſolis. Dicit haly q ſignū virginis nō ꝯuenit lune: qꝛ virgo eſt ſignū ſiccū luna vero humida. Et pp hoc poſuerūt cācrū qui eſt humid⁹ domū lune. de domib⁹ alioꝝ planetarū aſſignat duas cāſ: q̄rū vna accipit̄ ab ordine planetarū ⁊ ſignoꝝ. Alia ab aſpectib⁹. Breuiter vt cōcludā itētionē ſuā paucis verbis vult dicere q capricornus ⁊ aq̄rius ſunt dom⁹ ſaturni qꝛ hec duo ſigna maxime diſtāt a domib⁹ luminariū ⁊ ſaturnus eſt ſuperior oium planetarū. Et ſagittarius ⁊ piſces ſunt domus Jouis: qꝛ hec duo ſigna ſunt iuxta dom⁹ ſaturni: ſicut Jupiter eſt ſub ſaturno. Scorpio ⁊ aries ſunt domus martis: qꝛ ſunt iuxta domus Jouis ſicut mars ſub Joue. Libra ⁊ taurus ſunt dom⁹ veneris pp eādem cām. Et virgo ⁊ gemini domus mercurij. Et ſi inceperit ordinem ab inferiori iuenies idē: verbi grā: virgo ⁊ gemini ſunt iuxta domoſ luminariū ⁊ ſunt domus mercurij: qꝛ mercuri⁹ ſeqt̄ur poſt lunā in ordine: ⁊ ſic de alijs. Alia cā q̄ɀ aſſignat accipit̄ ab aſpectib⁹ ⁊ vult dicē q ſaturn⁹ eſt maior in fortunis: iō dom⁹ ſue debēt diſtare a domib⁹ luminariū aſpectu oppoſi

to qui eſt aſpectus pfecte inimicicie. Iſto aũt mõ diſtãt capricorn⁹ ⁊ aq̃rius. Capricornus enim eſt in oppoſito dom⁹ lune.ſ. cãcri:⁊ aquari⁹ in oppoſito dom⁹ ſolis.ſ.leonis. Et Jupiter eſt fortuna maior.iõ dom⁹ ſue debẽt diſtare a domib⁹ luminariũ aſpectu trino.i.aſpectu pfecte amicitie.hoc mõ diſtãt ſagittari⁹ ⁊ piſces:ſagittari⁹ eni3 aſpicit leonẽ aſpectu trino:⁊ piſces cãcrũ. Et mars eſt in fortuna minor:iõ dom⁹ ſue debẽt diſtare a domib⁹ luminariũ aſpectu q̃rto qui eſt aſpectus medie inimicicie. Hoc mõ diſtãt ſcorpius ⁊ aries. ſcorpi⁹ eni aſpicit leonẽ aſpectu q̃rto ⁊ aries cancrũ. Uenus eſt fortuna minor iõ domus ſue debẽt diſtare a domib⁹luminariũ aſpectu ſextili qui eſt aſpectus amicicie medie. Hoc mõ diſtant libra ⁊ taurus. Libra enim aſpicit leonem aſpectu ſextili:⁊ taurus cãcrum. Et relinquunt̃ mercurio duo ſigna remanẽtia.ſ.virgo ⁊ gemini que ſunt iuxta domos luminariũ:q₂ mercuri⁹nunq̃3 põt elongari a ſole vltra vnum ſignũ:immo nõ põt elongari a ſole ſm eq̃tiones tabularum alfoncij vltra.28.gradus ⁊.7.minuta.

Signa autem in quibus. Cũ qlibet quinq3 planetarũ hẽat duas domos oſtẽdit que ſit dom⁹ pncipalis cuiuſlibet eoꝝ. Dicit q̃ ſaturnus gaudet in aq̃rio. Jupiter in ſagittario. Mars in ſcorpiõe. ven⁹ in tauro. mercuri⁹ in v̾gie.

He ſunt exaltationes. Dicit q̃ ſol exaltat̃ in.19.gradu arietis ⁊c. Littera plana ẽ. Ptoleme⁹aſſignat cãm exaltationũ planetarũ in.199.ppoſitiõe pme partis quadripartiti ⁊ in.6.ſequentib⁹. Uult dicere q̃ iõ aries eſt exaltatio ſolis:q₂ dum ſol intrat arietẽ dies incipiũt augmẽtari ſupra noctes ⁊ calor eius incipit ibi apparere magis. Et libra eſt caſus ei⁹ q₂ ibi icipiũt noctes augmẽtari ſupra dies ⁊ calor incipit ibi diminui. Et q₂ ſaturnus eſt oppoſit⁹ ſoli: q₂ vbi creſcit calor minuit̃ frigus ⁊ ecõtrario.iõ libra eſt exaltatio ſaturni.aries vero caſus. Et cum luna cõiungit̃ ſoli in ariete incipit lumẽ eius pmo apparere in tauro:iõ taurus eſt exaltatio lune ⁊ ſcorpio caſus ſuus:q₂ eſt ſignũ oppoſitum. Et q₂ Jupiter facit ventos ſeptentrionales ⁊ cãcer eſt ſignu3 ſeptentrionale.iõ cancer eſt exaltatio Jouis ⁊ ſignũ oppoſitũ.ſ.capricornus eſt eius caſus. Et q₂ mars eſt radẽs per naturã ⁊ ppe cũ fuerit in capricorno multo magis comburit:q₂ iclinat̃ ad ptẽ meridiei:iõ capricorn⁹ eſt exaltatio ſua ⁊ eſt ſignum oppoſitũ exaltationi Jouis:⁊ cancer eſt eius caſus. Et q₂ venus naturaliter humectat ⁊ maxime cum eſt in piſcib⁹:iõ piſcis eſt exaltatio veneris ⁊ ſignum oppoſitum ſcilicet virgo caſus eius. Et q₂ mercurius deſiccat per ſe ⁊ in hoc eſt ꝯtrarius veneri:iõ virgo eſt exaltatio ſua quod eſt ſignum oppoſitum exaltationi veneris:⁊ piſcis eſt caſus eius. Albumazar aſſignat fere eaſdem cauſas licet alijs vtatur verbis:⁊ accepit eas a Ptolemeo:ideo ſufficiant iſta de cauſis domorum ⁊ exaltationum.

Triplicitates uero. Prius determinauit auctor de domibus ⁊ exaltationib⁹ planetarum. Hic determinat de triplicitatibus. Et q₂ aſpectus cõcomitant̃ triplicitates: ideo determinat ex ꝯſequẽti de aſpectib⁹ ſignorum. Et ſecũdũ hoc h̃ pars põt diuidi in duas ptes. In pri

ma determinat de triplicitatibꝰ. Jn ſecunda de aſpectibus ibi. ſecūda: dicuntur ⁊ ſigna ſe aſpicere. Prima pars pōt diuidi in duas. Jn pͥma facit quod dictum eſt. Jn ſecūda oſtēdit que ſunt ſigna mobilia que fixa ⁊ que coīa. ſecūda ibi: quattuoꝛ quoqꝫ ex his ſignis. Prima pars diuidit̄ in. 4. ptes ſecundū. 4. triplicitates. ſecunda ibi: triplicitaſ. tertia ibi: triplicitas. q̄rta ibi. q̄rtā vo triplicitatē. Prima in duas. Jn pͥma determinat de ipſis triplicitatibus in generali. Jn ſecūda in ſpeciali. Prima in pͥncipio. ſecunda ibi: aries leo ⁊ ſagittariuſ. Dicit pͥmo ꝙ oīa tria ſigna que ſunt eiuſdē nature faciunt vnā triplicitatem. Poſtea dicit ꝙ aries leo ⁊ ſagittarius faciunt pͥmam triplicitatē: qꝛ illa tria ſigna ſunt eiuſdem nature ſcilicet ignea: maſculina: diurna: colerica: calida ⁊ ſicca ſapoꝛe amara: ⁊ hec tria ſigna ſunt oꝛientalia. Et iſta triplicitaſ ſicut quelibet aliaruꝫ habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primuſ dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel queſtionibus vel quibuſcūqꝫ alijs rebus que fiunt in die eſt ſol. ſecundus eſt Jupiter. tertius eſt ſaturnus. Jn rebus que fiunt in nocte pͥmus dominus huius triplicitatis eſt Jupiter. ſecundus ſol. tertius ſaturnus. ¶ Notandum eſt hic quod dicit Albumazar in introductoꝛio ſuo ꝙ pͥmum ſignum iſtius triplicitatis ſcilicet aries facit caloꝛem tēperatum. ſecundū. ſ. leo facit caloꝛem ledentē. tertiū. ſ. ſagittarius facit caloꝛē coꝛrūpentē. Quādo aliquod iſtoꝝ ſignoꝛuꝫ ceciderit in aſcēdēte coniunctionis vel oppoſitionis ſolis ⁊ lune in tempoꝛe hyemali tēperatur frigus. Jn tempoꝛe eſtiuali fit caloꝛ exceſſiuus maxime ſi dominus illius ſigni fuerit preſens in illo ſigno vel in aliquo anguloꝛum aſpiciēs ipm aſcendens. Poſtea dicit ꝙ taurus virgo ⁊ capꝛicoꝛnꝰ faciūt ſecūdam triplicitatem qꝛ ſunt eiuſdē nature qꝛ omnia tria ſunt feminia nocturna terrea frigida ⁊ ſicca melancolica ſapoꝛe acria meridiana. Huius triplicitatis domini ſunt in die: pꝛimus venus: deinde luna: deinde mars. Et in nocte luna pꝛimꝰ deinde venus: deinde mars. Dicit Albumazar ꝙ pͥmum ſignum huiuſ triplicitatis facit frigiditatem temperatam confoꝛtantem animalia ⁊ ſegetes. Secunduꝫ facit frigiditatē ledētem. Tertiuꝫ coꝛrumpētē. Quādo aliquod iſtoꝛum ſignoꝝ cadit in aſcēdēte cōiunctiōis vel oppoſitiōis ſolis ⁊ lune in hyeme ⁊ maxime capꝛicoꝛnus fit frigꝰ: maximum maxime ſi Saturnꝰ fuerit in ipſa triplicitate. Deinde dicit ꝙ tertiā triplicitatē faciunt gemini libꝛa ⁊ aquarius: qꝛ ſunt eiuſdeꝫ nature. ſunt eniꝫ maſculina diurna ſanguinea calida ⁊ humida aerea occidētalia ſapoꝛe dulcia. Eiꝰ dominꝰ in die pͥmus eſt Saturnuſ. ſecundus Mercuriꝰ. tertiꝰ Jupiter. Jn nocte pͥmus eſt Mercurius. ſecundꝰ Saturnꝰ. tertiꝰ Jupiter. Et Albumazar dicit ꝙ pͥmum ſignuꝫ huiꝰ triplicitatis facit ventos tēperatos ꝯfoꝛtātes ⁊ dulces. Secunduꝫ facit vētos nocitiuos. Tertiuꝫ facit vētos diſſipātes aīalia ⁊ ſegetes. Quādo aliqđ iſtoꝛum eſt aſcēdēs in hoꝛa ꝯiunctiōis ſolis ⁊ lune mouent̄ vēti in illa lunatiōe. ⁊ ſimiliter intelligas de oppoſitione. Poſtea dicit ꝙ quartam triplicitatem faciunt cancer ſcoꝛpio ⁊ piſcis: quia omnia tria ſunt feminina nocturna ſeptentrionalia aquatica frigida ⁊ humida ſapoꝛe ſalſa. Cuius domini ſunt in die: pꝛimus venus. Secundus mars. Tertius luna. Jn nocte pꝛimuſ eſt mars. Secundꝰ venus. Tertius luna. Dicit Albumazar ꝙ pꝛimum ſignuꝫ huius triplicitatis

facit humiditatē temperatā. Secūdū abundātē. Tertiū deſtruētē. Quādo aliqđ ſignoꝝ iſtoꝝ fuerit in aſcendēte cōiunctiōis vel oppoſitōis ſolis ꝛ lune pſumēdū eſt de pluuia illo mēſe. Ab iſta.n.triplicitate ꝛ a venere ꝛ a luna maxime incipiūt pluuie. Dicit Abrahā auénezre ꝙ ſi in cōiūctiōe vel oppoſitōe q̄ pcedit introitū ſolis in arietē: ſiue fuerit cōiunctio ſiue oppoſitio fuerit aliqđ iſtoꝝ ſignoꝝ aſcendēs: ꝛ cū hoc luminaria fuerint in angulis.i.in aſcendēte: vel medio celi: vel in occidēte: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia in illo anno. Sed ſi luminaria fuerint in caſu ab angulis nō deſcēdet pluuia in illo mēſe ꝛ in maiori pte illi⁹ anni. Et ego exptus ſum pluries ꝙ qn̄ aſcēdens ꝯiunctiōis eſt ſignū aquaticū: ꝛ luna ante oppoſitiōez intrat illđ ſignuz in eodē die qn̄ luna intrat gradū q fuit in aſcēdēte incipit pluuia ꝛ durat ad minus tantū quātum luna moraꝛ in illo ſigno. Et ſuo mō intelligas de vētoſis ſignis ꝛ frigidis. Hoc inueni p experiētiam: ſed poſtea hoc inueni in libro Abrahā auenezre. ꝛ multum gauiſus fui: qꝛ magis fui certus de veritate: ſed Abrahā dič ꝙ h̄ maxime eſt veꝝ ſi ſignū aſcendēs fuerit aliqs anguloꝝ figure illi⁹ terre. hoc intelligo de figura reuolutiōis illi⁹ āni in terra illa. Illa.n.diuerſificaꝛ ꝫ diuerſas regiōes. Et ſi nō fuerit aliqs āgl'oꝝ figuꝛ illi⁹ terre erūt nubes ſiñ pluuia. Cāe triplicitatū fere ſūt eedē cū cauſis domoꝝ: iō ptrāſeo.

Quattuor quoqꝫ ex his ſignis. Hic oſtēdit q̄ ſūt ſigna mobilia ꝛ q̄ fixa ꝛ q̄ media ſiue cōia. Et aſſignat cāe ꝛ ponit exēpla lr̄a eſt plana. ¶ Notandū eſt hic ꝙ Ptolemeus dicit in.22. propoſitiōe cētiloquij. Noua veſtimēta facere vel exercere luna in leone exn̄te timēdū eſt. Et dicit Haly in cōmēto eiuſdē ppōnis ꝙ oīa ſigna fixa in hoc ſunt phibita: ꝛ maxīe leo qꝛ cū hoc ꝙ eſt fixū eſt ſignū magne victorie: ꝛ ſignificat victoriā oīum reꝝ q̄ exercenꝛ ꝛ malū dominiū in eis. Et dicit ꝙ p facere intēdit Ptolemeus ſcindere ꝛ ſuere. Per exercere intēdit induere ꝛ vti ex hoc poſſumus accipe regulam ꝙ oēs res quas volumus hr̄e fixas debem⁹ incipe luna exiſtente in ſigno fixo: ſicut edificare domos ꝛ cetera. Et res quas volumus cito mutare debemus incipere luna exiſtente in ſigno mobili ſicut inter ꝛ cetera.

Dicūtur aūt ſigna ſe aſpicere. Pri⁹ auctor determinauit de dignitate planetaꝝ q̄ vocaꝛ triplicitas. Et qꝛ triplicitas accipiꝛ a trino aſpectu: iō in hac pte incidentalr̄ determinat de aſpectib⁹: ꝛ pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in pma pte determinat de aſpectibus. In ꝭa pte de piectiōib⁹ radioꝝ. Scđa ibi: cū vero fuerit planeta in aliquo ſigno. Prima ps pōt diuidi in q̄ttuor pteſ ꝭm q̄ttuor aſpectus. In prima determinat de aſpectu ſextili. In ꝭa pte de aſpectu q̄rto. In tertia de trino. In q̄rta đ oppoſito. Scđa ibi: ꝛ aſpicit q̄rtū ante ſe. Tertia ibi: aſpicit ēt qntū ante ſe. Quarta ibi: aſpicit ēt ſeptimū. Dicit pmo ſigna dn̄r ſe aſpicere hoc mō. Omne ſignū aſpicit tertiū poſt ſe ꝛ tertiū ante ſe ſicut aries aſpicit ſignū geminoꝝ qđ eſt tertiū ante ſe: ꝛ ſignuz aquarij qđ eſt tertium poſt ſe. Et hic aſpectus dr̄ ſextilis eo ꝙ tenet ſextā ptē circuli.ſ.60.gradus q̄ eſt quantitas duoꝝ ſignoꝝ: ꝛ vocaꝛ hic aſpectus: aſpectus amicicie medie ꝛ

põt eſſe rõ:quia q̃libet duo ſigna iſto mõ diſtãtia cõueniũt in vna qualitate ⁊ cũ hoc in ſexu:uerbi gratia aries ⁊ gemini cõueniũt in caliditate ⁊ in maſcu-linitate:⁊ ſimiliter aries ⁊ aquari⁹.taurus ⁊ cancer cõueniũt i frigiditate ⁊ fe mineitate:⁊ ſimiliter taur⁹ ⁊ piſces ⁊ ſic intelligas de oibus. Poſtea dicit q quodlibet ſignũ aſpicit quartũ ante ſe ⁊ quartuȝ poſt ſe: ⁊ iſte aſpectus dicit tetragonus ſiue quartus:quia tenet quartã ptẽ circuli.ſ.90.gradus q̃ eſt qȝ-titas trium ſignoꝝ.Et vocat hic aſpectus:aſpectus inimicitie medie:qꝛ q̃libȝ duo ſigna hoc modo diſtãtia repugnãt aliqñdo in vna qualitate:aliqñ in am babus:diſcordãt ẽt in ſexu:qꝛ ſi vnũ eoꝝ eſt maſculinũ: alteꝝ erit femininuȝ Et hec eſt cã quare in morbis acutis:vt plurimũ fit criſis cuȝ luna venerit ad quartũ aſpectũ loci in quo fuit in pncipio morbi.maxime ſi fuerit repugnan tia in ambabus qualitatibus:⁊ cõiter tũc fit criſis ſalubris:verbi gratia ſi lu-na fuerit in pncipio egritudinis in aliquo ſignoꝝ triplicitatis ignee maxime in ariete cũ venerit ad quartũ ſignũ qđ repugnat in ambab⁹ qualitatib⁹ ⁊ in ſexu cõiter fit criſis ad ſaluteȝ ſicut ſi fuerit in ariete quartus aſpectus erit in cancro:ſi in leone quartus aſpectus erit in ſcorpiõe.ſi fuerit in ſagittario qr tus aſpectus erit in piſcib⁹. In alijs aũt ſignis nõ ẽ repugãtia niſi i una q̃lita te ⁊ in ſexu.uerbi gratia:taurus ⁊ leo:taur⁹ eſt ſignũ frigidũ ⁊ ſiccũ femininũ. leo calidũ ⁊ ſiccũ maſculinũ.Et hãc repugnãtiã inuenies in aliis ſuo mõ. Et pp hoc criſes in iſtis ſignnis aliqñ fiunt ad ſalutẽ:⁊ aliqñ ad mortẽ ꝫm fortu naꝝ vel infortunaꝝ aſpectũ ad lunã.Deinde dicit q qđlibet ſignũ aſpicit qn-tũ añ ſe:⁊ qntũ poſt ſe:⁊ hic aſpectus dr̃ trinus eo q tenet tertiã ptẽ circuli.ſ. 120.gra.Et vocat hic aſpectus amicicie pfecte:qꝛ q̃libȝ tria ſigna hoc mõ di ſtantia faciũt vnã triplicitatẽ ⁊ cõueniũt in naturis ſicut fuit dictuȝ in.c.ime-diate pcedẽti. poſtea dicit:aſpicit ẽt qđlibet ſignũ ſeptimũ a ſe.i.ſignũ oppoſi tum:⁊ iſte eſt aſpectus pfecte inimicicie rõne oppoſitiõis.Et ois planeta qui fuerit in aliquo gradu alicuius ſigni aſpicit planetã exñteȝ in alio ſigno in cõ ſimili gradu eodẽ aſpectu quo aſpiciũt ſe illa duo ſigna. Et auctor loquit de gradibus zodiaci:ſed ꝫm doctrinã Ptolemei accipiunt aſpectuȝ in eqnoctia li:iõ põt lr̃a ſic gloſari. Et hoc itelligendũ de gradibus eqnoctialis. Vbi gra tia:ſi fuerit aliqs planeta in ariete:⁊ alter in geminis ⁊ ſubtracte fuerint aſcẽ ſiones circuli directi illius qui eſt in ariete ab aſcenſionibus circuli directi il-lius qui fuerit in geminis ſi remanſerint.60.gradus aſpiciũt ſe aſpectu ſexti li. Hoc modo intellige de alijs aſpectibus.

Cum uero fuerit planeta. In hac parte auctor tan git proiectiones radioꝝ ⁊ expedit ſe breuiter dicens.Si fuerit aliqs planeta in aliquo ſigno proiicit radios ſuos i cõſimili gradu ſigni:qđ aſpicit ipſuȝ aliquo aſpectu.verbi grã: ſi aliqs planeta in pmo gradu arietis ⁊ in ſecũdo minuto pijcit radios ſuos ſextiles ad primũ gradum geminoꝝ in ſecundo minuto eiuſdem. Auctor ni-mis breuiloquus fuit in hoc capitulo.ideo oportet aliquãtulum imorari cir ca explanationem aſpectuũ ⁊ proiectionẽ radiorum. Intelligẽdum eſt pmo q aſpectus cõſiderãtur tribus modis. Uno mõ ſecũdum gradus eq̃les ⁊ ſe cundũ hunc modũ auctor in littera locutus eſt de aſpectibus ⁊ proiectioni-

bus radioꝝ. Et vocātur gradus equales gradus zodiaci nō cōſiderādo aſcē ſiones. Scdo modo cōſiderātur aſpectus ſecūdum gradus equinoctialis in circulo directo: ⁊ hoc mō Ptolemeus iubet accipere aſpectus in. 60. propoſitione cētiloquij: vbi loqtur de cauſis dieꝝ creticoꝝ: ⁊ hoc mō accipiť cōiter aſpectus in interrogatiōibus ⁊ reuolutiōib⁹ annoꝝ mundi: ⁊ in multis alijs. Tertio mō cōſiderantť aſpectus ⁊ ꝓiectiones radioꝝ ſm modū directionuꝫ: ⁊ hoc mō accipiūtur in natiuitatibus. ¶ Intelligēdum eſt iuxta capituluꝫ de aſpectibus ꝙ aſpectus accipiūtur tribus modis: ⁊ tot modis ēt accipiūtur ꝓiectiones radioꝝ. Uno mō accipiūtur aſpectus ⁊ ꝓiectiones radioꝝ ſecundum gradus circuli ſignoꝝ ita ꝙ cōputātur gradus zodiaci q ſunt inter vnū planetā ⁊ aliū: ⁊ iſte eſt modus quē ponit auctoꝛ in lr̃a. Et hunc moduꝫ tenet Abꝛahā auenezre. Et dicit ꝙ quaſi infinities eſt exptus ꝙ aſpectus debent accipi in zodiaco ⁊ nō in eqnoctiali: ⁊ hic modus eſt facilis valde. Et exēplificatū fuit ſufficiēter ꝺ hoc in ſniando lr̃am. Scdo mō accipiūtur aſpectus in eqnoctiali ſm aſcēſiones circuli directi ſm quē modū iubet Ptolemeus accipe ſicut dictū fuit ſup lr̃am. Cū igiť ſm hunc modū volueris equare aſpectus quere aſcenſiones planete in circulo directo q̄ incipiunt a capꝛicoꝛno: ⁊ ſerua eas. Deinde eodē mō quere aſcenſiones gradus alterius planete in eodem circulo directo: ⁊ ſerua eas. Deinde ſubtrahe aſcenſiones illius qui ꝓpinqnioꝛ fuerit capꝛicoꝛno ſm oꝛdinem ſignoꝛum ab aſcenſionib⁹ illius q longius fuerit: ⁊ ſi remāſerint. 60. gradus aſpiciunt ſe aſpectu ſextili. Si remanſerint. 90. gradus aſpiciūt ſe aſpectu q̄rto. Et ſi. 120. gradus remāſerint aſpiciunt ſe aſpectu trino. Pꝛo aſpectu aūt oppoſito nō opꝫ querere aſcēſiones: quia qn̄ duo planete opponūtur in zodiaco: opponūtur ⁊ in eqnoctiali. Iſte modus facilis eſt: ideo nō opꝫ hic multū ſtare. Tertius aūt modus aſpectuum ⁊ ꝓiectionis radioꝝ eſt multū difficilis maxime nō exercitatis in calculatiōib⁹. Intelligēdū eſt ꝑmo circa hunc modū ꝙ ꝓiectio radioꝝ accipiť ſm aſcēſiones circuli directi qn̄ planeta cuius radios volumus ꝓijcere eſt i medio celi uel in angulo terre. Et qn̄ eſt in gradu oꝛiētis: vel in gradu occidentis accipiť ſm aſcenſiones regionis ſiue hoꝛizōtis obliq ſm tabulas factas ad illam regionē. Si aūt nō fuerit planeta in aliquo q̄ttuoꝛ hoꝝ locoꝛū. ſed in locis intermedijs tunc accipiūtur mixtim. Cum igiť volueris pꝛoijcere radios alicui⁹ planete cōſidera ſi planeta ille cuius radios vis ꝓycere ſit in medio celi. vel in angulo terre: ⁊ tunc q̄re aſcēſiones illius gradus in circulo directo ſup q̄s addas. 60. grad⁹ ſi uolueris radiationē ſextilē ſiniſtrā. ſ. illā que ꝓcedit ſm oꝛdinē ſignoꝝ a loco planete. Et gradus poſt additionē ꝑueniētes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo ſm doctrinā canonū pꝛimi mobilis: ⁊ grad⁹ zodiaci q ꝑuenerit in illo ſūt radij ſextiles: ⁊ ſic dixi ꝺ. 60. gradib⁹ pꝛo radiatiōe ſextili: ita intelligas de. 90. ꝑ radiatione q̄rta: ⁊ de. 120. ꝑ radiatione trina. Si aūt volueris radiatōeꝫ dextrā. ſ. illam q̄ ꝓcedit a loco planete verſus occidētem ſubtrahe ab aſcēſionib⁹ grdus planete. 60. gra. ꝑ radiatione ſextili vel. 90. ꝑ radiatione quarta: vel. 120. ꝑ radiatione trina. Et numeꝝ q remāet reduc ad gradus eq̄les ſicut pꝛius ⁊ gradus zodiaci q exiuerit in illo ſunt radij. Exemplū in radiatione ſiniſtra pono ꝙ ſaturnus ſit in

angulo medij celi in fine ſexti gradus uirginis aſcēſiones illius grad⁹ in cir-
culo recto ſūt.247.gradus.48.minuta.volo habere radiationē ſextilē addā
ergo.60.gradus:⁊ ꝓuenient.307.gradus.48.minuta quos reducā ad gra-
dus equales in circulo directo:⁊ exeunt.10.gradus.14.minuta.14.ſecunda
ſcorpiōis . ibi ſunt radij ſextiles ſaturni ſiniſtri in hoc caſu. Exemplū in radia
tione ſextili dextra:ſubtrahā ab aſcēſionibus p̄dictis.60.gradus : ⁊ remanēt.
187.gradus:⁊.48.minuta.reducā ad gradus eq̄les in circulo directo:⁊ exe-
unt.7.gradus.9.minta ⁊.15.ſecūda cācri.ibi ergo in ꝓpoſito ſūt radij ſexti-
les dextri Saturni.Si vero planeta cui⁹ radios vis ꝓijcere ſit in gradu oriē
tis quere aſcēſiones gradus planete ꝑ tabulā aſcēſionū circuli obliqui deſer
uientem tue regioni.Et ſi volueris radiationē ſiniſtrā adde ſup aſcenſiones
gradus planete.60.gradus pro radiatiōe ſextili:vel.90.ꝓ quarta radiatiōe:
uel.120.pro trina radiatione.Exemplū in radiatōe ſextili ſiniſtra:pono ꝙ Ju
piter ſit in gradu oriētis in fine.10. gradus ſagittarij aſcēſiones illius grad⁹
in orizonte obliquo ſunt.275.gradus:⁊.27.minuta:⁊ volo habere radiatōez
ſextilē ſiniſtrā addā ſup ipſos.60.gradus ⁊ proueniēt.335.gradus ⁊ minuta.
27.quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo ⁊ exeūt.12.gradus.
44.minuta.21.ſecūda aquarij ibi ergo ſūt radij ſextiles Jouis.Exemplū in
radiatione ſextili dextra.ſubtrahā ab aſcenſionibus gradus Jouis.60.gra-
dus ⁊ manēt.215.gradus.27.minuta.reducā ad gradus equales ⁊ exiūt.25.
gradus.54.minuta.50.ſecūda libre. ibi ſūt radij ſextiles Jouis.Si vero pla-
neta fuerit in gradu occidētis operaberis cū gradu oppoſito.ſ.accipies aſcen-
ſiones nadir gradus planete in horizōte obliq̄:⁊ facies penit⁹ eodē mō quo
dcm̄ eſt.Sed poſtq̄ reduxeris ad grad⁹ eq̄les loc⁹ radiorū eſt loc⁹ oppoſit⁹ il
lius loci quē inuenis.Et vt clari⁹ pateat ponā in hoc exemplū.Pono ꝙ Ju-
piter ſit in gradu occidētis in fine.10.gra.ſagittarij:q̄rā aſcēſiones.10.gra.ge
minorū ⁊ iuenio.41.gradus.9.minuta.addā.60.gradus ꝓ radiatiōe ſextili:⁊
ꝓueniunt.101.gra.9.minuta.reducā ad gradus eq̄les in horizōte obliquo:⁊
exiūt.2.gradus.30.minuta.45.ſecūda leonis.ſūt ergo radij in oppoſito iſti⁹.
ſ.2.gradu.30.minuta.45.ſecūda aquarij.Si aūt planeta cuius radios vis ꝓ
ijcere nō fuerit in aliquo locorū dictorū tūc opꝫ accipere radiatōez mixto mō
ſm ꝓportionē diſtātie gradus planete inter vnū angulū⁊ aliū. Modus aūt
eſt iſte ſi planeta cuius radios vis ꝓijcere fuerit inter mediū celi ⁊ gradum
aſcendētem:accipe p̄mo aſcenſiones gradus medij celi q̄s ſubtrahe ab aſcē
ſionibus gradus planete in circulo directo:⁊ qđ remanet eſt diſtantia a me-
dio celi quā ſerua.Deinde ſup aſcenſiōes gradus planete in circulo directo.
60.gradus.adde pro radiatione ſextili vel.90.ꝓ radiatione.4.vel.120.ꝓ tri
na:⁊ quod ꝓuenerit reduc ad gradus equales in circulo directo:⁊ qđ ꝓue-
nerit ſerua.⁊ uocet radiatio circuli directi.Deinde quere aſcenſiones grad⁹
planete in horizōte obliquo ꝑ tabulā regiōis tue ſup q̄s adde ſilr.60.grad⁹
pro radiatiōe ſetili vel.90.pro.4.vel.120.pro trina:⁊ qđ ꝓuenerit reduc ad
gradus equales ꝑ tabulas tue regionis:⁊ qđ exiuerit ſrua:⁊ vocet radiatio
regionis.Deinde vide differētiam inter radiationē circuli directi ⁊ radiatio-
nem regionis:quā differentiā multiplica ꝑ diſtātiā gradus planete a medio

celi ⁊ ꝓductū diuide per medietatē arcus diurni gradus planete.⁊ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā adde ſup radiationē circuli directi.ſi radiatio circuli directi fuerit minor radiatione regionis ⁊ ſubtrahe ab ipſa ſi fuerit maior.⁊ qd̄ ꝓuenerit erit loc⁹ radiorꝫ.Medietatē aūt arcus diurni gradus planete inuenies ſubtrahēdo aſcēſiones gradus planete in circulo obliquo ab aſcēſionib⁹ ei⁹ nadir ⁊ mediādo illud.Poſſet ēt alio mō inueniri pars ꝓportiōalis dr̄ie duarū radiationū.ſ.ꝙ acciperet̄ ſexta pars dr̄ie ⁊ multiplicaret̄ per horas diſtātie planete a medio celi.Sed hic modus eſt magis tedioſus q̄ȝ primus:qr opꝫ ſecūdū hunc modū diuidere diſtātiā gradus planete a meridie per ꝑtes horarū gradus planete ad hoc ꝙ īueniant̄ hore diſtātie a meridie. Conſulo ꝑmū moduȝ.Exemplū in hoc pono ꝙ graduȝ medij celi ſit.20.gradus leonis completus ⁊ ſaturnus ſit in ſexto gradu virginis cōpleto.Querā diſtantiam ſaturni a medio celi per aſcenſiones circuli directi.Et inuenio in diſtātia.15.gradus.22.minuta.ſeruabo itaqȝ eam.Deinde ſubtrahā aſcenſiones gradus Saturni in circulo obliquo ab aſcenſionib⁹ gradus oppoſiti.Et remanēt.201.gradus.20.minuta qui eſt totus arcus diurn⁹ Saturni quē diuidā per mediū.⁊ veniūt.100.gradus.40.minuta qui eſt medietas arc⁹ diurni Saturni:ſeruabo itaqȝ eū.Deinde querā aſcēſiones gradus ſaturni in circulo directo ⁊ inuenio.247.gradus.48.minuta q̄bus addā.60.gradus: qr volo radiationē ſextilē ſiniſtraȝ.⁊ ꝓuenient.307.gradus.48.minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo directo:⁊ īuenio.10.graduȝ.14.minuta.14.ſ̄a.ſcorpiōis.⁊ hec eſt radiatio circuli directi.Deinde querā aſcēſiōes graduȝ ſaturni in circulo obliquo in regione cui⁹ latitudo eſt.48.gradus.Et īuenio.147.gradus.11.minuta quibus addā.60.gradus:⁊ ꝓueniūt.207.gradus.11.minuta quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo ⁊ īuenio.19.graduȝ.52.minuta.14.ſecūda libre.¶Uideo ꝙ radiatio circuli directi eſt maior quā radiatio regionis ſubtrahā minorē de maiori ⁊ īuenio in dr̄ia.20.grad⁹.22.minuta quā reducā ad idē genus:⁊ ꝓueniunt.1222.reducā ēt diſtātiam ſaturni a medio celi ad idē genus.diſtātia fuit.15.gradus.22.minuta reducā ad idē genus.ſ.920.minuta.multiplicabo dr̄iam per diſtantiam ⁊ ꝓueniunt.1126684.ſecūda.Deinde reducā medietatē arcus diurni ſaturni ad idem genus.Medietas arcus diurni fuit.100.gradus.40.minuta.reducta ad idem genus.6040.ꝓueniūt minuta per que diuidā numeruȝ qui ꝓuenit ex multiplicatiōe.Et exiūt tres gradus.6.minuta.32.ſ̄a quos ſubtrahā a radiatione circuli directi:qr illa fuit maior ⁊ remanēt ſeptē grad⁹.7.minuta.42.ſc̄da ſcorpionis.ibi ſunt radij ſaturni ſextiles ſiniſtri in caſu ꝓpoſito.¶Si aūt volueris radiationē dextrā ubi precepi addere.60.gradus ſubtrahe.60.⁊ operaberis ſicut ꝑus.Si vero gradus planete cuius radios vis ꝓiicere fuerit īter gradū aſcēdētem ⁊ angulum terre vide longitudinē eius a gradu aſcendēte quā ſcies hoc modo.Subtrahe aſcēſiones gradus aſcēdētis in circulo obliquo ab aſcēſionib⁹ gradus planete in eodē circulo obliquo.Et h̄ ſi volueris radiationē ſiniſtrā.⁊ qd̄ remāſerit erit diſtātia planete a gradu aſcēdente ſerua eē Deinde q̄re medietatē arcus nocturni gradus planete quē ſcies hoc mō:ſubtrahe aſcēſiōes nadir gradus planete ab aſcenſiōib⁹ gradus plane-

te:⁊ remanebit tot⁹ arc⁹ nocturnus quē media ⁊ ſua medietatē. His itaq; ſer uatis q̄re aſcēſiones gradus planete in circulo obliquo p̄ tabulā factā ad latitudinē tue regiōis qb⁹ adde.60.p̄ radiatōe ſextili ⁊c.⁊ qđ ꝑuenit reduc ad gradus equales in circulo obliquo ⁊ uocetur radiatio circuli obliqui. Deinde quere aſcēſiones gradus planete in circulo directo:qbus adde.60.gradus pro radiatiōe ſextili ⁊ cetera:⁊ ꝙ ꝑuenerit reduc ad gradus eq̄les in circulo directo:⁊ qđ ꝑuenerit ſerua:⁊ vocet̄ radiatio circuli directi. Deinde vide differētiā inter radiationē regionis ⁊ circuli directi:ſubtrahendo minorē a maiori:quā differentiā multiplica p̄ diſtantiam planete a gradu aſcendēte. Et ꝓductū diuide per medietatē arcus nocturni gradus planete ⁊ exibit p̄s ꝓportōalis quā adde cū radiatione regionis ſi fuerit minor radiatōe circuli directi:vel ſubtrahe a radiatiōe regiōis ſi illa fuerit maior radiatōe circuli directi. Et qđ poſt additionē vel ſubtractiōez ꝑuenerit loc⁹ erit radiorꝫ. Exēplū in hoc pono ꝙ gradus aſcendēs ſit.18.ſcorpionis ⁊ Jupiter ſit in.10.ſagittarij q̄rā aſcēſiōes grad⁹ aſcēdētis in orizōte.48.graduū:⁊ inuenio.245.gradus.55.minuta. Deinde querā aſcēſiones gradus Jouis in eodē horizonte obliquo.⁊ inuenio.275.gradus:⁊.27.minuta:ſubtrahā aſcenſiones gradus aſcendētis ab aſcēſionibus gradus Jouis:⁊ remanēt.29.gradus.32.minuta q̄ eſt diſtātia Jouis ab aſcendēte. Deinde ſubtraxi aſcēſiones gradus oppoſiti Jouis ab aſcenſionib⁹ gradus iouis:⁊ reſiduū mediaui:⁊ inueni.17.gra.9.minuta q̄ eſt medietas arcus nocturni gradus iouis. Deinde addidi aſcēſionibus iouis.60.gradus ⁊ ꝑuenerūt.335.gradus.27.minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo:⁊ inueni.12.gradus 45.minuta aq̄rij. Et hec eſt radiatio regionis:ſeruaui itaq; eam. Deinde q̄ſiui aſcenſiones gradus iouis in circulo directo:⁊ inueni.338.gradus.21.minuta qbus addidi.60.gradus:⁊ ꝑuenerūt.398.gradus.21.minuta. ſubtraxi vnam reuolutionem.ſ.360.gradus ⁊ remāſerūt.38.gradus.21.minuta quos reduxi ad grad⁹ equales in circulo directo ⁊ inueni.50.gradus.57.minuta aquarij:⁊ hec eſt radiatio circuli directi. Deinde ſubtraxi minorē radiationē de maiori ⁊ inueni in differētia.6.gradus.48.minuta quā differentiā multiplicaui per diſtātiam iouis ab aſcendēte:⁊ diuiſi per medietatem arcus nocturni ⁊ inueni in parte proportionali.1.gradum.42.minuta.47.ſecūda.quā ſubtraxi a radiatione regionis:q̄ illa fuit maior. Et remāſerunt poſt ſubtractionē.11.gradus.2.minuta.13.ſecunda aquarij:⁊ ibi eſt locus radiorꝫ iouis. ¶ Si autē velles ꝓijcere radios verſus dextrum tūc deberes videre diſtantiā gradus planete ab angulo terre p̄ aſcenſiōes circuli directi quā inuenies ſubtrahēdo aſcēſiones gradus planete in circulo directo ab aſcēſionib⁹ anguli terre in circulo directo. Et tūc p̄tē ꝓportionalē duarꝫ radiationū deberes addere radiationi circuli directi ſi illa eſſet minor radiatiōe regiōis:vel ſubtrahere ſi eſſet maior. Jn nullo alio differt op⁹ niſi ꝙ vbi p̄cepi addere aſcēſiōib⁹.60.grad⁹:⁊c.dēs ſubtrahere.60.⁊c̄ ¶ Si aūt gradus plāete cuius radios vis ꝓijcere: fuerit inter gradū occidētis ⁊ gradū.10.dom⁹ opaberis cū gradu oppoſito planete recte p̄ eandē viā:ſicut iam dixi inter aſcendens ⁊ angulū terre. quādo enim grad⁹ planete eſt inter gradum occidētis ⁊ mediū celi eius oppo-

ſitus gradus eſt inter aſcendens ⁊ angulum terre. Et tantũ diſtat gradus oppoſitus planete ab aſcendẽte quãtum gradus planete a gradu occidẽtis: iõ eadem eſt operatio: nec plus nec minus. Sed poſtq̃ cõpleueris opationez locus radioꝝ eſt locus oppoſitꝰ illiꝰ loci quẽ inueniſti ſicut tibi exẽplificaui: qñ planeta ẽ in gradu occidẽtis. ¶ Si aũt cõtingat ſicut ſepe cõtingit ꝙ gradꝰ planete ſit ante angulũ: ⁊ locꝰ vbi cadũt radij ſui ſit vltra angulũ: ſicut ẽbi grã locꝰ planete ſit iter medium celi ⁊ aſcendẽs ⁊ radij cadãt vltra aſcendens. ſ. inter aſcendens ⁊ angulum terre. Iſte caſus q̃ſi frequẽter contingit in radiatione trina: ⁊ multotiens in quarta: ⁊ aliquãdo in ſextili. Modus eſt iſte ſi locus planete cuius radios uis proijcere ſit inter medium celi ⁊ aſcendẽs ⁊ radij ſui debeãt cadere vltra aſcedens: uide diſtãtiaz planete a medio celi per modũ prius dictũ: ⁊ vide medietatẽ arcus diurni gradus planete p modum prius dictũ: ⁊ ſerua vtrũq3. ſ. diſtantiam ⁊ medietatem arcus diurni. Deinde q̃ras aſcẽſiones gradus planete in circulo directo. Quere ẽt aſcẽſiones gradus aſcendẽtis in eodem circulo directo. Deinde ſubtrahe aſcenſiones gradus planete ab aſcenſionibus gradus aſcendentis. Et qđ remãſerit ſerua: ⁊ vocetur pars radiationis circuli directi. Deinde q̃re aſcenſiones gradꝰ planete in circulo obliquo. ⁊ quere aſcenſiões gradus aſcendẽtis in circulo obliquo: ⁊ ſubtrahe aſcenſiones planete ab aſcenſionibus gradꝰ aſcendentis: ⁊ quod remãſerit ſerua ⁊ vocetur pars radiatiõis regionis. Deinde ſubtrahe partem radiationis minorem a maiori ⁊ remanet differẽtia q̃z multiplica p diſtãtiã planete a medio celi ⁊ ꝓductũ diuide p medietatẽ arcus diurni gradus planete ⁊ ꝓueniet ps ꝓportiõalis q̃z adde pti radiatõis circuli directi ſi fuerit minor pte radiatiõis regiõis. uel ſubtrahe ſi fuerit maior: ⁊ ꝙ ꝓuenerit erit ps radiationis eq̃ta: q̃ ps ſi fuerit minor. 60. gradibus radij ſextiles cadunt vltra angulũ aſcendẽtis ſi fuerit maior cadũt ante angulũ. Et ſi hec ps fuerit minor. 90 gradibus radij quarti cadũt vltra angulũ. ſi maior cadũt ante angulũ. Et ſi hec ps fuerit minor. 120. gradi. ſicut eſt quaſi frequẽter cadunt radij trini ultra angulum. ſi fuerit maior. 120. cadũt ante angulũ. Si igiꝛ cadant radij vltra angulum ſubtrahe ptem radiatiõis equatã a. 60. gra. pro radiatiõe ſextili uel a. 90. pro radiatione quarta: vel a. 120. pro radiatione trina: ⁊ qđ remanſerit adde ſup aſcenſiones gradus aſcendẽtis in circulo obliquo ⁊ quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo. ⁊ gradus ſigni qui exierit erit locus radioꝝ. Si ſciueris iſtam operationẽ ſcies dirigere planetã exiſtẽtem in vna quadra ad locum exiſtentem in alia quadra. Nũc modũ nõ vidi expoſitũ nec poſitũ in aliq̃ libro. ¶ Ut planius pateat qđ dixi ponã in hoc exemplũ. Pono ꝙ gradus medij celi ſit. 10. gra. cancri ⁊ ſaturnus ſit in quarto gradu virginis: ⁊ gradus aſcẽdẽs in orizõte obliquo in regione cuius latitudo eſt. 48. gradus ſit. 7. građ. 59. minuta libre. Queſiui aſcenſiones gradꝰ medij celi in circulo directo ⁊ inueni. 190. gra. 53. minuta. Deinde queſiui aſcenſiones gradus ſaturni in circulo recto ⁊ inueni. 245. gradus. 55. minuta. Subtraxi aſcenſiones medij celi ab aſcenſionibus gra. ſaturni ⁊ remãſerũt. 55. gradus. 2. minuta: q̃ eſt diſtãtia ſaturni a medio celi. Deinde ſubtraxi aſcenſiones gradus ſaturni in circulo obliquo ab aſcenſio-

nibus gradus oppoſiti in eodē circulo obliquo ꝛ remāſerunt.203.gra.3.mi-
nuta:ꝛ hic fuit arcus diurnus gradus ſaturni quē mediaui ꝛ inueni.101.gra
dus.31.minuta.30.ſa que eſt medietas arcus diurni gradus ſaturni.Subtra-
xi aſcenſiones gradus ſaturni in circulo directo que fuerūt.245.gra.55.mi-
nuta ab aſcenſionibus gradus aſcendentis in eodem circulo directo q̄ fue-
rūt.277.gra.19.minuta ꝛ remāſerūt.31.gra.24.minuta q̄ fuit pars radiatio-
nis circuli directi.Deinde ſubtraxi aſcenſiones gradus ſaturni in circulo ob
liquo q̄ fuerūt.144.gra.277.miuta ab aſenſiōibꝰ gra.aſcēdētis in eodē cir-
culo obliquo que fuerūt.190.gra.53.minuta:ꝛ remāſerunt.46.gra.26.mi-
nuta que fuerūt pars radiationis regionis ſiue circuli obliqui:vidi q̄d pars
radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiatiōis circuli directi. Sub-
traxi ergo minorē de maiori ꝛ remāſerūt.15.gradus.2.minuta que fuit diffe
rentia duarū partium quā multiplicaui p diſtantiā ſaturni a medio celi ꝛ di-
uiſi p medietatē arcus diurni gra.ſaturni. ꝛ exiuerūt.8.gra.8.minuta.59.ſa
ꝛ hec fuit pars proportionalis differentie quā addidi ſupra partē radiatio-
nis circuli directi ꝛ prouenerunt.39.gra.32.minuta.59.ſa. Iſti ſunt gradus
aſcenſionum qui fuerunt in figura a ſaturno vſq; ad gradum aſcendentem:
ꝛ quia fuerūt pauciores q̄z.60.ſciui q̄ radij ſextiles ſaturni in hac figura ce-
ciderunt.vltra gradum aſcendētem.Subtraxi ergo hos gra.a.60.pro radia
tione ſextili.ꝛ remāſerūt.20.gradus.27.minuta. 1.ſm:quos addidi ſuper aſ-
cenſiones gra.aſcendētis in circulo obliquo qui fuerunt.190.gra.53.minu-
ta:ꝛ puenerunt.211.gradus.20.minuta quos reduxi ad gradus equales in
circulo obliquo ꝛ inueni.22.gra.54.minuta.52.ſa libre:ibi fuerūt radij ſexti
les ſaturni in propoſito exemplo ſm hunc modum debet fieri in alijs angu-
lis.Et hec de tadiationibus ſufficiant.

HAbent etiam quinq; planete in uno quoq; ſigno terminos. Priꝰ auctor de terminauit de tribus dignitatibus eētialibus planetaꝝ. In iſta parte auctor determinat de quarta dignitate eſſentiali quā habent planete in ſignis. Et diuidit̄ in duas ptes:qm̄ in p̄ma parte ponit termīos planetaꝝ. In ſecūda parte ſoluit quādam cōtrauerſiā q̄ eſt inter aliquos de triplicitati bus ꝛ terminis.Scd̄a ps incipit ibi.Quidā p̄ponūt.Prima ps diuidi pōt in duas ptes:ita q̄ p̄mo incipit tractare de termīs planetaꝝ lr̄aliter. Scd̄o po-nit tabulā de ipſis terminis.Secūda incipit ibi:ꝛ pp diuerſitatē eorūdez. Dic̄ p̄mo q̄ qnq; planete.ſ.Saturnus Jupiter Mars Venꝰ ꝛ Mercuriꝰ hn̄t ter mīos diſpoſitos p diuerſos gra.Et p̄mus terminꝰ ē Jouis a p̄ncipio arietꝫ vſ q; ad finē ſexti gra.eiuſdē. Et a p̄ncipio ſeptimi gra.eiuſdē arietꝫ vſq; ad finē 12.eſt terminꝰ Veneris.Et a p̄ncipio.13.gra.vſq; ad finē.20.eſt terminꝰ Mer curij.Et a p̄ncipio.21.vſq; ad finē.25.eſt terminus Martis.Et a p̄ncipio.26. vſq; ad finē Arietis eſt terminꝰ Saturni.Poſtea dic̄:ꝛ q2 iſti gradꝰ ſūt diuerſi: ita q̄ non uadūt equaliter nec ſm ordinē planetaꝝ graue eſſet eos tenere in memoria:ideo poſuit eos eo in tabula ſm q̄ videtur in littera.

Quidã preponunt triplicitates ter mīs. Hic
ſoluit q̄dã contrauerſiã que eſt īter ſapientes de triplicitatib⁹ ⁊ terminis. Et dicit qdã ꝓferũt triplicitates terminiſ. Et qdã ꝓferũt terminos triplicitatib⁹. Soluit iſtã ꝯtrauerſiã ⁊ dicit ꝙ dñi triplicitatũ ſunt fortiores q̄ꝫtum ad nutritionẽ puerorũ: qꝛ in natiuitatib⁹ ſignificãt nutritionẽ ⁊ ab eis accipit̄ ſignificatio vtrũ puer ſit vitalis aut nõ. Dñi aũt terminoꝝ ſunt fortiores in directione: qꝛ dũ dirigit̄ gradus aſcẽdẽs alicui⁹ natiuitatis dirigit̄ ad terminos fortunarũ ⁊ infortunaruꝫ. ⁊ dñs termini illi⁹ vocat̄ diuiſor vel diſpoſitor q̄ꝫdiu durat directio in illo termino: ⁊ ſi fuerit ibi aliq̄s planeta vel radij ei⁹ erit pticeps. De hoc diffuſi⁹ dicet̄ in ſequẽtib⁹ dño ꝓcedẽte. ¶ Notãdũ eſt hic de terminis ꝙ diſcordia fuit īter ſapiẽtes antiquos de terminis. Et fuerũt tres opiniones famoſe de terminiſ. quarũ vna fuit indoꝝ. alia egytiorũ. tertia caldeorũ. Ptoleme⁹ in. 218. ꝓpoſitione p̄me ptis q̄dripartiti magis approbat terminos egytiorũ ⁊ dicit ſe inueniſſe vnũ librũ de terminis antiquũ qui ꝑ uetuſtate erat pro maiori pte fact⁹. Et ille cõcordabat cũ terminis egyptiorũ: ⁊ in illo libro ſumma graduũ terminorũ cuiuſlibet planete erat tãt⁹ quãt⁹ numer⁹ annorũ ſuoꝝ maioꝝ quos dant in natiuitatib⁹. Uerbi grã: anni maiores ſaturni ſunt. 57. ãni. Jouis. 79. Martis. 66. Ueneris. 82. Mercurij. 76. ⁊ oẽs iſti collecti faciũt. 360. Si volueris hoc experiri. cõputa gradus oīum terminoꝝ alicui⁹ planete: verbi grã Jouis: ⁊ inuenies numerũ annoꝝ ſuorum ſcilicet. 79. ⁊ ſic de alijs. Haly in cõmẽto. 206. ꝓpoſitionis p̄me ptis q̄dripartiti dicit. Jlli de egypto fuerunt ſapiẽtes magici qui fuerunt ab antiquo tpe. naꝫ iſti fuerũt ſtudij ⁊ exercicij magni in ſciẽtijs ⁊ ſapientijs oībus de q̄bus hõ ſe iuuare põt. Et ſcim⁹ hoc per chronicas ſapiẽtum antiquoꝝ ꝺm ꝙ loquebantur de ipſis ⁊ per ea que de ſuis operib⁹ remãſerũt a multis milib⁹ annoruꝫ vſqꝫ ad hodiernã diẽ. Tñ ego dico illud ꝙ ego vidi de vna experiẽtia q̄ꝫ inueni in loco qui dict⁹ eſt oculus ſolis: qꝛ in modico tpe miracula magna vidi. hec ſunt verba Haly. de experiẽtia aũt tacet. Jn cẽtiloquio in cõmẽto illius ꝓpoſitiõis vultus hui⁹ ſeculi. dicit vnã experiẽtiã de ſigillo ſcorpionis facto in lapide ꝺm ꝙ põt ibi videri: ⁊ qui voluerit videre ibidẽ videat.

Facies autem ſignorũ. Hic determinat de q̄nta dignitate ⁊ vltima eẽntiali q̄ꝫ hñt planete in ſignis q̄ vocat̄ facies. Et põt diuidi in tres ptes: qm̄ in p̄ma pte ponit diuiſionẽ ⁊ ordinationẽ facierum. Jn ſecunda pte docet iuenire facies per numeros. Jn tertia pte ponit de eis tabulã. Scḋa pars icipit. Cũ habueris grad⁹ in alq̄uo ſigno. Tertia eſt in fine vbi ponit tabulã. Dicit ꝙ q̄ðlibet ſignũ diuidit̄ in tres ptes eq̄les q̄ vocant̄ tres facies ⁊ q̄libet facies eſt ex. 10. gradib⁹. Et icipiũt iſte facies a p̄ncipio arietis ⁊ ꝓcedũt ꝺꝫ ordinẽ ſignoꝝ ⁊ planetaꝝ. ita ꝙ p̄ma facies eſt martis. ſ. p̄mi. 10. gradus. ſcḋa facies arietis. ſ. 10. gradus ſequẽtes ſunt ſolis qui ſuccedit marti in ordie ſphaeraꝝ. ꝺtia eſt veneris q̄ ſuccedit ſoli. Et p̄ma facies tauri eſt mercurij que ſuccedit veneri. Secũda lune que ſuccedit mercurio. Tertia ſaturni. Et p̄ma geminoꝝ Jouis. ⁊ ſic ſecũdum hũc ordinẽ

vſq3 ad finē ſignoꝝ.·Poſtea docet īuenire per numeros cui⁹ planete ſit aliq̄
facies.Et dicit cū habueris gradū alicui⁹ ſigni ⁊ volueris ſcire cuius planete
facies ſit in illo gradu cōputa numerū ſignoꝝ̄ a p̄ncipio arietis vſq3 ad p̄n=
cipiū ſigni ꝓpoſiti:⁊ multiplica illū numerum per tres:⁊ cū numero ꝓducto
adde facies cōpletas ſigni ꝓpoſiti:verbi grā:ſi tranſiuerint.10.gradus com=
pleti adde vnitatē.Si.20.completi adde duo.Deinde a toto numero ſubtra=
he.7.quotiēs poteris.⁊ qđ remāſerit computa a marte ſm ordinē planetaꝝ.
⁊ vbi numerus finit⁹ fuerit ſequēs planeta eſt dn̄s faciei queſite:verbi gratia
pono qđ habeam.15.gradus leonis volo ſcire cuius facies ſit.15.gradus le
onis ſcio ꝙ a principio arietis ſunt.4.ſigna completa.multiplicabo ergo
4.per.3.⁊ erunt.12.Et ſcio ꝙ de leone tranſiuit vna facies completa:iō addā
vnum ⁊ erunt.13.facies cōplete a p̄ncipio arietis.ſubtrahā inde ſeptē ⁊ rema
nēt.6.dabo.p̄mam vnitatem marti.ſecundam ſoli.tertiā veneri.quartā mer=
curio.qntam lune.ſextam ſaturno.Erit ergo facies ſequēs que non fuit com
pleta Jouis.·Poſtea ponit tabulam cuius opus facile eſt.Queres enī nomē
illius ſigni cui⁹ dominū faciei queris ⁊ inuenies in directo quis ſit dominus
p̄me faciei ⁊ qs ſecūde ⁊ quis tertie.

T quia auxiliante deo.

·Poſtq̄3 auctor de
terminauit de di=
gnitatibus planetarū in ſignis.Jn iſta pte determinat de fortitu=
dinibus quas habēt in iſtis dignitatib⁹.Et pōt diuidi in duas par
tes:qm̄ in p̄ma pte oſtendit quot fortitudines hēat planeta in q̄li=
bet dignitate.Jn ſc̄a pte cōparat iſtas dignitates ad res ſēſibiles.ſc̄a eſt ibi:vn̄
qdā de hac re.·Prima pars pōt diuidi in duas:qm̄ p̄mo continuat ſe ad dicē
da.ſc̄o ꝓſeqtur ibi:nā dn̄s dom⁹.Dicit q2 adiuuāte deo cōpleuit de dignitati=
b⁹ planetaꝝ in ſignis.mō vult oñdere quot fortitudines hēat qlibet in ipſis di
gnitatib⁹.·Poſtea dicit ꝙ dn̄s dom⁹ hēt qnq3 fortitudies.dn̄s exaltatiōis hēt
q̄ttuor.dn̄s triplicitatis het tres.dn̄s termini duas.dn̄s faciei vnā.·Poſtea re
plicat illā ꝯtrouerſiā de terminis.Et ponit cōparationē in dignitatib⁹ plane
tarū dicēs ꝙ qdā de dignitatib⁹ planetarū fecerūt talē cōparationē ꝙ plane
ta exiſtēs in ſua domo eſt ſilis viro exiſtēti in domo atq3 dn̄atiōe ſua.Et plane
ta in exaltatiōe ſua eſt ſilis viro i regno atq3 gloria ſua ⁊ patet in littera.¶Ex
iſta littera pōt notari ſi aliqs planeta patiat̄ magnū īfortuniū in domo vel ex
altatiōe ſua hoc eſt multū deteſtabile.ſicut multū eēt deteſtabile ſi rex vince=
ret̄ in ꝓprio regno ſuo ⁊ in fortiori loco regni ſui.Jō qn̄ luiaria eclypſant̄ in
ꝓprijs domibus vel exaltationib⁹ ſuis hoc eſt malum ſignum.

Equuntur has figure ſignoruꝫ.

·Prius auctor determinauit de dignitatib⁹ planetarū in ſignis ⁊
de fortitudinib⁹ q̄s hn̄t in iſtis dignitatib⁹.Jn iſta pte determiat
de figuris ſiue formis ipſoꝝ ſignoꝝ hoc eſt oſtendit nobis que
ſigna hn̄t formas humanas:⁊ que hn̄t formas alioꝝ animalium.⁊ manet in=
diuiſa.Dicit qđ quedam ſigna dicunt̄ rōnalia.ſ.illa quorum imagines ſunt fi
gurate ad imagies hominū.Et illa ſunt gemini virgo aquari⁹ libra ⁊ medie=

tas p̄ma ſagittarij. ⁊ iſta dicunt̄ habentia pulchras voces. Et virtus eorum
eſt maior cum fuerint in oriēte. Et quedā ex ſignis dicunt̄ habētia halas. ſ. ge
mini virgo ⁊ piſcis. Quedā ex eis dicunt̄ quaprupedia. ſ. ſagittarius leo ari
es taurus ⁊ capricorn⁹. Et eoꝝ quedaꝫ ſunt domeſtica. ſ. illa que ſunt figura-
ta ſecūdum figuras aialium domeſticorum. Et hec ſunt aries tauruꝫ ⁊ capri
cornus. Et eorum virt⁹ magis apparet cum fuerint in meridie. Uirtus autē
virginis capricorni ⁊ aquarij magis apparet cum fuerint in ſeptētrione. Et
quedam ex ſignis vident̄ vitioſa ⁊ turpia ⁊ tortuoſa. ſ. aries taur⁹ cancer ſcor
pius ⁊ piſcis. ⁊ virtus eorum magis apparet in occidēte. Quedaꝫ vero ſunt
ſterilia. ſ. gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios. ſ. ari
es taurus libra ſagittarius capricornus ⁊ aquarius. Et quedaꝫ ex his ſignis
ſunt multum luxurioſa. ſ. aries ⁊ taurus leo ⁊ capricornus. Et quedam dicū-
tur multum filiorum ſcilicet cancer ſcorpius ⁊ piſcis. Et quedam ex ſignis
dicuntur habentia dimidiam vocem: illa ſcilicet que habent vocem anima-
lium balantium rugientium ⁊ mugientium: vt aries taurus leo capricornuꝫ
⁊ vltima pars ſagittarij. Quedam ex ſignis dicuntur carentia omnino voce
. ſ. illa que figurantur ſecundum imagines animalium carentium voce: vt cā
cer ſcorpio ⁊ piſcis. Haly abenragel breuiter expedit ſe de formis ſignorum
dicens. Signorum alia ſunt in forma hominum. Alia in forma beſtiarū. Alia
in forma beſtinglorum Alia in forma reptilium. Que ſunt in forma humana
ſunt gemini libra aquari⁹ virgo. In forma beſtiaꝝ aries taurus capricorn⁹ ⁊
ſagittari⁹. In forma beſtingloꝝ. i. aialium rapatium, leo. In forma reptilium
cancer ſcorpio ⁊ piſcis.

ET unum quodque ſignorum ha
bet propriam ſignificationē. Pri⁹ auc-
tor determinauit de figuris ſignorū. In iſta pte oſtēdit nobis quid
habēt ſigna ex membris hominum: ⁊ ex regionibus ⁊ ex planetis. Et pōt di-
uidi in duas ptes: quoniam in p̄ma parte facit quod dictum eſt. In ſecunda
determinat de doloribus planetarum in ſignis. Secunda incipit ibi. Et ſiq-
dem planete ſignificauerint dolorem. Prima pōt diuidi in. 12. partes ſecūduꝫ
ꝙ. 12. ſunt ſigna. Clarū eſt qđ dicit in litrera excepto ꝙ nomia regionū nō ſunt
nobis nota. ¶ Notandū eſt hic qđ Ptolemeuꝫ diuidit totā terram habitabi-
lem in q̄ttuor ptes. Et ſecūdū diuiſionem Ptolemei imaginari pōt vna linea
tranſiens ab oriēte in occidēte per mediū habitationis ita qđ iſta linea diui-
dat partem meridionalem a ſeptētrionali. Et dicit haly ꝙ iſta linea diſtat⁹ ab
eqnoctiali per. 36. gradus. ⁊ ſecundū hanc diuiſionē diſtat ab vltima habita-
tione in ſeptentrione per. 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo contine
at. 66. gradus. Et tāta eſt diſtātia eqnoctialis vſqꝫ ad circulū arcticū: imo eſt
66. graduꝫ. 26. minuta: ⁊. 30. ſa. Ideo dicit haly vel circa. Et dicit quod in fine
iſtius linee verſus occidenteꝫ eſt paſſagiū herculis. Et hoc eſt vnde tranſitur
in hiſpaniam ⁊ eſt mare ibi ſtrictū quod exiſtens in vno littore poteſt videre
exiſtētē in alio. Et ſunt ibi tres iſule q̄rū vnā vidēt trāſeūtes in hiſpaniam per

terrā occidētis. Et ſtat in ea idolū tenēs in manu claues ad demōſtrandum ꝙ vltra locum illū nō ſit habitatio. Et in q̄libet duarum aliarum inſularū ſtat idolum ſcd̄m eūdē modū. Et in pte orietali in fine linee p̄dicte ſtant idola eodem modo tenentia claues ⁊ demōſtrantia quod non ſit vltra illum locū habitatio verſus orientē. Dicit Haly ꝙ Hercules poſuit iſta idola in ſignum ꝙ ipſe acquiſiuerat totū mundum. Longitudo linee p̄dicte ſcd̄um ꝙ dicit Haly eſt.180.graduū. His viſis ſm ſententiā Ptolemei imagine᷑ iſta linea diuidi p medium ita q̄d remaneāt.90.gradus verſus orietem: ⁊ alij.90.verſuſ occidētem. Et imagine᷑ tranſire vna linea per polos mundi per mediū diuiſionis linee ſupradicte ita videlicet ꝙ tranſeat per medium terre habitabiliſ ſcd̄m latitudinem. Prima autē linea diceba᷑ tranſire per medium terre habitabilis ſm longitudinē. Patet itaq; ꝙ due linee ſupradicte que diuidunt totā terraz habitabilem in q̄ttuor ptes cōiungun᷑ in loco interſectionis linearuz qui eſt punctus in medio terre habitabilis. Hac diuiſiōe intellecta facile eſt videre ſniam. Ptolemei in ptitiōe ſignoꝝ ⁊ terrarū. Dicit itaq; Ptoleme⁹ ꝙ hec tria ſigna aries leo ⁊ ſagittarius que faciūt p̄mam triplicitatem ptinēt ad q̄rtam ptem terre habitabilis que eſt iter ſeptētrionē ⁊ occidēs. ⁊ illā q̄rtā gubernat Jupiter eo ꝙ eſt ſeptētrionalis: ⁊ mars hēt pticipationē cum eo: qꝛ ptinet ad ptem occidētalē. Et tria ſigna triplicitatis ſecūde. ſ. taurus virgo capricornus ptinēt ad ptem que eſt inter meridiem ⁊ oriens: ⁊ gubernat ipſam venus: qꝛ eſt meridionalis. ⁊ hēt pticipationem cum ea ſaturn⁹ q̄m ad ptem orietalez ptinet. Et tria ſigna triplicitatis tertie. ſ. gemini libra ⁊ aq̄rius ptinēt ad ptem que eſt inter oriēs ⁊ ſeptētrionē: ⁊ gubernat ipſam ſaturnuſ eo ꝙ pertinet ad orienſ ⁊ habet pticipationē cuz eo Jupiter eo ꝙ pertinet ad ſeptentrionem. Et tria ſigna triplicitatis quarte. ſ. cācer ſcorpio ⁊ piſcis pertinēt ad partem que eſt inter meridiē ⁊ occidēs. ⁊ gubernat ipſam mars: qꝛ pertinet ad occidens. ⁊ habet pticipationem cum eo ven⁹. Ex predictis poterit q̄libet coniecturare ad q̄d ſignum ptineat q̄libet terra. Sciet enim per longitudinez ⁊ latitudinē regionis de qua q̄rta ſit. Uerbi gratia: oīs terra cui⁹ latitudo eſt maior.36.gradibus. ⁊ lōgitudo ei⁹ ab occidēte min⁹.90.gradib⁹ fuerit eſt de q̄rta ſeptētrionali occidentali ⁊ ſic de alijs ſuo modo. Cognita igitur quarta in qua eſt terra tua ſcis quod vnum ſignum ex tribus ſignis triplicitatis illius q̄rte reſpicit illā terraz. ⁊ poteris ſcire quod ex illis tribus reſpiciat eā per mores ⁊ cōſuetudines hoium habitātiū in ea. Uerbi grā: ſcis ꝙ terra chriſtianorū eſt in pte ſeptētrionali occidentali ſcio quod aries leo ⁊ ſagittariuſ dn̄atur ſup ipſam. Et ſi velim ſcire ſupra q̄z ptē eius dn̄a᷑ q̄dlibet iſtoꝝ ſignorū reſpicio ad mores ⁊ cōditiōes hoim cum q̄bus ſignis magnis cōcordāt. Conſtat autē ꝙ romani ſunt famoſiores ⁊ nobiliores iſtius q̄rte ⁊ ideo conuenit vt attribua᷑ eis ſignū nobilius inter hec tria. ⁊ hoc eſt leo domus ſolis. Cōſtat ēt ꝙ almani ſunt homines iracūdi ⁊ furioſi de natura martis: ideo cōuenit vt attribua᷑ eis aries domus martis. Conſtat etiaz ꝙ hiſpani ſunt boni milites exercitij magni in armis: ideo cōuenit vt attribua᷑ eis ſagittari⁹ q̄d eſt ſignū militiarū ⁊ belloꝝ. Et hanc ptitionē ponit Ptoleme⁹ in littera in ſecunda parte quadripartiti. Dicit enim ſic ⁊ prouincie cū ariete ꝯcordātes ſunt terra bri-

tãnie ⁊ terra de ſalacia.Credo q̄ deberet dici de ſcalauia ⁊ germãia.Et q̃ cõ⸗
cordãt cũ leone ſũt:italia:gallia:apulia:⁊ cecilia.Et Haly dicit ibi:q̄ hi ſũt ter
mini rome.Et q̃ cõcordãt cũ ſagittario ſunt terre de turcia calciata ⁊ hiſpa
nia.De ptitiõe alioꝝ ſignoꝝ cũ alijs terris paꝝ curo.Quia nec noīa eaꝝ nec
ↄditões hoīuꝫ ſũt mihi nota nec faceret mihi aliquã vtilitatẽ h̄ ſcire.¶Si qꝫ
aũt cognoſcat eas ⁊ uoluerit in eis morari applicet ſm modũ dcm̄ in trib⁹ ſi⸗
gnis p̄dict̄.Dicit Abrahã auenezre q̄ p̄mũ clyma eſt capricorni ⁊ aq̄rij:⁊ gu
bernator eius eſt ſaturnus.Scdm̄ clyma eſt ſagittarij ⁊ piſcis ⁊ gubernator
ei⁹ eſt Jupiter.Tertiũ clyma eſt ſcorpij ⁊ arietis ⁊ gubernator ei⁹ eſt Mars.
Quartũ eſt leonis ⁊ gubeanator ei⁹ eſt ſol.Quintũ clyma eſt tauri ⁊ libre ⁊
ei⁹ gubernator ẽ uenus.Sextũ eſt geminorũ ⁊ uirgis ⁊ ei⁹ gubernator mer⸗
curi⁹.Septimũ eſt cãcri ⁊ gubernat illḋ luna. ¶Abrahã auenezre ponit cõ
ditiones naſcentiũ ſub q̄libet ſigno ⁊ ẽ ſnīa ſua iſta.Qui nat⁹ fuerit ſub p̄ma
facie arietꝫ erit ruffus ⁊ ſim⁹:vẽter ei⁹ erit pu⁹ ⁊ ſtrict⁹ carne extenuat⁹:hẽbit
qꝫ ſupra pedẽ ſiniſtꝝ ſignũ ⁊ in cubito man⁹ ſiniſtre:⁊ amici ei⁹ erũt plures ⁊
ip̄e odiet malũ.Qui ṽo nat⁹ fuerit ſub ſc̄a facie ierit ei nigredo pl'chritudi fa
ciei cõiũcta:corp⁹ eius tẽpatũ p̄ceps in irã aio occultãs volũtatẽ malã : eſtqꝫ
alti cordis:inimici ei⁹ plures erũt.Qui nat⁹ fuerit ſub tertia facie ei⁹ erit ruf⸗
fus color ei⁹ ⁊ croce⁹ ẽ erit ſolitari⁹:Qui nat⁹ fuerit ſub p̄ma facie tauri erit
breuis ſtature:ſui oculi magni:labia ſpiſſa:⁊ hẽbit ſignũ in collo:⁊ ẽ corde fe
ſtin⁹:amici ei⁹ plures:⁊ manerieb⁹ delitiaꝝ delectabit̄ ip̄e.Nat⁹ aũt ſub facie
ei⁹ ſc̄a:hẽbit faciẽ rotũdã:vẽtrẽ latũ:ocl'os pulchros: ⁊ ei⁹ aīa volũtaria reſqꝫ
cito ꝑpẽdet:⁊ circa ſpatulas piloſus exiſtet.⁊ hẽbit ſignũ in lũbis . Et q nat⁹
fuerit ſub tertia facie pulchri coloris exiſtet pulchreqꝫ faciei:⁊ hẽbit ſignũ in
oculo ſiniſtro:virqꝫ laborioſuſ erit.nec in mulierib⁹ fortunat⁹ exiſtet.Qui aũt
nat⁹ fuerit ſub fine hui⁹ ſigni erit carẽs teſticulis natural'r ⁊ ſine vel hermo⸗
frodit⁹. Qui nat⁹ fuerit ſub p̄ma facie gemioꝝ erit pulchri corpis ⁊ decẽtis:
⁊ oculoꝝ ⁊ piloꝝ:hẽbit ſignũ in capite vel in oculis.Uiſus ei⁹ acut⁹ minime ẽ
iracũdus eritqꝫ laborator ⁊ cũ mulierib⁹ minime fortunat⁹ exiſtet . Et q nat⁹
fuerit ſub ſcd̄a facie erit breuis ſtature ⁊ niger ⁊ ſup eius cubitũ ſignũ nigre⸗
dinis:eiuſqꝫ ṽba pulchra ⁊ dulcia.Natus ſub tertia facie nimiũ hẽbit oculoſ
paruos:eritqꝫ vir ſuſpicator ⁊ leuis:⁊ loquet̄ ṽba irratõabilia:eritqꝫ mẽdax.
Qui natus fuerit ſub p̄ma facie cancri erit corpe ⁊ pilis decens: ſupcilia ei⁹
erũt ſtricta nareſqꝫ longe ⁊ ſpatule late:⁊ habebit ſignũ in cubito dextro:aut
eius brachio:⁊ aīa eius bona:amici eius plures: eritqꝫ ſciens ⁊ ingenioſus.
Qui natus fuerit ſub ſcd̄a facie:erit color eius rubeus breuiſqꝫ ſtature:carẽſ
barba:⁊ habebit ſignũ in oculis.Qui ſub tertia facie nat⁹ fuerit erit craſſus
breuiſqꝫ ſtature:⁊ habebit multitudinem piloꝝ in ſupcilijs. Qui nat⁹ fuerit
ſub prima facie leonis erit pulcher corpore:⁊ facie : ⁊ color vultus eius erit
rubeus albo cõmixtus:oculi eius cõmixti:pectus rectum:⁊ crura ſua patiẽ
tur morbũ in parte ſuperiori:⁊ erit cognitus inter gentes:⁊ ſimplex imixtuſ⸗
qꝫ cõſortio regum.Qui natus fuerit ſub ſecunda facie erit pulcher : pectus
eius erit latum:teſticuli ⁊ crura gracilia:eritqꝫ honoratus inter familiam ei⁹
ac alti cordis . Natus autem ſub tertia facie erit aliquantulum breuis ſta⸗

ture eritq̃ color eiꝰ albꝰ roseo ꝑmixtus: eius vox vehemens amãs mulie-
res: et habebit plenitudinẽ amicoꝝ et morbos plures ſuſtinebit. Qui natꝰ fue
rit ſub ꝑma facie virginis erit decentis ſtature: erit corpus eiꝰ erectũ et pul-
chrũ: et erit ſciẽs et actꝰ: eius capilli criſpi: et erit diligẽs iuſticiã: eius vox vehe
mens: ſterilis exiſtet: aĩa eius bona: facies pulchra: eritq̃ ſcriba et bene doc-
tus. Qui aũt natus fuerit ſub ſecũda facie erit pulchre apparẽtie: ocľi eiꝰ par
ui: naſus eius pulcher: eritq̃ diſciplinabilis et ſimplex preuoluntarius corde
diliget laudari. Natꝰ ſub tertia facie erit pulcher aſpectu ꝑceptibilis diſcipli-
ne: veri ſenſus ac ſimplex et ſapiens. Qui natꝰ fuerit ſub ꝑma facie Libre: erit
pulcher facie: et in eiꝰ capite vľnera ierũt: eritq̃ laborator et ſimplex ac diſcipli
nabilis. Natꝰ ſub ſecũda facie erit pulchri vultus et inerit ei ĩpedimẽtũ in ocu
lis: eſtq̃ corde preuolũtarius. Natus ſub tertia facie erit pulcher et erit cogni
tus et honoratꝰ inter gentes ipſiꝰ. Et qui fuerit natus ſub fine ſigni huius erit
nulliꝰ ſexus aut vtriuſq̃. Qui fuerit natꝰ ſub ꝑma facie ſcorpionis parũ pul
cher exiſtet: et habebit ſignũ in capite: et pectꝰ eius erit latũ. Et habebit ſignũ
in pede ſiniſtro vel in manu dextra eſtq̃ hõ caſtigationis bonaq̃ diſcretione
plenꝰ ac in loquela feſtinus. Natus ſub ſecũda facie caput eiꝰ erit magnum:
exiſtetq̃ modice pulchre figure. et habebit ſignum in genu et dorſo: et erit hõ
diſcipline verba ſua multiplicãs. Qui natus fuerit ſub tertia facie erit breuis
ſtature oculi eius cõtorti appetẽs comedere amãs mulieres. Qui aũt natus
fuerit ſub fine huius ſigni aut erit nullius aut vtriuſq̃ ſexus. Qui natus fue-
rit ſub ꝑma facie ſagittarij erit pulchre ſpeciei: decorꝰ aſpectu recte ſtature:
diligẽs bonũ: regibꝰ ac magnatibus ſe cõmiſcẽs. Natꝰ ſub ſecũda facie corpꝰ
habebit cõdecẽs facies tñ̃ eius crocea ſupcilia cõpreſſa et hẽbit ſignum in pe
ctore. Natꝰ ſub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt murilegi:
pectꝰ latũ: et habebit ſignũ in ſiniſtro crure. Qui ſub ꝑma facie capricorni na-
tꝰ fuerit erit corpus ſuũ cõdecẽs: pectus latũ: et hẽbit ſignũ nigrum in cubito
erit aſtutus diſciplinabilis ſimplex et ꝑuoluntariꝰ. Natus ſub ſecũda erit pul
cher: hẽbit nares longas: oculi eiꝰ pulchri: voluntas eiꝰ mala et iracũdus: eſt
hõ ſciẽtie. Natus ſub tertia facie erit pulcher corpore: eiꝰ tñ̃ facies citrina: et
in eius brachio ſiniſtro erit nota vel in ipſius genu: feſtinꝰ in irã: deſpiciens
malũ vel pugnãs pro malo: diligẽs mulieres: hõ diſcipline diligẽſq̃ ſodales
Qui aũt natus fuerit in fine huius ſigni erit filius adulterinꝰ et oĩno huic ieſt
ſigno minime in mulierũ natiuitatibꝰ valere. Qui aũt natus fuerit ſub ꝑma
facie aquarij erit corpore et facie formoſus: et hẽbit in pectore aut pede ſini-
ſtro ſignũ: eritq̃ hõ diſciplinabilis et ſodales diligẽs. Natus ſub ſecũda facie
erit longus: facies eius erit rubea: et ſignum hẽbit in dorſo et ſub eius cubito
eritq̃ oĩbus diebus ſuis in dolore. Natus ſub tertia facie corpore pulcher:
ſtatura breuis: facie roſeus: et hẽbit ſignum ſub cubitis: et erit mulieꝝ amator.
Et quĩ ſub fine huius ſigni natus fuerit diuerſificatus erit in eius figura atq̃
in oĩbus ſuis operibus. Qui autem ſub ꝑma facie piſciũ originẽ traxerit: cor-
pus eius erit album: et facies ſimiliter: pectus eius latũ: barba pulchra: frõs
preclara: oculi eius magis nigri q̃ albi. Et forte aliquod membrum ſibi defi
ciet: diliget dormire: eritq̃ guloſus et ebrioſus: et habebit ſignum ſub cubito

vel in pede. Natus vero ſub ſecunda facie erit breuis ſtature. decorus aſpe-
ctu: barba nigra: piloſus: ⁊ erit ambulans in duritia cum filijs hoium. Na-
tus ſub tertia facie piſcium erit aſpectu preclarus: oculi eius pulchri eritq̃
morboſus.

Et ſi quidem planete. Prius auctor oſten-
dit q̃liter ſigna reſpi
ciũt membra humani corporis. In iſta pte oſtendit nobis qualiter
planete reſpiciunt membra copis humani in ipſis ſignis. Et pōt
h pars diuidi in. 12. ptes ſecũdũ. 12. ſigna. vbi ptes incipiunt patet.
Prima pars diuidi pōt in duas: quoniã pmo ꝓponit. Secũdo ꝓſequit̃ ibi: in
ariete. Dicit pmo ꝙ ſi aliqs planeta ſignificauerit aliquã infirmitatẽ ſiue debi
litatem in corpore humano habebit in quolibet ſigno membrum ꝓprium in
quo erit illa infirmitas. Et q2 ita eſt cõuenit tractare de doloribꝰ planetarũ
in ſignis. Et incipit ab ariete ꝓcedẽdo ſecundũ ſucceſſionẽ ſignorũ ⁊ planeta
rum. Quod dicit auctor planũ eſt in littera. Ad euidẽtiã vnius ptis pono vnũ
exemplum. Pono ꝙ in aliqua natiuitate ſaturnus ſignificauerit nato debili-
tatem alicuiꝰ membri ⁊ ſit ſaturnꝰ in ariete. Dico ꝙ illa debilitas vel infirmi-
tas erit in pectore. Et ſi ſaturnꝰ ſit in tauro erit illa ĩfirmitas in vẽtre ⁊ ſic intel
ligas de ceteris ſignis. Pono ẽt ꝙ mars in natiuitate itelligas de reuolutio
ne annoꝝ natitatis ſignificauerit vulneratioñẽ ⁊ ſit mars in ariete erit vulnꝰ
in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: ⁊ ſic de ceteris ſignis ⁊ planetis in
telligas. Ptolemeus vult ꝙ mẽbra in q̃bus cadunt morbi ⁊c̃. impedimẽta ac
cipiunt̃ a figura celi in hora natiuitatis vel reuolutionis. Dicit enim in. 74.
ꝓpoſitione centiloquij cũ fuerit mars in aſcendente alicuius natiuitatis erit
cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Haly ꝙ caput eſt aſcendentis ⁊
ſm hoc collum eſt ſecunde domus. brachia tertie domus ⁊ ſic ſm ordinem
domorum ſecundum ꝙ dictum fuit de ſignis. De hac materia diffuſius loq̃
tur domino cõcedẽte in. capitulo ſexte domus.

Sunt quoque ĩ uno quoque ſigno.
In iſta
pte auctor determinat de q̃buſdam ſpecialibus ꝓprietatibꝰ pla-
netarũ que ſunt in diuerſis gradibus circuli ſignorũ ⁊ ſunt ſex.
ſunt enim ibi q̃dam gradus maſculini ⁊ q̃dam feminini. Et ſunt
ibi q̃dam gradus lucidi ⁊ q̃dam tenebroſi. Etiã ſunt ibi q̃dam gradus qui di
cunt̃ putei. Et ſunt ibi q̃dam gradus qui dicunt̃ azemena. Et ſunt ibi q̃dam
gradus qui dicunt̃ augmẽtãtes fortunã. Et ſunt ibi q̃dam gradus qui dicun
tur cõſortes. Et ſecũdum hoc iſta pars pōt diuidi in ſex ptes: quoniã in pma
pte enumerat gradus maſculinos ⁊ femininos. In ſecunda parte enumerat
gradus lucidos ⁊ tenebroſos ⁊ fumoſos. In tertia parte enumerat gradus
qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azema-
na. In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunã
⁊ gradus ſublimitatis. In ſexta parte enumerat gradus qui dicuntur confor
tes. ¶ Prima pars incipit in pncipio. Secunda incipit ibi: ⁊ in vnoquoq; ho
rum ſignoꝝ. Tertia incipit ibi: ⁊ in ſignis ſunt gradus. Quarta ibi: ⁊ ſunt in ſi

gnis quidam gradus. Quinta ibi. ⁊ in circulo. Sexta ibi: ⁊ oēs duo gradus. Prima pars poteſt diuidi in duas partes: quoniā in prima parte incipit enumerare gradus maſculinos ⁊ femininos litteraliter. In ſecūda parte ponit tabulā de eis. Qd dicit patet in littera. Poſtea dicit ꝙ ſunt qdā grad⁹ in circulo qui dicunt̄ lucidi ⁊ qdam tenebroſi: ⁊ qdā fumoſi ⁊ quidam qui vocant̄ vacui. Et icipit primo eos enumerare. Et deīde ponit de eis tabulā ⁊ patet. poſtea dicit ꝙ ſunt in circulo qdam gradus qui dicuntūr putei. ⁊ enumerat illos omnes in littera. ⁊ qdam libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit ꝙ in ſignis ſunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit ꝙ azemena eſt quedam debilitatio corporalis vt eſt cecitas vel ſurditas vel aliqd taliuꝫ vel amiſſio mēbri. Juxta quod notanduꝫ ꝙ dicit Haly Abenragel in p̄mo capitulo domus ſexte libri ſui de natiuitatib⁹. Quando pars azemena fuerit in ptitione aſcendentis ⁊ luna iuncta cum ea vel dominus aſcēdentis ſignificat ꝙ azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius ſigni. ¶ Notandum eſt etiam ꝙ ſi ſol in natiuitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro ſi luna erit in ſiniſtro. Poſtea dicit ꝙ ſunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam ⁊ enumerat eos in littera. Juxta quam partem notandum eſt quod Haly dicit in commēto. 229. propoſitionis prime partis quadripartiti ſcire te conuenit ꝙ gradus augmentantes fortunam ſunt gradus exaltationis ſolis ⁊ planetarum fortunarum. ſicut. 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piſcium. Similiter ſunt illi in quib⁹ adiunguntur termini fortunarum: ſicut. 13. ſagittarij ⁊: 13. piſcium. ⁊ ſunt etiaꝫ gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus ſunt ſtelle fixe de natura fortunarum. Et econtrario in quibus ſunt ſtelle de natura infortunaruꝫ Et poſtea dicit ꝙ omnes duo gradus qui ſunt eiuſdem longitudinis a capitibus ſignorum mobilium ſunt eiuſdem fortitudinis. Et dicuntur conſortes ſicut. 20. gradus capricorni. ⁊. 10. gradus ſagittarij. Jſti eni duo gradus equaliter diſtant a capite capricorni. ⁊. 20. libre. ⁊. 10. virginis equaliter diſtant a capite libre. Et. 20. cancri ⁊. 10. geminorum equaliter diſtant a principio cancri. ⁊. 20. gradus arietis. ⁊. 10. piſcium equaliter diſtant a principio arietis. Ptolemeus dicit. 229. propoſitione prime partis. Aſtrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus ⁊ diuiſerunt eos in gradus lucentes lubricos ⁊ fumoſos. Et ſunt ex eis azemana: ⁊ ſunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis ſicut inuenies per multos libros aſtronomie. Et ſi hoc inuenerunt experientia bonum eſt ꝙ operis per hoc. Et forſitā ſi eis accidit ꝙ aliquis planeta vel ſtella fuit in gradu vel eius radius ⁊ fecit fortunam ceciderunt ꝙ gradus hoc fecerit. Et ſiquidem ita eſt conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. Et hic finem imponamus noſtre rationi. Uidetur per iſtam litterā ꝙ Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam ⁊c̄. Dicit enim ſi ita eſt conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. gradus eni dicuntur lucidi vel tenebroſi propter ſtellas fixas ibi exiſtentes. Et vult Haly ſecundum ꝙ preallegatū fuit ꝙ gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus ſunt ſtelle de natura fortunarum. Conſtat autem ꝙ ſtelle fixe mutant loca ſua reſpectu zodiaci none ſphaere. Ex illa littera Ptolemei po-

teſt trahi ꝙ iudicia debent fieri ſecundum nonam ſphaerā ⁊ non ſecundum octauā. Ex quo enim uult ꝙ iſtos gradus oportet mutare: cōſequens eſt ꝙ grad⁹ ſcd̄m quos debēt fieri iudicia non mutanť. Albumazar in introductorio ſuo pōit iſtos grad⁹. ſ. maſculinos ⁊ femininos lucidos ⁊ tenebroſos ⁊c̄. Et dicit ibi ſi planeta in natiuitate vł iterrogatōe maſculi fuerit in gradu maſculino uel in natiuitate feminine uel iterrogatiōe in gradu feminino erit cuius ſignificatio fortior. De gradibus lucidis tenebroſis ⁊ fumoſis dicit ſi ceciderit planeta in gradu lucido: erit ei⁹ ſignificatio fortior in ſignificatiōe bonorum ⁊ ſignificat pulchritudinem. Et ſi ceciderit in gradu tenebroſo ſignificat duritiem ⁊ tarditatem ⁊ horribilem rem ⁊ tenebroſam ⁊ malam. Et cum ceciderit in gradu fuſco: vel vmbroſo vel fumoſo: vel in gradu vacuo ſignificat modicum horribile. Et ſi ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pulchritudo ⁊ aſpectus ⁊ debilitať in ſignificatiōe ſua. Fortune nāq; cū ceciderint in eos debilitanť in ſignificatiōe eaꝝ. Mali v̄o cum ceciderint in eos debilitatur ſignificatio eoꝝ. Et fortaſſis ſignificabit fortunā accidētalem ꝑpter debilitatem eorū ſuper malum. De gradibus augmētantibus fortunā dicit antiqui putauerunt ꝙ in circulo erunt gradus augētes fortunā. Et dixerūt ꝙ planete cum nō fuerint in locis ſignificātibus fortunā nati ⁊ fuerit luna vł pars fortune in his gradib⁹ aut fuerint ipſi gradus aſcendentes augent fortunam nati. Et ſi planete ſignificauerint ſibi caſum. Iſti gradus mouent eū in ſublimationem per aliquā quātitatem quodam motu. De gradibus ſublimitatis dicit. Quidam dixerūt ꝙ cum aſcendens fuerit aliq̄s iſtoꝝ graduū aut fuerit ſol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibuſdam eorū ⁊ fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc ſignificauerint planete radicis natiuitatis fortunā ꝑducet natū ad ſublimitatem ⁊ ſedem nobilitatis ⁊ dominabitur terris ⁊ ciuitatibus: ⁊ poſſidebit diuitias multas.

PEt quia auxiliante deo. Prius auctor determinauit de eē circuli ſignoꝝ eſſentiali. Hic determinat de eſſe accidētali ipſius. Et diuiditur in duas ꝑtes: q̄m primo cōtinuat dicta dicēdis. Secundo ꝓſequitur ibi: nam circulus ſignoꝝ. Et illa diuidiť in duas ꝑtes: q̄m primo determiat de diuiſiōe accidētali circuli ſignoꝝ. Secundo determinat de ꝓprietatibus ⁊ ſignificationibus conſequentibus ipſam diuiſionem: ⁊ incipit ibi: quarta aūt ꝑs q̄ eſt ab aſcendente. Et illa diuidiť in duas ꝑtes: q̄m primo ponit ꝓprietates ⁊ ſignificationes quartarum. Scd̄o ponit ſignificatiōes ſingulaꝝ domoꝝ: ⁊ illa incipit ibi: ⁊ vna queq; domoꝝ. Primo dicit poſtq̄ cōpleuit eſſe eſſentiale circuli ſignoꝝ. nūc vult tractare de eē accidentali ipſius. Poſtea dicit ꝙ circulus figurať qualibet hora tali figura que diuidiť in q̄ttuor partes. quas diuidit circulus horizōtis ⁊ circulus meridianus. Et quelibet iſtarum quartaꝝ diuidiť in tres ꝑtes equales ſ̄m diuiſiōem ſigni aſcendētis in circulo directo. Et hoc mō diuidiť totus circulus in .12. ꝑtes que vocātur turres vel domus: cuius expoſitio eſt in canonibus tabulatum. Intelligēdi ſunt duo circuli magni trāſeūtes ꝑ polos mūdi: quoꝝ vnus eſt circulus meridianus: ⁊ alter circulus tranſiens ꝑ punctū zodiaci q̄ eſt in

contactu horizontis oriētalis: ⁊ per punctum oppoſitum.f.qui eſt in conta-
ctu orizontis occidētalis interſecās circulum meridianum ſup polos mūdi.
Iſti duo circuli diuidūt totū celum in quattuor partes que quandoqꝫ inter
ſe ſunt equales quādoqꝫ inequales:vt plurimum tamen ſunt inequales. Si
enim principium Arietis vel principium libre fuerit in aſcendēte. Iſte quar-
te ſunt equales. In omnibus autem alijs diſpoſitionib⁹ ſūt inequales. Po-
ſtea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meri-
dianum ⁊ circulum trāſeūtem p initium aſcēdentis diuidi in tres ptes equa
les. Similiter alia portio circuli equinoctialis que eſt ab aſcēdēte vſqꝫ ad in-
feriorem ptem circuli meridiani.ſ.ad angulum terre intelligat̄ diuidi in tres
partes eq̄les. Deinde imaginent̄ circuli magni trāſeuntes p diuiſiones p̄di-
ctas ⁊ p polos mūdi.tūc portio zodiaci intercepta inter quoſlibet duos cir-
culos p̄ximos eſt vna dom⁹. Hec eſt poſitio Ptolemei:⁊ iſta tenet̄ cōiter. Eſt
etiaꝫ alia imaginatio de domibus quā tenet Abrahā auenezre. Et imaginat̄
tranſire circulos p diuiſiones equinoctialis: ⁊ p interſectionem circuli meri
diani ⁊ horizōtis in pte ſeptētrionis. Iſta via cōmuniter nō tenet̄: ideo nō cu
ro eam multum explanare. Inuenire autem p̄ncipia.12.domorum p aſtro-
labium non eſt difficile:imo leue.cuius doctrinam hic interponere eſſet lon
gum ⁊ ſuꝑfluū cū in canonibus aſtrolabij fuerit poſita ſufficienter. Qui au-
tem voluerit domos equare p tabulas in canonibus tabulaꝝ p̄mi mobili:⁊
doctrinā completam inueniet. Deinde dicit auctor p̄ncipiū huius diuiſionis
eſt aſcendens cuius initium eſt in puncto hemiſperij ex parte orietis. Dein-
de ſequit̄ ſecūda domus:deinde tertia:⁊ ſic vſqꝫ ad duodecimā.

Quarta autem pars. Hic auctor ponit proprietates ⁊ ſignificationes circuli ſignorum
conſequētes diuiſionem eius accidentalem. Et dicit ꝙ quarta ps circuli que
eſt ab aſcendente vſqꝫ ad medium celi ſcilicet.12.domus.11.⁊.10.dicit quar-
ta orientalis maſculina adueniens. Et ſignificat initium vite ⁊ vocatur pueri
lis ſanguinea. Et alia quarta eſt a medio celi vſqꝫ gradum occidentis ſcilicet
9.8.⁊.7.domus dicitur meridiana feminina recedēs a nobis:⁊ ſignificat me-
diam etatem que vocatur perfectio iuuentutis:⁊ vocatur eſtiualis ⁊ coleri-
ca. Tertia quarta que eſt a gradu occidentis vſqꝫ ad angulum terre ſcilicet.
6.5.⁊.4.domus eſt occidentalis maſculina accedens ad nos:⁊ ſignificat fi-
nem vite:⁊ vocatur autumnalis melācolica:⁊ eſt mediocris etatis. Quarta
pars que eſt ab angulo terre vſqꝫ ad aſcendēs ſcilicet tertia ſecunda ⁊ p̄ma
domus eſt ſeptētrionalis feminina recedens a nobis:⁊ ſignificat quod acci-
dit homini poſt mortem ei⁹ quantum ad memoriam hominum ſcilicet utrū
dicatur de ipſo bonū vel malū. Et hec pars vocat̄ ſenilis flegmatica defecti
ua ⁊ hyemalis. Et eſt recte compatio quā auctor ponit hic ſicut illa quā po-
ſuit in diuiſione eēntiali circuli.excepto qđ addit hic ꝙ ſignificāt initiū ⁊ me-
dium ⁊ finē vite:⁊ qd accidat hoi poſt mortem eius. Poſtea dicit ꝙ tota illa
medietas q̄ eſt a medio celi eundo p aſcendēs vſqꝫ ad quartam domum vo
catur medietas aſcendens. Et alia meditas que eſt a quarta domo eundo p
gradum occidentis vſqꝫ ad mediū celi vocat̄ aſcendens. Et tota medietas q̄

eſt ſup terrā vocat̄ dextra: ꝛ illa que eſt ſub terra vocatur ſiniſtra. Deinde dicit ꝙ prima domus ꝛ.4 ꝛ.7.ꝛ.10.vocātur anguli. Et.2.5.8.ꝛ.11.vocātur ſuccedentes angulis.3.autem.6.9.ꝛ.12.vocātur cadētes ab angulis. Deinde addit quoddā notabile: ꝛ dicit cū planeta fuerit in angulo vel in ſuccedente dicitur ꝓficere: ꝛ ſi fuerit in cadentibus dicitur deficere.

Et unaqueqꝫ iſtarum domorū.

Hic auctor ponit ſignificatiōes ꝓprias cuiuſlibet.12.domorū. Et tota iſta ps pōt diuidi in quattuor: quoniā in prima parte ponit ſignificatiōes.12.domorum quātum ad eſſe hoīum. In ſecunda pte ponit ſignificationes domorum quantum ad colores. In tertia parte ponit quaſdam regulas que poſſunt dici amphoriſmi. In quarta parte docet eligere ſignificatores. Prima incipit in principio. Secunda incipit ibi: ſignificant: ꝛ.12.domus colores. Tertia ibi: ꝛ dicitur in ſignificatione domorum. Quarta ibi ꝛ cum volueris ſcire planetam dominatorem rei. Prima pars poteſt diuidi in duodecim partes ſecūdum ꝙ ponit ſignificatiōes.12.domorum: ꝛ vbi incipiūt patebit. Primo dicit ꝙ vnaqueqꝫ domus ſignificat aliqd de eſſe hoīum. Nam prima domus que incipit ab horizonte oriētali q̄ vocatur aſcendens ſignificat corpora hoīum ꝛ vitam: initia oīum opeꝝ in interrogationibꝰ ꝛ locutionibꝰ ꝛ rumoribꝰ ꝛ ceteris talibꝰ. Et ſignificat cogitationeꝫ querētis ſcilicet quod querēs hꝫ in animo ꝛ ſignificat principium vite. Et dominus triplicitatis prime domus. primus ſignificat vitam ꝛ naturā nati ſeu interrogantis: ꝛ eius delectationes atqꝫ volūtates quid diligat vel qd odio habeat: ꝛ qd boni vel mali accidat ei in initio vite. Et ſcd̄s dn̄s triplicitatꝭ huius domus ſignificat vitā ꝛ corpus ꝛ virtutē ſiue fortitudinē nati ꝛ medium vite. Tertius dn̄s triplicitatis ſignificat idē ꝙ ſocij ꝛ ſignificat p ſe fineꝫ vite. Ex iſta lr̄a pōt colligi ꝙ ſi ṗmus dn̄s triplicitatis huiꝰ domus fuerit fortior alijs duobꝰ erit ṗma ps vite melior: ꝛ ſic ꝺ alijs duobꝰ itelligas. ¶ Circa iſtā domū q̄dam ſunt notāda. Notādū eſt ṗmo de intētiōe q̄rētis qꝺ dicit Ptolemeus in.94.ꝓpōne cētilogi. Locus fortioris ſignificatoris in aſcēdēte ē id qꝺ eſt in aīo interrogantis. Jōqꝫ cū volueris ſcire intētionē q̄rentis: vide qs planetaꝝ hēat plures fortitudīs in aſcēdēte in illa hora qn̄ venit ad te aīo interrogādi: ꝛ vide in qua domo ex.12.domibꝰ ſit ille planeta. ꝛ dicas ṗm ſignificatōes illius domus in qua fuerit. Uerbi gr̄a. Pono ꝙ aſcēdēs ſit leo ꝛ ſol hēat plures fortitudīes in gradu aſcendēte: ꝛ pono ꝙ ſol ſit in.2. domo dico ꝙ intētio ſua eſt petere de ſubſtātia ſua vel de lucro: vel de aliquo conſimili. Et ſi ſol fuiſſet in tertia domo dixiſſem ꝙ vellet petere aliqd de eſſe fratris vł fratrū ꝛ ſic de alijs domib ſuo mō. Et ſi ueniens ad te tenuerit aliquā reꝫ in manu ſua vel alio modo eam occultauerit: ꝛ ſi volueris ſcire ſubſtantiā ꝛ naturam illius rei aſpice planetā fortiorem in aſcendēte ſi aſpexerit aſcendens erit illa res de ſubſtantia ſigni aſcendentis. Si non aſpexerit aſcendēs erit ꝺ ſubſtātia ſigni in quo eſt planeta. Si fuerit ſignum terreū: erit de natura terre vel aliq̄ res q̄ naſcit̄ de terra. Si fuerit ſignū aquaticū: erit aliq̄ res de natura aq̄: vł q̄ naſcit̄ i aq̄. Si fuerit aereū: erit aliq̄ res ꝺ nā aeris. Si fuerit ſignū

igneū erit aliq̄ res q̄ opat̕ p igné.Et ſi volueris ſcire coloré rei aſpice dñum
hore ꝛ ſm coloré illi⁹ iudica.De colorib⁹ planetaꝝ dicet̕ poſtea vbi loquet̕ de
naturis planetaꝝ dño ꝯcedēte.Et ſi volueris ſcire vtꝝ res ſit noua vel antiq̄
aſpice lunā:ſi fuerit ſup terrā erit noua.ſi fuerit ſub terra erit ātiq̄.Et ſi volue
ris ſcire vtꝝ ſit lōga vel breuis:aſpice dñꝫ termini grad⁹ anguli terre q ſi fue
rit in auge ſui circuli erit res lōga.Si fuerit in oppoſito augis erit breuis.Si
in lōgitudib⁹ medijs mediocris iter longū ꝛ breue. Hec eſt ſnia Ptolemei in
90.ꝑpōne cētilogi.Cū aſpexerit ſignificator aſcēdēs ꝛc.Dicit Haly Abenra
gel ſi aliqs q̄ſierit a te de vita ſua vtꝝ ſit lōga uel breuis:aſpice dñm aſcēdēt̕
ꝛ lunā.Si fuerit ſalui ab iſortunis ſignificāt longā vitā.Et ſi fuerit cōbuſti vl̕
iſortūati ſignificāt puā vitā. ¶ Notādū ē circa nutritioné.ſ.utꝝ puer ſit vital̕
vel nō.Dicit Haly Abēragel qñ dñi triplicitat̄ luminaris tēporis vult dicere
dñi triplicitatis ſigni in quo eſt ſol ſi fuerit natiuitas diurna vel ſigni lune in
natiuitate nocturna fuerit in aſcēdēte:vel in.10.domo:vel.11.vel.5.eſt ſignifi
catio bone ac leuis nutritōis.Et ſi fuerint in ſeptima:ſignificāt malā nutritio
nem:ꝛ anxiā atq; laborioſaꝫ.Qñ grad⁹ aſcēdens ꝛ luminare tp̄is dānati fue
rint:ſignificat ꝙ nō nutriet̕ niſi dñi triplicitatis fuerint ſalui ꝛ firmi i angul̕.
Qñ luna fuerit iſortunata in aſcēdēte:nutritioné nō ſignificat.Qñ luna fue
rit in.4.domo iūcta corpal̕r cū iſortuna aut de q̄rta uel oppoſitōe aſpicit in
fortunā ſignificat ꝙ nō nutriet̕ ꝛ mater ei⁹ eſt in piculo:aut forſitā moriet̕.Di
cit Abrahā Auenezre.Si dñs aſcendētis fuerit cōbuſt⁹ natus nō viuet ſpaciū
8.dieꝝ.Portata fuit mihi natiuitas vnius pueri cuius aſcēdens erat uirgo
ꝛ Mercuri⁹ fuit in piſcib⁹ i detrimēto ſuo retrograd⁹ ꝛ cōbuſt⁹.ꝛ ego credi
di huic dicto ꝛ dixi ꝙ puer nō uiueret p octo dies ꝛ mortu⁹ fuit in ſexta die.
Dicit Haly Abēragel:ꝯiūctio planetaꝝ humanitaté nō ſignificat. Uult dice
re.cōiūctio pluriū planetarū in aſcēdēte nō ſigt̕ nutritioné.Et ponit ibi vnuꝫ
exemplū notabile.Dicit vocauit me rex noſtre ciuitatis:ꝛ vna ex mulieribus
pepat filiū ꝛ fuit aſcendēs libra.8.gradus termin⁹ Mercurij:ꝛ fuerūt in eo
Jupiter Uenus Mars ꝛ Mercuri⁹ ꝛ cōuenit ibi vna ſocietas aſtrologorū
ꝛ qlibꝫ eoꝝ ſuam opinioneꝫ dixit:ꝛ ego tacui.Rex dixit mihi quid habes ꝙ
nō loqueris.Cui reſpondi date mihi terminum trium dierū:quia ſi filius ve
ſter tranſierit tertium diem erit de ipſo miraculū magnū.Et quando natus
cōpletas habuit.24.horas poſuit ſe ad loquēdum:ꝛ locut⁹ fuit ꝛ fecit ſignū
cū manu ꝛ rex multum expaueſcebat inde.Et dixit poſſibile eē ꝙ diceret ali
quā ꝓphetiā:vel aliquod miraculum.Et rex iuit ad natū:ꝛ nos cū eo ad au
diendum quid diceret.Et infās dixit:ego ſum nat⁹ infortunat⁹ ꝛ natus ſum
ad iudicādū amiſſionem regni ꝛ deſtructioné gentis almanam. Hinc ſtatim
cecidit nat⁹ ꝛ mort⁹ eſt. ¶ De his qui moriuntur anteq̄ꝫ recipiunt cibum di
cit Ptolemeus in q̄dripartito.generaliter dico ꝙ qñ aliqđ luminare fuerit ī
aliquo angulorum ꝛ fuerit ſimiliter aliqua infortuna participationé habēs
cum eo in longitudine que ſit cū eo gradu per gradū : vel ipſum aſpiciēs in
figura duoꝝ alterum equalium. Nec habuerit cum eo fortuna participatio
nem de figura.Et diſpoſitor luminarium loci inuent⁹ fuerit in locis planeta
rum infortunarum natus ille non recipiet cibum ꝛ moriet̕ hora qua naſcet̕

Dicit abrahã cũ fuerit cauda draconis in aſcẽdẽte natiuitatis nat⁹ ille erit cecus ⁊ ſcd̃z diſtãtiã ei⁹ a gradu aſcẽdẽtis erũt ãni. Uerbi grã: ſi fuerit in.10.gradu ab aſcẽdẽte cecabiť in.10.ãno. Electiones hui⁹ dom⁹ ſunt inceptiones rerũ. ſicut icipere edificare vel aliqd cõſtr̃e. Dicit hyſpalẽſis in electionib⁹ p̃me dom⁹. Si ſciueris natiuitatem alicui⁹ caueaꝫ in electione ſua ne ponas ſignũ in aſcẽdente in quo fuit ifortuna in ſua natiuitate. Si aũt ignoraueris natiuitatẽ elige ſcd̃m nãm rei pro qua ſit electio. verbi grã: ſi ſit electio pro incipiendo ſcribere aliquẽ librũ fortificeť mercuri⁹. Si pro eundo ad belluꝫ fortificeť mars. Si ſi pro edificãdo ponať ſignum fixũ in aſcẽdẽte. Dicit idẽ hyſpalẽſis volẽs horã ſanguinis minuẽdi eligere fac vt ſit luna in trino vel ſextili aſpectu martis. ⁊ caue ne ſit coniuncta cum eo corpalr̃ vel in q̃rto vel in oppoſito ei⁹. ¶ Et fac ut ſit luna in ſigno humoris minuendi

SEcunda domus.

Hic auctor ponit ſignificationes ſcd̃e domus. Et dicit q̃ ſecũda dom⁹ ſignificat ſubſtãtiã ⁊ victũ ⁊ auxiliatores ⁊ miniſtros ⁊ ſignificat finẽ iuuẽtutis. Et Anduzgã dixit vide qs ex trib⁹ dñis triplicitatis dom⁹ ſubſtãtie ſit fortior in ſe.i.in loco in quo eſt in figura ⁊ hñt facieꝫ ſignificatorẽ ſubſtãtie. Qui ſi fuerit in decima domo hẽbit ſubſtãtiã a rege. Et ſi fuerit in domo fiducie.i.in vndecima erit meli⁹. Alia littera hẽt ſi fuerit in domo fidei erit magis. Credo qd̃ p̃ma littera ſit uera. Domus enim fiducie eſt domus ſubſtantie regis. Et p̃mus dñs triplicitatis dat ſubſtãtiã in p̃nripio vite: qui ſi fuerit fortunat⁹ erit nat⁹ diues in p̃ncipio vite. ſecund⁹ dat ſubſtãtiã in medio vite: qui ſi fuerit fortunatus erit natus diues in medio vite: terti⁹ dat ſubſtãtiã in fine vite. qui ſi fuerit fortunat⁹ natus erit diues in fine vite. Et ſilr̃ intellige de iſortunijꝫ eorum ideſt ſi aliqs eorum fuerit infortunat⁹ amittet natus ſubſtãtiam in illa pte vite que ei attribuiť. Dicit hyſpalẽſis in canonibus huius dom⁹ cõſidera vtrum dñs ſcd̃e domus ſit in aſcẽdente uel dat vim ſuam domino aſcendentis ⁊ nõ ſit in domo lapſa ſi ſic hẽbit lucrum ſine labore. Et ſi econtra fuerit fit econuerſo. Et ſi Jupiter fuerit in natali angularis uel ſit in ſuo honore uel hẽat vim in aſcendente uel cõſideret ptem fortune: uel ſit dñs domus ſolis in natali diei: uel dñus domus lune in natali noctis: uel ſit dñs hore non deerit nato cenſus in vita ſua: quia hic ideſt Jupiter eſt dñs ſubſtãtie. Si vero dñs aſcendẽtis aſpiciat dominũ ſubſtãtie uel ſuam domum uel ptem fortune aſpectu inimicicie deſtruet ſubſtãtiam manu ſua ꝓpria. Si dñs aſcendentis fuerit in ſecũda domo infortunatus dabit ꝓprio uelle ſubſtantiam ſuam. Si uero ſit ibi planeta infortunatus qui nõ ſit dñs aſcendentis capieť ab ipſo vi ſiue furto. Si capricorn⁹ ſit aſcendens natus erit cupidus ⁊ auarus: q2 dñs aſcẽdentis ⁊ dominas ſecunde ſunt idem ſcilicet ſaturnus. Dicit Ptolemeus in canonib⁹ huius domus res ptinenteꝫ ad lucra ſubſtãtie quomodo erũt conuenit nobis perquirere a parte fortune ſolummodo quã ſcimus ſemper per id quod eſt inter ſolem ⁊ lunã ⁊ ꝓijciť ab aſcendente in naſcentibus de die ⁊ in naſcentibus de nocte. Juxta quod notandum eſt qd̃ pars fortune ſecundum Ptolemeum proijciť hoc modo. ſubtrahať verus loc⁹ ſolis a uero loco lune ⁊ quod remãſerit cõ-

putatur a gradu aſcendentis ⁊ vbi numerus finitur ibi eſt pars fortune hoc mō iubet Ptolemeus ſemp facere ſiue fuerit in die ſiue in nocte. De hoc plí xius dicetur deo concedēte in expoſitione quinte differētie.ibi.n.habet locū. Poſtea dicit Ptolemeus iudicium huius eſt iſti⁹ maneriei. Uolo dicere acci pe planetas gubernatores ſigni. Dicit ibi Haly qđ regula p quā ſcimus nati diuitias eſt accipe planetas gubernantes locū ptis fortune ⁊ preponere illū qui habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolemeus ⁊ qñ guberna= tores partis fortune fortes ⁊ potētes fuerint:erit natus magnaꝝ diuitiarum maxime ſi duo luminaria teſtificabūtur ibi teſtimonio cōcordato:id eſt aſpe ctu trino vel ſextili. Ptolemeus ſcias qđ Saturnus ſignificat qđ diuitie nati erunt ex parte mulierū:aut p labore terre:aut p maria. Et Jupiter ſignificat quod diuitie erunt pro ſeneſcalia vel pro donis bonorum ⁊ religioſoꝝ. Et Mars ſignificat quod diuitie erunt producēdo milites:aut gubernādo ho mines armorum. Et Uenus ſignificat quod diuitie erunt p donis amicoꝝ ⁊ mulieꝝ. Et Mercurius ſignificat qđ diuitie erunt pro ſcientijs ⁊ mercimo= nijs. Dicit Haly abenragel debemus in hoc primit⁹ inſpicere ad ſtellas fixas que ſūt prime in ſcđe magnitudinis. Et ſi aliquā eaꝝ inuenerimus in gradu aſcendētis:uel in gradu decime domus:aut in gradu ſeptime:aut in gradu q̄rte:aut i gradu ſolis ſi natiuitas fuerit diurna:vl' in gradu lune ſi natiuitas fuerit nocturna. Et melior hoꝝ locoꝝ oīum eſt gra.aſcendēs.deinde gra.10. domus:deinde gradus ſeptime:deinde q̄rte. Et ſi de p̄dictis ſtellis fuerit in duob⁹ locis:vel in trib⁹:aut plurib⁹ ſi natus fuerit cum hoc de pgenie regis erit rex altus. Et ſi de pgenie regali nō fuerit:habebit potētiā ⁊ mādatū ſimi le potētie ⁊ mandato regis ⁊ pueniet ad magnam nobilitatem ⁊ altū dñium ⁊ p̄cipiet ciuitatibus vllis ⁊ genti. Et ſcias qđ ſtelle fixe.ſ.primi honoris ele= uant hoiem ad altū gradum ⁊ magnam dignitatē ⁊ permutāt de infimo ad ſupremuꝫ. Hoc idem dicit ptolemeus in.29.ppoſitione centiloquij. ſtelle fi= xe dant dona modum excedētia:ſed multotiens finiunt in malum. Dicit Ha ly in cōmento eiuſdem ppoſitionis cum he ſtelle ſole prefuerint:ideſt ſine te ſtimonio fortunaꝝ planetaruꝫ erit mors illorum mors peſſima. Dicit Haly Abenragel quādo pars fortune fuerit cadēs:⁊ in malo loco:vl' fuerit ſub ra= dijs ſolis:aut in radijs infortune ⁊ dominus eius in loco peregrino ideſt in loco in quo nullam habet dignitatem ⁊ dominus ſecunde domus nō aſpe= xerit aſcēdēs:natus erit laborioſus ⁊ pauper ⁊ anguſta ⁊ miſera uita uiuet. Nō ē bon⁹ ſol neqꝫ mars neqꝫ ſaturn⁹ in ſecūda domo in aliqua natiuitate nec inde nat⁹ bonū hēbit:qm̄ ſol diſtruet planetas:⁊ aufert eis lumē:⁊ mars eſt ſignificator impedimētorum laborum ⁊ defectus ſubſtantie. Saturnus ſignificat pauptateꝫ ⁊ indigentiā ⁊ peius hoc toto eſt ſi dñs dom⁹ ſubſtantie fuerit cōbuſt⁹ cū dānatiōe ptis fortūe. Dicit abrahā auenezre ſi uolueris ſci re quis naſcētium fuerit pauper uel diues aſpice dñum ſecūde domus q ſi fuerit fortunatus erit diues:ſi cōbuſtus vel retrogradus vel in caſu ſuo erit paup:ſicut dictū eſt in natiuitatib⁹ ita intellige de queſtionib⁹. De electiōib⁹ que fiunt in hac domo dicit hyſpalēſis ſi volueris emere aliquā reꝫ cauſa lu crādi aſpice vt ſit luna in aſpectu trino vel ſextili ſoli:⁊ caueas ne ſit ſub luce

Solis:⁊ melius eſt:vt dñs aſcendẽtis det vim planete exiſtenti in decima vł
vndecima domo:ita qđ recipiens nõ ſit retrogradus.Si Jupiter ſit in aſcẽ-
dente quartadecima vel vndecima vel ſecunda domo bonũ eſt.Aſpice etiã
vt ſit pars fortune in bono loco:⁊ melius eſt vt dominus partis eam aſpi-
ciat vel Luna vel Sol.

Tertia domus. Hic ponit ſignificatiões tertie do-
mus:⁊ dicit quod tertia domus ſi-
gnificat fratres ⁊ ſorores ꝓpinquos ⁊ cognatos ⁊ dilectos:⁊ ſi-
gnificat fidem ac religionem mandata ⁊ legationes mutatiões:
⁊ itinera breuia.Et ſignificat eſſe vite ante mortem. Et dicit An-
durgaʒ dominus triplicitatis huiꝰ tertie domus primus ſignificat fratres
maiores.Secundus mediocres.Tertius minores:⁊ eorum ſtatus ⁊ digni-
tas iudicatur ſecũdum ſtatus iſtorum dominorum.Dicit Haly Abenragel
quando ſol fuerit dominus tertie domus ab aſcendente ⁊ combuſſerit do-
minum ſecunde domus aut partem ſubſtãtie ſignificat quod natus perdet
ſubſtantiam occaſione fratrum:⁊ ſoluet pro eis impoſitiones amiſſiones
⁊ damna multa.Quando dominus tertie domus ⁊ pars fratrum vel Ju-
piter fuerint inſignis communibus vel ſignis multorum filiorum ⁊ fortune
aſpexerint eos aſpectu amicicie:⁊ cum receptione:ſignificat quod natus il-
le primogenitus eſt a fratribus ſuis:⁊ quod habebit fratres potentes ⁊ bo-
nos.Si dominus domus fratrum fuerit cõbuſtus aut pars fratrum fuerit
combuſta vel ſi ſol fuerit in domo fratrum:aut in oppoſito Jouis:he ſunt ſi-
gnificationes paucorum fratrum ⁊ quod deſtruentur ⁊ expergentur.Quã-
do dominus domus fratrum infortunatus fuerit ſuper terram:ſignificat
quod dãnum ⁊ occaſio perueniet in fratribus qui fuerint ante euʒ.Et ſi ha-
buerit iſtud infortunium eo exiſtente ſub terra malum:⁊ damnum iſtud per-
ueniet ad fratres qui erunt poſt eum.Et hoc modo dices in bono ⁊ fortuna
quando fortunatus fuerit in locis bonis ⁊ fortibus.Si dominus domus
fratrum fuerit in aſcendente:ſignificat natum eſſe primogenitum:vel erit ſo-
lus ſine hoc quod unquã fratres habebit vel ſorores:vel quando inter aſcẽ-
dens ⁊ medium celi nõ fuerit aliquis planeta ſignificat ſimiliter quod natus
eſt primogenitus.Et ſi aliqui fratres naſcẽtur poſt eũ perdentur.Et ſi forte
aliquis ex eis remanſerit:ſemper tamen erit maior ⁊ melior.Quando in ali-
qua reuolutione annorum nati fuerit dominus tertie domus in decima ab
aſcendẽte natiuitatis aliquis fratrum eius morietur in illo anno.Similiter
ſi dominus tertie radicis natiuitatis fuerit in decima domo reuolutiõis:hoc
eſt ideo qꝛ decima domus ab aſcendẽte eſt octaua a domo tertia.Si aliquis
queſiuerit a te de ſtatu fratris ſui aſpice ſignum tertium ab aſcendente que
eſt domus fratrum ⁊ dominum ſue triplicitatis ⁊ dominum illius domus ⁊
que ex fortunis uel infortunis aſpicit ipſum ⁊ in quo loco eſt:quia ſi inuene-
ris dominum tertie domus in ſexta domo uel applicantẽ dño ſexte domus:
aut dñm ſexte in tertia.dicas quod frater eius eſt infirmus.Et ſi ipſum inue-
neris in quinta vel.i i.dicas quod frater eius non eſt in loco ſuo:qꝛ iuit extra
locũ ſuuʒ.Et ſi inueneris dominũ tertie domus infortunatũ:aut in.i 2.dicas

qđ frater ei⁹ eſt in anxietate aut in īfirmitate. Et ſi inueneris dn̄m tertie cum Marte ambos ꝯiunctos ⁊ combuſtioné intrātes ſub radȳs ſolis. dicas qđ nō euadet ab infirmitate. Et ſi ambo cōbuſti fuerint iudica modis omnibus mortez. Et hoc modo inſpicias ſi interrogatus fueris in reb⁹ ꝑtinētibus ad alias domus vt đ pr̄e vel filio vel vxoꝛe ⁊c̄. Dicit hyſpalēſis volēs incipere ꝓximum iter fac ut planeta fortuna aſpiciat domuz tertiam uel eius dn̄m ita qđ nō ſit ibi malus vel eius quart⁹ aſpect⁹ uel oppoſit⁹. Si eſt luna in tertia domo bonuz eſt. Cancer Leo ⁊ Capꝛicoꝛnus mali ſunt ꝑ bꝛeui itinere. Luna in aſcēdēte uel in q̄rta domo in omni electiōe malū. Cauendū eſt ne Luna ſit in via cōbuſta q̄ eſt a. 19. gradu libꝛe vſq̄ ad tertiū Scoꝛpionis. Cauendū eſt etiam ne ſit luna ꝓpe caput uel caudā draconis infra. 12. gradus.

Quarta domus. Hic ponit ſignificationes quarte domus. Et dicit ꝙ q̄rta domus ſignificat p̄res ⁊ hereditates ⁊ fines reruz: ⁊ ſignificat theſauros ⁊ omnes res occultas ⁊ abſcōditas: ⁊ ſignificat finem vite. Et dic̄ anduzgaz dn̄s triplicitatis quarte domus p̄mus ſignificat patres. ſecundus ſignificat ciuitates ⁊ terras. tertius ſignificat finem rerum ⁊ carceres. Dicit Haly abenragel. Aſpice ſtatum patris a dominis triplicitatis quarte dom⁹. Si dominus triplicitatis quarte domus pꝛimus fuerit in domo vel in exaltatiōe ſua: aut in ſuo haiz receptus a ſole vel Joue ⁊ fuerit in alto loco medij celi uel in quinta domo ſignificat bonum ſtatum pr̄is nobilitatez altitudinē ⁊ diuitias poſſe ⁊ longā vitam ⁊ bonam foꝛtunā ⁊ hoc ſi ſignum in quo fuit hic planeta fuerit maſculinū: tamen ſi ſignū ipſum fuerit femininū ſignificat matri ea que diximus: ⁊ maxime ſi planeta fuerit feminin⁹. Quid ſit haiz exponet̄ poſtea deo cōcedente. Et ſi ſecūdus dn̄s triplicitatis q̄rte domus fuerit foꝛtūat⁹ pr̄ hēbit terras ⁊ popl'abit eas ⁊ laboꝛabit in eis ⁊ hēbit ex hac ꝑte bonā vtilitatē aut lucꝝ. Et ſi fuerint hi planete in eſſe diuerſo ſeu cōtrario ꝯtrium iudica. Et ſi dn̄s triplicitatis q̄rte dom⁹ tertius fuerit foꝛtis ⁊ foꝛtunatus ut prediximus: pater erit homo qui extrahet theſauros ⁊ vineas īcidet: ⁊ aptabit lapides pꝛecioſos. Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu ab eo qđ dixim⁹ erit inciſoꝛ lapidum vel laboꝛabit in materijs malis ⁊ fetētibus. Si ſol in natiuitatibus diurnis vel ſaturnus in nocturnis. Et ꝑs pr̄is ſil'r aſpexerint aſcēdēs uel ei⁹ dn̄m de q̄to uel oppoſitiōe ſignificat ꝙ pater nati filiuz abhoꝛrebit ⁊ odiet eū ⁊ ꝓcurabit vt interficiat̄. Et ſi luna ⁊ pars matris aſpexerint aſcēdēs uel ei⁹ dominum abhoꝛribilitas illa ⁊ maliuolētia in filiū erit a matre. Dixit hermes quarta domus eſt fouea planetarum quoniā eſt in fundo circuli celi ⁊ infirmitate: ⁊ eſt in trino aſpectu. 12. domus. que eſt domus tenebꝛarum laboꝛum anxietatum ⁊ carcerum: ⁊ eſt gaudium infoꝛtune maioꝛis: ⁊ eſt in ſextili aſpectu ſexte domus que eſt domus tenebroſa infirmitatis ⁊ damni ⁊ gaudium īfoꝛtune minoꝛis. Quādo aliquis planeta fuerit in quarta domo ⁊ in ſuo caſu eſt ſicut homo in ſolitudine ſuffocatus donec exeat inde. Dicit Haly abenragel quādo pars foꝛtuune fuerit īfoꝛtunata in ſigno maſculino iudica quod pater p̄us moꝛiet̄ quam mater. Si in ſigno feminino mater pꝛius moꝛiet̄ quā pater. Pars patris accipitur đ die a ſole in ſaturnū: ⁊ de no-

ete ecõtra ⁊ proiicitur ab aſcendente. Pars matris accipitur in die a venere in lunam ⁊ de nocte econtrario ⁊ proiicitur ab aſcendente. Si domin⁹ partis patris fuerit ſuper terram ⁊ dominus partis matris ſub terra iudica ꝙ mater prius morieť q̃z pater. Et ſi cõtrarium fuerit contrarium iudica. Dicit Haly abenragel dixit albezen filius albezib. Quadm die cum eſſet cuz abolabẽ ⁊ fuit cum eo meraefo venit ad me qdam ſenex ⁊ dedit mihi chartam vnam in qua ſcripta erat vnius natiuitatis figura. ⁊ dixit mihi quod aſpicerez in eadem figura: ⁊ ego queſiui ob eo cuius erat illa figura ſeu natiuitas. qui reſpõdit quod erat cuiuſdam filij ſui ⁊ dum inſpicerem ⁊ cogitarem in ea abolabẽ accepit eam de manu mea ⁊ aliquantulũ aſpexit in ea ⁊ dixit. Primum ꝙ in hac natiuitate videmus eſt ꝙ natus iſte ortus eſt de adulterio quia nõ eſt filius illius qui dicit ꝙ filius eius eſt. Ego dixi vnde habes hoc ⁊ reſpondit. ſenex iſte dicit quod hec natiuitas eſt filij ſui ⁊ pater nati cuius eſt hec natiuitas iam ſunt quattuor anni ꝙ deceſſit ⁊ obiit eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego queſiui vnde habebat hoc. ⁊ ipſe dixit: ego aſpexi ad gradum patris ⁊ inueni eum in oppoſito matris ⁊ non erat inter eos plus vno gradu. Et inueni ptem p̃ris in. i i. domo ab aſcendẽte que eſt octaua ⁊ quarta ⁊ erat inter ptem ⁊ ſaturnum vnus gradus ꝓpter qđ iudicaui ꝙ pr̃ huius nati anno quo natus fuit ortus deceſſit. ⁊ hic ſenex dicit qđ eſt filius eius vnde nat⁹ adulterinus eſt. ⁊ tunc ſenex dixit: ego nõ ſum pater huius nati ſed eſt filius filij mei ⁊ filius meus. pater eius deceſſit eodem anno natiuitatis iſtius ſicut hic homo bonus dixit.

Quinta domus.

Hic ponit auctor ſignificationes q̃nte domus. Dicit quod hec domus ſignificat filios tam maſculos q̃z femininos. Et ſignificat dilectiones ⁊ legatos ſiue nuncios ⁊ dona. Et ꝙ futurum ſit poſt mortem ex laude vel vituperatione. Et dixit anduzgaz quod dominus triplicitatis domus filiorũ p̃mus ſignificat filios ⁊ vitam eoꝝ. Secũdus deſignat dilectiões. Terti⁹ ſignificat legatos ſiue nuncios. Dicit Ptolemeus in rõnib⁹ huius domus cõuenit ut inſpiciamus ad planetas exiſtẽtes in loco zenith capitũ noſtroꝝ ⁊ ad locum qui ſequiť illum. ⁊ eſt locus fortune ⁊ ad locum pticipem cum illis in figura. Dicit Haly in cõmento locus qui eſt zenith capitũ noſtrorum eſt. 10. domus. ⁊ locus qui ſequiť eſt. 11. domus q̃ eſt domus fortune. Et regula qua ſciemus eẽ filiorũ eſt accepta a planetis exiſtẽtib⁹ in his locis aut exiſtẽtib⁹ in locis pticipãtib⁹ cũ eiſdem ſicut eſt aſcẽdens ⁊. 7. domus q2 vtraqz eaꝝ pticipat cũ 10. ⁊ 11. Et ſi nõ inuenerim⁹ in his locis planetã iſpiciemus ſi quos iuenerim⁹ in. 4. domo. vel. 5. ⁊ accipiemus inde ſignificationẽ. Dicit Ptoleme⁹ ⁊ luna venerẽ ⁊ Jouẽ iudicabim⁹ in dando filios. Solẽ martẽ ⁊ ſaturnum in auferẽdo ⁊ dabimus mercuriũ pticipatorẽ cũ quocũqz eorũ qui ſecum pticipet in figura. Dicit Haly in cõmento. Si fuerit in locis p̃dictis aliqs ex planetis fortunis ſignificat ꝙ hẽbit filios. Si aliqs ex infortunis nullum hẽbit filium ⁊ ſi habuerit erunt debiles ⁊ pauci. Et ſi mercurius pticipationẽ habuerit cum fortunis erit fortuna: ſi cuz infortunis erit ifortuna. Dicit Ptoleme⁹ ⁊ ẽ ꝓpoſitio 144. quarte partis res pti-

culares filiorum poteris ſcire per cōſiderationem qn̄ bene inſpexeris in quo
libet eorum ad planetam dantem filios ita quod eum ponas loco aſcéden
tis ⁊ ſcies cetera pticularia filiorum generaliter ſicut per natiuitatem. Dicit
Haly in commēto. Quod autem vult Ptolemeꝰ in hoc loco narrare eſt id qđ
accidit in natiuitate mea. Inſpexi ⁊ iueni Iouē in decima domo ⁊ in. 28. gra
du capricorni aſpiciētem ſe cum luna ⁊ ſaturno ⁊ ſignificabat hoc ꝙ haberē
filios ⁊ quod morerent: quia ſaturnus erat cum Ioue in. 10. domo. ⁊ quia Iu
piter erat in ſigno feminino ⁊ luna ſimiliter ſignificabat quod eſſent plures
vno ⁊ ꝙ eſſent plures femine. Et qꝛ Jupiter erat oriētalis: ſignificabat ꝙ hē
rem maſculum. ⁊ ſic habui tres filios. vnum maſculū ⁊ duas feminas: ⁊ oēs
obierunt: erat aūt gradus aſcendēs natiuitatis maſculi circa gradū ſaturni
in mea natiuitate ⁊ ꝓpter hoc mortuus eſt cito. Et erat gradus aſcēdens vni
us femine in piſcibus in ſextili Iouis in mea natiuitate ⁊ in trino lune mee na
tiuitatis: ⁊ erat ſol ylech in ſigno capricorni. Et erat gradus aſcendēs alteriꝰ
femine in capricorno. ⁊ hoc eſt mirabile: ꝓpter qđ ſciri pōt ꝙ natiuitates ſem
per inter ſe cōcordāt vna cū illa. Dicit hyſpalenſis volens horā generādi fili
um eligere maſculum: ſit Jupiter in quouis angulo vel ſit ſoli oriētalis ſitq̄
dn̄s hore maſculus ⁊ melius eſt vt ſignū aſcēdēs ſit maſculinū ⁊ ēt eius dn̄s.
⁊ ſi luna ſit fortunata a Ioue erit melius. Pro femina accipe ſigna feminina
⁊ planetas femininos ⁊ ſit Jupiter occidentalis. Dicit Haly abenragel qn̄ in
qnta domo fuerit aliqua fortuna ⁊ dn̄s qnte domus liber ab infortunijs ⁊ aſ
pexerit medium celi natus multos hēbit filios ⁊ viuent ac ibunt ad bonū. Et
ſi fuerit cōtrarium: cōtrariū ſignificat. Aſpice in oībus natiuitatibus ſi inuene
ris luminaria infortunata non habentia ullum aſpectum: fortune natus ha
bebit paucos filios. ¶ In ſciēdo tēpus in quo habent filij aſpice ad planetā
qui habuerit plures dignitates in domo filioꝝ. ſi eū iueneris in pte oriētali
hēbit filios in iuuētute ſua. ſi eū iueneris medio celi hēbit eos in medio etatis
ſue. Et ſi in ſeptima hēbit eos in pncipio ſenectutis. Si in qrta hēbit eos cir
ca finē vite ſue. Silr̄ qn̄ annꝰ ꝑuenerit ad ſignū in quo fuerit Jupiter vel ve
nus in radice natiuitatis hēbit filiū in illo anno. Dicit Haly abēragel ſi iterro
gatꝰ fuerit ꝑ muliere ſi eſt p̄gnās aut nō aſpice ſi dn̄m aſcēdētis ⁊ lunam am
bos iueneris in domo filioꝝ: aut ſi inueneris dn̄m domꝰ filioꝝ in aſcendente
liberū ab ifortunis: dicas qđ mulier illa ſit p̄gnās. ⁊ ſi dn̄s aſcēdētis aut dn̄s
domus filiorū dederit vim ſuam planeta exiſtēti in angulo. Et ſilr̄ ſi dn̄s aſcē
dētis receptus fuerit ⁊ recipiēs ipſum receptus. dicas qđ eſt pregnans. Et ſi
dominus aſcendētis dederit vim ſuam planete cadenti ab angulo: ſignificat
quod non eſt pregans.

Sexta domus.

Hic ponit ſignificatiōes. 6. domꝰ. Di
cit ſexta domꝰ ſignificat ifirmitates ⁊
ſeruos ⁊ ſignificat finē vite ⁊ qđ futuꝝ ſit an̄ ſenectutē. Dixit āduz
gaz ꝙ pmꝰ dn̄s triplicitatꝭ huiꝰ domꝰ ſignificat ifirmitates ⁊ ꝯua
leſcētias ſiue deterioratiōes ifirmitatū. Scđs ſignificat uernacu
los ⁊ ſeruos. ¶ Nota dr̄iā iter vernaculū ⁊ ſeruū. vernaculꝰ eni idē ē ꝙ famulꝰ
⁊ vocat ſeruꝰ ꝯducticiꝰ. ſeruꝰ eſt qui eſt cōditiōis ſeruilis. Un̄ dixit qdā verſifi

catoꝛ. Eſt ꝓbꝰ hic verna cui nõ eſt cara taberna. tertiꝰ dñs triplicitaꝫ ſexte domus ſignificat qd boni vel mali eueniat ſibi ex ſeruis ⁊ eoꝝ vtilitatẽ atqꝫ opa. Et cũ hoc eſt ſignificatoꝛ beſtiaꝝ ⁊ pecoꝝ ⁊ oiuꝫ q̃drupediũ que nõ equitanť ⁊ ſignificat multitudinẽ vel paucitatẽ ⁊ foꝛtitudinẽ eoꝝ ⁊ q̃tũ mãebũt in manu eiꝰ ⁊ qñ recedẽt a ſuiꝫ mãibꝰ. ſignificat ẽt carcereſ ⁊ retẽtiõeſ. Dicit Ptolemeꝰ in. 60. ꝓpõne cẽtiloquij. Alboharã ſane ⁊ certe ſũt hore i qbꝰ declaranť mutatiões moꝛboꝝ ad bonũ vel ad malũ uelociter ẜꝫ loca lũe in ãguliꝫ q̃drati ꝯ cluſi a circulo directo. Alteratiões vͦ q̃ p̃cedũt has ⁊ idicãt ſũt vera loca lũe in ãguliꝫ almutemõ. Que ãt p̃cedũt has ſũt loca lũe i ãguliꝫ hñtibꝰ. 16. latera. Et h̓ poſtq̃ꝫ p̃ceſſerit eẽ egritudis ẜꝫ eq̃litatẽ ⁊ nõ acciderit aliqd extriſecꝰ ꝙ ꝯturbet iſirmũ. cũ igiť iuenerimꝰ h̓ foꝛtunã tã de fixis q̃ꝫ de erraticis ſignificabit alteratiõe ꝓſperã. Si vͦ in foꝛtunã alteratiõe aduerſã niſi fuerit egritudini ipſa infoꝛtuna cõtraria ⁊ in ſuo haiꝫ. Luna vero in his angulis ſignificat moꝛbos acutos ⁊ ſol ꝓlixos. Et ſilr ois planeta ẜm ꝓprias cõſuetudines. ¶ Ha'y in cõmẽto eiuſdẽ dicit ꝙ Ptolemeꝰ docuit nos cãm dierũ determinabiliũ ⁊ qd ſint ⁊ qñ determinenť de bono vel de malo ⁊ alterationes ẜm oꝛdinẽ. Utilitas vͦ in hoc maioꝛ eſt medicis q̃ꝫ aſtrologis. ⁊ hoc iõ quia multi philoſophi cõueniũt ſup determinationes dicẽteſ ꝙ ſunt alterationes ⁊ ꝑlia inter nãm egri ⁊ moꝛbi acuti in q̃rta die ⁊ ſeptima die ⁊ .14. die ⁊ .21. ⁊ que augenť ſcðm hoc accepta ſolo auditu ⁊ doctrina ſine ſciẽtia. ⁊ non rationanť in hoc niſi per illud ꝙ preterijt de experimentis ſuis. Sed Ptolemeus dixit cãm eiꝰ ⁊ patefecit vñ fiat. ⁊ cã ẜm Ptolemeũ eſt qꝛ nã deuicta eſt a moꝛbo in initio eiꝰ ⁊ ꝓhibet eã ne ꝓcedãt eiꝰ opa ſcðꝫ eq̃litatẽ nec repugnat illa moꝛbo in hoꝛa qua vinciť: ſed expectat vt ſit luna in ꝯ̃rio loco illi in quo fuit in p̃nͦ moꝛbi: qꝛ tũc nõ erit vis hũoꝝ q mouenť in eo ſic fuit in p̃nͦ moꝛbi. tũc eni icitať vt repugnet illi ſicut nõ agit prudẽſ actoꝛ cũ accuſato iſipiẽte cũ voluerit illi repugnare niſi cũ eius virtus debilitata fuerit ⁊ in illo loco in quo careat auxiliatoꝛibus. Et excitat illam. ſ. naturam in quarto ſigno a ſigno in quo incepit egritudo ⁊ luna exiſtente in illo qꝛ ab omni ſigno quartum cõtrarium eſt nature eius: ⁊ ſimiliter ſeptimum: qꝛ hec loca. ſ. quartus aſpectus ⁊ oppoſitus ſignificant inimicicias ⁊ contrarietates. Et tempus quod eſt iter initiũ moꝛbi ⁊ introitũ lune in gradu quadrati in quo fuit in initio moꝛbi per aſcẽſiones ſignoꝛum in circulo directo ⁊ ꝓiectiones radioꝛum ſunt ſeptem dies: ⁊ eodem modo quod eſt inter lunam in initio moꝛbi ⁊ ipſam in oppoſitione ſunt. 14. dies: ⁊ quod eſt inter initium moꝛbi ⁊ q̃rtum aſpectum ſcðum qui eſt contrarius initio moꝛbi ſunt viginti vnus dies. ⁊ ſecundum hunc modum ꝓcedit modus alioꝛum dierum. Et erunt hec puncta anguli quadrati quẽ includit linea circuli directi: ⁊ illis punctis alia puncta ſunt indicatiua: ⁊ eſt vt perueniat luna ad punctum qui abſcindit vnumquẽqꝫ arcum cui ſubtendiť latus de lateribus q̃drati per medium. Et in his arcubus ſunt latera figure habẽtis octo angulos. Et omnia hec puncta cõtraria ſunt punctis in qbus icepit moꝛbus per nãm. Igiť obſeruet aſtrologus qd fuerit in hiꝫ punctis tam de ſtellis fixis quã de erraticis ſiue fuerint foꝛtune ſiue ifoꝛtune. Et ſi foꝛtune fuerit iudicet quod ſignificãt victoꝛiã nature ſuper colera. infoꝛtũe

vero ſignificant qđ colere ſaperabunt nam niſi fuerit infortuna cōtraria mor bo ⁊ fortis in ſuo baiz.non enim fortunabit lunam cum fuerit in ſuo baiz.ſed remouebit morbum per hoc quod eſt illi contraria:⁊ per hoc quod iſortuna eſt contraria morbo vt ſi fuerit frigida ⁊ morbus calidus:⁊ ſi fuerit calida ⁊ morbus frigidus ⁊ cum his ſimilibuſ in ſpecie diuerſitatum.Et dicit qđ eē ſo lis in morbis prolixis ſit ſicut eſſe lune in morbis acutis quorum mai⁹ tēpus erit orbis lune ⁊ in plixis orbis ſolis. Innuit etiam nobis Ptolemeus ſubti le qd:cum diceret omnis ſtella ſcđm quod eſt illi de moribus.Docuit quippe nos quod qcqd immoderatū eſt in nobis ⁊ fuerit in moribus quos in cōſue tudine non habemuſ dicit̄ pro morbo.Et dixit iuſtum eſt hoc niſi accidat ali quid extrinſecus quod diſturbet ordinem determinationis. ⁊ locuti ſunt de re que deſtruit determinationem hi qui expoſuerunt librum amphoriſmorꝫ ypocratis:⁊ ideo non neceſſe eſt nobis recitare in hoc libro.Tota itētio Pto lemei ⁊ Haly ſtat in hoc qđ cauſa quare.7.dies.⁊.14.⁊.21.ſunt dies cretici eſt q: luna in ſeptima die vt frequenter venit ad quartum aſpectū loci in quo fu it in principio morbi:⁊ vt frequēter luna in.14.die venit ad locum oppoſituꝫ ⁊ in.21.die vt frequenter venit ad ſcđm quartum aſpectum. Ideo dicit Haly cum voluerit aſtrologus iudicare de die cretica debet obſeruare temp⁹ quo luna veniet ad quartuꝫ aſpectum loci in quo fuit in ṗncipio morbi ⁊ ſi tūc cō iungat̄ cum planetis beniuolis:vel aſpiciat ipſos aſpectu laudabili:vel ſi cō iungat̄ vel aſpiciat ſtellas fixas que ſunt de natura fortunarum ſignificat ꝙ criſis erit ad bonum.Et ſi coniungat̄ vel aſpiciat infortunas ſignificat cōtra rium niſi infortune fuerint contrarie materie morbi:⁊ cum hoc fuerit infortu na in ſuo haim:quia tunc poteſt ſignificare bonum:ſed hoc eſt per accidens. Uerbi gratia:ſi egritudo ſit flegmatica ⁊ luna aſpiciat martem ſignificat bo num.Et quando luna peruenerit ad bonum locum cui ſubtendit̄ latus octo goni in equatore erit dies indicatiua.Latus octogani ſunt.45.gradus.⁊ eſt medietas aſpectus quarti.⁊ licet non ſit aſpectus habet tamen maiorem cō uenientiam cum aſpectu ꝙꝫ alia loca:⁊ ideo quando luna in quarto aſpectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenerit iam natura ſentit iuuamentum ⁊ incipit inſurgere contra materiam morbi digerēdo ip ſam:⁊ iō tunc apparent ſigna digeſtionis in vrina.⁊ aliquādo fit criſis in q̄r ta die.ſ.quādo luna inuenit ibi planetam fortunam:⁊ tunc ſigna digeſtionis debent precedere in tempore quo luna peruenerit ad locum cui ſubtendit̄ la tus.16.angulorum ⁊ hec eſt medietas octogoni.Sufficiant hec de cauſiſ die rum creticorum.Dicit Ptolemeus in.70.ppoſitiōe centiloquij cum fuerit lu na in oppoſitione ſolis mixta ſtellis nebuloſis ſignificat morbos inſeparabi les in oculis.Et ſimiliter ſi fuerit occidentalis luna ⁊ in angulo ⁊ fuerint vtri qꝫ mali occidētales aſcēdētes poſt lunam ⁊ ſol in angulo ⁊ vtriqꝫ mali aſcen dētes ante ſolem ⁊ illi oppoſiti.ſ.vnus alteri perdet natus vtrunqꝫ oculum.

¶Dicit Haly in cōmento eiuſdem.maius impedimētum in duobus lumina ribus eſt cū fuerint duo mali ideſt ſaturn⁹ ⁊ mars aſcēdētes añ ſolem ⁊ poſt lunā:⁊ vn⁹eorꝫ in oppoſitione alteri⁹.⁊ ſol ſignificat oculum dextrū.luna ve ro ſiniſtrum.Et in euitabile eſt quin nat⁹ amittet vtrūqꝫ oculum cuꝫ fuerit ſi

gnificator in eius natiuitate hoc mō. Stelle vō nebuloſe ſūt he ab horaye: caput geminoꝝ: ꝛ locus in quo cadit aqua quā fundit aquarius gutte leonis ꝛ alie que nō lucent. Dicit Haly Abēragel in rōnibus huius domus primitus loqui volumus in hoc capitulo in occaſionibus ꝛ accidētibus que accidunt in ſpiritu ꝛ ſunt infirmitates ſpirit⁹. Poſtmodum loquemur in his que accidunt in corpore ꝛ ſunt infirmitates corporis. Poſtea dicit dico ꝙ demoniaci ſunt illi qui non habent in natiuitatibus ſuis Mercurium cum luna in aliquo aſpectu: nullo eoꝝ aſpiciēte aſcendens: ꝛ fortior in natiuitate ſua ſi diurna fuerit ꝙ ſit ſaturnus: ꝛ ſi nocturna Mars: ꝛ quis eoꝝ fuerit ſit in angulis ꝛ hec eſt natiuitas demonuꝫ. Quādo ſol dānatus fuerit ab infortunis uel a domino dom⁹ infirmitatis ꝛ fuerit ſuper terram in natiuitate diurna vel luna in tali dānatione ſub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et ſi hoc īfortuniū ſolis fuerit ſub terra in natiuitate nocturna uel ſuper terrā lune in natiuitate diurna iſtud damnum ꝛ cecatio erit in oculo ſiniſtro. Quando ſol ꝛ luna fuerint ambo in ſexta domo infortunati nat⁹ ſine aliqua dubitatione cecabitur. Quādo Mercurius fuerit iunctus cum ſaturno uel in ei⁹ aſpectu quarto vel oppoſito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili ꝛ infortunato: aut combuſtus fuerit vel retrogradus: aut pegrinus in ſigno muto nat⁹ ex quacunqꝫ harum ſignificationum erit lingua dānatus vel mutus. Quādo Mercurius fuerit dñs ſexte domus: vel in oppoſitione ſaturni nat⁹ ſurdus erit. Maior ꝛ fortior ſignificatio mutitatis eſt qñ dñs aſcēdentis ꝛ dñs exaltatiōis ſue: ꝛ dñs triplicitatis eius: ꝛ Mercuri⁹ ꝛ luna ſint omnes in ſignis mutis. Quando ſol fuerit infortunatus vel dānatus ſub terra ſignificat dānationem ſtomachi. Et qñ luna fuerit dānata ſub terra: ſignificat damnationē pulmonis. Et ſi Mars fuerit hoc modo: ſignificat dānationem epatis. Et ſi Saturnus hoc modo fuerit: ſignificat dānationem ſplenis. Et ſi Mercurius hoc modo fuerit: fellis damnationem ſignificat. Dicit Ptoleme⁹ in. 89 propoſitione centiloquij deteſtabili⁹ in ſignificatione egrotātis eſt vt ſit ſignificator interrogationis ingrediēs ſub radijs vel ſit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abēragel in queſtionibus huius domus ſi queretur a te pro aliquo infirmo utrum ſanabitur aut non: aſpice lunam ꝛ ſolem ꝛ almutem aſcendētis: ꝛ ſi fuerint liberi ab infortunis ꝛ non habuerint aſpectū cum domino domus mortis. dic ꝙ euadet ab illa infirmitate. Et ſi duo eorum fuerint ſicut diximus ſimiliter euadet. Et ſi luna ꝛ almutē aſcendentis: ꝛ maxime ſi ipſa fuerit domina temporis. i. ſi q̄ſtio fuerit nocturna habebūt aſpectū cum domino domus mortis nō poterit liberari a morte. Et qualibet uice qua aliquis ſignificatorū applicuerit infortune fortificabitur infirmitas quouſqꝫ ſeperetur ab eo. Tempus mortis erit quādo almutem aſcendentis: aut luna ſe coniunxerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipſam infortunauit: aut ꝙ applicet ad quartum uel oppoſitum aſpectum eius.

Septima domus.

Hic ponit ſignificatiōes ſeptime domus. Et dicit ꝙ ſeptima domus ſignificat mulieres ꝛ nuptias ꝛ cōditiones ꝛ oppoſitiōes. Anduzgam

dixit q̄ pmus dn̄s triplicitatis ſeptime domus ſignificat mulieres.ſecūdus ſignificat cōtētiones.terti⁹ pticipationes ⁊ cōmixtiones.Dicit Ptolemeus in rōnib⁹ huius domus cōuenit vt aſpiciam⁹ in cōiugio virorū ſtatū lune hora natiuitatis viri ita q̄ pmo aſpiciam⁹ ad lunā ſi fuerit in duab⁹ q̄rtis orietalibus erit cōiugiū viri in ſua pueritia aut copulabiť cū puella poſtq̄ȝ dies intrauerit.Et ſi fuerit in duabus q̄rtis occidētalib⁹ cōiugiū erit tardū aut copulabiť cū vetula.Et ſi luna fuerit ſub radijs ⁊ pticipata fuerit cū ſaturno nūq̄ȝ copulabiť.Et ſi applicuerit ſaturno copulabiť cū muliere laborioſa ⁊ praua. Et ſi applicuerit Joui erit mulier abſtinentie bone ⁊ boni ornamēti.Et applicuerit marti.erit audax ⁊ ſuperba.Et ſi applicuerit veneri erit pulchra leta ⁊ bone receptionis.Et ſi applicuerit mercurio:erit bona itelligens ⁊ bonoruȝ verborū.Et conuenit vt aſpiciam⁹ cōiugiū mulierum a ſtatu ſolis hora ſue natiuitatis ita q̄ ſi fuerit ſol in duab⁹ q̄rtis orietalib⁹ cōiugiū mulieris h̄ntis talē natiuitatē:erit in ſua pueritia vel copulabiť puero poſtq̄ȝ in dies proceſſerit.Et ſi fuerit in duab⁹ q̄rtis occidētalibus:copulabiť tarde aut vetulo poſtq̄ȝ in dies proceſſerit.Et ſi ſol fuerit pticipatus cum ſaturno erit maritus bone legis amator laboris.Et ſi habuerit pticipationē cū Joue erit abſtinētie bone nobilis cordis.Si cū marte erit fortiſ cordiſ ſine vllo amore.Si cū venere erit limpidus.Si cum mercurio erit pfectuoſus in ſuis factis ⁊ factor multarū rerū.Dicit Haly Abenragel in q̄oninus huius domus.Si q̄s a te queſierit pro coniugio ſi erit vel nō aſpice aſcendēs ⁊ ei⁹ dominū ⁊ lunam ⁊ planetā a quo ſeparať ⁊ da hos pro ſignificatorib⁹ q̄rētis ⁊ ſeptimā domū ⁊ eius dn̄um ⁊ planetā cui applicuerit luna pro ſignificatorib⁹ illius pro quo queriť.⁊ ſi querēs fuerit maſculus cōiūge ſolem cū ſignificatorib⁹ ſuis ⁊ fac eum pticipem in ſignificatione.⁊ ſi querēs fuerit mulier da ſibi venereȝ ⁊ fac eā pticipē in ſignificatiōe.poſtmodū aſpiciaſ cuiuſmodi applicationem h̄eat dn̄s aſcendētis vel luna cum dn̄o ſeptime domus ⁊ cuiuſmodi applicationē h̄eat planeta a quo ſeparať luna cum planeta cui applicat.vel venus cum ſole.Unde ſi dominus aſcēdētis vel luna applicuerit domino ſeptime domus vel planeta a quo ſeparať luna planete cui applicat.vel fuerit dominus aſcēdētis vel luna in ſeptima domo ſignificat ob querēs h̄ebit rē queſitā tn̄ cū petitionib⁹ ⁊ p̄cibus multis.Et ſi applicatio fuerit de q̄rto vel oppoſitione ſignificat q̄ res iſta erit tn̄ cū tarditate ⁊ labore ⁊ pena.Sȝ ſi dn̄s ſeptie dom⁹ applicuerit dn̄o aſcēdētiſ vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipſa ſeparať vel fuerit dn̄s ſeptime in aſcendēte res illa leuiter fiet ⁊ cum magna valuntate mulieris ⁊ ſue ptis:maxime ſi applicatio illa fuerit de tertio ſextili.Et ſi nō iueneris aliquā applicationē inter ſignificatores ſignificat q̄ res non erit.Si aliq̄s querat a te ſi nocte illa cōplebit voluntatē ſuā cum muliere vel nō aſpice ſi inueneris in q̄one venerē aſpiciētem aſcendens.dic q̄ queſtio ſua cōplebiť illa nocte.Et ſi queſtio fuerit ſi habuerit rem cum muliere illa nocte preterita vel nō iudica hoc eodē mō nec plus nec minus.Si querať a te pro aliqua muliere ſi eſt virgo vel nō aſpice aſcēdens ⁊ dn̄m ei⁹ ⁊ lunā ⁊ ſi eos inueneritis in ſignis fixis.dic q̄ eſt v̄go ſalua ab omni labe limpida.Et ſi fuerit in ſignis cōmunib⁹ vel mobilibus.dic q̄ eſt mulier ⁊ h̄et vel habuit maritū.Et

ſi queſtio fuerit pro puella que dicit ſe virginē. dic ꝙ eſt corrupta. ⁊ ꝙ habuit aliqs rem cū ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos hēbit aſpice a domino decime vſq ad gradū martis ⁊ quot plāetas inueneris iter eos tot maritos hēbit. Et ſi mars fuerit in ſeptima domo aſpicias a marte vſq ad Jouē hoc eodē mō ⁊ iudica ſcđm id ⁊ certificabis cū deo.

Octaua domus.

Hic ponit ſignificatiōes octaue domus. Et dicit ꝙ octaua domꝰ eſt domus mortis ⁊ timoris ⁊ ſignificat hereditates mortuoꝝ quas heredes debēt poſſidere poſt mortē. ⁊ ſignificat finē annorum vite poſt ſenectutē. Dicit Anduzgam pmus dn̄s triplicitatis huiꝰ domus ſignificat timorē. Secundus ſignificat pcepta ⁊ res antiqs. Tertiꝰ ſignificat hereditates mortuorū. Dicit Ptolemeꝰ conuenit vt inſpicias ad ſtatū gradus iterficiētis quis planetarū ſit ibi vel aſpiciat ipſum: ⁊ ſecūdum naturam illius erit iudiciū de morte: ita ꝙ ſi ſaturnus fuerit dominus mortis accidet ppter infirmitates longas: ppter ptiſim ſcilicet ⁊ reumata ⁊ ppter defectum nature ⁊c. talia. Et ſi Jupiter fuerit dominus mortis erit mors ppter apoſtemata gule ⁊ pulmonis ⁊c. huiuſmodi. Et ſi fuerit mars erit mors propter febres cōtinuas ⁊ acutas. Et ſi fuerit venus accidet mors ppter infirmitatem ſtomachi ⁊ epatis ⁊ cordis ⁊ per fluxum ſanguinis ⁊ apoſtemata euntia per corpus ⁊ fiſtulas. ⁊ ſi fuerit mercurius erit mors ppter epilentiā ⁊ propter ſtultitiam ⁊ amiſſionem ſenſus. ¶ Haly dicit in commēto. 18. ppoſitionis quarte partis. Ptolemeus diuiſit nobis mortē in duas maneries: vna eſt pueniens ex infirmitatibus. Alia eſt pueniens a re in qua non habet phiſicus quid videre: ſicut qui morit gladio: lancea: caſu: igne ⁊ morſu beſtie ⁊ fere vel aque ſubmerſione ⁊ alijs multis occaſionibus. Et quando planete gubernatores ſalui fuerint ab infortunis ⁊ in ſuis met dignitatibus ⁊ potentes ⁊ quādo ſuper eos nullus planeta contrarius eleuatur tunc accidet mors ppter infirmitates. Alia autem mors accidit quando planete fuerint ifortunati vel debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij eleuati fuerint ſuper eos. ¶ Narrare autē omnes maneries quibus contingit mors eſſet hic nimis longū ⁊ qui voluerit hoc inueniet in quarta parte quadripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in. 74. propoſitione centiloquij. Cum fuerit mars corporaliter iunctus capiti algol ⁊ nō aſpexerit luna aſcendentem nec fuerit fortuna in. 8. domo ⁊ dominus anauba luminarium oppoſitꝰ fuerit marti vel in eius aſpectu quarto nati caput truncabit. Quod ſi luminare fuerit in medio celi ſuſpendet. Et ſi fuerint mali aſpiciētes a geminis ⁊ piſce abſcindent ei manus ⁊ pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna fuerit in domo octaua prohibet malam mortem. Audiui ſiquidem a quodam qui erat cum filio Haly valde animoſo in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumultuoſum ventis vndas agitantibus ipſum increpaſſet dixit. non timeo mihi mortem in mari. Jupiter enim fuit in natiuitate mea in domo mortis ⁊ oriētalis qui prohibet mihi malā mortem. ⁊ vidi inqt in lecto illum mori. Accidit etiā mihi vt qdam ſeruientes oſtēderet mihi natiuitatem filij domini ſui ⁊ inueni ſolem in medio celi: ⁊ ipſe erat dn̄s anauba ⁊ ylech ⁊ martē

in quarto aſpecu eius ꝛ ſaturnũ in angulo terre eius aſcendens piſcis. vnde exterritus diſtuli dare iudiciũ dicens. oportet vt anteq̈ iudicem cõpleantur dies nutritionis. Cum autem de puero valde ſolicitarem circa inueſtigationem motuũ vel morũ ſuorum nihil intellexi vnde ſibi timerez truncationez manuũ ꝛ pedem ꝛ infurcationẽ cũ eſſet manſuetꝰ ꝛ verecũdus. Cũq̈ pueniſſet ad.30.annos ingreſſi ſunt qdam domum eiꝰ fugiẽtes eo ꝙ accuſati erant de dolo ſup eum qui preerat urbi ꝛ deprehenſi fuerãt in domo illa ꝛ ipſe cuz eis amiſit manꝰ ꝛ pedes ꝛ infurcatꝰ eſt. ꝛ ego vidi eum abſq̈ manibꝰ ꝛ pedibus infurcatũ. Dicit Ptolemeꝰ in.59. ꝓpoſitione centiloquij cũ interrogatꝰ fueris de abſente nõ iudices de eo mortẽ donec remoueas ebrietatez ab eo. nec vulneratũ donec tollas ſanguis minutionẽ. nec ſubſtãtiã acq̈ſitã donec pecuniã ſibi cõmiſſam remoueas. eſt enim in his hoibus idẽ iudicium. Dicit haly in cõmẽto ibidem. qui tractat de iudicijs iudicat per formas que ſunt ꝓpe veritatem. iõ nõ inuenit in fortitudine iudicioꝝ ꝑtitio inter ſopitũ ꝛ mortum: ꝛ inter vulneratũ ꝛ minutũ. nec inter illũ cui cõmiſſa eſt pecunia: ꝛ illuz qui acquiſiuit illam. Audiui ſiqdem a patre meo cui deus parcat ꝙ cum ipſe fuiſſet cũ his qui ſe abſconderunt a facie impatoris. cũ abraham filio almothedi ꝙ quotidie viſitabat eum occulte albaſten filius abrahe aſtrologus: q ꝑcepit vt afferret conchã eneã magnã aqua plenã in qua ponẽs ſcabellũ cõſuluit ei vt deſuper ſederet in maiori pte diei. ꝛ hoc ideo ꝑcepit vt faceret errare aſtrologos imperatores in eſſe abſconditoꝝ: ꝛ cuz impator quereret ab aſtrologis ſuis ubi ille eẽt: dixerunt ꝙ eſſet in medio maris. Dicit haly abẽragel quando mars fuerit in octaua domo damnificans dñm octaue domus mors nati erit ex ferro. Et ſi ſaturnus fuerit in octaua domo dãnificãs dñm octaue domus mors nati erit ꝓpter carcerẽ ꝛ penas. Quãdo luna fuerit in octaua domo cuz cauda draconis ſignificatꝰ ꝙ mors nati eſt ꝓpter ſeceſſum vel medicinã laxatiuã. Quãdo mercurius fuerit in octaua domo cũ cauda ſignificat ꝙ mors nati erit ꝓpter mala opera aut ꝓpter toxicum aut facta nigromantie. Qñ gradus occidẽtis ꝛ eius dñs ambo dãnati fuerit nato ſignificant malam mortem. Qñ ſol fuerit dãnatus in natiuitate diurna vel luna in nocturna ſignificãt illud idẽ. Qñ ſignificatores dãnati fuerint ſup terram manifeſtã mortẽ ſignificant ꝛ patentem. Et qñ dãnati fuerint ſub terra mors erit abſcõdita ꝛ occulta. Quãdo aliqua infortunaruz fuerit in octaua domo vel iuncta domino octaue domus ſignificat fortem ꝛ malam mortẽ. Et ſi aliqua fortunaꝝ fuerit in octaua domo vel iuncta domino octaue domꝰ ſignificat bonam ꝛ pulchram mortẽ. Et ſi iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis ꝛ liber a radijs infortunarum natus erit fortunatus ꝛ laudatus ꝛ viuet annis.73. ꝛ forte plus.

Nona domus.

Hic ponit ſignificatiões none domꝰ. Dicit ꝙ nona domus ſignificat peregrinationes ꝛ longa itinera ꝛ ſignificat epl'as ꝛ legatos ꝛ rumores atq̈ ſomnia. Dicit Anduzgaz ꝙ ꝑmus dominus triplicitatis huiꝰ domus ſignificat peregrinationes ꝛ oẽ qđ ei accidit in peregrinatiõibꝰ: ſecũdus ſignificat fidẽ ac religionẽ. tertiꝰ ſignificat ſapientiã ꝛ

ſomnia.Dicit Haly Abéragel in rõnibus huius domus aſpice in itineribꝰ na
ti ꝑmitus a dño triplicitatis domus itineris:qm̄ qñ dñs triplicitatis domus
itineris ꝑmus fuerit in bono ſtatu ⁊ fortis fortunatus ⁊ receptus ſignificat
ꝙ natus ibi per itinera ⁊ mouebit ſe de uno loco ad aliuꝫ ⁊ erit fortunatus
in itineribꝰ ſuis.Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu ab eo qđ diximꝰ habebit impedi-
méta ⁊ grauamina in itineribus ⁊ motibꝰ ſuis ⁊ erit uilipéſus in eis ⁊ extra-
hetur ⁊ expellet̃ de terra ⁊ loco ſuo nec ĩ ſuis itineribꝰ aliquã utilitaté uel lu
crum habebit.Et ſi dominus triplicitatis domus itineris.ſecũdus fuerit in
bono ſtatu fortũatus ⁊ receptus natus erit bone legis religioſus ⁊ cuſtos
legis:Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu erit male legis nominabit̃ malus:⁊ de ma-
lis operibus ⁊ incredulus.Et ſi dñs triplicitatis tertius fuerit in bono ſtatu
natus erit veridicoꝝ ſomnioꝝ:⁊ quicquid videbit in ſomnijs veridicum erit:
nec mentiet̃.Dicit idem haly ſcias ꝙ Mercurius hꝫ poſſe ac ſignificationeꝫ
propriã in cauſa legis ⁊ legalitatis ſepatim ab alijs planetis. Et ſcias ꝙ qñ
fuerit in domo ſaturni vł in aſpectu eius natus erit ꝓfundarum cogitationũ
firmus in credulitate:laudat res alterius mũdi magis qꝫ iſtius:⁊ credit eaꝫ
ac multũ cogitat in illis ⁊ amat eas:⁊ tenet ꝙ res illius mundi ſint meliores
qꝫ iſtius.abhorret ludos ioculationes ⁊ ſolatia:humilis ⁊ patiés laboris ac
indigétie maxime ſi fortune cadétes fuerint non aſpicientes aſcendens.Et ſi
Mercurius fuerit in domo Jouis:vel in eius aſpectu natus erit boni hoīs
bone legis ⁊ legalitatꝭ ⁊ legis ĩ q̃ fuerit obſeruator. Et ſi fuerit in domo mar-
tis:vel in eius aſpectu: ⁊ fuerit idem aſpectus de quarto vel oppoſitõe natꝰ
erit homicida iraſcibilis malefactor male legis ⁊ vilipédet legẽ ſuam.

DEcima domus.

Hic ponit ſignificationes decime domus.Dicit ꝙ decima domus
eſt domus regni ⁊ ſublimatiõis ⁊ exaltationis memorie ⁊ vocis
in imperãdo ⁊ magiſterioꝝ atꝗ matrũ. Et ſignificat dimidiũ an-
norum vite.Dicit anduzgaꝫ dñs triplicitatis decime. Primus ſi
gnificat opus nati ⁊ exaltatiõeꝫ ſuam ⁊ ſedis ſublimatiõeꝫ.ſcđs ſignificat vo-
cem imperij ⁊ audaciã in imperãdo.tertius ſignificat ſtabilitatem atꝗ dura
bilitatem eius.i.qꝫtum durabit in dñatioue ſua.Dicit Ptolemeus in.15.pro
poſitione centiloquij.Aſcendétia inimicoꝝ regni ab eiuſdem aſcendente ca-
dentia ſunt ⁊ aſcendentia dominantiũ in illo angulo eius.Aſcendentia vero
miniſtrantium ſuccedentia angulus.Ciuitatum autem aſcendentia in earuꝫ
edificationibus iudicant omnia que in eis occident. Que vero aſcendentia
ſunt in regum ordinationibus quarũdam ciuitatum pronũciant omnia que
ſub eorum regno fient:⁊ aſcendens apparitionis alicuius ſecte in illis ſcilicꝫ
ciuitatibus demonſtrat quicquid ſub illa ſecta futurum eſt in ipſis ciuitati-
bus.Dicit ibi haly in cõmento ꝙ ſigna cadétia ſunt quoꝝ nullus eſt angu-
lus vel poſt angulum:⁊ ſunt quattuor:ſcilicet duodecimũ tertium ſextũ ⁊ no
num ab aſcendente.Et dicit ꝙ notum eſt omni aſtrologo ꝙ cum fuerit aſcẽ
dens natiuitatis:aut aliquis angulus eius aſcendens aut aliquis anguloruꝫ
inceptionis regni fueritꝗ natiuitatis alicuius cui regnum congruat perfi-
cietur ei regnum in illo regno:eritꝗ ei in illo bono: ⁊ nõ in alio.Quippe re-

ges antiqui omnium naſcentium in regnis ſuis natiuitates obſeruabant: ⁊ cuiuſcūq; aſcendens deprehēdebant domū inimicorū regni uel ſextum uel tertium vel nonum interficiebant ipſum puerū q2 regnū ipſius eſſet contra regnū eoꝝ. Et paucis interpoſitis dicit ꝙ aſcendens alicuius ciuitatis eſt ſignum cuius aſcenſione incipit quis collocare primū lapidem in illa. Aſcendens ſecte eſt aſcendens ſignū in tpe quo illa ſecta incipit preualere ſup aliā ſectam ⁊ ſuſceperūt eam morantes: ⁊ illud ſignificat quātum durabit: ⁊ qcqd accidet in illa q̄zdiu durauerit. Dicit Haly abenragel qn̄ ſignū medij celi fuerit ex ſignis igneis maxime ſi fuerit leo vl᷑ aries: ⁊ ſol in eo: ⁊ ps regis fuerit ibi in aſpectu fortunaꝝ natus ſine vlla dubitatione rex erit.

Vndecima domus.

Hic ponit ſignificatiōes vndeime domus. Dicit ꝙ vndecima domus eſt domus fortune ⁊ fiducie atq; laudis: ⁊ amicoꝝ ⁊ miniſtroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ: ⁊ ſignificat poſtremam medietate3 medie vite. Dixit Anduzgaz ꝙ dominus triplicitatis domus fiducie primus ſignificat fiduciam. Secūdus ſignificat amicos. Tertius ſignificat vtilitates ſeu profectus eorum. Dicit Ptolemeus in. 39. ppōne centiloquij: eſſe malū vndecime domus ⁊ eius domini in intronisatione regū ſignificat quid accidet in conſiliatorib⁹ ſuis ⁊ eius ſubſtantia de malo: ⁊ eodē modo erit malum eſſe ſecunde ſignificans: ꝙ modicū adipiſcetur populus cu3 illo rege. Dicit haly in cōmento. Aſtrologi cōuenerunt ſuper hoc ꝙ domus decima in omni ordinatione regum eſt locus eius: ⁊ vndecima auxiliatoru3 eius ⁊ ei⁹ ſubſtātie ⁊ aſcendēs eſt populi: ⁊ ſecunda ſubſtantie populi: ⁊ ideo impedit vndecima cōſiliatores: ⁊ ſecūda ſubſtantiam populi. Dicit haly abē ragel in rōnibus hui⁹ domus. Aſpice ad dn̄m triplicitatis huius domus p̄mum: ſi inueneris eū receptū fortunatū ⁊ fortem iudica ꝙ natus hēbit amicos multos lucra vtilitatē ⁊ bonū ꝑ eis. Et ſi fuerit infortunat⁹ ⁊ dānat⁹ nat⁹ erit ſolitarius ab hominib⁹ nō hn̄s amiciciam cū aliquo ⁊ retrahet ⁊ elongabit ſe ab illis qui procurant amorem ⁊ ſocietatem ipſius. Et ſi dn̄s triplicitatis ipſius domus. ſecūdus fuerit fortis fortunatus ⁊ receptus erit fortunat⁹ honoratus ⁊ diues abundans in bono ſtatu ⁊ bone vite. Et ſi fuerit ab hoc ſtatu diuerſus erit laborioſus: ⁊ indigens ac paupertatis ⁊ miſerie manifeſte. Et ſi dn̄s triplicitatis ipſius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono ſtatu natus habebit filios remanſuros poſt eum in bono ſtatu ⁊ diuitijs ⁊ fortuna ſua. Et ſi fuerit infortunatus debilis ⁊ cadēs ac in malo ſtatu natus nō habebit filium q poſt eū remaneat nec herede3 ſue generationis. Et ſcias ꝙ melior ſtatus q̄3 eſſe poſſit in amicorū cauſa eſt vt dominus aſcē dentis ſit receptus a domino vndecime domus eodem domino vndecime domus exiſtente fortuna ⁊ in bono ſtatu. quonia3 quando ſic fuerit habebit amorem ⁊ conuenientiam cum ſocijs ⁊ amicis.

Duodecima domus.

Hic ponit ſignificatiōes .12. dom⁹. Et dicit ꝙ .12. domus ſignificat inimicos ⁊ labores triſticiā atq; inuidias ⁊ ſuſurrationes ⁊ ingenia atq; beſtias que equitant ⁊ ſignificat finē

vite:⁊ qd cõtiget mulierib⁹ in imp̄gnatiõe. Dicit Anduzgaz ꝙ p̄m⁹ dñs tripli
citatis hui⁹ dom⁹ ſigt̄ inimicos. ſ̄s ſigt̄ labores. tertius beſtias magnas:⁊ i
ponit finẽ dict̄ dicẽs h̄ eſt ꝙ ſigt̄. 12. dom⁹. Dicit Haly abẽragel in iudicijs hu
ius dom⁹. Aſpice p̄mit⁹ ad dñm triplicitat̄ hui⁹ dom⁹ primũ ⁊ ſi inueneris eũ
fortunatũ fortẽ ⁊ altũ iudica ꝙ inimici nati appodiabũt eo ſup eũ ⁊ de ſe faci
ent qcqd voluerit. Et ſi fuerit cadẽs dánat⁹ ⁊ cõbuſt⁹ ⁊ ꝑegrin⁹ nat⁹ appodia
bit ſe ſup inimicos ſuos:⁊ ipſi iᵱedient̄:⁊ accidet eis malũ qđ credebãt facer̄
nato. Et ſi dñs triplicitat̄ ſ̄s hui⁹ dom⁹ fuerit fortunat⁹ natus hẽbit modicas
triſticias ⁊ anxietates. Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu erit multaꝝ impietatũ ⁊ tri
ſticiaꝝ ⁊ accidẽt ei labores ⁊ impedimẽta ⁊ dána magna in eo qđ h̄ʒ ⁊ in cor
pore ſuo. Et ſi dñs triplicitat̄ hui⁹ domus terti⁹ fuerit fortuna⁹ nat⁹ erit dya
lecticus ⁊ eloquẽtie bone ⁊ felix in rõnib⁹ ⁊ cauſis ſuis:⁊ ꝯ quẽlibet aduerſan
tem ſibi ꝓſperabit̄. Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu erit debilis rõnis ac loq̄le im
pedite. nõ habebit ius de aduerſarijs ⁊ ſuis malefactoribus.

Significãt ⁊ duodecim domus co

lores. Hic ponit ſignificatiões. 12. domoꝝ quãtum ad colores. Et dic̄
ꝙ p̄ma dom⁹ ⁊. 7. ſũt albe. 2. ⁊. 12. virides:⁊. 3. ⁊. 11. ſũt crocee. ⁊. 4. ⁊. 10. ſunt ru
bee. 5. ⁊. 9. ſunt hñtes colorẽ mellis. 6. ⁊. 8. ſũt nigre. Poſtea dicit ꝙ q̄lib; pla
netaꝝ h̄ʒ in aliq̄ iſtaꝝ domoꝝ quãdã ꝑtãteʒ accñtalẽ q̄ vocat̄ gaudiũ. Mercu
ri⁹. n. gaudet in aſcẽdẽte. luna gaudet in. 3. domo. Uen⁹ in. 5. Mars in. 6. Sol
in. 9. Jupiter in. 11. Saturnus in. 12. Deinde dicit qđ anguli ſignificãt fortitu
dinẽ ⁊ ꝑfectionẽ. Cadẽtes ṽo ab ãgulis ſignificãt debilitatẽ ⁊ detrimẽtũ exce
pto ꝙ. 9. dom⁹ ⁊. 3. ſignificãt rem aptã:⁊ detectã cũ fama:⁊ h̄ ıõ q̄ꝛ ſũt gaudia
luminariũ ſicut iaʒ dicebat̄ qđ ſol gaudet in. 9. ⁊ luna in. 3. Et. 12. domus ⁊. 6.
ſignificãt occultatiõeʒ ⁊ vilitatẽ reꝝ. poſtea dicit qđ anguli. ſ. p̄ma dom⁹ ⁊. 10.
⁊. 7. ⁊. 4. ⁊ dñi ipſoꝝ angulorũ ſignificant magnitudinẽ honoris ⁊ fortune:⁊
elõgationẽ a caſu ⁊ iſortunio. Et pñtia dñoꝝ angulorũ in cadẽtib⁹ ab angul̄
ſigt̄ iſortuniũ ⁊ dedec⁹ ⁊ caſuʒ. Et. 11. dom⁹ q̄ ſuccedit decime:⁊ ei⁹ dñs ſignifi
cãt fortunã mediã. i. ſignificãt fortunã:ſʒ nõ tantã quãtã. 10. Et. 5. dom⁹ q̄ ſuc
cedit q̄rte ſigt̄ fortunã mediã ꝑ donatiões ⁊ cãs filioꝝ. Et ſ̄a domus ⁊ ei⁹ do
minus ſignificãt fortunã mediã ex cã ſ̄be miniſtroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ. Et. 8. dom⁹
⁊ ei⁹ dñs ſignificãt fortunã mediã ex ſ̄ba q̄ hereditat̄ a mortuis ⁊ a rebus oc
cultis. Poſtea ponit ſignificatiões dñoꝝ anguloꝝ eum fuerint pñtes in ipſis
angulis. Et dicit ꝙ pñtia dñi aſcendẽtis in aſcendẽte ſignificat eius fortunã
ꝑ ſemetipſum ⁊ ꝑ ꝓpriã acq̄ſitionẽ. Et ſi fuerit in. 7. ſigt̄ acq̄ſitiõeʒ ꝑ ꝯuẽtiões
⁊ vxores. Et ſi fuerit in. 10. ſigt̄ aq̄ſitionem ꝑ magiſteria. Et ſi fuerit in q̄rta ſi
gnificat acq̄ſitiõeʒ ꝑ hereditates ⁊ ex cã patrũ ⁊ ꝑ ꝓductiõeʒ aquaꝝ ⁊ popu
lationẽ terraꝝ ⁊ ex rebus antiq̄s ⁊ radicalib⁹. alia littera h̄ʒ eradicalib⁹. Pre
ſentia ṽo dñi decime in. 10. domo ſigt̄ fortunã ꝑ regẽ ⁊ regnũ magnũ ⁊ ꝑ ma
giſteria alta. Et ſi fueit in. 7. ſigt̄ regnũ ꝑ victoriã ꝯtentionũ ⁊ ꝑ cãs vxoꝝ. Et ſi
fuerit in. 4. ſigt̄ regnũ ꝑ cãs miſtrorũ regis ⁊ ꝑ cultus terrarũ ⁊ ꝑ edificatio
nes ciuitatũ ⁊ diuiſiões fluminũ ⁊ ꝑ cuſtodias ciuitatũ ⁊ ex reb⁹ antiq̄s. Et ſi
fuerit in aſcẽdẽte ſignificat regnũ ꝑ ingenia ⁊ ꝓpinq̄tatẽ regis ex reb⁹ vulgi.

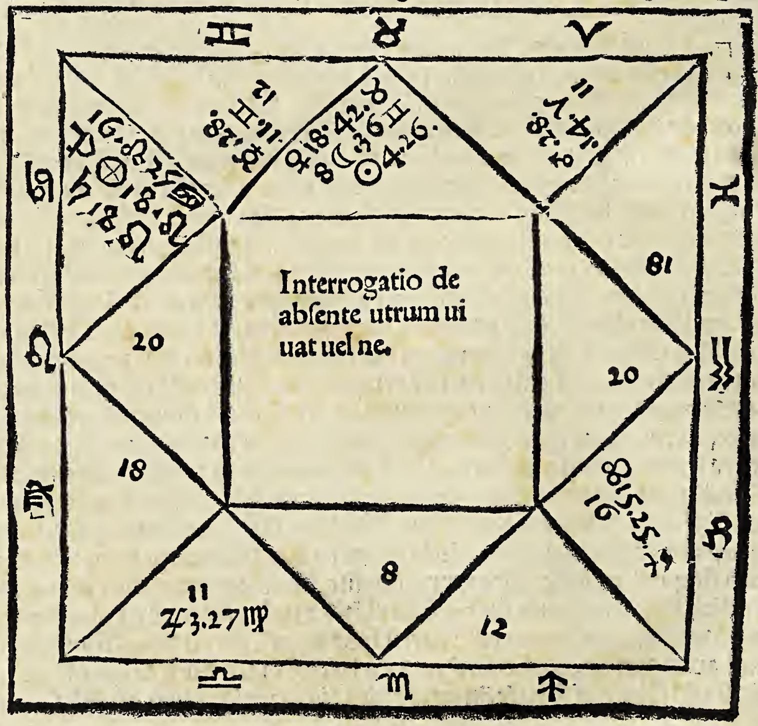
Preſentia domini ſeptime domus in ſeptima domo ſignificat fortunā p ne-
gociationes ⁊ per cōuentiones ⁊ cōmendationes ideſt depoſitiones ⁊ p mu
lieres ⁊ p ſatores. Et ſi fuerit in quarta ſignificat fortunā per cōuentiones ⁊
negociationes ⁊ per cauſas patrū ⁊ hereditatum ⁊ cultus terre. Et ſi fue-
rit in aſcendēte ſignificat fortunam per cōuentiones ⁊ negociatiōes ⁊ p cau
ſas medicine ⁊ aſtronomie ⁊ p opa ſpiritualia atqȝ ingenia ⁊ cetera ſimilia.
Et ſi fuerit preſens in decima ſignificat fortunā p cōuentōes ⁊ negociatiōes
⁊ vxores ⁊ p cauſas regni. Preſentia vero domini quarte domus in quarta
domo ſignificat fortunā ex fructu ⁊ p cauſas patrū atqȝ p res antiquas. Et ſi
fuerit preſens in aſcēdēte ſignificat fortunam ex cultu terre ⁊ fructu p ꝓfun-
ditatē cōſilij ⁊ ingenium: ⁊ ſi fuerit pn̄s in decima domo ſignificat ꝓfectū ex
cultu terre ⁊ fructu p cās regum ⁊ magiſterioꝝ. Et ſi fuerit pn̄s in .7. domo ſi
gnificat fortunā ex cultu terre ⁊ fructu ⁊ ex parte mulieꝝ ⁊ p cās vxoꝝ ⁊ ſato
rū ⁊ p negociationes. Deinde dicit hec q̄ diximꝰ ſignificant domini angulo-
rum quando fuerint preſentes in ipſis angulis. Et ſicut dictum eſt de angu-
lis ita intelligas de alijs domibus ſuo modo ſcd̄m naturā ſcilicet cuiuſlibet
domus: ⁊ dicit quod ideo introduxit dominos angulorum: vt ſint exemplar
in alijs domibus.

ET cū uolueris ſcire planetā do
minatorem. Hic auctor docet eligere ſignificatorem: ⁊ pōt diuidi
in duas ptes: qm̄ in prima parte facit ꝙ dictū eſt. In ſecūda par-
te ponit exemplū ibi. Uerbi grā. Snīa auctoris eſt iſta ꝙ in co-
gnoſcēdo ſignificatorē rei debemus aſpicere ad duo. p̄mo debemus aſpice-
re ad domū in qua eſt natura illius rei cuius querimus ſignificatorē. Secun
do debemus aſpicere ad planetā q de ſui natura ſignificat illā rem. vbi grā.
Si q̄ſtio fiat p ſubſtātia debemꝰ aſpicere ad 2aȝ domū q̄ eſt domus ſubſtā-
tie: ⁊ cum hoc debemus aſpicere ad Jouem q ſignificat de ꝓpria nā ſubſtan
tiā. Et ſi q̄ō fiat de muliere debemus aſpicere ad ſeptimaȝ domū q̄ eſt domꝰ
mulieꝝ ⁊ cū hoc debemꝰ aſpicere ad venerē q̄ de ꝓpa nā eſt ſignificatrix mu-
lierū: ⁊ ſic de alijs ſecūdū proprias naturas domoꝝ ⁊ planetaꝝ. Eſt tn̄ intelli-
gendū ꝙ planetā quē eligimus ex pte domus dēmus tenere ꝓ ſignificatore
pncipali. Et planetā q ſigt̄ naturā rei debemus facere pticipeȝ in ſignificatio
ne. Eſt ergo ſentētia littere: cū volueris ſcire planetā dominatorē ſiue ſignifi-
catorem rei aſpice quis planetaꝝ habeat plures fortitudines in domo rei q̄
ſite ex fortitudinibus dictis in .c. de fortitudinibus ⁊ dignitatibus ipſoruȝ. Et
ille qui abundat in numero fortitudinū ille eſt dn̄ator ſiue ſignificator. Et eſt
intelligēdum ꝙ in iterrogatōibus aſcēdens ſiue p̄ma domus ſemp attribui
tur querēti ⁊ planeta abundās in numero fortitudinuȝ in domo illius rei de
qua fit queſtio eſt ſignificator rei queſite. Auctor ponit exemplum in littera.
Et dicit ſi interrogatus fueris d̄ ſubſtātia. ⁊ uolueris ſcire qs planetarū ſit do
minator ſiue ſignificator eiꝰ ⁊ fuerit ſcd̄a domꝰ que eſt domꝰ ſubſtātie .5. gra-
dus arietis: qr aries eſt domꝰ martis hēt ibi mars qnqȝ fortitudines. Et eſt
exaltatio ſolis ⁊ iō ſol hēt q̄ttuor fortitudines ratione illiꝰ. Et ē ēt ſolis tripli-

citas ꝛ rōne illi⁹ hēt ibi tres fortitudines:ꝛ eſt terminus iouis:ꝛ rōne illi⁹ hēt ibi duas fortitudines:ꝛ facies martis:ꝛ rōne illi⁹ hēt ibi vnam fortitudinem. Sol igiť hēt ibi.7.fortitudīes ꝛ marſ ſex ꝛ Jupiter duas:patet ergo ꝙ ſol hēt ibi plures fortitudines.Et talis planeta.ſ.habēs plures fortitudines vocať almutam ideſt vincens.ergo ſol in tali figura eſſet ſignificator ſubſtātie ꝛ eodem modo faciendum eſt de alijs.

EX poteſtatibus quoqꝫ planetarū accidētalibus.

Iſta pꝭ ꝯtinuať ſic.Pri⁹ auctor determinauit de dignitatibus planetaꝝ eēntialib⁹.Hic determiat de dignitatib⁹ ipſoꝝ accidētalib⁹:ꝛ expedit ſe breuiſſime dicēs:ꝙ ē vna gignitas accñtalis plāetaꝝ q̄ vocať haiz ꝛ eſt hec vt planeta diurn⁹ ſit in die ſup terrā ꝛ i nocte ſub terra.Et plāeta nocturn⁹ ſit i nocte ſup terrā ꝛ i die ſub terra.Et ēt ſi ſit plāeta maſculin⁹ ꝙ ſit in ſigno maſculino ꝛ feminin⁹ i ſigno feminino tūc dr̄ plāeta eē i ſuo haiz.i. in ſua ſimilitudine:ꝛ erit tūc fortitudo ſua ſicut fortitudo viri in loco ſui pfect⁹ ꝛ lucri atqꝫ fortune.Et ſi cōpleta eſt expō pme dr̄e alchabicij itroductorij ad magiſteriū iudicioꝝ aſtroꝝ. ¶Quidā hō iterrogauit de q̄dā abſēte vtrū eēt mortu⁹ vel viu⁹ ꝛ fuit aſcendēs qōnis.20.gradus leonis ꝛ icidit talis figura.

Aſpexi in hac queſtione ⁊ dedi aſcēdēs ⁊ eius dominum ⁊ lunā abſenti pro quo facta fuit queſtio. aſpexi ⁊ inueni dominum aſcendentis in medio celi: ꝓpter quod videbatur prima facie ꝙ viueret in ꝓſperitate: ſed quia inueni ſaturnum in angulo orientis prope angulum infra duos gradus dubitaui de uita illius ſpecialiter: quia ibidē infortunauit partē fortune. deinde aſpexit ad domum mortis ⁊ inueni venerem fortiorem ibidem id eſt in domo mortis plura habere teſtimonia quia exaltationem ⁊ triplicitatē. aſpexi ad locū eius in figura ⁊ qualiter ſe haberet ad aſcendēs ⁊ ad dominum aſcēdentis ⁊ ad lunam ⁊ inueni eam aſpiciētem aſcēdens aſpectu quarto ⁊ ſaturnum ibidem exiſtentem eodem aſpectu ꝓpter quod magis dubitaui de vita. Deinde aſpexi ad lunam ⁊ inueni eam oppreſſā ſub radijs ſolis hoc fuit vnū ſignū mortis. Jnueni etiā lunam ſeparatam a venere euntem ad coniunctionē domini aſcendentis ⁊ tranſtulit naturam domini domus mortis ad dominū aſcendentis. Hoc fuit certius ſignum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit queſtio eſſet mortuus: inuentumq̃ eſt ita. Et qꝛ Saturnu exiſtens in aſcendēte fuit dominus ſeptime domus ſignificator vxoris illiū ꝓ quo facta fuit queſtio: ⁊ venus ſignificatrix mortis aſpexit eum ſignificabat hoc quod forte interfector cōmiſerat fornicationē cum vxore illius ꝓ quo queſtio facta fuit.

Differentia ſecunda in naturis ſeptem planetarum.

Jſta eſt ſecūda differentia huiū libri in qua auctor determinat de naturis ſeptem planetarum. Et poteſt diuidi in quattuor partes: quoniam primo determīat de naturis ⁊ ꝓprietatibus ſeptem planetaꝝ. Secūdo determinat de ordine ſeu principatu planetarū in ꝯceptiōibus. Tertio de natura capitis ⁊ caude dracōis. Quarto determinat de ordine planetarū in domino dierum ⁊ horaꝝ. Scđa pars incipit ibi. de ordine vero planetaꝝ. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: ſi autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in ſeptem partes: quoniam primo ponit naturam ſaturni. Secūdo iouis. Tertio martis. Quarto ſolis. Quinto ueneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi ptes incipiant patet in littera. Primo ponit naturā ſaturni ⁊ quid ſignificat ex rebus ⁊ moribus hominū ⁊ ex ſectis ⁊ cetera. que omnia plane apparēt in littera vſq̄ ad illam ptem de annis fridarie. ¶ Circa quā ptē eſt intelligendū ꝙ quādo dicit anni fridarie ſaturni ſunt. i i. intelligēdum eſt annus gubernationis in vita nati. Ad cuius euidentiam eſt ſciendum ꝙ in natiuitate diurna icipit fridaria a ſole ⁊ gubernat ipſum. i o. annis. poſtea gubernat ipſum venus ſcđm quātitatē annoꝝ ſuorum. Deinde mercurius: ⁊ ſic ſꝫm ordinē planetarum eundo vſq̄ ad finem vite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna ⁊ gubernat ipſum ſꝫm quātitatē annoꝝ ſuoꝝ. Poſt lunam gubernat ipſum ſaturnus ſꝫm quātitatē annorū ſuoꝝ: ⁊ ſic ſcđm ordinē planetaꝝ. De hac mā eſt caplm ꝓpriū in quarta differētia ⁊ ibi diffuſius loquet̃ de hac domino cōcedente. Quando autem dicit in littera: maximi vo

inteligendum eſt de annis quos dāt planete in duratione rerū ſcilicet in ſectis ⁊ in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores ⁊ medij ⁊ minores intelligendum eſt de annis quos dant planete in natiuitatibꝰ hoīum ad viuendū:⁊ ſicut dico de ſaturno ita de alijs planetis intelligas. Dicit Ptolemeus in.82. ꝓpoſitiōe prime partis maius ac fortius opus ſaturni eſt infrigidare ⁊ deſiccare modicū ꝓpter fortitudinē frigoris:⁊ videt hoc eē pro eo quod eſt elongatus multū a calore ſolis ⁊ humidis fumoſitatibus terre. Hic Albumazar redarguit Ptolemeū ⁊ ponā deo dante ratiōes ſuas in fine huius partis de naturis planetaꝝ. Dicit Haly in cōmento ꝓpoſitionis preallegate quod ptolemeus vult dicere ꝙ ſaturnus facit hͦ opus eo ꝙ opꝰ ſuū eſt multū elongatum ab ope ſolis quod eſt opus caloris:⁊ a luna cuius opꝰ eſt attrahere humores:qꝛ quādo inſpexit comparationē ſaturni cum ſole ⁊ luna inueniet qꝺ ambobus erat contrarius:⁊ ꝓpter hoc dixit quod conuenit vt frigidus ſit ⁊ ſiccus. Et ptolemeus met gloſauit hanc comparationem in eo quod ſequitur. Dicit ptolemeus ſcire quidem virtutem huius planete ⁊ aliorum erit ꝓpter rectificationē figurarum in reſpectu ſolis ⁊ lune quoniā earū aliquas videmus mutātes aerē vna manerie mutatiōis ⁊ eaꝝ aliquas alia manerie in diuerſis ordinatiōibus mutatiōis augendi ⁊ minuendi. Dicit Haly in cōmento. Si memoriā hēs ꝺ eo ꝙ tibi diximus qūo ꝓbare poſſumꝰ ſtellaꝝ virtutes:gloſa nō indiges in hoc. Et ſi huius oblitus es auſculta. dico tibi qꝺ ſol ⁊ luna eo quod eoꝝ opera magis apparent quā opera aliaꝝ ſtellarum. ⁊ ſunt nobis magis manifeſta:⁊ opera reliquaꝝ ſtellarum abſcōdita vidētur:cōuenit vt inſpicias ad ſtellas habētes cōmunitatem cū duobꝰ luminaribus per figuras:ideſt p aſpectus ſi augēt in ſuis operibus vel ab eis minuunt:⁊ ſic ibis inſpiciēdo ad omnes:donec certitudinē ſcias oium nō ſemel ſed pluries. Et ſi inueneris quod ſemp ſequātur vnam manerie operandi ſcies ꝓ certo cuiuſmodi virtutem habent. Dicit Haly abenragel de natura ſaturni. Saturnus eſt planeta ſenex magnus feſſus vilipenſus anxietatuꝫ triſticiaꝝ longaꝝ infirmitatū. natura eius eſt frigida ⁊ ſicca ⁊ aſſimilatur melancolie que gubernatur de oibus humoribus:⁊ nullus de ea. Qñ fuerit almutēalicuius natiuitatis:⁊ ipſe in cancro natus erit turpiſſimi vultus ⁊ mirabilis creatura in forma ⁊ viſione ſua:ita qꝺ expaueſcent ⁊ mirabūtur quot quot videbunt eum ⁊ audient loqui de ipſo. Dicit alfraganus quod corpus ſaturni eſt.9 i. vicibus tantum quātum terra.

Iupiter fortuna maſculus.

Hic ponit naturam Iouis ⁊ planum eſt quod dicit in littera. Iouis autē virtuſ opus eſt cōplexionis tēperate ⁊ locꝰ ſui motus eſt medianus inter frigiditatē ſaturni ⁊ calorē martis ⁊ ꝓpter hoc ꝯuenit vt calefaciat ⁊ humectat. Dicit Haly in cōmēto. multi crediderūt cū audierūt hoc verbuꝫ Ptolemei quod opera ſtellarū ſecūdū eiꝰ opinionē ſequerent loca ſphaerarum ſcōm ꝙ vna exiſtit ſupra aliā ſicut credidit hiza auēquiton ⁊ alkindus ⁊ alij qui cum talibus ratiōibus nos impediuerūt. Ego vͦo dico ꝙ ſi opa ſtel-

larũ ſunt ſecũdũ naturã quomodo poſſunt ſcri propoſitiões q̃druuiales qñ
radices harum ambaꝝ ſcientiaꝝ diuerſe ſũt vna.ſ.ab alia. Amplius ſi oia cor
pora celeſtia nõ ſunt alicuius cõplexionis:calide:humide:frigide:neqꝫ ſicce
ſicut ꝓbauit Ariſtoteles qũo põt Iouis complexio temperari eo qd̃ ſphae-
ra ſua exiſtat inter illã martis ꝛ ſaturni. Nam ſi bene ad dcm̃ inſpexeris ꝓto
lemei inuenies nõ eſſe ꝑut ipſi crediderunt. Et poſtqꝫ docuit nos viam qua
ſcirent̃ virtutes ſtellarũ ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod qñ pro-
bauerimus modũ operis qd̃ operat̃ in aere nos circũdante inuenimus ꝙ
eſt medianus inter magnã frigiditatem quã facit ſaturnus ꝛ magnũ calorẽ
quẽ facit mars:ꝛ hoc affirmat id qd̃ dixit qd̃ calefacit:ꝛ humectat. dicit Haly
abenragel iupiter ẽ planeta equalitatis:cõitatis:bonitatis:melioramẽti:in-
tellectus:ſenſus:ꝛ pietatis:qꝛ temperatus eſt equalis ꝛ fortuna ꝑ aſpectum
ꝛ corporalem cõiunctionem ſignificat bonitatem meliorationem legem ſim
plicitatẽ ꝛ caſtitatẽ dirigit ꝛ nõ dãnat:populat ꝛ nõ deſtruit:abhorret ſatur-
num ꝛ eius naturas. Quando deus incepit creare mundum erat in domo
aſcedẽte lucet in ariete tauro ꝛ gemini:ꝛ minuit̃ lux ſua in cãcro leone ꝛ vir-
gine. obſcurat̃ in libra ſcorpiõe ꝛ ſagittario:ꝛ minuit̃ eius obſcuratio in cap-
corno aq̃rio ꝛ piſcibus. Dic̃ alfragan⁹ ꝙ corpus Iouis eſt.95.tm̃ q̃tũ terra.

Mars maſculinus. Hic ponit naturã mar꜀ ꝛ pa-
tet in littera. dicit ꝓtolemeus
mars ꝓprie deſiccat ꝛ ꝑ vim nature ſue comburit eo qd̃ igneũ
hꝫ colorem:ꝛ quia circa ſolem eſt ꝛ qm̃ ſphaera in qua ſol conſi
ſtit poſita eſt ſub eo. dicit Haly in cõmento ꝓtolemeus vult dice
re ꝙ opus virtutis martis ideſt q̃ experimur inuenimus ſiccitatis magne.
Ad id quod dixit ꝙ virtus martis comburit eo qd̃ igneum hꝫ colorẽ. dico
quod ſtelle ſunt ſubſtantie ſimplicis ꝛ non compoſite ex naturis diuerſorũ
elementorũ:apparitio ſui coloris eſt recta eo quod ibi nõ eſt aliq̃d quod mu
tet colorem cõuenientem eidem ſubſtantie. ꝓtolemeus autem docet nos ꝑ
hoc dictũ:regulã q̃ ſcimus v̓tutẽ ſtellaꝝ quã ꝑ nos intelligere nõ poſſumus
ꝛ poſſimus eã inteligere per colorẽ. In hoc enim dicto adeſt dubiũ qd̃ nos
ſoluere opꝫ. Nam multi credunt ꝙ color nõ oſtendat virtutẽ rei ꝛ hoc eſt ve
ritas in terrenis propter comiſtionem elementoꝝ que in eis eſt. tñ in celeſti-
bus nõ eſt ita:qꝛ eoꝝ ſubſtãtia non eſt vllo modo compoſita ex aliquo elemẽ
to. Et ꝑꝑ hoc rediit ptolemeus ad probãdum hanc virtutem alio modo di-
cens:ꝛ qꝛ exiſtit circa ſolem:ꝛ qꝛ ſphaera in qua eſt ſol poſita eſt ſub eo vult
dicere quod accidit:vt ſit veritas res iſta quia virtus martis comburit eo ꝙ
exiſtit circa ſolem:ꝛ qꝛ ſol eſt ſub eo ꝛ cõmiſcet̃ virtus ſua cũ illa ſolis fit cali-
dus multũ ꝛ ſiccus:ita ꝙ ſine temperamẽto comburit. dicit Haly abenragel
mars eſt planeta calidus ꝛ ſiccus igneus:deſtructor:iratus:victorioſus:dili
gens occidere ꝛ interfectiões:rixas:litigia:cito iraſcit̃ ira forti:totũ cor ſuum
exponit in rebus ſuis agẽdis:prelia facit ꝛ deſtruit populationes. Exaltatio
ſua eſt in domo ſaturni.ſ.in capricorno q̃ ſignificat clamores impedimẽta ꝛ
gentẽ ſtultã ꝛ guerratiões. Cõuenit ſaturnus marti in infortunio ꝛ reſiſtit ei
in frigiditate ꝛ tenebroſitate.ꝛ inclinat̃ ſoli amore ſui ꝛ defendit̃ auxilio eius

qm̄ ſol exaltat̃ in domo ſua ⁊ gubernat eum de calore ⁊ ſiccitate qꝫ recipit ab eodē: ꝓprietas ⁊ nã ſua conuenit ⁊ appropinquat ꝓprietati ⁊ nature ſolis. neſcius eſt ⁊ obliuioſus modici intellect⁹ ⁊ diminut⁹ ſenſu nec ꝯſiderat reruꝫ fines: per eū ⁊ per aſcenſum ⁊ per deſcenſum ei⁹ in circulo ſuo creſcit ⁊ decreſcit eſtatis calor ⁊ hyemis frigiditas oī anno. Dicit alfragan⁹ qđ mars ꝯtinet qꝫtitatem terre ſemel ⁊ dimidium ⁊ octauā ꝑtem eius.

Sol per aſpectum fortuna. Hic ponit naturā ſolis ⁊ littera gloſa non indiget. Dicit Ptolemeus cognita res eſt qđ opus ſubſtātie ſolis eſt calefacere ⁊ dare aliquātulū ſiccitatis ⁊ hec opera magis ꝓprie ſentiunt̃ ⁊ leui⁹ ſcita ſunt oībus alijs ꝓpter magnitudinē ſolis ⁊ ꝓpter manifeſtaꝫ mutationem quam per tempora anni facit ⁊ quanto magis accedit ad noſtra capita tanto magis calefacit. Dicit Haly abenragel ſcito ꝙ ſol eſt lumen ⁊ candela celi gubernator mundi factor temporum: per eum fiunt planete oriētales ⁊ ocidentales: ⁊ per eum fiunt apparētes ⁊ occulti: ⁊ per eum mouetur omnis res ſe mouēs: per eū naſcit̃ omnis res naſcēs: creſcit omne foliuꝫ ⁊ maturat̃ omnis fructus. Ipſe eſt ſpirit⁹ celi magnus cum eo viuificant̃ ſigna: ⁊ quodlibet ſignum quādo eſt in eo hēt maioritatem ſuper alia ſigna. quoniam ipm̄ viuificat ⁊ illuminat ⁊ dat ei fortitudinem ⁊ calorem ⁊ applicat calorem ⁊ fortitudinem ⁊ v̾tutem illius ſigni terre: q̄ natura ⁊ facta ſua apparent in oībus reb⁹ ⁊ in cūctis aīatis ⁊ in aīatis exiſtentib⁹ in terra. Et qñ exit de ſigno in quo eſt remanet illud ſignuꝫ in ſilitudine corpis defuncti. Eſt planeta magni dominij potentie nobilitatis altitudinis ⁊ magnitudinis. eſt fortuna per aſpectum ⁊ infortuna per ꝯiūctionem corpalem. Uides enim qñ aliqs planeta coniungit̃ ſibi: cōburit ⁊ vincit eū ⁊ extinguit lumē ⁊ lucē ſuā. Locus ſuus in celo eſt q̄rtus. ſ. medius. 7 planetarū: ſicut rex ſapiēs qui per ſenſum manutenet regnum ſuū ⁊ per cōſiderationem ponit ſedeꝫ ſuā in medio regni ſui vt per oīa latera attingat. Dedit marti militiā ſuā ⁊ qđ eē dux militie ſue: q̄ celū ſolis eſt ſub celo martis ⁊ cōuenit natura ⁊ calor ſuus cuꝫ natura ⁊ calore illius. Dedit Joui ſua iudicia ꝓpter temperiē honeſtatem ſaluationē ⁊ ſue cōplexionis ſalutē: ⁊ q̄ nō eſt in eo qualitas mala nec peccādi natura. Dedit regnum ſaturno q̄ omnes planete ſua lumina mittūt ad eum ⁊ ſuas cōſiderationes. Dedit veneri collectionem redditū ⁊ vendendi redditus ⁊ emēdi: q̄ celū eius applicat ſuo ⁊ ſunt vicini. Dedit mercurio ſcribaniam: q̄ ſtatus eius eſt ſicut ſtatus ſcriptoris regis qui vadit qñ ille vadit ⁊ ſedet qñ ille ſedet. Dicit lune algazilaticum: q̄ eſt ſimilis algazilo regis qui facit ſua mādata ⁊ defert ea quocūqꝫ ꝑcipit. Dicit alfraganus auctoritate Ptolemei quod corp⁹ ſolis continet corpus terre cēties ſexageſies ſexies ⁊ aliquātulum plus.

Venus fortūa femina nocturna. Hic ponit naturam veneris ⁊ patet in littera qđ dicit. Dicit Ptoleme⁹ venus ipſamet opera Jouis facit ꝓpter temperamētū ſue cōplexionis excepto qđ eſt Joui in re vna cōtraria: q̄ calefacit pa

rum eo qđ exiſtit circa ſolem ꝛ humectat ſcđm lunam ꝓpter magnā luceʒ q̄ꝫ hēt hic planeta eo qđ attrahit ad ſe fumoſitatem que eleuaꝛ ab humoꝛibus terre. Dicit. Haly in commēto vult dicere quod eius caloꝛ eſt multum minoꝛ illo Jouis: ꝛ ꝓpter humiditatē q̄ꝫ facit dicimus qđ eſt quodāmodo frigida ꝛ plus humida. Quod aūt dicit eo qđ exiſtit circa ſolē dixit eo ꝙ virtus ſua vo luiꝛ cū illa ſolis. Et id qđ dixit humectat ſicut luna: vult dicere ꝙ venus facit humiditatē circa eā q̄ꝫ facit luna. Et id qđ dixit pp magnā lucē vult dicere ꝙ modic⁹ caloꝛ facit humoꝛes currere. Dicit Haly abenragel venuʒ eſt foꝛtuna frigida ꝛ humida nocturna hylaris gaudioſa appentie bone limpida foꝛmo ſa: diligit inculationes cātatiōes comeſtiōes potatiōes ꝛ vitia: eſt māſueta ꝛ pauci mot⁹. eſt mulierū ſignificatrix ꝛ iacēdi cū eis amoꝛis amicicie ꝛ ſocie tatis. recipit martē per nām foꝛnicatiōis ꝛ limpidamēti abhorret ipꝫ pp ꝯ̄rie tatem nature ſue que eſt caliditas ꝛ ſiccitas. Separat ſe ab eo ꝛ malū ꝛ infoꝛ tunam ſuam repellit a ſeipſa ꝓpter manſuetudinem bona uerba ſolatiuꝫ bo num. ꝛ manſuetam loquelam. Cōcoꝛdat cum ſaturno in frigiditate ꝛ ꝯueniē tia quā hēt cū eo in libꝛa: q2 eſt domuʒ vni⁹ ꝛ exaltatio alteri⁹. Et diſcoꝛdat cū eo in moꝛib⁹ triſticijs ꝛ doloꝛib⁹ ſuis ꝛ eo qđ ſaturnus eſt vſus modici cū mu lieribus. Status veneris cum ſtatu ſolis eſt ſimilis ſtatui mulieris verſus vi rū. Dicit alfraganus ꝙ coꝛp⁹ veneris eſt vna ps de. 37. ptib⁹ terre.

Mercurius cōmixtus.

Hic ponit nām mercurij ꝛ patet i littera. Dicit Ptoleme⁹: ſiccitas vero ꝛ humiditas mercurij eſt per vnum equale: quoniam aliquādo deſiccat ꝛ effugat humoꝛes eo ꝙ nū q̄ꝫ elongaꝛ multū a caloꝛe ſolis etiam nullo tempoꝛe ꝛ aliquan do humectat eo ꝙ poſituʒ eſt ſuper ſphaerā lune que eſt circa terram magiʒ quam omnes alie ſphaere ꝛ mutaꝛ ad hos duos ſtatus ꝛ facit uentos ꝓpter ſerotinas mutationeʒ eius circūquaqꝫ ſolem. Dicit Haly in commento. Uult dicere ꝙ opus mercurij non eſt vna res ſola: quoniam aliquando deſiccat ꝛ aliquando humectat. cum autem deſiccat eſt quādo ſoli applicat ꝛ eſt tunc opus ſuum in calefaciendo ꝛ ſiccando circa iſtud ſolis. Humectare aūt ſuuꝫ eſt ꝓpter vim ſuā que cōmiſceꝛ cū illa lune que poſita eſt ſub eo ꝛ ꝙ eſt op⁹ ſuum ſicut opus lune. Et Ptolemeus qn̄ comperationeʒ facit de opere mer curij cum illo ſolis inuenit ꝙ aliqn̄ faciebat opus tale q̄le ſol. Et qn̄ per com parationem facit cum opere lune: inuenit ꝙ aliquādo faciebat opus tale q̄le luna. Et expertus fuit hoc multotiens ꝛ inuenit ꝙ ſemper alterū duoꝝ ope rum faciebat ꝛ ſciuit pꝛo certo ꝙ opus ſuum eſt ſcđm opus aliarum ſtellaꝝ cum quibus inuoluitur: ꝛ opus pꝛopꝛium in ſe non habet. Dicit Haly Aben ragel. Mercurius eſt planeta maleficioꝛum violentiarum documentoꝛum ſcribanie computationum ſcientiarum: calidus eſt ꝛ ſiccus foꝛme ꝛ natu re ꝯuertibilis: maſcul⁹ cū maſculis: femine⁹ cū femininis: foꝛtuna cū foꝛtūis: īfoꝛtuna cū īfoꝛtuniʒ: bene rōnatus: bn̄ loquēs: auſuʒ in loquēdo: pulchꝛe ap parentie: compoſite perſone: diligit libꝛos ꝛ computationes. Placent ei ma giſteria: res bene facte rōnes verificari libꝛi ac ſcientie: agilis eſt in motu ꝛ ꝓ pꝛietatis ardētis: alacer ꝛ mobilis in oībus reb⁹ ſuis: ꝛ eſt vnus triū planeta

rum ſignificantium pluuias ⁊ per eum ⁊ per mutationem ſuā de ſigno in ſi-
gnum: ⁊ per eum eius ſtatum ac retrogradationem ⁊ directionem ipſius ⁊ p
oppoſitiones ⁊ cōiunctiones ſuas ſcienẜ motus ventorum ⁊ eiꝰ fortitudines
.ſ. ſi erunt fortes vel debiles in oībus partibus illius anni: quoniam quando
exit de vno ſigno ⁊ intrat aliud: vel quando eſt ſtationarius aut retrogradus
ſignificat ventos fortes humiditates ⁊ pluuiam ⁊ in aere accidentia de nubi
bus turbationes ⁊ his ſimilia. Similiter qñ eſt in oppoſitione lune exiſtente
luna in aliquo ſignorum aqueorū vel aereoꝝ ſignificat quod ṗdiximꝰ. In re
uolutione annoꝝ mundi hēt magnā ⁊ veridicā ſignificationē ſup tenentes
officicia regū. Alfraganus dicit ꝙ quātitas corporis mercurij eſt vna ps de.
32. milibus ptibus corporis terre.

Luna fortuna femina nocturna.

Hic ponit naturam lune. ſnia littere patet. Dicit Ptolemeus ma
ior virtus lune eſt humectare: pro eo ꝙ eſt multum circa terram
⁊ ꝑpter fumoſitatem frigidam que per eam eleuaẜ. ⁊ ꝑpter hoc
ad ſtatum talem mutanẜ corpora manifeſta mutatione: qꝛ facit mutari ⁊ pu-
treſcere corpora vt plurimum: ⁊ hēt etiā cum ſole participationē modica m
in calore pro eo ꝙ recipit lumen ab eo. Albumazar redarguit Ptolemeū in
cauſa naturarum planetarum ⁊ ſunt verba ſua iſta: quoniam plures reges
grecie fuerunt ſapienteſ poſt Alexandrum filiū Philippi: vocabaturqꝫ vnuſ
quiſqꝫ eorum Ptolemeus: fueruntqꝫ numero decem. ⁊ vna mulier: erantqꝫ
regnantes in egypto: ⁊ fuerunt anni regni eorum. 275. fuerunt vniuerſi ſa-
pientes ex quibus fuit Ptolemeus vnuſ qui edidit librum almageſti ſup cau
ſam motus circuli ⁊ qcquid in eo eſt ex planetis. Et quidam eorum edidit li-
brum de iudicijs aſtrorum referens eum ad Ptolemeum auctorem libri al-
mageſti. Diciturqꝫ ꝙ ille qui edidit librum iudiciorum ipſe edidit librū alma
geſti: neſciturqꝫ veritas huius rei: ſed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum
narrauit in libro ſuo naturas planetarum ⁊ eorum cauſas. Incepitqꝫ dicere
ꝙ ſol calefacit in ſuauitate ac mora ⁊ ꝙ opus eius ſit in hoc euidētius ⁊ forti
us opere ceterorum planetarum ꝑpter magnitudinem eius ⁊ quāto magis
eleuaẜ ad zenith capitum noſtrorum augeẜ nobis calor. Et putauit ꝙ natu-
ra lune ſit humida ꝑpter ꝓximitatem circuli eiꝰ a terra ⁊ ꝑpter receptionē va
porum. qꝛ ad eā eleuanẜ ex ea. Et putauit ꝙ natura ſaturni ſit frigida ⁊ ſicca
ꝑpter longitudinem circuli eius a calore ſolis ⁊ longitudinē eiꝰ ab humidi-
tate vaporum terre. Et putauit ꝙ marſ natura eſſet calida ⁊ ſicca eo ꝙ color
eiꝰ ſimilis eſt igni: ⁊ qꝛ eſt ꝑpe ſolem ⁊ qꝛ eſt ſub eo erigiturqꝫ calor eius ad
eum ⁊ calefacit eum. Et putauit ꝙ Jupiter ſit equalis complexionis: eo ꝙ ſit
eius circulus inter circulos ſaturni ⁊ martis. Et ꝑpter hanc cauſā eſt natu
ra eius calida humida equalis ⁊ temperata. Et putauit ꝙ veneris natura ſit
calida humida equalis. calor autem eiuſ ex ꝓpinqtate circuli eiꝰ a ſole. Humi
ditas vero ex vapore humido qui contingit eam ex terra. Putauitqꝫ ꝙ natu
ra mercurij ſit in qbuſdam horis ſicca ⁊ in qbuſdam humida. Siccitas eiꝰ pp
appropinqtatem eiꝰ a ſole ⁊ ꝙ non elongatur ab eo elongatione maxima.

Humiditas vero eius ꝑpter ꝑximitatē circuli eius circulo lune. Hoc eſt ꝙ pu tauit Ptolemeꝰ in naturis planetarū: ꝛ hec eſt ratio qua uſus eſt ſuper hoc. Sed nos dicemus nunc ꝙ ſit in eius dictis pungendus ideſt reprehenſione dignus. nā ꝙ putauit ex ſole ꝛ calefactiōe rerum ab eo in ſuauitate ꝛ mora h̄ inuenit̄ ex ſuo ope. quod autem dixit ꝙ natura lune ſit humida ꝑpter ꝑximi tatem circuli eius a terra ꝛ receptione vaporum qui erigunt̄ ex terra ad eam hoc repellit̄ a ſapientibus eo ꝙ ſpacium quod eſt inter faciem terre ꝛ propin quiorem locum in quo eſt luna ſit. 128044 miliariorū fere ea menſura qua ſit vnum miliarium. 3000. cubitorum. Et hoc patet in libro in quo narrantur longitudines corporum ſuperiorum ab inuicem. Et non plus eleuant̄ vapo res a ſuperſicie terre ſcd̄m ꝙ narrauit Ptolemeus q̄ȝ. 16. ſtadia ſcd̄m ꝙ ſta dium quadringentorum cubitorum eſt: nam. 16. ſtadia faciunt duo miliaria ꝛ decimam ac tredecimam vniꝰ miliarij fere. longitudo vō lune qn̄ magis ꝓ pe eſt ſupſiciei terre eſt vt diximus. 128044. miliariorū fere. vn̄ ergo vel quō applicat vapor terre ad lunā quouſqȝ corrūpat vel mutet nām eiꝰ. Per mo dum ꝯſimilē reprobat ip̄m in naturis aliorum planetarum: ſed ptranſeo cā breuitatis. Haly in cōmētō ꝓpoſitioni ꝑallegate de natura lune rn̄de. et ad rō nes Albumazaris, Dicit enim Haly exponēs verba Ptolemei p̄mo Poſtq̄ȝ docuit nos Ptolemeus ꝙ v̄tutes ſtellarum corpoꝝ ſuoꝝ ſequunt̄ magnitu dineȝ ꝛ corpus lune paruū eſt ſicut in almageſti narrauit ꝛ eius opus ſequit̄ opus ſolis pte vna. Dicit hic ꝙ eſt hoc pro eo ꝙ multum eſt ꝑpe terrā ꝛ pue nit ad nos eius virtus anteqȝ mutet̄ ꝛ ꝑpter hoc apparet eius opus magis q̄ȝ opus aliarum ſtellaꝝ. Et videmus viſibiliter ꝙ attrahit humores terre ꝛ corporuȝ eā ſequētiū ꝛ pro eo ꝙ hēt lucē a ſole operat̄ in terrenis calorē mo dicum accidentalē cum quo facit putreſcere ꝛ mutari humoreſ exiſtentes in corporibus ſicut oſtenſum eſt in phiſica ꝛ in nā. Et manifeſtum eſt ꝙ lux fa cit calorē. ꝛ pōt hoc ꝓbari per ſpecula que cōburūt ꝛ ſil'ia. ꝛ qꝛ luna lucē hēt a ſole cōuenit vt hēat modicū calorem quem facit ſicut per acidens. Et hoc eſt id quod vult dicere Ptolemeus. Et qꝛ hoc non intellexit Albumazar cre didit ꝙ erraret in dicto ſuo dicens quō pōt fumoſitas humida ad lunā aſcē dere cuȝ fumoſitas aſcendere nequeat ultra. 16. ſtadia ꝛ luna ſatis longiꝰ eſt Ego vero riſi de dictis talibus qualia ſunt hec: ꝛ dixi qualiter nō itellexit hoc qꝛ Ptolemeus noluit dicere ꝙ fumoſitas humida aſcēdat uſqȝ ad lunā: ſed. dixit ꝙ aſcenſus fumoſitatis humide qui eſt uerſus lunā docet nos ꝙ attra hit humores terre ꝛ alioꝝ corporum eam ſequentiū ſicut adamas trahit fer rum. Alfraganus dicit auctoritate Ptolemei ꝙ magnitudo corporiſ lune eſt vna pars de. 39. ptibꝰ terre: ꝛ dicit ꝙ maius corpꝰ oiuȝ corpoꝝ vniuerſi eſt ſol ꝛ poſt ſolē. 15. maxime ſunt ſtelle: dicit eni ꝙ vnaqueqȝ eaꝝ tenet corpꝰ terre centies ſepties. Tertiꝰ in magnitudine eſt Jupiter: ꝛ q̄rtꝰ ſaturnꝰ. Poſt ſatur nū ſunt ſtelle fixe ſcd̄i ordinis q̄rum q̄libet ꝯtinet terram nonageſies. Poſt ip ſas ſunt ſtelle tertij ordinis q̄rum vnaqueqȝ ꝯtinet terraȝ ſeptuageſies ꝛ bis. Poſt ip̄as ſunt ſtelle q̄rti ordinis q̄rū q̄libet ꝯtinet terram. 54. Poſt ip̄as ſūt ſtelle q̄nti ordinis q̄rum q̄libet ꝯtinet terram. 37. Poſt ipſas ſunt ſtelle ſexti ordinis ꝛ minor illaꝝ. immo minor oīum que vident̄: q̄rum probatio eſt poſ

ſibilis continet terram.18.Maius corpus poſt ipſas eſt mars.poſt martem terra:poſt terrā venus:poſt venerē luna:⁊ vltimo mercuri⁹. Patet igit̃ ſecū dum alfraganum ꝙ maius omnium corporū eſt ſol ⁊ minus mercurius exceptis generabilibus ⁊ corruptibilib⁹.De longitudine iſtorum corporum a terra dicit alfraganus ꝙ ꝓpior longitudo lune a terra eſt.33 tantum quantum dimidium diametri terre ⁊.20.pars eius : eritqꝫ hoc.10412. miliaria. Et eſt longitudo longior lune q̄ eſt ꝓpior lōgitudo mercurij ſexageſies quater tantū quātum dimidiū diametri terre:⁊.6.pars eius qđ eſt.208542.miliariorum.Et lōgitudo lōgior mercurij que eſt ꝓpior veneris eſt centū ſexageſies ſepties tantum quantū dimidiū diametri terre qđ eſt 542750.milliariorū.Et longitudo veneris longior q̄ eſt ꝓpior longitudo ſolis eſt milleſieſ ⁊ cēties ⁊ vigeſies tantū quantum dimidiū diametri terre qđ eſt.3640000. miliariorum.Et lōgitudo ſolis longior que eſt propior lōgitudo martis eſt 1220.tantū quātum ſemidiameter terre quod eſt.3965000.miliariorū.Et lōgitudo martis longior q̄ eſt longitudo iouis ꝓpior eſt.8876.tantū quātuꝫ ſemidiameter terre qđ ē.28847000.miliariorū. Et lōgitudo iouis lōgior q̄ ē ꝓpior lōgitudo ſaturni ē.14405.Tantū q̄tū ſemediameter terre ꝙ ē.46816250.miliariorꝫ.Et lōgitudo ſaturni lōgior q̄ ē eq̄lis lōgitudi ſtellarꝫ fixarꝫ ⁊ eſt quātitas dimidij diametri circuli ſignorū eſt.20110.tm̄ quātū ſemidiameter terre qđ eſt.65357500.miliario . Et cū duplicatū fuerit hoc ꝓueniet quātitas totius diametri circuli ſignorū.i.octaue ſphaere q̄ eſt.130715000. miliariorꝫ. Et cū multiplicatū fuerit hoc per.3.⁊ ſeptimā vnius ꝓueniet quātitas circunferētie circuli ſignorum uel cuiuſqꝫ alterius circuli maioris deſcripti in octaua ſphaera que eſt.410818570.miliariorꝫ:eritqꝫ menſura vniuſcuiuſqꝫ gradus circuli maioris.1141160.miliaria.

DE ordine uero planetarum. Hic poſuit ordinem planetarum in conceptionib⁹ puerorum ſcilicet ordinē in gubernādo fetum q̄ꝫdiu eſt in vtero matris.Dicit ꝙ ſaturn⁹ gubernat ipſum ab hora cōceptionis vſqꝫ ad finem unius menſis. In ſcđo mēſe gubernat ipſuꝫ Jupiter.In tertio mars.In q̄rto ſol. In q̄nto venuſ. In ſexto mercuri⁹.In ſeptimo luna:⁊ pp hoc vt dicit̃ puer in ſeptimo mēſe petit exitum:q: opera omnium planetarum ſunt in eo completa:⁊ qui tunc naſcuntur poſſunt viuere ꝓpter eādem cauſam.Deinde reuertitur gubernatio ad ſaturnū ⁊ gubernat ipſum in octauo menſe:⁊ tunc qui naſcūtur nō uiuūt proppter malitiā ſaturni.Deinde gubernat ipſum Jupiter in nono menſe:⁊ tūc cōiter naſcūtur ⁊ viuūt ꝓpter bonitatem iouis.Deinde ponit ordinē planetarū in regimine corporis poſt natiuitatem quātum ad proceſſuꝫ in etatibus: ⁊ dicit ꝙ luna icipit natū regere ab ingreſſu eius in mundū:⁊ regit ipſum quattuor annis qui ſunt anni nutritionis . Deinde mercuri⁹ regit ipſum decem annis.Deinde venus octo.Deinde ſol nouem . Deinde mars 15.poſt hoc Jupiter.12.Deinde ſaturnus vſqꝫ ad finem vite.

caput draconis. Hic ponit naturam capitis ⁊ caude draconis ⁊ patet.

Si autẽ fuerit aliqua dies. Hic ponit ordinẽ planetarũ q̃ʒtum ad dñm dierũ ⁊ horaꝝ. Dicit ꝙ aliq̃ dieſ ſit alicui⁹ planete. p̃ma hora illi⁹ diei ſm ꝙ p̃ma hora icipit ab ortu ſolis ẽ illiuſ met ⁊.2ª.hora eſt plãete qui ſucceditin ordine celoꝝ deſcẽdẽdo.⁊.tertia tertij planete in ordine:⁊ ſic per ordinẽ uſq; ad finẽ.12.horaruʒ diei artificialis. Et ille planeta cui⁹ eſt.13.hora ille eſt dñs illius noctis: ⁊ cui⁹ eſt.25.hora.ſ.p̃ma hora diei ſequẽtis illius eſt dies ſequens. ⁊ auctor ponit exemplum in littera.ideo non eſt neceſſe vt ponam.⁊ ſic completa eſt expoſitio ſecunde differentie huius libri.

Et quia annuente deo. Iſta eſt tertia differentia hui⁹ libri in qua auctor determinat de eſſe planetarum in ſemetipſis ⁊ de eſſe eorum adinuicem ſcilicet vnius ad alterum. Et diuidit̃ in duas partes: quoniam in p̃ma determinat de eſſe eorum in ſemetipſis. In ſecunda parte de eſſe eorum adinuicem. ſecunda eſt ibi. De eſſe autẽ ipſorum adinuicem. Et illa diuidit̃ in duas: qm̃ p̃mo determinat de eſſe q̃nq; planetarũ reſpectu luminariũ. Scđa de eſſe eoꝝ iater ſe. ſcđa ibi: eẽ aũt. P̃rio determinat de eſſe eoruʒ in ſeipſis. Et eſt ſnia littere talis. Planete aliquãdo dicunt̃ aſcendẽtes ⁊ aliquãdo deſcendentes ⁊ aliquando dicunt̃ aucti lumine ⁊ magnitudine: ⁊ aliquãdo diminuti lumine ⁊ magnitudine. Et quãdoq; dicunt̃ aucti numero ⁊ q̃nq; diminuti numero. Et q̃nq; dicunt̃ aucti motu ⁊ q̃nq; diminuti in motu. Et omnes planete preter ſolem dicunt̃ q̃nq; ſeptentrionales ⁊ q̃nq; meridionales. Et dicunt̃ aſcendentes ⁊ deſcẽdẽtes in ſeptẽtrione ⁊ meridie. Iſta ſunt que accidunt planetis in ſemetipſis. Et iſta exponit auctor per ordinẽ in littera dicẽs ꝙ planeta q̃nq; aſcẽdit in circulo ſuo eccentrico ita ꝙ ſit in ſuperiori parte eccentrici ſui nõ diſtans ab auge per.90. gradus ante vel retro ⁊ tunc lumen eius apparet minuſ ⁊ etiam apparet minor in quantitate ⁊ eius curſus eſt tunc tardus quantum ad motũ centri epicycli ⁊ dicitur tunc fortior. Quando autem eſt aliqua longitudinum mediarum eccentrici ſui.ſ.diſtans ab auge per.90.gradus preciſe tunc eſt equalis in lumine ⁊ magnitudine ⁊ curſu.i.non dicitur magnus neq; paruuſ in lumine vel magnitudine ⁊ motus centri epicycli eſt equalis cum medio motu ipſius. Cum vero fuerit extra hec loca ſcilicet diſtans ab auge plus.90.gradibus ante vel retro tunc deſcendit ⁊ apparet maior lumine ⁊ magnitudine ⁊ mouetur centrum epicycli tunc velocius q̃ʒ medius motus ipſius. Et cũ fuerit argumentum planete equatum minus.180.gradibus ſcilicet quando additur equatio argumenti ſuper medium motum tunc dicitur auctus numero. Et ſi argumentum equatum fuerit plus.180.gradibus.ſ.quando equatio argumenti ſubtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutuſ. Sed in luna quando addit̃ equatio dicit̃ aucta numero: quando ſubtrahitur dicit̃ diminuta numero. Et quando aliquis trium planetarum altiorum mouetur

veloci⁹ medio motu ſuo vocat auctus motu: ꝛ quando vadit minus medio motu ſuo vocat motu diminut⁹. Eodem mõ intelligit de ſole ꝛ luna. Et quã do mouet tãtũ q̃ʒtum medius mot⁹ ſuus tũc dicit motu eq̃lis. Et qñ ven⁹ vel mercurius mouet velocius q̃ʒ ſol dicit auctus motu: quaudo tardius dicit motu diminutus. Et quãdo aliquis planetarum. 6. tranſiuerit nodum interſectiouis deferẽtis ſui cũ eclyptica qui nodus vocat genzabar eſt ſeptẽtrionalis. Et eſt ſeptentrióalis aſcendens. i. augens latitudinẽ quouſq̃ʒ elongat⁹ fuerit ab interſectione per. 90. gradus. Et cum elongat⁹ fuerit plus. 90. gradibus ab interſectione eſt ſeptẽtrionalis deſcẽdens. i. minuens latitudinem quouſq̃ʒ elongatus fuerit ab interſectione per. 180. gradus ꝛ tunc eſt interſectione oppoſita p̃me ꝛ nullã habet latitudinem. i. eſt in eclyptica: ꝛ cuʒ tranſiuerit illam fit eius latitudo meridiana ꝛ eſt meridionalis deſcendẽs quouſq̃ʒ elongat⁹ fuerit ab interſectione p̃ma per. 270 gradus. Et cũ tranſiuerit hũc numerum eſt meridionalis aſcendens quouſq̃ʒ reuertit ad interſectionem primam ubi latitudo eius erit nulla. Hec eſt ſententia littere de eſſe planetarum in ſemetipſis.

De eſſe autẽ ipſoruʒ adinuicẽ tractemus. Prius determinauit de eſſe planetarum in ſeipſis. Hic determinat de eſſe eorum adinuicem. ꝛ p̃mo de eſſe quinq̃ʒ planetarũ reſpectu luminariũ. Et diuidit in quattuor ptes ſcđm quattuor eẽ que habẽt planete erga ſoleʒ ꝛ lunam. Primum eſt viſio faciei ad faciẽ. Scđm eſt ſecuritas. Tertiũ eſt cõbuſtio. Quartum eſt orientalis ꝛ occidentalis. Primo ergo determinat de viſione faciei ad faciem. Scđo de ſecuritate. Tertio de cõbuſtiõe. Quarto de oriẽtalitate ꝛ occidẽtalitate. Prima ps eſt in p̃n⁹. Scđa icipit ibi: ꝛ ex hoc ductoria. Tertia ibi: ꝛ ois plãeta. Quarta ibi: ꝛ ex quo altiores. ¶ Snia p̃me ptiſ eſt. Qñ aliqs planeta fuerit occidẽtalis a ſole. ſ. q̄ oriat poſt ſolis ortuʒ ꝛ fuerint inter ip̃m ꝛ ſolem tot ſigna quot ſunt inter domũ illius planete ꝛ leonem qui eſt dom⁹ ſolis talis planeta dicit eſſe in viſione ſolis facie ad faciem. Uerbi grã: capricornus eſt domus ſaturni ꝛ eſt ſextũ ſignum a domo ſolis. ſ. leone. cum igit fuerit ſaturn⁹ in ſexto ſigno a ſole cõputando numerũ ſignorũ a ſole verſus ſaturnum ſcđm ordinem ſignorum. Aliter enim non eẽt occidentalis ſi non cõputaret hoc modo tunc dicit ipſum videre facie ad faciem. Et ſignũ ſagittarij eſt q̄ntum a leone. cum igit Jupiter fuerit in q̄nto ſigno a ſole incipiẽdo a ſole verſus iouem ƀm ordinem ſignorum dicit videre ipſum facie ad faciẽ ꝛ ſic de alijs. Et quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna ꝛ fuerit inter ipſum ꝛ lunam ſcđm ordinem ſignorum tot ſigna quot ſunt inter domũ ipſius planete ꝛ domum lune. ſ. cancrum tunc dicit eſſe in eius viſione facie ad faciem. Uerbi gratia: cancer eſt ſignum ſextum ab alia domo ſaturni. ſ. ab aq̄rio: idẽo cum fuerit luna a ſaturuo in. 6. ſigno eſt inter eos viſio facie ad faciẽ. Et ẽt cancer eſt ſignũ q̄ntũ a domo iouis. ſ. a piſcib⁹: idẽo cũ fuerit luna in. 5. ſigno a ioue ƀm ordinem ſignorum eſt inter eos viſio facie ad faciem: ꝛ ſic de alijs ſuo modo poteris exemplificare.

Ex hoc ductoria planete.

Hic determi‑nat de .2. esse. 5. planetarū erga luminaria.ſ. de ductoria quod idem eſt φ ſecu‑ritas. Et eſt ſnia talis qñ aliqs planeta eſt in ſuo haim ꝛ in aliquo angulorū aſcēdētis.ſ. in aſcēdēte vel in .10. vel .7. vel .4. domo ꝛ ali qd luminarium ſit in aliquo angulorꝫ ab ipſo planeta ita φ ſit planeta in die orientalis a ſole ꝛ in nocte occidētalis a luna. hoc eſt vt ſit in die in .10. ſigno a ſole. tūc eniꝫ eſt in angulo a ſole ꝛ oriētalis. vel in nocte in .4. ſigno a luna. tūc eni eſt in angulo a luna ꝛ occidētalis tunc dicit̄ eē in ſua ductoria. Angulus aūt oppoſitionis non hēt hic locū. Rō eſt qꝛ planeta exiſtēs in oppoſito ſoliſ vel lune nec eſt oriētalis nec occidētalis. Poſtea dicit φ ois planeta a tēpore quo abſcondit̄ ſub radijs ſolis vſqꝫ ad tempꝰ quo icipit apparere dicit̄ cōbu ſtus. Et incipit cōburi qñ incipit itrare radios: ꝛ cū venerit ꝑpe ſolē infra .12. gradus vocat̄ oppreſſus: ꝛ cū fuerit cū ſole in eodē gradu ꝛ fuerit inter eos minꝰ ſemidiametro ſolis ꝛ cū hoc latitudo planete fuerit minor ſemidiame‑tro ſolis dicit̄ vnitꝰ vel incorporatus ſoli. Et cū trāſiuerit hāc vnionē dicit̄ eē in cōualeſcētia donec ſit liberatꝰ a radijs ſolis.

Ex quo apparent altiores tres.

Hic determinat de oriētalitate ꝛ occidētalitate planetaꝝ. Dicit φ tres pl'e ſupiores qñ exeunt de ſub radijs ſolis ꝛ icipiūt appare‑re de mane ante ortū ſolis quouſqꝫ ueniāt ad oppoſitū ſolis. hoc eſt φ ſint ꝑpinqores circulo horizontis oriētalis qꝫ occidētalis qñ ſol eſt in li nea medie noctis tūc vocant̄ orientales ꝛ dextri. Uocant̄ oriētales eo φ oriū tur añ ſolem: ꝛ vocant̄ dextri eo φ ſunt in dextra pte celi a ſole. Pars enim oc cidentalis eſt dextra ꝛ oriētalis ſiniſtra. Ponat̄ enim φ homo vertat faciem ſuam verſus meridiem patet φ oriēs eſt ſibi a ſiniſtris ꝛ occidēſ a dextris. Et qñ aliqs trium ſupiorum planetarū trāſiuerit oppoſitionē ſolis dicit̄ occidē‑talis ſiniſter. dicit̄ occidētalis nō φ ſit in pte occidētali celi a ſole imo huiꝰ cō trariū eſt verū. Sed dr̄ occidētalis pro tāto qꝛ occidit poſt ſolē. Et dr̄ ſiniſter qꝛ eſt in pte oriētali celi a ſole que eſt ſiniſtra ſm φ dictū eſt. Uenꝰ vō ꝛ mercu riꝰ qlibet eoꝝ infra tp̄s quo circuit epicyclū ſuū cōiungit̄ ſoli bis. vna vice ꝑ directionē.ſ. in ſupiori pte epicycli. Alia vice per retrogradationē.ſ. in iferiori pte epicycli. Igit̄ qñ aliqs eoꝝ ſepat̄ a cōiunctiōe ſolis in medio retrograda‑tiōis.ſ. in iferiori pte epicycli recedit a ſole verſus ptē occidētalem celi. Et qñ elōgaꝰ fuerit a ſole tm̄ φ pōt videri videt̄ de mane añ ortū ſolis. iō tūc vocat̄ oriētalis dexter donec cōburat̄ a ſole.i. donec iūgat̄ ſoli in ſupiori pte epicy‑cli per directionē. Et cū ſepatus fuerit a ſole per directionē videt̄ de veſpere poſt occaſuꝫ ſolis iō tūc vocat̄ occidētalis ſiniſter donec iterū cōburat̄. Et eſt dr̄ia iter venerē ꝛ mercuriū ꝛ tres ſupiores. venꝰ eni ꝛ mercuriꝰ qñqꝫ in receſ ſu eoꝝ a ſole ſiue in exitu de ſub radijs fiūt oriētales ꝛ qñqꝫ in exitu eorūꝫ de ſub radijs fiūt occidētales. Planete aūt ſupiores ſemp cum exeūt de ſub ra‑dijs ſolis fiunt orientales. Et dicuntur augmentari in fortitudine donec ſint elongati a ſole per .30. gradus. ꝛ a .30. uſqꝫ ad .60. dicuntur fortes. Et poſt

q̃ʒ elongati fuerint a ſole ultra.60.gradus dicunť orientales eũtes ad debilitatẽ uſqʒ ad principium retrogradationis. Et a principio retrogradatiõis vſqʒ ad oppoſitionẽ ſolis dicunť orientales retrogradi. Et ab oppoſitione vſqʒ ad directionem dicuntur occidentales retrogradi. Et a directione vſqʒ ad.30.gra.poſt directõeʒ dicunť occidẽtales fortes. Et a.30.gra.poſt directionem quouſqʒ veniãt ad.30.gra.prope ſolem dicũtur occidẽtales euntes ad debilitatem. Et poſtea dicunť occidẽtales debiles quouſqʒ comburanť. Uenus vͦo ⁊ Mercurius quãdo ſeparanť a ſole per retrogradatiõeʒ fiunt oriẽtales ⁊ vocantur debiles quouſqʒ veniãt ad directiõeʒ:⁊ a directione donec ſint elongati a ſole tantũ quãtum ſolent elongari in p̃ncipio retrogradationis dicunť orientales fortes. Deinde fiunt debiles orientales ⁊ quouſqʒ opprimanť ſub radiis ſolis:⁊ poſtea dicunť vniti cum ſole:deinde combuſti eũtes ad apparitionem:⁊ ab apparatione eoꝝ vſqʒ ad elongationem eorum a ſuperiori parte epicycli p.60.gra.ſunt occidẽtales fortes:⁊ ab hoc loco vſqʒ ad retrogradatiõem ſunt occidentales euntes ad debilitatem:⁊ poſtea vſqʒ coniunctionem ſunt occidentales debiles. Si vͦo nõ intelligereť lr̃a hoc mõ eſſe falſa cũ non ſit poſſibile eos elongari a ſole vſqʒ ad.60. gra.in zodiaco. Poſtea dicit quando aliquis planeta exit de ſub radiis ſolis ⁊ nulli cõiungitur corpore vel aſpectu eſt in ſuo lumine proprio.

Eſſe illorum erga ſe innicez.

Prius determinauit de his q̃ accidunt planetis in ſemetipſis:⁊ his que accidunt quoqʒ planetis erga luminaria. Hic determinat de his q̃ accidunt.7.planetis ad ſe inuiceʒ. Et poſſet diuidi in tot partes quot ſunt modi accidentium que accidũt planetis ad inuicẽ. Et p̃nt reduci ad.16. modos ſꝫm ſñiam littere qui ſũt iſti ꝯiunctio:vacuatio: curſus:feralitas:trãſlatio luminis:reddit⁹ luminis:prohibitio:pulſatio nature:receptio:redditus nature:refrenatio ſiue ꝯrietas:fruſtratio:abſciſio luminis:veneratio:deſtructio:obſeſſio:dilectio ⁊ odium. Iſta exponit auctor in littera p ordinem vſqʒ ad finem iſti⁹ differẽtie. Sñia p̃me ptis eſt talis. Cõiunctio eſt cũ fuerint duo planete in duobus ſignis que ſe aſpiciũt aliquo aſpectu:⁊ ille q fuerit leuior inter eos.i.velocior in motu trãſiuerit de ſuo ſigno pauciores gradus q̃ʒ põderoſus.i.tardior motu de ſuo ſigno.ita ꝙ differẽtia iſta ſit.6.gra.vel infra:⁊ tunc diciť ꝙ leuior vadit ad cõiunctionẽ põderoſioris:verbi gr̃a:pono ꝙ ſol ſit in ariete ⁊ tranſiuerit de ipſo ariete.6.gra.⁊ Mars ſit in Leone ⁊ trãſiuerit de ipſo.12.gra.iſta duo ſigna aſpiciũt ſe aſpectu trino. Et ſol qui eſt velocior in motu q̃ʒ mars tranſiuit pauciores grad⁹ de ariete q̃ʒ mars de leone:⁊ ſũt in differẽtia.6.gra. In ꝓpoſito exemplo ſol vadit ad ꝯiunctionem martis de aſpectu trino. Et ſi ſol eẽt in.12.gradu arietis:⁊ mars in.12.gradu leonis:tũc eſſet cõiunctio completa. Et ſi ſol eſſet vltra duodecimũ gradũ arietis marte exiſtente in.12.Leonis:tunc eſſet inter eos ſeparatio. Et hec vocatur ꝯiunctio longitudinis. Coniunctio autem latitudinis eſt cum fuerint duo planete in vno ſigno cõiuncti corporaliter ⁊ fuerint equalis latitudinis ab eclyptica ita quod latitudo vnius ſit aſcendens in ſeptentrione ⁊ alterius deſcẽdẽſ

in ſeptentrione vel vnius aſcendens in meridie ⁊ alterius deſcendens in meridie. Uel ſi fuerit cõiunctio ex aliquo aſpectuum ⁊ latitudo vnius fuerit ſeptentrionalis aſcendens: alteriꝰ meridiana aſcendens. Uerbi gratia: pono quod luna cõiungatur ſaturno in aliquo ſigno: ⁊ in aliquo gradu ⁊ minuto illius ita quod ſaturnus ſit iuxta genzahar ſuum uadens ad ſeptentrionem in latitudinem: ⁊ ſit eius latitudo. 3. minutoꝝ ⁊ luna appropinquet ad caudã draconis ueniẽs a ſeptẽtrione minuẽs latitudinẽ: ita quod eiꝰ latitudo ſimiliter ſit. 3. minutorum hec eſt cõiunctio veriſſima qñtum ad longitudinem ⁊ latitudinẽ. Et in hoc caſu luna eclypſaret ſaturnum niſi diuerſitas aſpectus lune eẽt tanta q̃d impediret. Licet auctor dicat quod latitudo vnius debeat eſſe aſcẽdẽs ⁊ alterius deſcendẽs tamen uideť mihi ꝙ in cõiunctiõe corpali in omni caſu quo cõtingere poterit q̃d latitudines amboꝝ ſint eq̃les ad eandem partẽ. Uolo dicere ꝙ ambe latitudines ſint ſeptẽtriõales vel ambe meridionales erit cõiunctio latitudinum veridica: ⁊ in aſpectu oppoſitiõis ſi latitudines fuerint equales in diuerſis ptibus ita ꝙ vna ſit meridionalis ⁊ alia ſeptẽtrionalis erit aſpectus veridicus quãtum ad latitudines.

ET cum ſeperatur unus planeta ab alio. Hic ponit vacuatõe3 curſus. Dicit qñ aliquis planeta fuerit coniũctus alteri corpore vel aſpectu: ⁊ poſt ſeparatõe3 ab illo nõ cõiungiť alicui alteri corpe vel aſpectu quãdiu fuerit in illo ſigno tunc diciť eſſe vacuus curſu. Uerbi grã: pono q̃d luna iungať Joui corporaľr in ſagittario: ⁊ poſt ſepatione3 eius a ioue nõ ſit aliq̃s planeta in ſagittario cui poſſit coniũgi: nec radij alicuius quem poſſit aſpicere in hoc caſu luna ẽ vacua curſu donec exeat de ſagittario ⁊ iũgať alicui corpe vľ aſpectu.

ET ſi fuerit planeta in aliquo ſigno. Dicit quando aliquis planeta fuerit in aliquo ſigno vbi nullus alter planeta ſit nec radij alicuius ille planeta quãdiu fuerit in ſigno illo ſic ſe habente dicitur eſſe feralis: ſiue ſilueſtris in ſimilitudine hominis non habentis ſocietatem cũ aliquo.

Et cum ferit ſeparatus. Dicit quãdo planeta uelocioris motus ſepauerit ſe a planeta tardioris motꝰ ⁊ in ſeparãdo ſe ab eo iungatur alteri tunc trãſfert naturam primi ad ſcõm. Uerbi gratia: pono quod luna ſeparetur a coniunctione corporali iouis: ⁊ anteq̃3 compleatur ſeparatio coniungatur ſaturno aliquo aſpectu: uel corporaliter luna trãſfert tũc naturã Jouis ad ſaturnu3. Fit etiam alio modo tranſlatio ſcilicet quãdo planeta leuis cõiungiť ponderoſiori ſe: ⁊ ille ponderoſus alteri adhuc ponderoſiori ſe tunc medius tranſfert naturam leuis ad ponderoſiorem. verbi grã: pono quod luna aſpiciat iouẽ aliquo aſpectu ⁊ iupiter aſpiciat ſaturnũ. Jupiter in hoc caſu tranſfert naturam lune ad ſaturnum.

Si aũt non coniungitur. Dicit q̃d qñ duo planete fuerint hoc mõ diſ-

poſiti quod unus eorum nõ iungitur alteri ſed ambo iungũtur alicui tertio: tunc ſi ille tertius aſpiciat aliquẽ locũ ex locis circuli ꝓijcit lumen illoꝝ duorum ad illuꝫ locũ. Et ſi aliqs planeta fuerit in loco radioꝝ ſuoꝝ reddit illi lumen illorum duorum. Uerbi gratia: pono quod ſol ſit in capricorno ⁊ venuſ in piſcibus: ita ꝙ nõ aſpiciant ſe. Deinde pono qđ mars ſit in cãcro aſpiciẽs ſolẽ de oppoſito ⁊ venerẽ de tertio. in h̃ caſu mars recipit lumẽ ſolis ⁊ veneris: ⁊ reddit lumina ipſoꝝ ad loca circuli in qbus ſunt radij martis: ⁊ hoc vocatur redditus luminis. Fit etiam alio modo redditus luminis quãdo duo planete nõ aſpiciunt ſe: ſed tertius tranſfert lumen vnius ad alterum ita ꝙ ſeparetur ab vno ⁊ iungatur alteri: ⁊ tunc idem eſt ꝙ tranſlatio.

Sequitur prohibitio.

Dicit quãdo tres planete fuerit in uno ſigno ſed in diuerſis gradibus ⁊ ille qui fuerit tardior motu trãſiuerit plures gradus illius ſigni quã aliquis alioꝝ duoꝝ tunc medius eoꝝ ꝓhibet cõiunctionem leuioris cũ ponderoſo. verbi gratia: pono quod ſaturnus ſit in. 12. gradu virginis: ⁊ pono qđ mars ſit in quinto gradu eiuſdem virginis. in hoc caſu mars petit cõiunctionẽ ſaturni. Sed pono quod luna ſit in. 8. gradu eiuſdem virginis in h̃ caſu nõ eſſet iudicandum ꝙ mars cõiungeretur ſaturno: quia luna eſt in medio ⁊ ꝓhibet eius coniũctionem. Fit etiã ꝓhibitio alio modo: ita ꝙ duo planete ſint in vno ſigno ⁊ leuior iungitur ponderoſiori ⁊ alter planeta aſpiciat eũdem põderoſum ⁊ aſpectus eius ſit ita ꝓpe ſicut cõiunctio corporalis alterius: tunc ille qui corporaliter iungitur ꝓhibet aſpicientẽ ne aſpiciat. Et ſi in hoc caſu vnus illoꝝ fuerit ꝓpinquior q̃ꝫ alter ille qui fuerit ꝓpinquior obtinet ⁊ dicitur iungi põderoſiori. verbi gratia: pono quod ſaturnus ſit in. 12. gradu virginis: ⁊ mars in. 8. gradu eiuſdem. Et pono quod iupiter proijciat radios ſuos ad octauũ gradum virginis in hoc caſu mars ꝓhibet aſpectuꝫ iouis. Sed ſi iupiter proijceret radios ſuos ad nonum gradum eſſet iudicãdum quod iupiter aſpiceret ſaturnũ: ⁊ cum hoc ꝓhiberet coniũctionẽ martis. Et ſi iupiter proijceret radios ſuos ad. 7. gradũ eẽt iudicandũ ꝙ mars iũgeretur ſaturno ⁊ cum hoc prohiberet aſpectũ iouis.

Et ſi iungitur planeta domino illius

ſigni. Dicit quãdo aliquis planeta iungitur per aſpectũ domino illius ſigni in quo fuerit uel domino exaltatiõis uel triplicitatis uel termini uel faciei dicitᷣ mittere naturã dñi illiꝰ dignitatis ad ipſum cuius fuerit dignitas. verbi gratia: pono ꝙ ſol ſit in capricorno aſpiciẽs ſaturnũ exñteꝫ in virgine. in hoc caſu ſol eſt in domo ſaturni ⁊ mittit naturã ipſius ſaturni ſaturno. Et ſi leuis planeta fuerit in aliquo loco vbi hꝫ dignitatẽ aliquã. verbi grã: qđ ſit domꝰ ſua vel exaltatio ⁊c. ⁊ aſpiciat aliquẽ planetã ponderoſiorẽ ſe q nullã habeat dignitatem in loco eius dicitᷣ leuis mittere ſuã fortitudinẽ ponderoſo: verbi grã: pono ꝙ luna ſit in tauro. ſ. in exaltatõe ſua ⁊ aſpiciat ſaturnũ exiſtẽteꝫ in virgine de trino. in hoc caſu luna naturã ſuam ſiue virtutẽ mittit ipſi ſaturno licet ſaturnus nullã habeat dignitatẽ in loco lune. Sed ſi ſaturnꝰ hẽat dignitatẽ in loco lune. uerbi grã: pono ꝙ luna ſit in. 24. gradu tauri in exaltatione ſua ⁊ in termino ⁊ facie ſaturni ⁊ aſpiciat ſaturnũ mittit ſaturno naturam ꝓ

priam ⁊ naturā ſaturni ratione termini ⁊ faciei ſue.

Et quādo fuerint aliqua dignitatum

ſuaꝝ. Dicit planeta leuior aſpicit pōderoſiorem ſe ⁊ leuior habet dignitatem in loco in quo eſt ⁊ ille quē aſpicit etiam hꝫ ibidem aliquā dignitatē tūc leuiꝫ mittit ponderoſo vtraſqꝫ naturas.ſ.ſuā ꝓpriā:⁊ illiꝰ quē aſpicit:⁊ hec miſſio vocatꝰ receptio.verbi grā:pono ꝙ ſol ſit in ariete in exaltatiōe ſua ⁊ in domo martis ⁊ aſpiciat matrem aliquo aſpect.in hoc caſu ſol mittit marti naturā ſuam ꝓpriā ⁊ cū hoc naturā martis rōne domus ſue:⁊ mars recipit ſolem a domo ſua.Et ſi cōtingat ꝙ inferior ſit in dignitate ſuperioris ⁊ eꝯ ſuperior in dignitate inferioris illa eſt melior receptio q̄ eſſe pōt.verbi grā:ſit ſol in ariete in domo martis ⁊ mars in leone in domo ſolis ⁊ ſol aſpiciat martem aſpectu tertio talis receptio integra ⁊ perfecta.

Hinc ſequitur redditus.

Dicit qn̄ inferior planeta aſpicit ſuꝑiorē. ⁊ ille quē aſpicit eſt cōbuſtus ſub radijs:vel retrogradus.in hͦ caſu ſuꝑior reddit inferiori virtutē quā ſibi miſit:qꝛ pp debilitatē ſuā nō pōt retinere eam.Et ſi in tali caſu vterqꝫ fuerit in angulo vl' in ſuccedēti tūc redditꝰ ſit cū ꝓficuo.Et ſi inferior fuerit in angulo ⁊ ſuꝑior nō ita tn̄ ꝙ ſuꝑior recipiat inferiorē talis redditꝰ etiā ſit cū ꝓficuo.Et ſi inferior fuerit cadēs ab angulo ⁊ ſuꝑior in angulo ſit redditus cū ꝓficuo.Et ſi ambo fuerint cadentes redditꝰ ſit cū detrimento. V̇bi grā:pono ꝙ luna ſit in tauro ⁊ aſpiciat mercuriū exiſtētē in capricorno cōbuſtū.in hoc caſu luna mittit mercurio naturā ſuā. Sed qꝛ mercurius eſt cōbuſtꝰ nō pōt retinere naturā ſibi miſſam:iō reddit lumē illud qđ recipit ab ea ⁊ ſi in hoc caſu ambo fuerint in angulis redditus eſt proficuus ⁊c̄.

Deinde ſequitur almenē.

Dicit qn̄ planeta inferior vult cōiungi ſuꝑiori: ſed anteqꝫ cōpleatꝰ cōiunctio inferiori ſit retrogradus hoc vocatꝰ refrenatio verbi gratia:pono ꝙ ſaturnus ſit in.12.gradu virginis:⁊ venus in principio virginis vadēs ad cōiunctionē ſaturni.Sed cum ꝑuenerit venus ad.8.gradum uel nonum.ſ.anteqꝫ cōtingat ſaturnū incipit retrocedere.in tali caſu refrenatur venus ne cōiungatur ſaturno:⁊ idem intellige de aſpectu ſi iret ad aſpectū:ſed anteqꝫ aſpectus compleretꝰ inciperet retrocedere.

Hāc ſequitur alchorad.i.cōtrarietaſ.

Dicit quod cōtrarietas eſt quādo tres planete fuerint in vno ſigno quorum vnus ſit ponderoſus:⁊ alij duo leues:⁊ vnus duorum leuium trāſiuerit ponderoſum ⁊ alter petat coniūctionē ponderoſi ſed anteqꝫ coniungatꝰ ponderoſo:ille qui tranſiuerit ponderoſum ſit retrogradus:⁊ coniungitur ponderoſo per retrogradationem:⁊ obuiat alteri leui:tūc retrogradus deſtruit cōiunctionē illius cui obuiat cū pōderoſo.Uerbi gratia:pono quod ſit saturnꝰ in.8.gradu virgis:⁊ mars ſit in.12.gradu eiuſdeꝫ: ⁊ iupiter ſit in ꝓncipio virginis petens coniunctionem ſaturni:ſed antequā coniungatur ſibi:mars incipiat retrogradari ⁊ coniungi ſaturno per retrogradationem ⁊ obuiet ioui

in hoc caſu mars deſtruit coniunctionē iouis cū ſaturno.

Sequitur alpharizid eſt fruſtratio.

Dicit q̧ fruſtratio eſt qn̄ planeta leuis petit cōiunctionem ponderoſi ſed antequā compleat᷑ coniunctio ponderoſus intrat aliud ſignum ⁊ ſint radij alicuiuſ alterius planete in p̄ncipio illius ſigni tunc quando leuis volens coniungi pōderoſo intrat illud ſignum cōiungit᷑ radijs illius planete ibi aſpicientis:⁊ ſic annullat᷑ coniunctio p̄ma:verbi grā:pono quod ſaturnus ſit in.29 gradu leonis ⁊ mars ſit in.24.gradu eiuſdē petens cōiunctionem ſaturni.Sed an̄q̃ iungat᷑ mars ſaturno ſaturnus intret virgineȝ:⁊ pono qḋ iupiter aſpiciat primum gradum v̄ginis.in hoc caſu mars exiens de leone cōiungit᷑ radijs iouis:⁊ ſic annullat᷑ coniunctio martis ⁊ ſaturni.

Hanc quoqȝ ſequitur abſciſio lumis.

Dicit q̧ abſciſio luminis eſt qn̄ aliq̄s planeta leuis petit cōiōctionē pōderoſi ⁊ in ſcḋo ſigno a ſigno pōderoſi ſit alter planeta ſed anteq̃ leuis iūgat᷑ pōderoſo ille qui eſt in ſcḋo ſigno ſit retrograd⁹ ⁊ iūgit᷑ pōderoſo.i tali caſu retrogradus abſcindit lumē pōderoſi a plāeta qui volebat ei iūgi.Et eſt q̄ſi idē qḋ ꝯ̄rietas ſed differt in hoc q: in ꝯ̄rietate planeta retrograd⁹ nō ſolū iungit᷑ pōderoſo ſed etiam iungit᷑ leui qui volebat iungi ponderoſo per obuiationem ⁊ pōt exemplificari ſicut ibi fuit dictum.Fit etiā alio modo abſciſio luminiſ.ſ. quando planeta leuis petit cōiunctionem ponderoſi ⁊ ille ponderoſus petit cōiunctionē alteri⁹ ponderoſioris ⁊ iungit᷑ ei anteq̃ leuis iungat᷑ p̄mo pōderoſo.verbi grā:pono qḋ mars petat cōiūctionē iouis ⁊ iupiter patet ꝯiūctionem ſaturni ⁊ anteq̃ mars iungat᷑ ioui iupiter iungat᷑ ſaturno:in tali caſu ſaturnus abſcindit lumen iouis a marte.

Sunt quoque his planetis.

Dicit q̧ planete in q̄buſdam locis cōfortant᷑ ⁊ in q̄buſdam debilitant᷑ ⁊ in q̄buſdā locis fiunt fortune ⁊ in q̄buſdā iſfortune.Fiunt fortune in aſpectu ſextili vel tertio bonoꝝ ⁊ vt infortune ſint cadentes ab eiſ iuxta q̧ intelligendū eſt q̧ qn̄ aliq̄s planeta eſt in eodē ſigno cum alio vel in q̄rto vel in ſeptimo vel decimo ab ipſo dicit᷑ eſſe in angulo ab illo.Et ſi fuerit in ſcḋo ſigno ab ipſo vel in q̄nto vel in octauo vel in.11.dicitur eē.ab ipſo in ſuccedenti.Et ſi fuerit ab ipſo in tertio ſigno vel in.6.vel.9.vel 12.dicit᷑ eſſe in cadenti ab ipſo.Fiunt etiam fortune quando ſeparantur ab vna fortuna ⁊ iunguntur alteri aut quod ſint inter radios duarum fortunarum ⁊ hoc vocatur veneratio a quibuſdam. Fiunt etiam fortune quando ſunt vniti ſole in eodem gradu:aut quod ſint in eius aſpectu tertio vel ſextili vel in aſpectu trino vel ſextili lune:⁊ etiam vt ſint aucti numero ⁊ lumine:⁊ quod ſint in aliqua dignitatum ſuarum vel in ſuo haiȝ.Et planete fiunt fortiores quando aſcendunt in circulo augis ⁊ quādo ſunt ſeptentrionales vel aſcendunt in ſeptentrione.Similiter fortificantur quando ſunt in ſtatione ſecunda euntes ad directionem.Similiter quando exeunt de ſub radijs ſolis ⁊ quando ſunt in angulis vel in ſuccedētib⁹. Et tres ſupiores fortificāt᷑ quā-

do ſunt orientales. Et ſi aſpiciunt ſolem aſpectu ſextili augmẽtatur eoꝝ forti tudo. Similiter quãdo fuerit in quartis maſculinis vel in ſignis maſculinis. Fortitudo ſolis etiam augmẽtatur in quartis ⁊ in ſignis maſculinis pͥterq̃ in libra. ibi enim nõ fortificaẜ ꝓpter caſum ab exaltatione licet libra ſit ſignũ maſculinum ⁊ etiã in quadra maſculina. Et tres inferiores planete ſcilꝫ exi‑ ſtentes ſub ſole ſignificantur quãdo ſunt occidẽtales a ſole: ⁊ in quartis ⁊ in ſignis femininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte ſuper terrã: ⁊ in die ſub terra ⁊ cum fuerit in ſigno ⁊ in loco feminino ⁊ cum fuerit in exaltatio‑ ne ſolis ſcilicet in ariete.

Ex iſortunio uero planetarum. Dicit quod planete ſũt infortune ideſt infortunanẜ quando ſunt in aſpectibus maloꝝ: ⁊ quãdo con iungũtur malis per corpus vel per aſpectuꝫ ita q̃ꝺ inter eos ⁊ corpus mali vel inter eos ⁊ radios mali ſit minus termino vnius planete. Et infortunan‑ tur qñ ſunt in terminis maloꝝ aut in domibus maloꝝ. Uerbi gratia: iupiter vel venus infortunatur in terminis ſaturni ⁊ martis: ⁊ in domibꝰ eoꝝ. Et iſor‑ tunãtur qñ iſortune eleuanẜ ſuper ipſos ita q̃ꝺ ſint infortune in. 10. vel. 11. ſi‑ gno ab ipſiſ. Juxta q̃ꝺ intelligẽdum eſt quod planeta exiſtens in. 10. ſigno ab alio dicitẜ eleuari ſuper ipſum: ſicut exiſtens in. 10. domo eleuatur ſuper aſcẽ‑ dens: ⁊ ſi iſtud fiat ſine receptiõe eſt peius. Uerbi grã: pono quod iupiter ſit in principio ſagittarij ⁊ ſaturnus in principio virginis. in hoc caſu ſaturnus eleuaẜ ſuper iouem. Uirgo enim eſt decimũ ſignum a ſagittario. Jnfortunã‑ tur etiã quãdo ſunt in coniũctione ſolis: vel in oppoſito ſolis: vel in aſpectu eius quarto. Etiam infortunãtur quãdo ſunt in capitibus ſuorum genzahar ideſt in interſectionibus deferentiũ eorum cũ eclyptica ſiue in capite vel cau da draconis eoꝝ: vel ꝓpe hec loca per. 12. gradus vel infra maxime ſi in his locis luna fuerit impedita ab eis: vel ſol ſcilicet vt luna: vel ſol iungaẜ eis in his locis vľ aſpiciat eos aſpectu inimico. Ratio aũt quare iſortunanẜ in his locis eſt quia poſſunt ibi eclypſari. Jnfortunanẜ etiã quãdo diſtãt a ſole per quattuor gradꝰ ante vľ retro. Et quãdo fuerint inter corpa vel radios duo‑ rum malorũ: ita q̃ꝺ ſeperenẜ ab vno malo corpore vel aſpectu ⁊ iungantur alteri malo: aut fuerit malus: uel radij eius in ſigno quod eſt ante eum ⁊ alẜ malus uel radij eius in ſigno quod eſt poſt eum. tũc enim dicitur obſeſſus. Uerbi grã: pono ꝙ iupiter ſit in virgine ⁊ in. 11. gradu: ⁊ mars vel radij mar tis ſint in. 10. gradu eiuſdẽ ⁊ ſaturnꝰ vel mars ſint in. 12. gra. eiuſdeꝫ in h̃ caſu iupiter dicereẜ obſeſſus a duabꝰ infortunis. Eodẽ mõ dicitẜ de ſignis ꝙ ſunt obſeſſa qñ vnus malus eſt in eius pͥncipio ⁊ alter in eius fine. Sed qñ ſol vľ fortuna aſpicit planetã vel ſignuꝫ obſeſſum aſpectu ſextili: vel tertio ita ꝙ ſit aſpectꝰ ad. 7. gradus prope vel infra: tunc per talem aſpectũ ſoluitẜ obſeſſio. Jnfortunãtur ẽt quãdo ſunt retrogradi vel combuſti aut cadentes ab angu lis. Et debilitanẜ qñ ſunt tardi curſus quod vadãt minus medio motu eoꝝ. Et qñ ſunt in ſtatione pͥma euntes ad retrogradatiõeꝫ: aut ꝙ ſint in gradibꝰ tenebroſis: aut planete maſculini in ſignis vľ gradibꝰ femininis: ⁊ in die ſub terra ⁊ in nocte ſuper terram: aut feminini in ſignis maſculinis ⁊ in gradibꝰ

maſculinis ⁊ in die ſuper terram ⁊ in nocte ſub terra. Hoc.n.eſt cõtrariũ hã iʒ ideſt ſimilitudini eorum. Et debilitantur ſiue infortunant̃ qñ ſũt in locis op poſitis dignitatũ ſuaꝝ: aut ꝙ ſint in latitudine meridiana ab eclyptica maxĩe ſi fuerint deſcẽdentes in eadẽ latitudine: aut ſint in via combuſta.ſ.a medie tate libre vſqꝫ ad mediũ ſcorpiõis: aut ſint iuncti planete retrogrado: aut ca denti: aut quod nõ ſint recepti. Et tres ſuperiores.ſ.ſaturnus iupiter ⁊ mars debilitantur cum fuerint occidentales a ſole: aut in quartis femininis: ⁊ ſol debilitatur in ſignis ⁊ in quartis femininis: niſi fuerit in nona domo: q2 in il la gaudet. Tres inferiores ſcilicet venꝰ mercuriꝰ ⁊ luna debilitant̃ in ſignis ⁊ in quartis maſculinis. ¶ Et dicit̃ de planetis quod ſunt quidã eoꝝ ſeinuicẽ diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt ſeinuicem: ⁊ quidam habẽt ſe odio: ⁊ patet in lr̃a. ⁊ ſic completa eſt expoſitio tertie differẽtie alchabicij introductorij ad iudicium.

Differentia quarta in expoſitõ ne nominũ aſtrologicorũ.

Cõpletꝭ tribꝰ differentijs huius libri in qbus auctor determinauit de eſſe cir culi ſignoꝝ eſſentiali ⁊ accidẽtali in prima differẽtia: ⁊ de na turis ſeptem planetaꝝ in.2a differentia: ⁊ de his que accidunt ſeptem plane tis in ſemetipſis: ⁊ adinuicem.ſ.in tertia differẽtia. Sequitur quarta differẽ tia in qua exponit nomina quibus vtũtur magiſtri iudiciorũ ⁊ docet ea ap plicare ad opus. Et poteſt tota illa differẽtia diuidi in.16.partes ſcd̃m.16.ca pitula que ponit in ea. In primo capitulo loquit̃ de cõiunctionibus magnis connumerãdo eas. In ſecũdo capitulo docet inueſtigare gradum aſcendẽ tem alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locum vite in nati uitatibꝰ. In quarto capl̃o docet eligere datorem annoꝝ vite in natiuitatibꝰ. In.5.docet eligere planetã dñatorẽ natiuitatis q p̃eeſt nato poſt hylech ⁊ al cochodẽ. In.6.tractat de ꝓfectu annoꝝ natiuitatis ⁊ mũdi. In.7.c.docet di rigere ſignificatorẽ quẽlibet ad quẽlibet locum circuli. In.8.docet dirigere gradũ aſcendẽteꝫ in natiuitatibꝰ. In.9.docet inuenire duodenarias planeta rum ⁊ domoꝝ. In.10.docet inuenire nouenarias. In.11.docet inuenire deca nũ. In.12.docet iuenire dñm orbis ſiue hore. In.13.docet inuẽire annos fri darie in natiuitatibꝰ. In.14.docet cognoſcere qs planetaꝝ eleuat̃ ſup alteꝝ. In.15.docet inuenire qñ ſit aptio portaꝝ. In.16.loqt̃ de horis fortunatꝭ ⁊ in fortunatis: vbi ptes incipiant patebit in ꝓceſſu. In p̃mo ergo.c.loquit̃ gene raliter de magnis cõiunctõibꝰ ⁊ dicit ꝙ cõiunctiões magne ſũt res ſignificã tes deſtructiões ſiue mutatiões, q̃ fiunt in h̃ ſeculo: ⁊ ſunt.6.in nũero. ¶ Pri ma maior oibꝰ cõiunctõibꝰ eſt ꝯiũctio iouis ⁊ ſaturni in p̃ncipio arietꝭ ⁊ h̃ fit in.960.annis ſemel. ¶ Scd̃a ꝯiũctio eſt mutatio ꝯiũctiõis iouis ⁊ ſaturni d̃ una triplicitate ad aliã ⁊ hoc fit in.240.annis ſemel. Et qñ venit ꝯiũctio eoꝝ ad aliqꝫ triplicitatẽ anteqꝫ exeat illã duodecies ꝯiũgunt̃. Uerbi gratia: ꝯiun ctio iouis ⁊ ſaturni nunc eſt in triplicitate aerea ⁊ incipit in ſigno geminoꝛuꝫ anno dñi.1325.ab illo tp̃e in.20.annis.ſ.ãno dñi.1345.cõiungent̃ in aqua

rio ⁊ ab illo in.20.annis coniungentur in libra ⁊ poſtea in geminis:⁊ ita ſm hunc ordinē donec in his tribus ſignis duodecies cōiungantur ⁊ ſi multiplicaueris.20.per.12.inuenies.240.annos poſt quos coniunctio mutabit ſe ⁊ intrabit triplicitatē aquaticā ⁊ ſtabit ibi ſimiliter p.240.ānos ⁊ ſic de alijs triplicitatibꝰ itelligas:⁊ itelligas ꝙ ſicut dicit ꝙ ꝯiūctio maxia reuertiť in.960.ānis ad ṗncipiū arietꝭ.i.ad triplicitatē igneā:ita ꝯiūctio intrās ṗncipiū alicuiꝰ alterius triplicitatis nō reuertiť ad ṗncipium eiuſdē niſi poſt.960.annos ſtabit igiť vt ſupra dcm̄ eſt in q̄libet triplicitate.240.annis triplicitates ſūt quattuor.multiplica igiť.240.per q̄ttuor: ⁊ inuenies.960.ānos.Tertia ꝯiūctio ē martis ⁊ ſaturni in cancro in qbuſlibet.30.ānis.Quarta cōiunctio eſt iouis ⁊ ſaturni in q̄cūqꝫ ſigno fuerit:⁊ h̄ fit in.20.ānis ſemel.Quita cōiunctio ē introitus magni luminaris in primuꝫ minutuꝫ equinoxij vernalis ideſt arietꝭ. Sexta cōiunctio eſt ſolis ⁊ lune ⁊ eorum oppoſitio.Et quando dicitur aſcendens cōiunctionis magne intelligiť de aſcendēte ſcilicet introitꝰ ſolis in arietem in illo anno in quo dꝫ fieri illa cōiunctio.Uerbi gratia: cōiunctio iouis ⁊ ſaturni fuit in geminis anno dn̄i.1325.Et aſcendens introitus ſolis in arietē in illo anno fuit taurus.20.gradus:taurus ergo eſt aſcendens illius coniunctionis.Iſte cōiunctiones que dicte ſunt vocantur cōiunctiōes magne.Alie multe ſunt ꝯiunctiones in planetis quarū numerus eſt.120.ſm ·Ptolemeū in.50.ꝓpoſitiōe centiloquij.Dicit enim ibi. nō obliuiſcaris eſſe.120.ꝯiunctiones que fiūt in ſtellis erraticis. In illis.n.eſt maior ſcia eoꝝ q̄ fiūt in h̄ mūdo ſuſcipiēti incremētum ⁊ decrementum.Haly ibi in cōmento numerat eas:⁊ dicit quod quedam ſunt coniunctiones binarie ⁊ quedam trinarie quedam quatrinarie quedam quinarie quedam ſenarie quedam ſeptenarie.Binaria aūt cōiunctio eſt quādo duo planete tantum ꝯiungūtur:⁊ hoc poteſt.21.modis variari.Ternaria cōiunctio eſt quando coniungūtur tres planete ⁊ hoc poteſt variari triginta quinqꝫ modis. Quatrinaria coniuntio eſt qn̄ cōiunguntur quattuor planete:⁊ hoc poteſt variari ſimiliter.35.modis. Quinaria coniunctio eſt quādo coniūgunť quinqꝫ planete:⁊ hoc poteſt variari.21.modis.Senaria coniunctio eſt quādo cōiunguntur ſex planete: ⁊ hoc poteſt variari.7.modis.Septenaria nō eſt niſi vna ſcilicet coniunctio omnium ſepteꝫ planetarum.Et ſi computaueris ſeu addideris hos numeros predictos ad inuicem inuenies.120.Qui volunt ſingulas numerare inueniēt eas numeratas in cōmento ꝓpoſitionis preallegate.

E ex hoc annimodar quod eſt.

In hoc capitulo auctor docet iueſtigare gradum aſcēdentē alicuius natiuitatis ſuppoſito qđ ſciať ſignū aſcēdēs ⁊ ignoreť gradus:⁊ h̄ docet ſecundū ſententiā ·Ptolomei non ſm propriā intētionem.Dicit enim ·Ptolemeus in.34. ꝓpoſitione centiloquij Almuſteli ſuper locum coniunctionis vel preuentionis eſt in ꝯſimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa coniunctōe vel ṗuentiōe. Et omnis gradus qui nō eſt ſimilis gradui almutē ſuper locū coniunctiōis vel ṗuentionis nō eſt angulus alicuius natiuitatis humane. Sentētia littere

talis.eſt cum volueris inuenire gradum aſcẽdentem natiuitatis alicuius cõſidera cõiunctionem ſolis ꝛ lune que ꝓceſſit natiuitatem vel oppoſitioné ſi preceſſit oppoſitio. Si ꝓceſſit coniunctio natiuitas dicitur coniunctionalis: ſi ꝓceſſit oppoſitio ſiue ꝑuentio qđ idem eſt natiuitas vocatur ꝑuentionalis. Si natiuitas fuerit cõiunctionalis cõſidera gradum in quo cõiunguntur luminaria. ſ. gradum zodiaci inquo fuit coniunctio ꝓcedens illam natiuitatem. ꝛ vide qs planetarum ſit fortior in gradu per multitudinem teſtimoniorum. ille enim eſt almutem ſup locum cõiunctionis. Equa ergo eum ad horam natiuitatis quo equato cõſtitue aſcendens ad horam natiuitatis ſcđm eſtimationẽ ita tñ quod ſis certus de ſigno aſcendente. Si enim deficeres in ſigno hec regula nõ valeret tibi. Habito igitur ſigno aſcendente hora natiuitatis: cõſidera utrum locus planete quem equaſti tali diſpõe ſtante ſit ꝓpinquior gradui aſcẽdentis vel gradui decime domus ꝛ cui eorũ fuerit ꝓpinquior hunc angulum facies ſimilem gradui planete. hoc eſt: pone tot gradus ſigni exiſtentis in angulo quot gradus ptranſiuit planeta de ſigno in quo eſt. Et vt euidentius pateat ſententia littere. pono in hoc exemplum. ℂ Pono quod in hora natiuitatis alicuius aſcendens fuit libra ſed neſcio quis gradus eius: ꝛ pono ꝙ natiuitas fuit cõiunctionalis ꝛ cõiunctio precedens eam fuit in. 6. gradu aquarij video ꝙ ſaturnus eſt fortior in illo gradu: ergo equabo ſaturnum ad horam natiuitatis ꝛ ponatur ꝙ inueniam eum in. 20. gradu virginis video ꝙ ſaturnus in hoc caſu eſt ꝓpinquior aſcendenti q̃ʒ medio celi ſcđm aſcendens eſtimatum: faciam ergo angulum aſcendentis ad ſimilitudinem gradus ſaturni. hoc eſt ponam vigeſimum gradum libre in aſcendente ꝛ ſi fuiſſet ꝓpinquior medio celi feciſſem angulum medij celi vigeſimum gradum ſigni ibidem exiſtentis. Si autem natiuitas ꝑuentionalis fuerit operaberis per gradum oppoſitionis ſicut nunc tibi dixi de gradu cõiunctionis ideſt conſiderabis planetam hñtem plures fortitudines in gradu oppoſitionis. Sed dubium eſt de gradu ꝑuentionis cum in ꝑuentione ſiue oppoſitione ſol ſit in vno gradu ꝛ luna in oppoſito quem ergo gradum accipiemus pro gradu ꝑuentiõis utrũ gradum ſolis vel gradum lune. Dicit auctor ſcđm intentionem Ptolemei ꝙ gradum illius luminaris accipere debemus qđ fuerit ſup terram. Sed adhuc reſtat dubium. Ponatur ꝙ vnum luminare ſit in ortu reliquum in occaſu ꝛ ſic neutrum erit ſup terram nec ſub terra. Dicit auctor ꝙ qdam ſapiens dixerunt ꝙ debemus opari per gradum illius luminaris qđ fuerit in oriẽte. Deinde dicit auctor ꝙ Ptolemeus dixit ſi plures planete cõuenirent in dñio loci cõiunctionis vel ꝑuentionis. ſ. ꝙ duo planete vel tres in loco illo hẽrẽt eq̃les fortitudines videlicet ꝙ vnus hẽret ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus accipere illum qui fuerit in ſuo haim: ꝛ ſi qlibet eorum fuerit in ſuo haim tunc debemus accipe illum qui citius deberet mutari ad melius eẽ. i. illum qui citius intrabit ſignum in quo hẽt plures fortitudines q̃ʒ in illo ſigno in quo eſt. Et ſi fuerint orientales a ſole eligas eum qui fuerit ſoli ꝓpinquior: dũmõ nõ ſit cõbuſtus. ℂ Juxta iſtam ptem notandum eſt ꝙ alter eſt modus inueſtigandi gradum aſcendentis natiuitatis ꝛ ille modus accipitur a ſnia Ptolemei in. 51. ꝓpõne centiloquij vbi dicit. Locus lune in natiuitate eſt ipſe gra

dus aſcēdens de circulo in hora caſus ſpmatis in matricem ⁊ locuꝫ lune hora caſus ſpmatis eſt gradus aſcendens hora natiuitatiꝫ.Eſt etiam itelligēdū ad euidentiam dicendorum ꝙ more infantum in vteris matrum non ſunt equles ſcðm ꝙ dicit Haly in cōmento ꝓpoſitionis iam allegate.More autē ſunt diſtincte in.3.ſ.in maiorem moram ⁊ in mediā ⁊ in minorem.Minor autem mora continet.258.dies Media mora continet.273.Maior mora continet .288.dies.Et differentia inter maiorem ⁊ minorem ſunt.30.dies.Iſtud eſt intelligēdum de his que naſcunt̃ ſcðm curſum naturalem.De abortiuis autē ⁊ de his qui naſcunt̃ in ſeptimo menſe hec regula non tenet.Quantitas aūt more infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatiꝫ.Si eni in hora natiuitatis luna fuerit in ꝑncipio ſeptime domus ſuper terram.ſ.ſupra horizontem occidentalem tunc infans fuit in utero matris per morā minorem.ſ.per.258.dies.Et ſi luna fuerit in hora natiuitatiꝫ in gradu aſcendente tunc infans ſtetit in vtero per moram mediā.ſ.per.273.dies.Et ſi luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui eſt ante gradum occidentis tunc infans ſtetit in vtero per morā maiorē.ſ.288.dies.¶Et nota ꝙ cum luna in natiuitate eſt in pte occidentali ꝓpe horizontem ſi aſtronomus credit eam eſſe ſup terram qn̄ eſt ſub terra vel econtra errabit in hora conceptionis ꝑ.30.dies. Si vero luna fuerit ſuper terram elongata ab occidente ideſt inter oriens ⁊ occidēs mora in vtero eſt maior minori mora ⁊ minor media.Dico ꝙ eſt maior minori mora ſcðm quantitatem elongationiꝫ lune ab occidente.Et ſi luna fuerit ſub terra elongata ab aſcendente mora in utero eſt maior media ⁊ minor maiori ⁊ eſt maior media ſcðm quantitatem elongationis ab aſcendente.Cum ſcðm hanc viam volueris gradum aſcendentis natiuitatis alicuius inueſtigare conſtitue aſcendens ad horam natiuitatis ſcðm eſtimationeꝫ ꝓpinquorem quantum poteris veritati ⁊ equa lunam ad illam horaꝫ:⁊ vide in quo loco ceciderit in figura:ꝙ ſi ceciderit in ꝑncipio ſeptime domus ſubtrahe ab hora natiuitatis.258.dies.Et remanebit hora cōceptioniꝫ.Si vero ceciderit inter ſeptimam domum ⁊ aſcēdens.ſ.ſup terrā vide per quot gradus ſit elongata a gradu occidentis ⁊ pro qbuſlibet.12.gradibus accipe vnū dieꝫ ⁊ pro quolibet gradu qui fuerit ultra.12.accipe duas horas quos dies ⁊ horas adde ſup morā minorē.i.ſup.258.dies.Et totum ſubtrahe ab hora natiuitatis ⁊ remanebit tp̄us cōceptionis.Si vero ceciderit in aſcendēte ſubtrahe ab hora natiuitatis.273.dies ⁊ remanebit tp̄s cōceptiōis.Si vero ceciderit inter aſcendēs ⁊ ſeptimā.ſ.ſub terra cōſidera q̄tum ſit elongata a gradu aſcendente ⁊ pro qbuſlibet.12.gradibꝰ accipe vnum diem ⁊ pro quolibet gradu reſiduo duas horas ⁊ numerum dierum ⁊ horarum ꝓuenientē adde ſup moram mediam ⁊ totum ſubtrahe ab hora natiuitatis.Si vero luna ceciderit in fine ſexte domus ſubtrahe ab hora natiuitatis moram maioreꝫ ⁊ remanet hora cōceptionis.Hora igit̃ cōceptionis nota equa lunam ad illam horam ⁊ gradus in quo inuenta fuerit fuit aſcendens in hora natiuitatis.Licet hec via ſit uera ſcðm intentionem fere oīum ſapientum.Videtur tñ mihi ⁊ certus ſum ꝙ non ſufficit ad inueſtigandum gradum in caſu ubi non habeo gradum aſcendentem niſi per eſtimationem.Supponit enim ꝙ ſciam elon-

Nota ꝙ infantiū more in vtero ſunt tres maior media et minor

Minor 258
Media
More 273
Maior 288

gationem lune a gradu occidētis vel ab aſcēdente: et ſi ignorem gradū aſcē dentē et per cōſequens gradum occidentis quomodo potero ſcire diſtantiā lune ab aliquo illorum neſcio. Poſito enim q eſtimatio mea deficiat per.12. gradus diſtantia lune ab occidente vel ab aſcendente etiā deficiet per.12.gradus et pro illis deberet accipi vna dies et ſic deficiet hora cōceptionis in vna die et defectus ultimus.ſ.in gradu aſcendentis erit q̄tū luna mouet vna die.

¶ Ex hoc hylech.

In hoc capitulo auctor docet eligere hylech.i.ſignificatorem vite in natiuitatibus. Sententia littere eſt iſta. In eligendo ſignificatorem vite debemus incipe a ſole ſi natiuitas fuerit in die et ſi inuenerimus ipm ante gradum aſcendentem per.5.gradus uel infra.i.ſi inuenerimus ipm ſolem in.5.graibus qui aſcēderūt ſup horizontem.ſ. in fine.12.domus aut ſi inuenerimus ipm in.10.domo vel.11.domo accipiemus ſolem pro hylech ſiue fuerit in ſignis maſculinis ſiue in ſignis femininis. Si vero nō fuerit in his ſignis debemus inſpicere ſi fuerit in.7.vel.8.vel.9.domo in ſignis maſculinis adhuc accipiemus ipm pro hylech. ¶ Si vero his tribus locis iā dictis.ſ.in.7.domo vel.8.vel.9.eſſet in ſignis femininis non eſſet aptus ad hoc q eſſet hylech. Si igitur ſol nō fuerit aptus hylech aſpiciemus ad lunam ſi eam inuenerimus in aſcendente vel in.2.vel in.3.domo aut in.7. vel.8.domo ipſa erit hylech.ſiue fuerit in ſigno maſculio ſiue feminino Si vero non fuerit in his locis aſpiciemus ſi inuenerimus eam ante gradum ſigni aſcēdentis per.5.gradus vel infra: aut in.10.domo aut.4.aut in.5.in ſigno feminino adhuc ipſa erit hylech. Si aūt i his locis eēt in ſignis maſculinis nō eſſet apta hylech. Si vero natiuitas fuerit in nocte debemus incipere pmo a luna. Si inuenerimus eam ante gradum occidentem per.5.gradus vel ifra .i.in illis.5.gradibus qui ſunt ſub terra ex pte occidētis aut i aliquo aliorum locorum pdictorum ſcdum modum dictum ipſa erit hylech. Et ſi ipſa non fuerit apta aſpiciemus ad ſolem qui ſi fuerit ante gradum ſeptime domus per.5. gradus vel infra.ſ.ſub terra aut fuerit in.4.vel.5.domo erit aptus hylech. ſiue ſigna ſint maſculina ſiue feminina. Et ſi fuerit in aſcendente vel in.2.domo in ſigno maſculino erit aptus hylech in feminino vero non. Si vero luminaria non fuerit apta vt ſint hylech aſpiciemus utrum coniunctio pceſſit natiuitatem vel oppoſitio: q ſi pceſſit coniunctio aſpiciemus gradum coniūctionis.ſ.illum gradum in quo luminaria fuerunt cōiuncta ante natiuitatem: et ſi inuenerimus ipſum gradum in aliquo q̄ttuor angulorum vel in aliquo ſuccedentium accipiemus ipſum pro hylech. Et ſi non inuenerimus ipſū in aliquo angulorum neq ſuccedentiū. Debemus aſpicere ad gradū ptis fortune qui ſi fuerit in aliquo angulorum vel ſuccedētiū debemus ipm accipere pro hylech. Si vero nō fuerit in aliquo horum locorum debemus ultimo accipere gradū aſcēdētē natiuitatis. Si autem oppoſitio pceſſit natiuitatem debemus aſpicere ad gradum oppōnis ſicut dictū eſt de gradu cōiunctionis et poſtea ad ptē fortune et vltimo ad gradū aſcēdētē natiuitatis: nec opz in gradu cōiunctionis vel puentionis vel ptis fortune aſpicere vtrū ſigna ſint maſculina vel feminina. Et ſic patet q ſol pōt eē hylech in die, et nocte ſup terrā et ſub terra

in.ii.locis.Poteſt enim eē ſup terram hylech in ſex locis ⁊ ſub terra in.5. Et
luna ſil'r poteſt eſſe hylech in.ii.locis.Poteſt eniꝫ ſub terra eſſe hylech in ſex
locis ⁊ ſup terram in.5.Si autem luna in aliquo ꝑdictoꝛum locoꝛum fuerit
combuſta ſub radijs ſolis nō erit apta hylech.Et cum fuerint domus eq̄te ſe
cundum doctrinam traditam in canonibus aſtrolabij ⁊ tabularum ꝑmi mo
bilis omnis planeta qui fuerit ante aſcendens vel ante ꝑncipiū alicuius alte
rius domus per qnqꝫ gradus vel infra erit foꝛtitudo eiꝰ valida in domo que
ſuccedit.Et omnis locus ex locis ꝑdictiſ nō poteſt eſſe hylech niſi aſpiciat eū
aliqs planeta habens dignitatem in loco illo.ſ.ꝙ ſit dñus domus vel domi
nus exaltatōis aut triplicitatis aut termini aut faciei.Tota ſnia littere poteſt
reduci ad pauca verba.Quinqꝫ ſunt loca a qbus recipit̄ hylech ideſt ſignifi
catoꝛ vite que ſunt hec:ſol:luna:gradus coniunctionis vel ꝑuentionis:pars
foꝛtune gradus aſcendens natiuitatis.Si natiuitas fuerit in die incipienduꝫ
eſt a ſole.Et ſi nō fuerit in locis aptiſ ſcd̄m ꝙ ꝑdictum eſt recipienda eſt luna
Et ſi non fuerit apta recipiendus eſt gradus coniunctionis vel ꝑuentionis
qui ſi non fuerit aptus recipienda eſt pars foꝛtune.Et ſi non fuerit apta reci
piendus eſt gradus aſcendentis natiuitatis.Dicit Ptolemeus ꝙ hylech nū
qꝫ debeat accipi ab aliquo loco exiſtente ſub terra.Dicit enim ⁊ ꝯuenit vt nō
opemur in re tā nobili ſicut iſta per id totū quod eſt ſub terra ſed ſemꝑ per id
quod aſcendit ⁊ apparet ſup terram.Nec conuenit nos operari per ſignum
quod aſcendens non aſpicit nec per ſignum quod aſcendit ante aſcendens
quod dicit̄ domꝰ laboꝛis.i.domus.12.qꝛ eſt cadens ab angulo ⁊ plus etiam:
quoniam fumoſitates que eleuant̄ ab humoꝛibus terre turbant virtuteꝫ eiꝰ
que venit ab ea ad terram cum ſpiſſitudine ac lugubꝛitate ſua:⁊ dānāt eā ꝑꝑ
quod apparent colores ⁊ magnitudineſ ſtellarū exiſtentium in hac domo al
terius maneriei q̄ꝫ ſint per naturam eoꝛum.Haly Abenragel dicit ſapientes
in hoc ſunt plurimum diſcoꝛdati:tamen id in quo maioꝛ pars eoꝛuꝫ ꝯcoꝛdat
eſt ꝙ incipiunt ꝑmitus in natiuitatibus diurnis a ſole ⁊ icipiūt ſi eſt in aliquo
anguloꝝ vel ſuccedenti ⁊ in ſigno maſculino ⁊ in q̄rta maſculina ⁊ aſpexerit
aliquam dignitatum ſuarum erit ipſe hylech:⁊ ſi ita non fuerit nec aſpexerit
aliquam dignitatum ſuarum nō erit ipſe aptus pro hylech.⁊ ꝑquires tūc hy
lech:a luna ⁊ ſi eam inueneris in angulo vel in ſuccedenti ⁊ in ſigno femini=
no ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aſpexerit aliquam dignitatum ſuarum accipe eā pro
hylech alioquin non erit apta.tunc aſpice natiuitatem ſi fuerit coniunctiona
lis accipe hylech a gradu aſcendente:⁊ ſi dominus aliquis habenſ ibi aliquā
dignitatem aſpexerit gradum illum accipies eum pro hylech.Et ſi aſcendēs
non fuerit aptum pergras hylech a parte foꝛtune.Et ſi pars foꝛtune nō fue
rit apta pergras hylech a loco coniunctionis vel oppoſitionis pꝛecedentis
natiuitatē.Et ſi non fuerint apti natiuitas nō habebit hylech.Et opoꝛtebit te
neceſſario reuerti ad dirigendum per athazir loca hylech ad loca foꝛtunaꝝ
⁊ ad radios earum ⁊ ibi inuenies locum finis.Et ſi natiuitas fuerit nocturna
ꝑquiras ꝑmitꝰ hylech a luna ſicut incepiſti pergrere de die a ſole.Et ſi eaꝫ in
ueneris in angulo vel in ſuccedenti in ſigno feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aſ
pexerit aliquam dignitatum ſuarum ipſa erit hylech.Alioquin perquiras hy

lech a ſole ⁊ ſi eum inueneris in augulo vel in ſuccedēti in ſigno maſculino: ⁊ in quarta maſculina ⁊ aſpexerit eum habēs dignitatem ibideꝫ accipias eū pro hylech alioquin nō erit aptus. Et tūc ſi natiuitas fuerit ꝑuentiōalis perquiras hylech a parte fortune ſicut ꝑquiſiuiſti a luna ⁊ ſole. Et ſi pars fortūe nō fuerit apta ꝑquiras hylech a gradu aſcendēte. Et ſi aliquis eoꝝ non fuerit aptus ꝓ hylech pergras hylech a gradu cōiunctionis vel preuētionis ꝓcedentis natiuitatē. Et ſi fuerit in angulo uel in ſuccedēti: ⁊ fuerit aſpectꝰ ab aliquo habēte ibi aliquā ex qnqꝫ dignitatibus accipe eum ꝓ hylech. Et quādo ſol fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochodē pergras hylech a gradu lune. ⁊ ſi ille .i. gradus lune fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochodē perquiras hylech a gradu aſcendēte ſi natiuitas fuerit cōiunctionalis: ⁊ ſi gradus ille fueri hylech ⁊ nō habuerit alcochoden ꝑquiras hylech a parte fortune. Tamē ſi natiuitas fuerit preuētionalis incipe ꝑmitus a parte fortune: ⁊ ſi fuerit hylech ⁊ nō habuerit alcochoden aliqs hoꝝ perquiras hylec a gradu cōiunctionis uel oppoſitiōis antecedētis natiuitatē: ⁊ ſi nullus eoꝝ habuerit alcochoden quoniam natus nō habuit hylech nec alcochodē eſt ſignificatio vite hac durabilitatis modice. Et ſcias ꝙ in hylech qui ꝑquirit̃ ab aſcēdente ⁊ a parte fortune ⁊ a gradu cōiunctiōis vel ꝑuentionis nō aſpicitur maſculinitas nec femininitas ſignoꝝ neqꝫ quartaꝝ. Et dicit maior pars ſapientūꝙ luna in tertia domo apta eſt ut ſit hylech: quia gaudet in ea ⁊ dicūt ſimiliter ꝙ ſoli in nona domo cōuenit eſſe hylech quia gaudet ibidem.

¶ Ex hoc alcochoden.

In hoc capitulo docet auctor eligere alcochodē qui eſt dator annoꝝ vite. Snīa littere eſt talis cū volueris ſcire qs planetaꝝ eſt dator annoꝝ vite. debemus aſpicere quis planetarū habeat plures dignitates ſiue fortitudines in loco hylech. Uerbi grā: ſi ſol fuerit hylech debemus reſpicere planetam fortioreꝫ in loco ſolis. Et ſi luna fuerit hylech debemus reſpicere fortiorē in loco lune. ⁊ ſic de alijs locis inteligēdū eſt. Et ſi talis planeta aſpexerit locū hylech a quocūqꝫ aſpectu debemꝰ ipſum accipe ꝓ alcochoden. Si vō nō aſpexerit debemus reſpicere alium poſt illū. ſ. planetaꝫ qui hꝫ in loco hylech aliquas fortitudines: ſed nō tot ſicut primus dn̄s gradus. Uerbi grā: ſi vnꝰ habeat in loco hylech ſex fortitudines ⁊ alius habeat ibi. 5. vel. 4. fortitudies ſi ꝑmus nō aſpexerit locū hylech nō poterit eſſe alcochoden. tūc ſi ſecundus aſpexerit locū hylech debemus ipſum accipere ꝓ alcochoden: ⁊ ſi ille etiam nō aſpexerit debemus aſpicere iterum ad aliū hn̄tem pauciores dignitates ⁊ ſic debemus procedere: donec inueniamꝰ aliquē aſpicientē locum hylech qui habeat aliquā dignitatē in loco hylech: ⁊ ſi nullā planetaꝫ inuenerimus aſpicientem locū hylech q habeat ibi dignitatē vel dignitates ille locus non potuit eſſe hylech: ideo in hoc caſu oportet querere aliud hylech ſcđm modum prius dictuꝫ. Uerbi gratia: ſi natiuitas fuerit diurna ⁊ ſol fuerit in loco apto ad hoc ꝙ ſit hylech: tn̄ nullus habet dignitatem in loco ſolis aſpiciens ipſum ſol nō poterit eſſe hylech: quia nō habet alcochodē: ideo oportet tūc perquirere hylech a luna. ⁊ ſi ipſa fuerit in loco apto hylech ⁊ nullus habēs

in loco eius dignitatem ſit aſpiciens eū oꝫ pergrere hylech a pte fortune vel a gradu cōiunctionis vel puentionis vel gradu aſcēdente ſcd̄m ordineꝫ pre dictum. Et videbaẗ qbuſdam eſſe incipiēdum a dn̄o domus ita videlicet ꝙ ſi dn̄s domus loci hylech aſpexerit hylech accipiebant euꝫ pro alcochoden ꝛ nō aſpexerunt aliquem alium. Si aūt dominus domus nō aſpexerit aſpiciebant ad dn̄m exaltationis qui ſi aſpexerit ponebant illum alcochoden. Et ſi ille non aſpexerit aſpiciebant dn̄m triplicitatis. deinde ad dn̄m termini: deinde ꝛ vltimo ad dominum faciei. Dorothius aſpexit p̄mo dn̄um termini ꝛ ꝓpoſuit eum dn̄o domus: ſed hoc non videẗ veritati cōſonum. Et qdam dixerunt ſi duo vel tres vel plures planete conueniant dignitatibꝰ ita ꝙ habeant equales fortitudines eēntiales in loco hylech ꝛ oēs aſpexerint illū locū accipiendus eſt ille qui ꝓpinqꝰ aſpicit: ꝛ ſi in hoc etiam cōueniant qđ raro cōtingit accipiēdus eſt ille qui fuerit in eſſe laudabili a ſole ita ꝙ ſit cōiunctꝰ cum ſole in vno gradu ꝛ nō ſit elongatus ab ipſo per. 16. minuta. Uel accipiendus eſt ille qui fuerit ꝓpinquior angulo aut ille qui fuerit in initio ortꝰ matutini. ſ. qui incipit apparere in mane ante ortum ſolis aut ille qui fuerit in ſtatione ſua ſcd̄a ꝛ iens ad directionē aut qui fuerit in alio eſſe laudabili a ſole. ſ. ꝙ ſit orientalis ſi fuerit aliquis trium ſupiorum aut occidentalis ſi fuerit aliqs trium inferioꝝ. Si v̄o contingat ꝙ ſol fuerit hylech ꝛ fuerit in leone vel in ariete. ſ. in domo vel exaltatione ſua erit ipſe hylech ꝛ alcochodē. Et ſi luna fuerit hylech ꝛ fuerit in cancro vel in tauro erit ipſa hylech ꝛ alcochoden ꝛ non oportet cōſiderare aliquē alium. Ptolemeus dicit ꝙ ille eſt alcochoden qui hēt plures fortitudines in loco hylech ſiue aſpiciat ſiue nō aſpiciat ipm locum. ſed nullus ſapiētum cōcordat cum eo. ideo tutius videẗ mihi tenere viam ſapientū. De annis vero quos dat alcochoden licet auctor nihil dicat: volo tn̄ ſcd̄m ſententiam haly abenragel pauca ꝛ veritati magis cōſona narrare. Dicit haly abenragel maior pars ſapientum huius ſcientie dicūt ꝙ quādo alcochoden fuerit in angulis dat annos ſuos maiores: ꝛ qn̄ in ſuccedentibus dat annos ſuos medios. ꝛ qn̄ in cadentibus dat annos ſuos minores nec dat melioramentum alicui ſuccedentium ſup aliū ꝛ eſt error. Dicit haly abenragel. ſcias ꝙ de ſecretis coopertis ꝛ ſignalibus celatis huius ſcie eſt qn̄ alcochoden fuerit in gradu decime domus dat annos ſuos maiores. Et quando fuerit in gradu vndecime domus dat annos ſuoꝫ medios. Et quando remoueẗ ab vno iſtorum duorum duorum locorum ꝛ vadit ad aliuꝫ aſpice quot gradus ſunt ab vno ad aliū ꝛ diuide per eos annos qui ſunt inter annos maiores ꝛ annos medios. Uerbi grā: pono ꝙ gradus. 10. domus ſit tertius gradus piſcium: ꝛ pono ꝙ venus ſit alcochoden ꝛ ſit in. 13. gradu piſciuꝫ: eſt ergo elongata a puncto. 10. domꝰ per. 10. gradus. ꝛ pono ꝙ a p̄ncipio. 10. domus vſqꝫ ad p̄ncipium. 11. ſunt. 30. gradus. Scio ꝙ ſi eſſet in p̄ncipio. 10. domus daret annos maiores qui ſunt. 82. Et ſi eſſet in p̄ncipio. 11. domus daret annos ſuos medios qui ſunt. 45. nunc autem in neutro horum duorum pūctorum eſt. ſubtraham ergo. 45. annos. ſ. medios ab annis maioribus. ſ. 82. ꝛ remanent. 37. anni quos multiplicabo per diſtantiam veneris a principio decime domus ꝛ prouenient. 370. ꝛ diuidam per. 30. ſ. per longitudinem in-

ter decimam domum ⁊ vndecimam ⁊ exibunt.12.anni ⁊ remanent poſt diuiſionem.10. que multiplicabo per.12.⁊ diuidā per.30.⁊ exibunt quattuoꝛ menſes.ſubtraham ergo.12.annos ⁊ quattuoꝛ menſes ab annis maioꝛibus veneris ⁊ remanebunt.69.anni.⁊.8.menſes:⁊ erunt anni quos dat venus in tali caſu. Jſtud exemplum poteris applicare ad alios angulos ⁊ domos. Dicit haly abenragel quando alcochoden fuerit combuſtus ⁊ ipſe iens ad ſolem ita ꝙ nō appareat perdit totum datum ſuum.qꝛ qn̄ eſt in hoc ſtatu nō dat niſi dies vel hoꝛas vel res que nomen nō habent. ⁊ terminus cōbuſtionis eſt iſte. Poſtq̄ȝ ſaturnus fuerit occidentalis a ſole ⁊ ſol fuerit ad eum ⁊ fuerit inter eos.15.gradus donec remanſerit ⁊ oꝛientalis fuerit ⁊ fuerint inter eos decem gradus completi. Et iupiter illud idem. Mars tamen poſtq̄ȝ inter euȝ ⁊ ſolem in occidente fuerint.15.gradus quouſqȝ ſit oꝛientalis ⁊ inter eos ſint nouem gradus. Mercurius tamen facit facta ſua ⁊ dat dona ſua cōpleta q̄ȝ diu fuerit directus:dummodo non ſit appꝛopinquatus ſoli ad minus de ſeptem gradibus ⁊ a ſeptem gradibuſ uſqȝ ad.5.dat.nō tamen complete Sed a p̄ncipio ſeptem graduum donec tranſeat ſolem per quinqȝ gradus perdit ſuum datum totum.⁊ a quinqȝ gradibus uſqȝ ad cōplementum ſeptem graduum dat modicum:verum poſtq̄ȝ tranſiuit.7.gradus dat ſuum datum cōpletum.⁊ hoc idem facit venus excepto ꝙ quādo apparet viſibiliter ad minus hoꝛum quinqȝ graduum dat tunc datum ſuum cōpletum. Luna tamen qn̄ applicat ſoli eundo ad eum ⁊ fuerint inter eos.15.gradus debilitat̄ eius factum ⁊ dat modicam rem.ſ.dies vel qđ huic aſſimilat̄. Et quando applicuerit ſoli ad.12.gradus perdit totum eius datū donec tranſiuerit gradū ſolis per.10.gradus ⁊ tunc dat modicū datū dies.ſ.vel qđ ei aſſimilat̄ quouſqȝ trāſiuerit ſolē per.12.gradus ⁊ tūc dabit totū eius datum cōpletum. Caſus autē planete qui eſt ꝯtrarius exaltationi aufert mediuȝ dati.⁊ termin⁹ hui⁹caſus ⁊ ita ſol cum fuerit in qnto gradu libꝛe quouſqȝ tranſeat.25.gradus eiuſdeȝ eſt in caſu ſuo.reſiduū ſigni iudicabit̄ ſicut detrimētū. Saturn⁹ eſt in ſuo caſu a p̄ncipio duodecim gradus arietis donec trāſeat.26.gradū eiuſdem:⁊ reſiduum ſigni pꝛo detrimēto iudicabit̄. Jupiter eſt in ſuo caſu a q̄rto gradu capꝛicoꝛni vſqȝ ad cōplementū.20.graduū.⁊ reſiduū ſigni iudicabit̄ ſicut detrimētū. Mars eſt in ſuo caſu a p̄ncipio.19.gradus cācri vſqȝ ad finē ipſius cācri.⁊ in p̄ncipio ipſius ſigni iudicat̄ ſicut detrimētum. Et ven⁹ eſt in ſuo caſu poſtq̄ȝ trāſiuit terminū Jouis vſqȝ ad.21.gradū v̾ginis. Jſtud de venere qđ dicit nō pōt ſtare niſi itelligas ſcđm terminos ptolemei.ſcđm eniȝ terminos illos.14.gradus virginis eſt finis termini iouis. Scđm v̾o terminos poſitos in alchabicio nō eſt ita.ibi enim termin⁹iouis finit̄ in.21.gradu virginis. Uel igit̄ littera haly eſt coꝛrupta vel nō pōt dictum ſuū itelligi niſi ſcđm terminos ptolemei. Et mercuri⁹ eſt in ſuo caſu a p̄ncipio.8.gradus piſciū uſqȝ ad cōplemētū.19.graduū ipſius:⁊ in reſiduo eiuſdē ſigni iudicat̄ tanq̄ȝ ſi eēt in detrimento ſuo. Retrogradatio triū ſupioꝝ planetaꝝ a p̄ncipio ſue retrogradationis vſqȝ ad oppoſitionē ſolis.i.vſqȝ ad mediū retrogradationis aufert medietatem dati ⁊ alia medietas remanet.⁊ qn̄ trāſiuerit oppoſitionem ſolis aſpice quot gradus ⁊ minuta ibit retrogradādo ab oppoſitione ſolis ⁊

quot fuerint aſpice quã ptem ꝓportionalem hñt ad oẽs gradus quos hẽt re
trogradari ab oppoſitione vſq ad directionem ⁊ tñ addas medietati dati ⁊
dirigas gradus illos recte cũ ſuis minutis tali modo ꝙ qñ planeta fuerit in
ꝑncipio directionis ſue dabit recte ſuũ datũ cõpletũ. Pono in hoc exẽplum:
pono ꝙ mars fuerit alcocboden ⁊ fuerit datũ ſuũ totũ.60.anni ſcd̃m ꝓpor-
tionem ꝑus factã inter angulũ ⁊ ſuccedẽtem ⁊ ponatur ꝙ ſit ipſe retrogradus
inter mediũ retrogradationis amiſit ergo in medio retrogradatiõis ſue ⁊ añ
mediũ retrogradationis medietatẽ hoꝝ annoꝝ ⁊ remãſerũt.30.anni:⁊ pono
ꝙ inerit ultra medium retrogradatiõis ſue.i.oppõnem ſolis retrogradãdo
per duos gradus:⁊ pono ꝙ ab oppõne vſq ad directionẽ debeat ire retro-
gradãdo per.10.grad⁹.multiplicabo igitur duos grad⁹ per medietatẽ dati qḋ
amiſit.ſ.per.30.annos ⁊ ꝓueniẽt.60.q.60.diuidã per.10.⁊ exibũt.6.ãni quos
annos addã medietati dati.ſ.30.annis ⁊ ꝓueniẽt.36.ãni.hoc cẽt datũ martis
in caſu ꝓpoſito. Tñ venus ⁊ mercuri⁹ poſtq̃ʒ qlibet eoꝝ icipit retrogradari
ꝑdit medietatẽ dati ei⁹ qḋ dat qñ eſt direct⁹.⁊ poſtmodũ aſpice quot grad⁹ ⁊
minuta ſibi remanẽt vſq ad occultationẽ ſuã recte q̃to plus poteris:qꝛ ve-
nus forte appebit exiſtẽdo iter eã ⁊ ſolẽ min⁹.5.gradib⁹. Et qñ fuerit appens
dabit mediũ datũ niſi apparuit exiſtẽdo iter eã ⁊ ſolẽ min⁹.5.gradib⁹ qꝛ tunc
nõ ꝓdeſt illi appitio illa in hoc ſtatu. Poſtmodũ dirigas illos gradus ⁊ mi-
nuta poſtq̃ʒ retrogradari icepit quouſq occl'tauerit ſe ſubtil'r ⁊ recte ⁊ diui-
das per hoc mediũ dati qḋ remãſit in mõ ꝑdicto.qꝛ qñ occultatur totũ ꝑdit ei⁹
datum ſic ꝑdixim⁹ qꝛ nihil remanet ei. Et põt exemplificari ad ſil'itudinez exẽ
pli dati in retrogradatione triuz ſupiorum. Dicit haly ꝙ iupiter ⁊ venus qñ
cõiuncti fuerint corpaliter vel quando aſpiciunt alcochodẽ de tertio vel ſex-
tili addunt mumero annorum quos dedit alcochoden ſcd̃m numeruz anno
norum ſuoꝝ mumerorum annos vel mẽſes vel dies vel horas iuxta ṽtutes
vel debilitates eorum:⁊ tñ ambe infortune ſaturnus ⁊ mars qñ iungũtur cor
poraliter cũ alcochoden vel ipm aſpiciũt de oppoſito vel q̃rto minuũt ei nu-
merum annorũ ſuoꝝ minorũ. Sed qñ mercuri⁹ fuerit cum fortunis addenti-
b⁹ alcochoden addit ipe ſimiliter numerum annoꝝ ſuorum minorũ:⁊ qñ fue
rit cum infortunis minuentib⁹ alcochoden minuit etiã ptem ſuam ⁊ qñ mars
⁊ ſaturnus aſpexerint de tertio a ſignis breuium aſcẽſionũ aut de ſextili lõga-
rũ aſcẽſionũ minuũt. Et dico qḋ ſol in q̃rta ⁊ oppoſitione minuit numerũ an
norũ ſuoꝝ minoruz:⁊ addit de.3.⁊ ſextili. Multi ex aſtrologis antiqs ⁊ moder
nis dicunt qḋ luna fortunata addit de tertio vel ſextili.⁊ oẽs ſapientes hu us
ſcientie confitentur quod qñ natus nõ habuerit hylech ⁊ habuerit aliquã dua
rum fortunarum in aſcendente vel medio celi poſſibile eſt qḋ viuet ſcd̃m q̃ʒ-
titatẽ annoꝝ minoꝝ illius fortune que vitam ſignificauit niſi gradus aſcẽdẽs
⁊ luna fuerint iforturiati vel fuerit eadẽ fortuna dña dom⁹ mortis : qꝛ tũc ſi-
gnificat modicã durabilitatem ⁊ vitam.

Almutẽ uero qui preẽ natiuitati.

Hic auctor docet eligere almutem.i.planetã dñatorem in figura a
quo accipitur eſſe nati poſt hylech ⁊ alcochodẽ. Sententia littere eſt

iſta planeta habēs maius dñium ſiue plures fortitudines in.5.locis p̄dictiꝫ a qb⁹ accipiť hylech q̄ ſūt locus ſolis locus lune loc⁹ cõiunctõis uel preuen tionis pars fortune gradus aſcendēs ille planeta eſt almutē ideſt uincēs. Et ſi aliqs habuerit dignitates in ſc̄a uel tertia uel pluribus locis ex locis p̄dictꝫ ille eſt almutē. Uerbi gratia: pono ꝙ unus planeta ſit dñs aſcēdentꝫ ꝛ dñs termini eiuſdē aſcēdētis ꝛ cū hoc dñs faciei eiuſdē. talis planeta haberet in aſcēdente.8.fortitudines: ꝛ pono ꝙ alter planeta ſit dñs exaltatiõis aſcēdē tis ꝛ dñs dom⁹ loci ſolis ꝛ dñs triplicitatis ptis fortune: talis planeta eſſet dignior almutē quã primus: qa habet plures fortitudines in locis p̄dictis. Et ut abbreuieť ſermo coligende ſūt fortitudines cuiuſlibet in.5.locis predi ctis: ꝛ ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinū ille erit almutem.

ET ex hoc profectio in annis na tiuitatū atqꝫ mun. In hoc.c.docet op⁹ pfe ctiõis.i.mutatõis annoꝝ de vno ſigno ad aliud: ꝛ hoc dupliciter. Primo in annis natiuita tū. Scd̄o in annis magnaꝝ cõiunctionū. Opus in annis natiuitatū eſt facile ꝛ eſt ſn̄ia littere talis. cū volueris ſcire ad qd̄ ſignū applicat annus natiuitatꝫ alicuius: vide quot anni pfecti trāſierint nato ꝛ incipies a gradu aſcendente natiuitatis: ꝛ dabis cuilibet anno vnū ſignū: ꝛ vbi finitus fuerit numerus ibi erit ſignū pfectionis ab aſcendēte. Uerbi grā: aſcendēs alicuius natiuitatis fuit.i o.gra.arietis in fine p̄mi anni venit pfectio ad.i o.gradū tauri. In fine ſecūdi anni ad.i o.gradum geminoꝝ: ꝛ ſic ſc̄m hunc ordinem dando cuilibet anno ſignū vnum vſqꝫ ad complementū.i 2.annoꝝ. tunc enim ſcilicet in fine i 2.annorum reuertiť ad locum radicis. Si autem multi anni trāſierint nato ſubtrahe a toto numero annoꝝ pfectoꝝ qui tranſierunt nato.i 2.quotiēs po teris ideſt diuide p.i 2.ꝛ numeꝝ qui remanet infra.i 2.proijce ab aſcendente natiuitatis ſc̄m modum prius dictū. Uerbi grā: aſcendēs cuiuſdam natiuita tis fuit.i 3.gradus virginis: ꝛ tranſierunt nato.3 2.anni ſolares completi. ſub trabam a.3 2.annis.i 2.bis ꝛ remanent.8.anni completi: dabo ergo primum annum virgini: ſecūdum libre: tertium ſcorpioni: quartum ſagittario: qntum capricorno: ſextū aquario: ſeptimū piſcib⁹: octauū arieti: veniet ergo pfectio ad ſignū qd̄ ſuccedit imediate.ſ.ad tauꝝ ad cõſimilē gradū gradui radicis.ſ. ad.i 3.eiuſdem. Sicut dixi de gradu aſcendēte: ita faciendum eſt de gradu ſo lis: ꝛ gradu lune: ꝛ gradu ptis fortune: ꝛ vbi applicuerit annus dñs illius ſi gni eſt diſpoſitor illius anni. Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus ſe intromittet illo anno ꝛ fortunia ꝛ infortunia que accident ſibi illo anno. Au ctor ponit exempla in littera: ideo non eſt neceſſe multum inſiſtere exemplis Deinde dicit auctor cū pfectio anni pueniret ad aliquē gradum alicui⁹ ſignī ꝛ fuerit aliqs planeta vel radij alicuius planete poſt ipſum gra. in eodem ſi gno vel in eadem domo in figura ꝛ volueris ſcire quando pueniet profectio ad ipſum planetā vel radioꝫ eius: vide quot gradus ꝛ minuta ſint inter gra. ad quē puenit annus ꝛ ipſum planetā vel radios eius ꝛ multiplica illos per i 2.ꝛ ſextā vnius. hoc eſt dicere. dabis cuilibet gradui.i 2.dies ꝛ ſextam ptem vnius ꝛ prouenient tibi dies qui ſunt a principio illius anni vſqꝫ ad tem-

pus in quo pfectio perueniet ad planetã vł eius radios. Ratio autē quare cuilibet gradui dãtur.12.dies:7.6.vnius est:qꝛ hoc modo in fine anni cõpletur vnum signum. Si enim multiplicaueris.30.gradus per.12.7 sextã vnius prouenient.365.dies qui sunt dies vnius anni. Dicit Ptolemeus in propositione.236.quarte partis quadripartiti sui.7 sciemus diſpositionē facti annorum accipiendo numerꝝ annoꝝ natiuitatis:7 pijciemus eos a quolibet locorum hylegiorũ secũdum ordinatiõem signorum unicuiqꝫ signo annum 7 accipiemus diſpositorēꝫ a signo in quo applicat numerus graduũ. Idē Haly in commēto dicit quod in hoc dicto vult narrare Ptolemeꝰ qꝺ quodlibet signum disponit in ãno vno: 7 sic ibit signi reuolutio in quo est significatoꝛ quibuslibet.12.annis vna vice vſqꝫ ad finē vite:7 hoc sciunt oēs astrologi.

Profectio autē ex annis mũdi. Hic docet opus pfectõis in annis mundi. Sententia litere est talis. Cũ volueris scire applicatiõeꝫ annoꝝ alicuius secte vide quot transierint anni solares completi a pncipio illius ãni in quo fuit magna cõiunctio q̃ significauit illam sectã:7 diuide illũ numeꝝ annoꝝ p.12.7 numeꝝ q remãserit infra.12.pijce ab aſcendēte illiꝰ ãni in quo fuit ꝯiũctio 7 vbi applicuerit numerus ibi est signũ pfectiõis. Auctor ponit exemplũ in lr̃a de secta sarracenoꝝ.i.machometi:7 dicit ꝙ iter annũ ꝯiunctionis q̃ significauit legē illã 7 annũ apparitiõis machometi.s.in quo incepit pdicare fuerũt.61. ãni. Alia littera hꝫ.52.ãni. Ego credo ꝙ debēt esse.52.ãni:7.57.dies.alioquin nõ cõcordabit cũ illo quod dicit postea.7 aſcendēs anni in quo fuit illa coniunctio fuit signũ geminoꝝ 7 puenit ille ãnus in quo incepit predicare ad signum uirginis.s.ad signum illius planete qui fuit dñs signi aſcendētis anni cõiunctionis. Si enim subtrahãtur a.51.i.12.quotiēs poterit remanent.3.det ergo signo geminoꝝ prĩmꝰ. scꝺs cãcro. tertius leoni.7 sic ãnus incompletꝰ qui fuit positus in numero puenit ad signum virginis. Nõ est nobiꝫ magna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vſqꝫ ad primum annuã arabũ. Sufficiat eni nobis scire ꝙ ãnus ille in quo inceperãt ãni arabũ puenit ad uirginē:qꝛ ãni arabũ sunt nobis noti ex tabulis extractiõis earũ 7 poterimus incipe a ꝟgine ſm ꝙ dicit auctoꝛ in lr̃a. Et qꝛ tpe auctorꝫ ipsi opabanť in ptibꝰ suis p annos pſaꝝ:iõ applicat dcm̃ suũ ad ãnos pſaꝝ.7 dicit cũ volueris hr̃e noticiã huius rei.i.scire ad qꝺ signũ applicat annꝰ ex ãno coniunctionis q̃ significauit sectã sarracenorũ vide quot ãni pſarum trãsierũt 7 verte illos in dies p tabulã extractiõis eaꝝ deseruientē annis pſaꝝ:aut quod multiplicenť anni per.365.tot enim dies cõtinet annus pſicus qꝛ anni pſici nõ hñt q̃rtaꝫ diei 7 numero dieꝝ q puenerit tibi adde.3624.dies. tot eni dies fuerũt a principio annorũ arabũ uſqꝫ ad principiũ annoruꝫ perſaꝝ. 7 qꝺ collectũ fuerit diuide p.365.7 quartã vnius:7 puenient anni solareꝫ: si qd residuum fuerit erũt dies anni impfecti. Et potes etiam numerum dieꝝ reducere ad annos solares p tabulas extractiõis eaꝝ deseruiēteꝫ annis solaribus. Tota intētio auctoris stat in hoc quod sciamus quot anni solares pfecti trãsierunt ab initio annoꝝ arabum vſqꝫ ad tēpus cõsideratiõis 7 damus cuili-

bet anno vnũ ſignũ ꝑm modũ prius dictũ:⁊ incipiemus a virgine:⁊ ego po-
nam exemplũ applicãdo ad computationes noſtras ꝑm annos dñi nr̃i ieſu
xp̃i. Cum volueris ſcire ad qđ ſignum applicat annus cõiunctionis q̃ ſignifi
cauit legem ſarracenorum. ſubtrahe ab annis xp̃i. 621. annos ⁊. 6. menſes ⁊
14. dies. tot enim anni fuerũt a principio annorum xp̃i vſqꝫ ad principiũ an
norũ arabum ⁊ numerum annorũ perfectorũ qui remanſerit diuide p. 12. ⁊
illud qđ remanet ꝓijce a virgine dando cuilibet anno ſignũ vnũ ꝑm modũ
prius dictum ⁊ remanet annus imperfectus ſequẽs annos ꝑfectos quos di
uiſiſti manet in uirgine. Uerbi gratia: anni xp̃i ſunt mo. 1330. cõpleti ⁊. 22 di-
es ab illis ſubtraham. 621. annos. 6. menſes. 14. dies remanẽt. 708. anni ſola
res perfecti. 6. menſes. ⁊. 8. dies. Illi⁹ ſunt anni q trãſierũt a ꝑncipio annorũ
arabũ vſqꝫ modo. quos annos perfectos diuidã p. 12 ⁊ totus numer⁹ ſurgit
ita ꝙ nõ remanet aliquis ãnus ꝑfectus. Dico ergo ꝙ ꝓfectio ãni cõiũctiõis
magne que ſignificauit ſectã ſarracenoꝝ modo eſt in uirgĩe ꝑꝫ ſẽtẽtiã aucto
ris. Sicut exẽplificatũ eſt de ſecta ſarracenorũ ita põt fieri in aliis ſectis ſi de
beãt dici ſecte ſi ſciatᷣ cõiunctio ſignificãs illã ſectã ⁊ aſcẽdẽs ãni cõiũctõis.
Sed de hac materia nõ expedit multũ loqui. eſt eni res que nõ cõcordat cũ
fide noſtra: ſed ſi quis delectatᷣ in his ⁊ voluerit reducere mutationeſ q̃ fiunt
in legibus ad motus ſupiorũ corporũ legat libros de magnis cõiũctiõib⁹ ⁊
ibi inueniet. Deinde dicit ſi volueris ꝓfectiõeꝫ a ſigno cõiunctiõis que ſignifi
cauit ꝑdictã ſectã ꝓijce annos predictos a ſcorpiõe: qꝛ cõiunctio illa ꝑm eũ
fuit in ſcorpione. Si vo volueris ꝓfectionẽ ab aſcẽdẽte regni vide quot an-
ni ſolares trãſierũt a ꝑncipio illius regni. Ipſe exẽplificat de vno regno: ſed
neſcio de de q̃ regno loqᷣ ⁊ nõ curo qa ſine exẽplo ſuo põt itelligi lr̃a. Sicut
aũt dr̃ de aſcendẽte regni ita dꝫ itelligi de aſcẽdẽte fundatiõis alicui⁹ ciuitatꝭ
vel caſtri vel ẽt cuiuſcũqꝫ edificij: ita ꝙ accipiantᷣ ãni ſolares ꝑfecti q trãſierᷣt
a ꝑncipio fũdatõis illi⁹ ⁊ ꝓijciantᷣ ab aſcẽdẽte ꝑncipij fũdatiõis ꝑm modũ añ
dcm̃. Deĩde dicit ſi volueris ꝓfectõeꝫ ab aſcẽdẽte mutatõis cõiunctiõis Io-
uis ⁊ ſaturni de triplicitate aquatica ad triplicitatẽ igneam ſubtrahe ab ãniſ
ꝑſarum. 176. annos ꝑſicos ⁊ cõuerte illos qui remanent in annos ſolares ⁊
ꝓijce a leone. uult dicere quod coniũctio iouis ⁊ ſaturni in principio annoꝝ
perſarum fuit in triplicitate eq̃tica ⁊ poſt principium annorum ꝑſarum per
quos ipſi cõputabant per. 176. annos mutauit ſe coniũctio ad triplicitatem
igneaꝫ: iõ iubet ſubtrahere ab annis ꝑſaꝝ. 176. annos ⁊ remanẽt ãni q trãſie
runt ab ãno mutatõis ꝯiũctionis ad triplicitatẽ igneã ⁊ iubet eos ãnos q re
manẽt vertere in ãnos ſolares qa ꝑſici nõ hñt biſextũ: ⁊ ãni ſolares hñt: ꝓfe
ctio aũt fit ꝑm ãnos ſolares: ⁊ iubet ꝓijcere a leone: qꝛ ꝑm ipſum leo fuit aſcẽ
dens in ãno mutationis cõiunctionis ad triplicitatem igneam. ex quo vide-
tur quod auctor iſte fuit ⁊ compoſuit hunc librum in tempore quo coniun-
ctio fuit in triplicitate ignea. nunc autem hec coniunctio eſt in triplicitatr ae-
rea. ideo ponam exemplum de triplicitate in qua nos ſumus. Cum volueris
ſcire ꝓfectionem ab anno mutationis ꝯiunctõis iouis ⁊ ſaturni ad triplicita-
tem aeream ſubtrahe ab annis xp̃i. 1324. annos ⁊. 71. dies ⁊. 20. horas. tãtuꝫ
enim tempus tranſiuit a principio ãnorum xp̃i vſqꝫ ad principiũ annorum

mutationis cõiunctionis ad triplicitatem in qua nos ſumus:ꝛ reſiduum ꝓijce a.13.gradu tauri.ille enim fuit aſcendens anni ſupradicti:ꝛ vbi perdurerit te numerus ibi erit profectio anni. Uerbi gratia: anni xpi ſunt numero. 1330.completi:ꝛ.22.dies.ab illis ſubtraham.1324.annos ꝛ.71.dies.ꝛ remanerit.5.anni perfecti ꝛ.316.dies anni imperfecti:dabo primum annuȝ tauro incipiendo a.13.gradu eius.ſm ſigno geminorum incipiendo a.13. gra.eius tertium cancro.quartum leoni incipiendo a.13. gradu eius.quintum virgini icipiẽdo.a.13.gradu eius.venit ergo profectio.6.ãni mundum perfecti ad libram ad.13.gradum.Et ſi volueris gradum in quo eſt profectio diei vltimi ex diebus qui tranſierũt de anno imperfecto multiplica numerũ dierum anni perfecti per.30.ꝛ productum diuide per.365.ꝛ numerus quotiẽs erit gradus.Si aũt aliqd remãſerit poſt diuiſioẽȝ multiplica illd̾ p.60.ꝛ diuide p idẽ quod prius ꝛ numerus quotiẽs erit minuta.verbi gratia.in ꝓpoſito exẽplo remãſerunt de anno imperfecto.316.dies quos multiplicabo per.30.ꝛ prouenient.9480 quem numerum diuidam per.365.ꝛ exibunt.25.gradus ꝛ remanẽt poſt diuiſionem.355.que multiplicabo per.60.ꝛ proueniẽt.21300.ꝛ diuidam per.365.ꝛ exibunt.58.minuta addam ergo ſuper.13 gradum libre 25 gradus ꝛ.58.minuta ꝛ proueniet numerus vſqȝ ad.8.grad⁹ ꝛ.58.minuta ſcorpionis.ibi ergo nunc eſt profectio ab aſcendente anni mutationis cõiunctionis ad triplicitatem aeream.

¶ ex hoc directio.

In hoc capl'o auctor docȝ dirigere ſignificatorẽ quẽlibet ad quẽlibet locum circuli. Intelligendum eſt primo quod directio ſiue dirigere ſignificatorẽ ad quẽlibet locuȝ circuli nihil aliud eſt quam inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco ſignificatoris vſqȝ ad locum ad quẽ debet dirigi. Si locus ſignificatoris fuerit in medio celi uel in angulo terre tunc dirigere eſt inuenire gradus equinoctialis qui reuoluũtur a loco ſignificatoris vſqȝ ad locũ quẽ debet dirigi in horizonte recto. Si autem fuerit in aſcendẽte uel in occidẽte tunc eſt inuenire illos grad⁹ in orizonte obliquo. Si aũt nõ fuerit in aliquo horuȝ locoꝝ tunc accipiuntur aſcẽſiones mixtim ſcilicet miſcendo aſcenſiones circuli directi cũ aſcenſioib⁹ regionis:ꝓportionaliter tñ ſm diſtantiã loci ſignificatoris ab angulis:ꝛ gradus directiõis qñqȝ ſignificãt annos qñqȝ dies qñqȝ alia tpa. In natiuitatib⁹ qlibet grad⁹ ſignificat annũ. In reuolutiõib⁹ annoꝝ mundi ꝛ natiuitatum quilibet grdus ſignificat diem. Et quidã volũt quod in reuolutionibus annorum.59.minuta ꝛ.8.ſa'ſcilicet motus ſolis in vno die ſigificant vnum diem. In coniunctionibus ſolis ꝛ lune ꝛ in oppoſitionibus ſecundum quoſdam quilibet.13.gradus.10.minuta ſcilicet quãtum luna mouetur in die per medium curſũ ſignificãt dieȝ. Cũ ergo volueris ſignificatorem aliquẽ dirigere ad quẽcunqȝ locũ circuli ſi ſignificator ille fuerit in gradu medij celi vel in angulo terre ſubtrahe aſcenſiões circuli directi grad⁹ ſignificatoris ab aſcẽſiõib⁹ circuli directi loci ad quẽ vis dirigeꝛ ꝛ remanẽt gradus directionis. Si vero ſignificator fuerit i aſcẽdẽte aut occidẽte ſubtrahe aſcenſiões circuli obliqui gradus ſignificatoris ab aſcẽſiõib⁹ circuli obliqui

ad quem vis eum dirigere ⁊ remanēt gradus directionis. Exemplum q̄n eſt in medio celi. Pono quod lūa ſit in medio celi in. 5. gradu aquarij ⁊ pono ꝙ radij oppoſiti ſaturni ſint in. 6. gradu piſciuꝫ. Ponam quod velim dirigere lunam ad radios oppoſitos ſaturni. Queſiui igitur aſcēſiōes gradus lune in circulo directo ⁊ inueni. 37. gradus. 23. minuta. Queſiui etiam aſcēſiōes ſexti gradus piſcium vbi ſunt radij oppoſiti ſaturni in eodem circulo directo ⁊ inueni. 67. gradus. 48. minuta. Deinde ſubtraxi aſcenſiōes lune ab aſcēſionibus radiorum ſaturni ⁊ remanſerunt. 30. gradus. 25. minuta. illi eſſent gradꝰ directionis in hoc caſu. Exemplum quādo eſt in aſcēdēte. Pono quod luna ſit in eodem. 5. gradu aquarij ⁊ radij ſaturni in. 6. piſciuꝫ. Queſiui aſcēſiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo eſt. 48. graduum. ⁊ inueni. 330. gradus. 22. minuta. Queſiui etiam aſcēſiones ſexti gradus piſciuꝫ ⁊ inueni. 348. gradus. 31. minuta. ſubtraxi aſcenſiones lune ab aſcenſionibus gradus radiorum ſaturni ⁊ remanſerūt. 18. gradus. 9. minuta. illi eſſent gradus directionis in hoc caſu. hoc eodem modo dirigitur gradus aſcendēſ ad quemlibet locum circuli. Si vero ſignificator dirigēdus fuerit extra hec loca tūc ſi fuerit inter medium celi ⁊ aſcēdens vide diſtātiam eius a medio celi ſubtrahēdo aſcēſiones gradus medij circuli in circulo directo ab aſcenſiōibus gradus ſignificatoris quam diſtātiam ſerua. Deinde ſcias medietatē arcus diurni gradus ſignificatoris per modum dictum in capitulo de radiatōibus ⁊ ſerua eam. Deinde ſubtrahe aſcenſiones circuli directi gradus ſignificatoris ab aſcēſiōibus circuli directi loci ad queꝫ vis eum dirigere ⁊ ꝙ remāſerit erit ſignificator circuli directi ſerua eum. Deinde ſubtrahe aſcēſiōes gradus ſignificatoris in circulo obliquo ab aſcēſiōibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo ⁊ ꝙ remāſerit eſt ſignificator regionis. Deinde ſubtrahe ſignificatorem minorem de maiori ⁊ dr̄iam multiplica per diſtātiam ab angulo medij celi ⁊ ꝓductū diuide per medietatem arcus diurni ⁊ ꝓueniet ps ꝓportiōalis q̄ꝫ adde ſup ſignificatorē circuli directi ſi fuerit minor ſignificatore regiōis: vel ſubtrahe ſi fuerit maior ⁊ ꝙ ꝓuenerit erit gradꝰ directiōis. Si aūt velles dirigere cōtra ſucceſſionē ſignoꝝ ſicut dirigunt̄ ꝑtes ⁊ planete retrogradi. ſ. ꝓcedēdo ab aſcēdēte verſus mediū celi tunc debes accipere diſtātiā ſignificatoris ab aſcēdēte per aſcēſiōes regiōis ⁊ debes addere ꝑtē ꝓportiōalē dr̄ie duoꝝ ſignificatoꝝ ſup ſignificatorē regionis: ſi ille erit minor ſignificatore circuli directi aut ſubtrahere ab eo ſi eēt maior. in alio nō differt opus. Si aūt ſignificator dirigēdꝰ fuerit īter aſcēdēs ⁊ angulꝰ terre: vide diſtātiā gradus ſignificatoris ab aſcēdēte ſubtrahēdo aſcēſiōes gradꝰ aſcēdētis regiōis ab aſcēſiōibꝰ gradus ſignificatoris regiōis ⁊ ſerua diſtātiā Deinde ſcias medietatē arcus nocturni gradus ſignificatoris per modū dictū in ope radiationū quā ēt ſerua. Deinde ſubtrahe aſcēſiōes gradus ſignificatoris in circulo obliquo ab aſcēſiōibꝰ loci ad quē vis eū dirigere in eodē circulo obliquo ⁊ qḋ remāſerit eſt ſignificator regiōis quē ſerua. Deinde ſubtrahe aſcēſiōes gradus ſignificatoris circuli directi ab aſcēſionibꝰ circuli directi loci ad quē vis eū dirigere ⁊ ꝙ remāſerit erit ſignificator circuli directi. deīde ſubtrahe minorē de maiori ⁊ remanebit dr̄ia duoꝝ ſignificatoꝝ: quā multipli

ca ꝑ diſtantiā gradus ſignificatoꝛis ab aſcendēte ⁊ ꝓductū diuide ꝑ medieta
tem arcus nocturni grad⁹ ſignificatoꝛis ⁊ ꝓueniet ps ꝓpoꝛtiōalis quā adde
ſignificatori regionis ſi fuerit minoꝛ ſignificatore circuli directi: vl' ſubtrahe
a ſignificatoꝛe regiōis ſi fuerit maioꝛ ſignificatoꝛe circuli directi: ⁊ ꝙ poſt ad-
ditionē: vel ſubtractionē ꝓuenerit ſūt grad⁹ directōis. Si vͦo volueris dirige
re ꝯ̃ ſucceſſionē ſignoꝝ. ſ. ꝓcedēdo ab angulo terre vͤſus aſcendēs: tūc debes
accipere diſtantiā ſignificatoꝛiꝫ ab angulo terre ꝑ aſcēſiones circuli directi ⁊
multiplicare illā ꝑ dr̄iam duoꝝ ſignificatoꝝ ⁊ diuidere ꝑ medietatē arcus di
urni ut ꝑ̇us dictū eſt: ⁊ ꝑtem ꝓportionalē dēs addere ad ſignificatoꝛē circuli
directi ſi fuerit minoꝛ ſignificatoꝛe regiōis. Uel ſubtrahere ſi fuerit maioꝛ in
alio non differt opus. Si autem ſignificatoꝛ dirigendus fuerit inter angu-
lum terre ⁊ gradū occidentꝭ opari dēs cū gradu oppoſito ſignificatoꝛis ⁊ cū
gradu oppoſito loci ad quē uis eū dirigere ⁊ ꝑ diſtantiā gra. oppoſiti ſignifi
catoꝛis a medio celi: ⁊ ꝑ medietatē arc⁹ diurnum gra. oppoſiti ſignificatoꝛis
gra. n. oppoſit⁹ ſignificatoꝛis tm̄ diſtat a liea meridiana q̄ztū gra. ſignificato-
ris ab āgulo terre: ⁊ medietas arc⁹ diurni gra. oppoſiti eſt tāta q̄zta ē medie-
tas arc⁹ nocturni ſignificatoꝛis. ⁊ eſt tūc idē op⁹ ꝙ fuit iter mediū celi ⁊ aſcen
dens. Si vero ſignificatoꝛ dirigēd⁹ fuerit iter angulū occidētis ⁊ mediuꝫ celi
dēs opari ſil'r ꝑ gradū oppoſitū ſignificatoꝛis ⁊ ꝑ diſtātiā eiuſdē ab aſcēdēte
⁊ ꝑ medietatē arcus nocturni eiuſdē grad⁹ oppoſiti ⁊ ꝑ gradū oppoſitū loci
ſignificatoris ad quem dirigendus eſt: ⁊ eſt eiuſdem operatio ſicut fit inter
aſcendens ⁊ angulū terre. Si vͦo ꝯtingat ꝙ ſignificatoꝛ dirigēdus ſit in vna
quadra ⁊ locus ad quem debet dirigi ſit in alia q̄dra. Uerbi gratia: ſignifica-
toꝛ ſit inter mediū celi ⁊ aſcendēs: ⁊ locus ad quē debet dirigi ſit inter aſcen-
dens ⁊ angulum terre tunc debes dirigere vſqꝫ ad angulū ⁊ poſtea dirigere
angulū vſqꝫ ad locū ad quē debet dirigi ⁊ iungere has directiones inſimul.
Diriges autem ſignificatoꝛē prius dictū: ita ꝙ accipias diſtantiam ſignifica-
toꝛis ab angulo qui eſt retro ipſum in oꝛdine ſignoꝛū ſicut ſi fuerit inter an-
gulum medij celi ⁊ aſcendens accipies diſtātiam eius ab angulo medij celi.
Et ſi fuerit inter aſcendēs ⁊ angulum terre accipies diſtantiam eius ab aſcē
dente: accipies etiam medietatē arcus diurni vel nocturni gradus ſignifica-
toꝛis vel eius oppoſiti per modum pꝛius dictum: ⁊ angulum ad quē vis di-
rigere accipies pro loco ad quem debet dirigi: ⁊ teneto oꝛdinem ꝑ̇us dictū.
Jlla directione facta diriges angulū ꝑ modū pꝛius dictū qn̄ ſignificatoꝛ fue
rit in aliquo angulorū uſqꝫ ad locū ad quē dꝫ dirigi ſignificatoꝛ: ⁊ addes vnā
directiōeꝫ cum alia: ⁊ ꝓueniēt gradus directiōis. Auctoꝛ in littera dicit quod
debet accipi diſtantia ſignificatoꝛis ab angulo ⁊ illa debet diuidi per partes
hoꝛarum gradus ſignificatoꝛis ⁊ ꝓuenient hoꝛe diſtātie ſignificatoꝛis ab an
gulo ⁊ dicit quod dꝫ accipi ſexta pars differentie duoꝛum ſignificatoꝛū quaꝫ
ſextam partem iubet multiplicare per hoꝛas diſtantie ſignificatoꝛis a meri
die: ⁊ ꝓuenienſ iubet addere ad ſignificatoꝛem circuli directi vel ſubtrahere
per modum dictuꝫ. Sed modus quē poſui eſt leuioꝛ ⁊ planioꝛ. Jn modo. n.
auctoꝛis opoꝛtet accipere diſtātiam ab angulo per eundem moduꝫ quē ego
poſui ⁊ vltra hoc opoꝛtet querere partes hoꝛarū grad⁹ ſignificatoris: ⁊ po-

ſtea diuidere diſtantiã ab angulo per partes horarũ gradus ſignificatoris ⁊ quod prouenerit tenere. Oportet etiam ſecũdum modũ ſuum querere ſigni ficatoré circuli directi ⁊ ſignificatorem regionis per eundem modum quem poſui ⁊ etiam differentiã duorum ſignificatorum: ⁊ ultra hoc oportet illam differétiã diuidere per ſex ad hoc q̃ habeat̃.6.pars ei⁹. Cũ in multitudine operationum faciliter cadat error uidet̃ mihi modus qué poſui certior. Exé plum quando ſigificator eſt inter medium celi ⁊ aſcendens ⁊ locus ad qué debet dirigi in eadem quadra ſcilicet inter mediũ celi ⁊ aſcédens. Pono ꝙ luna ſit hylech ⁊ ſit i quinto gradu aquarij ⁊ pono quod radij oppoſiti ſatur ni ⁊ idem eſſet de corpore: ſint in ſexto gradu piſcium: ⁊ pono quod angu lus medij celi ſit.20.gradus capricorni. Ad dirigendũ lunam ad radios ſa- turni queſiui primo aſcéſiones gradus medij celi in circulo directo ⁊ inueni 21.gradus ⁊.39.minuta ſubtraxi aſcenſiones gradus medij celi ab aſcenſio- nibus gradus lune: ⁊ remanſit diſtantia lune a medio celi.15.gradus.44. minuta. Deinde queſiui aſcenſiones grad⁹ lune in circulo obliquo ⁊ inueni. 330.gradus.22.minuta queſiui etiam aſcenſiões gradus oppoſiti loci lune 104.gradus ⁊.30.minuta a quibus ſubtraxi aſcenſiões grad⁹ lune: ſed q̄ nõ potui ſubtrahere eo qꝺ aſcenſiones gradus lune erãt maiores aſcenſionib⁹ gradus oppoſiti addidi aſcéſionibus gradus oppoſiti lune.360.gradus ⁊ ꝓ uenerunt.464.gradus.30.minuta: deinde ſubtraxi ⁊ remanſerũt.134.gra- dus.8. minuta ⁊ hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediaui ⁊ fuit medietas.67.gradus ⁊.4.minuta. Seruaui itaq; diſtantiã lune a me- dio celi ⁊ mediatem arcus diurni lune. Deinde ſubtraxi aſcenſiones gra.lu- ne in circulo directo que fuerint.37.gradus.23.minuta ab aſcenſionib⁹ gra. radioꝝ ſaturni in eodem circulo q̃ fuerunt.67.gra.48.minuta ⁊ remãſerũt 31.gradus.25.minuta: ⁊ hoc fuit ſignificator circuli directi ſeruaui itaq; eũ. Deinde ſubtraxi aſcenſiones gra.lune in circulo obliquo qui fuerũt.330.gra dus.22.minuta ab aſcéſionibus radioꝝ ſaturni in eodé circulo obliquo qui fuerunt.348.gradus.31.minuta ⁊ remanſit ſignificator regionis qui fuit.18. gradus.9.minuta. Deinde ſubtraxi ſignificatoré regionis a ſignificatore cir- culi directi ⁊ remãſit differentia duorum ſignificatorum que fuit.12.gradus 16.minuta. Deinde multiplicaui iſtam differentiã p diſtantia; lune a medio celi ⁊ diuiſi per medietaté arcus diurni gradus lune ⁊ prouenit ps ꝓportio- nalis q̃ fuit.2.gradus.52.minuta.38. Ha quam partem ꝓportionalem etiam ſubtraxi a ſignificatore circuli directi quia fuit maior ſignificatore regionis ⁊ remãſerũt gra. directionis qui fuerunt.27.gradus.32.minuta.21. Ho accepi pro quolibet gradu unum annum ⁊ pro quibuſlib; minutis.5.reſiduis vnũ menſem. ⁊ ꝓ quolibet minuto.6.dies: ⁊ ꝓ quolibet ſcꝺo.6.minuta dieꝝ cum completum fuerit hoc tépus a tépore natiuitatis cui⁹ figura fuerit hoc mõ diſpoſita moriet̃ natus. Quando vero ſignificator eſt inter aſcendens ⁊ an- gulum terre operaberis cum diſtantia ab aſcendéte et cu; medietate arcus nocturni: ⁊ non differt in alio. Cum volueris dirigere contra ſucceſſionem ſi gnorum ſi ſignificator fuerit inter mediũ celi ⁊ aſcendés operaberis cũ diſtã tia ab aſcédente ⁊ cum medietate arcus diurni. Si ſignificator fuert inter an

gulum terre ꝛ gradum occidentis operaberis cum oppoſito gradus ſigni‑
ficatoris ꝛ gradu oppoſito loci ad quem vis dirigere:ꝛ tūc ē opus tuū inter
medium celi ꝛ aſcendens. Et ſi ſignificator fuerit inter gradum occidentis ꝛ
medium celi operaberis ſimiliter cum gradibus oppoſitis:ꝛ tunc eſt opus
tuum inter aſcendens ꝛ angulum terre. ¶ Nota tamen ꝙ ſm modū dictum
diriguntur ſignificatores qñ non habent latitudinem. Quando autem ſigni
ficatores habent latitudinem difficilior eſt modus:ꝛ ꝓpter hoc factum fuit
inſtrumentum ad dirigendum planetas habentes latitudinē ꝛ illud inſtru
mentum vocatur directorium. Uidebatur compoſitori ſeu inuentori illiꝰ in‑
ſtrumenti ꝙ ſignificator habens latitudinem non poſſet dirigi per tabulas
aſcenſionum:vel nō ſine magna difficultate. Ego aūt dico ꝙ inſtrumentum
ſuum nō eſt ſufficiens:niſi ſit maxime quātitatis ita ꝙ poſſit recipere minuta
tale autem vix poteſt fieri. In directionibus enim vt plurimū accipit̄ ꝑ quo‑
libet gradu vnus annus. mō ſi in directionibus inſtrumentū non ſit diuiſuꝫ
niſi per gradus vix inuenit̄ in eo certitudo vſqꝫ ad annū:ꝛ hoc ſi inſtrumen
tum ſit bene factum ita ꝙ nō ſit error in diuidēdo:hoc aūt nō ſufficit. Et ego
dico tibi ꝙ ſignificator habens latitudinem pōt dirigi ad locū hñtem latitu‑
dinem ꝑ tabulas aſcenſionum:ꝛ nō vidi modū expoſitū in aliquo libro. Mo
dus aūt eſt iſte cum volueris dirigere ſignificatorē hñteꝫ latitudinē ab eclyꝫ
ptica ad corpus alicuiꝰ planete ēt hñtis latitudinē vel ad radios alicuiꝰ hñtiꝫ
latitudinē. quere primo gradū cū quo ſignificator mediat celū ſm doctrinaꝫ
canonū primi mobilis. Deinde quere gradū cum quo mediat celum locꝰ ad
quem vis dirigere ſm eādem doctrinam:ꝛ accipies gradum cum quo ſigni
ficator mediat celum pro loco ſignificatoris:ꝛ per hunc ſcies diſtātiaꝫ ſigni‑
ficatoris a medio celi vel ab aſcendente per modum prius dictum nec plus
nec minus:ꝛ accipies locum cum quo mediat celum locꝰ ad quem debet di
rigi pro loco ad quē debet dirigi:ꝛ cum iſtis duobus queres ſignificatorem
circuli directi per modum prius dictum. deinde quere gradum cū quo orit̄
ſignificator in regione ſua ſm doctrinam canonuꝫ primi mobilis:quere etiā
gradū cum quo orit̄ locus ad quem debet dirigi ſm eoſdem canones. Dein
de cum gradu cum quo oritur ſignificator queres medietateꝫ arcus diurni
uel nocturni per modum priꝰ dictū:ꝛ q̄res ſignificatorē regiōis cū iſtis duo
bus gradibꝰ. ſ. cū gradu cū quo orit̄ ſignificator ꝛ cū gradu cū quo orit̄ locꝰ
ad quē debet dirigi in alio nō differt opus. Dico tibi ēt ꝛ breuiter oportet q̄‑
rere gradum in quo ſignificator mediat celum ꝛ gradum cum quo mediat
celū locus ad quem debet dirigi. cū primis duobꝰ opꝫ querere ſignificatorē
circuli directi. cum alijs duobꝰ oportet querere ſignificatorē regionis. Cum
gradu cū quo ſignificator mediat celū oportet querere diſtantiā a medio ce
li ſi fuerit inter mediū celi ꝛ aſcendens:cū gradu cū quo orit̄ ſignificator opꝫ
querere medietatē arcus diurni vel nocturni. Si aūt ſignificator fuerit inter
aſcendens ꝛ angulū terre oportet querere diſtantiaꝫ ſignificatoris ab aſcen‑
dente cū gradu cum quo oritur ſignificator ꝛ cū eodem medietatem arcꝰ no
cturni in oibus alijs eſt idem opus cuꝫ opere prius dicto. Eſt ēt vnus alius
caſus qui poteſt contingere in directionibus quando ſignificator ꝛ locus ad

quē debēt dirigi hñt latitudinez:aut vnus eoꝝ hꝫ latitudinem. Poteſt enim cótingere ꝙ ſignificator dirigédus ⁊ locus ad quem dꝫ dirigi ſimul veniant ad lineam meridianam:ita ꝙ ambo mediāt celū cū eodez gradu lꝫ nō ſint in eodé gradu in eclyptica. Si aliqs iſtoꝝ caſuū eueniat:tūc opaberis eodé mō quo dicam. Si ſignificator ⁊ locus ad quem dꝫ dirigi ueniāt cū eodé gradu ad mediū celi:qꝛ nō ſunt alique aſcéſiōes in circulo directo inter eos pones ꝑ ſignificatore circuli directi .o. Poſtea q̄res ſignificatoré regionis accipiendo aſcéſiones in circulo obliquo a loco cū quo orit̃ ſignificator vſq; ad locū cū quo orit̃ locus ad qué dꝫ dirigi:⁊ totū illud .ſ. ſignificatoré regionis multiplicabis per diſtantiā ſignificatoris ab āgulo ⁊ ꝑductū diuides ꝑ medietaté arcus diurni vel nocturni:⁊ ꝑueniet ps ꝓportionalis quā tenebis ꝓ gradibus directiōis. Si aūt ſignificator dirigédus:⁊ locus ad qué dꝫ dirigi oriant̃ cū vno ⁊ eodé gradu pones ꝓ ſignificatore regionis .o. ⁊ ſignificatoré circuli directi multiplica per diſtantiā ſignificatoris ab angulo: ⁊ diuide ꝑ medietatem arc⁹ diurni vel nocturni:⁊ ꝑueniet ps ꝓportiōalis quā tenebis ꝓ gradib⁹ directiōis. Ponere de oib⁹ exempla eēt nimis lōgū:ſed intédo dn̄o cócedéte in fine iſti⁹ expoſitiōis ponere equatiōez vnius natiuitat̃ .in qua patebit modus inueſtigādi aſcendétez eligédi hylech ⁊ alcochodé:⁊ ponā ibi aliquas ꝓiectiōes radioꝝ ⁊ aliquas directiōes:ſufficiāt hec de opere directionum. Dicit auctor in littera cognitis ānis directiōis ſi volueris ſcire locū iſtius directiōis in zodiaco adde annos directionis ſuper aſcéſiones circuli directi gradus ſignificatoris ſi ſignificator fuerit in medio celi vel in āgulo terre ⁊ reduces ad gradus equales in circulo directo:⁊ vbi perduxerit te numerus in circulo ſignoꝝ:ibi eſt locus directiōis:⁊ dicitur locus diuiſionis ⁊ domin⁹ termini illius loci dicitur diuiſor. Si ſigificator fuerit in aſcédente adde annos directonis ſuper aſcenſiones regionis gradus ſignificatoris:⁊ reduc ad gradus equales in circulo obliquo:⁊ vbi ꝑduxerit te numerus in circulo ſignoꝝ ibi eſt locus diuiſionis:⁊ domin⁹ termini illius loci eſt diuiſor. Et iſtud eſt idé opus cum opere de proiectionib⁹ radioꝝ:⁊ qn̄ feceris directionem ⁊ feceris iſtud opus inuenies in fine eundem locum ad quem direxiſti:niſi ſignificator haberet latitudinem.

Tex hoc algebutar in natiuitatibus.

E In hoc capitulo auctor docet dirigere gradum aſcédenté in natiuitatibus. Sententia littere eſt talis. Cóſidera in cuius planete termino ſit gradus aſcédens ⁊ cōſidera finé illi⁹ termini. Deinde q̄re aſcéſiones grad⁹ aſcendét̃ in circulo obliquo ꝑ tabulā tue regionis ⁊ ſerua eas:q̄re etiam aſcéſiones finis illius termini ꝑ eandé tabulā a qbus ſubtrahe aſcéſiōes gra. aſcendétis ⁊ gra. q remāſerint ſūt gra. directōis. accipe ꝓ quolibet gradu annū vnū. ⁊ ꝓ qbuſlibet qnq; minut̃ vnū méſem:⁊ ꝓ q̄libet minuto .6. dies ⁊ ꝓ quolibet ſo duas horas ⁊ .24. minuta hore:⁊ planeta q eſt dn̄s termini eſt diſpoſitor annoꝝ ſiue diuiſor. Poſtea conſidera finez t̃mini:imediate ſeq̄nt̃ ⁊ ſubtrahe aſcéſiōes finis termini ꝑcedét̃ ab aſcéſiōib⁹ finis termini illi⁹:⁊ remanebūt grad⁹ directōis accipe ſic p⁹ ꝓ q̄libet gra . an-

num vnum ⁊ cetera.⁊ dominus illius termini eſt diſpoſitoꝛ ſiue diuiſoꝛ: ⁊ iſto modo facies ad finem cuiuſlibet ſigni ſm oꝛdinē ſignoꝝ vſq; ad finē vite. Et ſi fuerit in aliquo termio aliqs planeta uel radij alicuius planete illa planeta erit pticeps in diuiſiōe. Exēplū in hoc pono ꝙ aſcendēs alicuiꝰ natiuitatis fuit quartus gradus virginis cōpletus ad dirigēdum gradū iſtū ꝯſidera pmo in cuius planete termino eſt iſte gradus.⁊ patet pmo ꝙ in termino mercurij ⁊ durat terminus uſq; ad finem.7.gradus virginis.queſiui aſcēſiones gradus aſcendētis in oꝛizonte obliquo in regione cuiꝰ latitudo eſt.48. gradus ⁊ inueni.i44.gradus.27.minuta. queſiui ēt aſcenſiōes finis termini ſcilicet finis.7.gradu; virginis.⁊ inueni.i48.gradus.33.minuta.ſubtraxi aſcenſiones gradus aſcendētis ab aſcenſionibꝰ finis termini ⁊ remanſerunt 4.gradus.6.minuta.dedi cuilibet gradui annum ⁊ quibuſlibet.5.minutis vnum menſem ⁊ cuilibet minuto.6.dies:⁊ fuerunt quattuoꝛ anni ideſt menſis.26.dies. ⁊ mercurius dominus termini fuit diſpoſitoꝛ iſtoꝛū annoꝛum. Deinde conſideraui terminum immediate ſequentem qui eſt veneris ⁊ durat vſq; ad finem.i7.gradus virginis. queſiui aſcēſiones finis termini illiu; ſcilicet veneris ⁊ inueni.i62.gradus.i5.minuta.a quibus ſubtraxi aſcēſiōes finis termini pcedētis mercurij:⁊ remanſerūt.i3.gradus.44.minuta.qui fecerūt.i3.ānos.8.mēſes.i2.dies.⁊ uenus diſpoſuit hos anno;.in fine iſtius termini fuit etas nati.i7.anni.9.menſes.i8 dies.Deinde ſequitur terminus Jouis qui durat uſq; ad.2i.gradū uirginis cōpletu;.qſiui aſcenſiōes eius ⁊ inueni.i67.gradus.93.minuta.a qbus ſubtraxi aſcenſiones finis termini precedētis:⁊ remāſerunt quinq; gradꝰ.28 minuta que fecerūt qnq; anno;.quinq; mēſes.i8.dies:⁊ Jupiter fuit diſpoſitoꝛ iſtoꝝ annoꝝ.Factaq; eſt etas nati in fine iſtoꝝ annoꝝ.23.āni.tres mēſes.ſex dies. Deinde ſeqtur termiꝰ martis ⁊ faciendum eſt:vt pꝛius:⁊ ſm iſtum oꝛdinem eſt directio cōtinuāda vſq; ad finē vite:⁊ quotiens directio peruenit ad coꝛpus vel radios infoꝛtune veniet nato infirmitas vel impedimentum in coꝛpoꝛe ſuo ſm naturam illius infoꝛtune niſi foꝛtune aſpexerint ipſum locū.tūc.n.minuent malum.

DE hoc duodenaria planetarū ⁊ domoꝛum. In hoc capitulo auctoꝛ docet inuenire dn̄m duodenarie. Intelligēdum eſt ad euidētiam iſtius capituli ꝙ quodlib; ſignū intelligitur diuidi in duodecim ptes:⁊ qlibet ps eſt de duobus gradibꝰ⁊.30.minutis. Hyſpalenſis ponit hoc capitulum:⁊ duo capitula ſequētia inter dignitates planetaꝝ:⁊ dominus pme duodenarie eſt dominus illius ſigni. Dominus ſcd̄e duodenarie eſt planeta ſuccedens deſcendēdo ⁊ ſic ſecūdum oꝛdinem. Uerbi gratia: dn̄s pꝛime duodenarie arietis eſt mars.ſecūde ſol.tertie venus.quarte mercurius.quinte luna.ſexte ſaturnus ſeptime Jupiter.octaue iterum mars:⁊ ſic ſecundum oꝛdinem. Sentētia auctoꝛis eſt talis. Cū volueris ſcire duodēarias planetaꝝ vel domoꝝ vide quātum trāſiuit planeta de ſigno in quo eſt aut de domo in qua eſt ⁊ numerum illoꝝ graduum multiplica p duodecim:⁊ ſup numeꝝ pductum adde numerum graduum quos multiplicaſti.⁊ quod collectum fuerit pijce ab initio ſi

gni in quo eſt planeta dando vnicuiq3 ſigno.3 o.7 vbi finit⁹ fuerit numer⁹ ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach. Hic docet inuenire dominũ nouenarie. Sententia enim eſt talis. Cum volueris ſcire nouenariam ſiue dominum nouenarie alicuiuſ planete: vide quot gradus pertranſiuit planeta de ſigno in quo eſt: vel ꝺ domo in qua eſt. 7 diuide totum illud ſignum in. 9. diuiſiones. 7 erit quelibet diuiſio ex tribus gradibus 7.20. minutis. Deinde vide in qua parte illius diuiſionis ſit planeta. 7 dabis primã diuiſionez domino ſigni mobilis eiuſdez triplicitatis. 7 ſecũdam diuiſionem domino ſigni ſequẽtis: 7 ſic eundo ſecundũ ordinem ſignorum quouſq3 venias ad illam nouenariam in qua eſt planeta cuius queris dominum nouenarie. Uerbi gratia: pono quod ſol in 24. gra. aquarij. ad ſciẽdum dominum nouenarie gradus ſolis dedi primo tres gradus aquarij 7.20. minuta domino ſigni mobilis eiuſdem triplicitatꝫ. eſt autẽ aquarius de triplicitate aerea. Signuz mobile illi⁹ triplicitatis eſt libra: dñs eius eſt uen⁹. eſt ergo uen⁹ domina prime nouenarie aquarij. ſ. primoꝝ triuz graduũ 7.20. minutoꝝ. Deinde dedi ſcꝺam nouenariã marti dño ſigni ſequẽtis. ſ. ſcorpionis 7 completi tũc fuerũt a ꝑncipio aq̃rij. 6. grad⁹ 7.40. minuta. Deinde tertiã nouenariã dedi Joui. ſ. dño ſagittarij qui ſuccedit ſcorpioni. 7 cõplecti fuerũt tunc a principio aquarij. 1 0. gradus. Dedi quartam nouenariam ſaturno domino capricorni qui ſuccedit ſagittario: 7 completi fuerunt a principio ſigni. 1 3. gra. 7.20. minuta. Dedi quintam nouenariã ſaturno domino aquarij: 7 completi fuerunt. 1 6. gradus 7.4 0. minuta. Dedi ſextam nouenariã loq dño piſcium 7 completi fuerunt a principio ſigni aquarij. 2 0. gradus. Dedi ſeptimã nouenariam marti domino arietis: 7 cõpleti fuerunt a principio ſigni. 2 3. gradus: 7.20. minuta. Dedi octauam nouenariaz veneri dño tauri. illa ergo eſt diuiſio nouenarie ſolis in caſu ꝓpoſito: 7 completi fuerunt tunc gradus. 26. 7 minuta. 40. aquarij. Quãdo ergo inuenies in libris iudiciorum de domino anaubarach luminarium ſi fuerit in die intelligit̃ de domino nouenarie ſolis. ſi in nocte de domino nouenarie gradus lune. Alia que auctor dicit patet legendo litteram.

et ex hoc adoringen. Hic docet inuenire decanũ. Sententia ei⁹ eſt talis. Diuide ſignũ aſcendens in tres partes: 7 quelibet diuiſio erit ex decem gradibus. dabiſq3 primaz diuiſionem domino aſcendentis. ſecundam domino ſecundi ſigni: 7 tertiam dño tertij ſigni. Uult dicere ꝙ prima diuiſio eſt domini eiuſdez ſigni qꝺ aſcendit. Et ſecũda diuiſio eſt domini ſigni ſequẽtis eiuſdem triplicitatis. tertia diuiſio eſt dñi tertij ſigni illius triplicitatis. ita ꝙ tres decani ſũt domini triũ ſignoꝝ vnius triplicitatis. Auctor ponit exemplũ tale in lr̃a. Poſito ꝙ ꝑma facies arietis ſit aſcendẽs ei⁹ decanus eſt mars. Si ſcꝺa facies eſt aſcẽdens ei⁹ decan⁹ eſt ſol dñs leonis ſcꝺi ſigni eiuſdẽ triplicitatis: 7 ſi tertia facies ſit aſcendẽs ei⁹ decanus eſt iupiter dñs ſagittarij qꝺ eſt tertiũ ſignũ illius triplicitatis. Et ſi ꝑma facies leonis ſit aſcendẽs ei⁹ decan⁹ eſt ſol dñs eiuſdez ſigni. Si ſcꝺa facies ſit aſcendẽs ei⁹ decanus eſt iupiter dñs ſigni quod ſuc-

cedit leoni in eadem triplicitate. Si tertia facies ſit aſcendens eius decan⁹ eſt mars dñs tertij ſigni a leone in eadé triplicitate. ſ. arietis. ⁊ ſm hunc modū itellige de alijs triplicitatibus.

T ex hoc dominus orbis.

In hoc capitulo ponit ordinem in domino horarū in natiuitatibus. Snia littere eſt talis. Aſpice in qua hora natus egreditur vterum et dominum illius hore: da pmo anno natiuitatis ⁊ per illum ſignificatꝛ eſſe nati in eodem anno qȝtum ad ſanitates vel ifirmitates corporis nati ſicut per dominum aſcendentis. Et dabis dominum hore ſequētis ſcdo anno. ⁊ per eum ſignificatꝛ eſſe ſubſtātie in eodé anno ſicut per dñm domus ſubſtantie. Dabis dñm tertie hore tertio anno ab hora natiuitatis. ⁊ per eum ſignificatꝛ eſſe fratrū in illo anno ſicut per dñm tertie dom⁹. ⁊ iſto mō facies de alijs dominis horarū eūdo ſm ordiné horaꝝ ⁊ domoꝝ vſqȝ ad finé vite. ⁊ planū eſt in littera qđ dicit. Exéplū in hoc ponatꝛ ꝙ qdam nat⁹ fuit in die ſolis hora q̄rta que hora q̄rta eſt hora lune. erit luna dña pmi anni. ⁊ ab ea accipitꝛ eé corpis. Hora ſequēs eſt ſaturni. erit ergo ſaturn⁹ dñs ſcdi anni. ⁊ ab eo accipitꝛ eē ſubſtātie in illo anno. ⁊ ſic per ordinem.

Et ex hoc diſpoſitio darie.

In hoc capitulo auctor docet ordinare annos fridarie ⁊ gubernationis planetarum in natiuitatibus. Sententia littere talis eſt. Si natiuitatis fuerit in die incipit fridaria a ſole ⁊ gubernat ipm natū ſol ſm qȝtitaté annoꝝ ſue fridarie qui ſunt decé. Poſt ſolem gubernat ipm ven⁹ ſm qȝtitaté annoꝝ fridarie ei⁹ qui ſūt octo. Poſt venerē gubernat mercuri⁹ per. i3. annos. deinde luna per noué annos. deinde ſaturn⁹ p. i i. deinde iupiter per. i2. annos. deinde mars per. 7. annos. deinde caput draconis per tres ānos. deinde cauda dracōis per duos ānos. deide reuertitꝛ diſpoſitio ad ſolé ⁊ vadit per ordinē planetaꝝ ſic pus: numer⁹ aūt oīum annoꝝ eſt. 75. ⁊ qui trāſit hūc numeroꝝ ānoꝝ reuertitꝛ ad diſpōné pmā ſm ꝙ poſſibile eſt. Si aūt natiuitas eſt in nocte incipit fridaria a luna ⁊ diſpoſuit luna annos ſuos. deinde ſaturn⁹. deinde iupiter. deinde mars. deinde ſol. deinde venus: poſtea mercurius. deinde reuertitꝛ ad lunā ⁊ vadit ſm ordiné planetaꝝ ſicut pus. Et qñ aliqs planeta diſponit annos ſue fridarie diſponit ipſe ſeptimam ptem illorum annorū ſolus. In ſcda autem ſeptima pticipat ei planeta frequens qui ei ſuccedit. In tertia autem pticipat ei planeta terti⁹. In q̄rta q̄rtus. Et in qnta qntus. ⁊ ſic vſqȝ ad ſeptem ſeptimas ⁊ ſeptem planetas Uerbi grā: pono ꝙ natus fuit qs in die: incipit ergo fridaria a ſole ⁊ gubernat ipſum ſol ſm qȝtitatem annorū fridarie ſue qui ſunt. io. anni. ⁊ gubernauit ipſe ſol ſolus ſeptimam ptem iſtorū decem annorū. ſ. per vnū annuȝ ſolaré ⁊. i56. dies ⁊. i2. horas. Hec eſt eni ſeptima pars deceȝ annorū. In ſcda ſeptima parte horum decem annoꝝ habuit venus pticipationem cum ſole in fridarie diſpoſitione per vnum annū ⁊. i56. dies. ⁊. i2. horas. ⁊ tranſierunt tūc nato duo anni. ȝ i3. dies completi. deinde habuit pticipationeȝ cum ſole in diſpoſitione fridarie mercurius per vnum annū. ⁊. i56. dies. ⁊. i2. horas. ⁊ in fine huius di

uiſionis tráſierũt nato q̃ttuoꝛ anni ſolares.104.dies.6.hoꝛe.deinde habuit p̄ticipationem cũ ſole luna per eandẽ ſeptimã.10.annoꝛũ.ꝛ in fine hui⁹ diuiſionis tráſierunt nato.5.anni.260.dies.18.hoꝛe.deinde habuit p̄ticipationeȝ cũ ſole ſaturnus per ſeptimã p̄tem.10.annoꝛũ.ꝛ in fine huius diuiſionis tranſierunt nato ſeptem anni.52.dies completi.deinde habuit participationem cuȝ ſole iupiter in diſpoſitione fridarie per eandem ſeptimam.ꝛ in fine huius diuiſionis tranſierunt nato.8.anni ſolares.208.dies.12.hoꝛe.deinde habuit p̄ticipationem cum ſole in diſpoſitione fridarie mars in vltima ſeptima p̄te decem annoꝛum.ꝛ in fine huius diuiſionis tranſierunt nato.10.anni completi. ſ̄m hunc modum eſt faciendum in fridarijs oı̄um planetarum.Caput auteȝ draconis ꝛ cauda q̄libet eorum diſponit per ſe annos fridarie ſue ſiue participationem planetarum.Narrare autẽ euentus contingentes nato in qualibet haꝝ diuiſionũ eẽt nimis longũ.Haly autẽ abenragel in ſuo libro magno complete poſuit omnes diuiſiones ꝛ iudicia cuiuſlibet diuiſiõis.ideo qui volunt hec iudicia legant librum illum.

Et ex hoc almanar. In hoc capitulo docet q̄ꝫ planetaꝝ ſit eleuat⁹ ſup alterũ.Jntẽtio ſua eſt ꝙ plãeta qui fuit altioꝛ in circulo ſuo breui.ſ. in epicyclo dicit̃ eleuat⁹ ſup alterũ eleuatione de qua hic loquit̃.ꝛ hoc eſt qđ dicit Ptoleme⁹ in.63.p̄põne centiloquij.Dicit eniȝ opꝫ aſpicere in coniunctione Saturni ꝛ iouis in eodem minuto ad eleuationem vnius ſuper alterum ꝛ iudica cuȝ foꝛtitudine nature eius in hoc mundo.Et ſil̃r fac in.21.coniunctionibus reſiduis.Haly ibidem dicit in commento.eleuatio planete ſuper planetam eſt vt ſit remotio eius ab auge ſui circuli breuis.ꝛ ille dicit̃ eleuatus ſuper alterum.Auctoꝛ autem in littera iubet aſpicere medium locum planete ꝛ verum locum planete.ꝛ ſi verus locus planete fuerit minoꝛ medio motu planeta eſt deſcendens a ſuperioꝛi p̄te epicycli verſus inferioꝛem p̄tem.Si vero verus locuſ planete maioꝛ medio motu fuerit planeta eſt aſcendens ab inferioꝛi p̄te epicycli verſus ſup̄ioꝛem p̄tem.ꝛ vt breuiter dicat̃ ſi argumentum eq̃tum planete fuerit minus ſex ſignis cõmunibus eſt deſcendens.ꝛ ſi plus eſt aſcendens.deinde iubet auctoꝛ ſubtrahẽ mediũ motum planete de vero motu eiuſdem ſi medius motus fuerit minoꝛ vero:vel econtra ſi fuerit maioꝛ ita videlicet.ꝙ minoꝛ ſubtrahat̃ a maioꝛi ꝛ reſiduuȝ iubet multiplicare per ſeptem.ꝛ numerum p̄uenientem iubet diuidere per.22. ꝛ numerum quotientẽ iubet tenere pꝛo eleuatione qñ aſcẽdit vel pꝛo depꝛeſſione quando deſcendit.De venere ꝛ mercurio iubet reſpicere differentiam inter locum cuiuſlibet eoꝛum ꝛ locum ſolis ꝛ iubet facere ſicut in alijs.Modus p̄us dictus ſcđm ſententiam Ptolemei videt̃ mihi melioꝛ ꝛ certioꝛ.deinde dicit auctoꝛ ꝙ foꝛtioꝛ ſignificatio planetarum eſt.cum vnus eoꝛum fuerit eleuatus ſuper alterum in coniunctione.Jn oppoſitione autem ꝛ in quarto aſpectu erit ſignificatio minus apparens.ꝛ ſi vnus planeta fuerit aſcendens ꝛ alter deſcendens.ille qui fuerit aſcendens vadit ſupꝛa deſcendentem .ꝛ ſi vterque fuerit aſcendens ille vadit ſuper alium:qui fuerit maioꝛis aſcenſionis.ꝛ ſi vterque fuerit deſcendens:ille vadit ſuper alium.qui fuerit minoꝛis

deſcenſionis. Dicit etiam alio mō planeta eleuari ſup planetā q̄ītum ad latitudinem q2 ſeptentrionalis vadit ſuper meridianum. Et ſi fuerit ambo ſeptētrionales ille qui fuerit plus ſeptentrionaliſ vadit ſuper illum qui fuerit min9 ſeptētrionalis. Si v̄o fuerint ambo medionales ille qui fuerit minoris latitudinis vadit ſuper illū qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliqs planeta℞ in eclyptica carens latitudine tūc planeta ſeptentrionalis vadit ſuper eū ⁊ ipſe carens latitudine vadit ſup meridianū.

Et ex hoc apertio portarum.

Dicit q̄ apertio porta℞ dicit quādo inferior iungit ſuperiori ⁊ cum hoc fuerit eo℞ domus oppoſite. Uerbi grā. quando luna coniungit cum ſaturno vel eum aſpicit tūc eſt apertio porta℞. Silr qn̄ ſol cōiungit ſaturno. dom9 enim ſolis ⁊ lune ſunt oppoſite domibus ſaturni. Silr fit apertio porta℞ qn̄ mercurius coniungit Joui. q2 ambe domus utriuſq3 ſunt oppoſite. Silr qn̄ iungit venus marti fit apertio porta℞ q2 eorum domus ſunt oppoſite. Dicit hyſpalenſis q̄ venus ſignificat humiditatem. mercurius ſignicat ventos. ſaturnus nebulas ⁊ frigus. mars ventoſ a dextro .i. a meridie ⁊ calorem. iupiter temperiem ⁊ ventoſ a ſiniſtro. i. a ſeptētrione. Dicit idem hyſpalenſis qn̄ luna ſeparat a ꝯiunctiōe alicui9 planete vel ab ei9 aſpectu ⁊ ꝯiungit alteri planete ⁊ ſint illorum planeta℞ dom9 oppoſite. hoc eſt apertio magnarum valua℞ in qua neceſſe eſt venire ventos vel pluuias vt eſt ex natura illorū planeta℞. verbi grā: luna qn̄ ſeparādo a venere ꝯiungit marti. aut ſeparando a mercurio cōiungit Joui: aut ſeparādo a ſole coniungit ſaturno. hoc eſt apertio magnarū valuarum.

Et ex hoc albutez.

Dic loqt de horis fortunatis ⁊ iſfortunatis. dic̄ q̄ indi inuenerant. 12. horas poſt ꝯiunctionē ſolis ⁊ lune ⁊ dāt eas ſoli: ⁊ diuidūt eas in tres ptes ⁊ iudicāt ſup p̄mas q̄ttuor horas ſm iudiciū p̄mi dn̄i triplicitatis loci ſolis. ⁊ iudicāt ſup q̄ttuor ſcd̄as ſm iudicium ſcd̄i dn̄i triplicitatis loci ſolis. ⁊ ſuper q̄ttuor vltimas ſm iudiciū tertij dn̄i triplicitatis loci ſolis hora ꝯiunctiōis. Poſtea dāt veneri. 12. horas ſequētes ⁊ diuidūt eas ſilr in tres ptes ⁊ iudicāt ſup q̄ſlibet q̄ttuor ſm iudiciū dn̄o℞ triplicitatis loci veneris hora ꝯiunctiōis. Poſtea faciunt ſilr cū mercurio ⁊ luna ⁊ cū ceteris planetis ſm ordinē planeta℞ donec reuertat orbis ad ſolem poſt. 84. horas. ⁊ tunc recipiūt a ſole ſm eundē ordinē. ⁊ hoc ꝯtinuāt vſq3 ad ꝯiunctionē ſcd̄am. Et qdā dicunt q̄ poſt coniunctionē ſunt. 12. hore que vocant cōbuſte in qbus non eſt bonum incipere aliqd̄ opus. ⁊ poſt has. 12. combuſtas ſunt. 72. hore incombuſte in qbus utilis eſt inceptio operum: ⁊ poſt has. 72. incombuſtas iterum ſunt duodecim combuſte. ⁊ iterum poſt illas. 72. incombuſte ⁊ poſt eas. 12. combuſte ⁊ ſic vſq3 ad coniunctionem ſequentem. Et vt breuiter dicat omnes. 12. hore que dātur ſoli ſcd̄m ordinem planetarum ſunt combuſte ⁊. 72. que ſunt alioru3 planetarum ſunt incombuſte. Deinde dicit auctor ⁊ diuidunt has. 12. horas cōbuſtas in tres diuiſiones ⁊ quelibet diſio erit ex quattuor horis. Et dicunt qdam q̄ qui inceperit bellum in quattuor p̄mis horiſ combuſtis timendā eſt

pditio aie ſue. Auctoꝛ nō intelligit pditionē aie poſt vitā iſtā ita ꝙ poſt ſepationem aie a corpoꝛe rapiant eā diaboli ⁊ deducāt ad inferos. Sed itelligit aie pditionē ideſt amiſſionē vite pſentis ⁊ hoc mō intelligit in oibus locis iudicioꝝ aſtronomie. De iſta enim pditione pertinet ad eos loqui. De pma autez perditiōe pertinet teologis. Et qui inceperit bellum in ſcdis qttuoꝛ hoꝛis timendū eſt detrimentū ſui coꝛpoꝛis .ſ. abſqꝫ perditione vite ⁊ qui iceperit bellum in vltimis qttuoꝛ timēda eſt perditio oium que poſſidet ⁊ timet perditio illoꝝ que ptinēt ad ipm ⁊ ſic cōpleta eſt expō qrte dƿe alchabicij introductorij ad magiſterium iudicioꝝ aſtroꝝ.

DIfferentia quinta in cōmemoratione uniuerſarum partiuz.

Iſta eſt qnta differentia iſtius libri in qua auctoꝛ docet piectionē ptium ⁊ poteſt diuidi in duas partes: quoniā in pma parte ponit partes que cadūt in natiuitatibus. Et in ſa parte ponit parteſ que cadunt in reuolutionibus annoꝝ mundi. Scda pars incipit ibi: ⁊ qꝛ auxiliante deo. Prima pars diuidit in duas partes: qm in pma parte dat moduz proiectionis ptium in generali ⁊ exemplificat de parte foꝛtune. In ſcda parte ponit in ſpeciali partes .12. domoꝝ. Scda pars incipit ibi. incipiamꝰ itaqꝫ poſt partem foꝛtune. Snia pme partis eſt talis. Modus in piectionibus partiuz eſt ꝙ accipiuntur gradus equales qui ſunt inter vnum locum ⁊ alium ⁊ numerus ille piicitur ab aſcendente vel alio loco. vel adduntur ſuper gradus equales qui fuerunt inter ambo loca gradus qui ſunt ab initio ſigni aſcendētis ⁊ pductum computatur ab initio ſigni aſcendentis dando cuilibet ſigno .30. gradus. ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi eſt parſ foꝛtune. Uerbi gratia: pono ꝙ ſit ſol in fine ſexti gradus piſcium ⁊ luna ſit in fine .14. gradus geminorum ⁊ gradus aſcendentis ſit .10. gradus arietis. ſubtraham verum locum ſolis a vo loco lune ⁊ remanēt .98. gradꝰ ſup quos addā .10. gradꝰ qui ſunt a pncipio arietis vſqꝫ ad gradū aſcendentē ⁊ pueniūt .108. gradꝰ icipiā piicere ab initio arietis dando cuilibet ſigno .30. gradus: ⁊ terminatur numerus iſte in 18. gradu cancri. ibi ergo eſt pars foꝛtune in exemplo pꝛepoſito.

Incipiamus itaque. In hac parte ponit pꝛoiectionis ptium ſcdm oꝛdinem .12. domoꝝ ponendo in qlibet domo partes ad illam pertinentes. Et poteſt diuidi in tot partes quot ſunt domus ubi partes incipiunt patet in littera. Primo ponit partes pme domus ⁊ ſunt ſex. Prima eſt ps vite. Scda eſt pas hylech. Tertia eſt pars futuroꝝ ſiue pars diuinationis. Quarta eſt pars dilectionis ⁊ concoꝛdie. Quinta eſt pars ſtabilitatis ⁊ durationis. Sexta eſt pars animoſitatis ⁊ audacie. Dicit in littera cum volueris ſcire partem vite accipe gradus qui ſunt a Joue vſqꝫ ad ſaturnum in die ⁊ in nocte gradus qui ſunt a ſaturno vſqꝫ ad Jouem ⁊ pꝛoiice ab aſcendente. Albumazar dicit in ſuo introductorio magno ꝙ hec pars ſignificat vitam naturalem ⁊ eſſe coꝛpoꝛis ac victus que ſi fuerit boni eſſe ſignificat pꝛolixitatem vite ⁊ ſanitatem coꝛpoꝛis ⁊ gau-

dium anime. Si vo fuerit impedita significat paucitatē vite ꝛ multitudinē infirmitatū animiq̨ merorē ac triſtitiam. Deinde dicit auctor pars hylech accipiť a gradu coniunctionis que ꝓceſſit natiuitatē ſi natiuitas fuerit ꝯiunctionalis. vel a gradu ꝓuentiōis. i. oppoſitionis ſi natiuitas fuerit ꝓuentionalis vſq̨ ad gradū lune ꝛ ꝓiicitť ab aſcendente natiuitatis ꝛ vbi finitꝰ fuerit numerus ibi eſt pars hylech. Albumazar dicit qđ hec pars dirigiť queadmodū dirigiť hylech per gradꝰ ꝛ duciť eiꝰ ꝓfectio per ſigna queadmodū fit de hylech. cūq̨ ꝓuenerit eiꝰ directio vel ꝓfectio ad maloꝝ ſignificat impedimentū ꝛ periculū. Et erant multi ſapientū aſtrologorum cū inuenirēt hoiem patiētem pericula maxima in qbuſdam tpibus ꝛ nō inuenirēt in eodem tpe ſuum hylech ꝓueniſſe ad loca maloꝝ. nec inuenirent idē impedimento patētē ſignificationem in reuolutione eiuſdem anni neſciebant cauſaꝫ huiꝰ rei. Et ideo latebat eos hoc: qꝛ nō dirigebāt hanc ꝑtem ꝛ ſi direxiſſent eā inueniſſent hoc maluꝫ accidere in eodem tpe quo ꝓueniſſet hec pars ad loca quedam ſignificantia ipſum periculum. Pars futurorū accipiť in die a luna vſq̨ ad ſolē: ꝛ in nocte ecōtra ꝛ ꝓiiciť ab aſcēdēte ꝛ ꝓprietates iſtiꝰ ꝑtis ſcđm Albumazar eſt ſignificare aiam ꝛ corpꝰ ꝛ eſſe eorum. ꝛ ſignificat fidem ꝛ ꝓphetiam ꝛ regionē ꝛ dei cultū ꝛ ſecreta ꝛ cogitationes atq̨ intētiōes ꝛ res occultas ꝛ celatas: ꝛ oē qđ abſens eſt ex rebus per hūc modū applicabis iudicia in alijs ꝛ a quo loco incipiť q̄libet ꝛ a quo loco proiiciať patet in littera.

SEcunda domus. Hic ponit ꝑtes ſcđe domus ꝛ ſunt tres. Prima eſt pars ſbe. Scđa eſt pars pauptatis ꝛ puitatis ingenij. Tertia eſt pars beatitudinis triūphi ꝛ victorie. Albumazar dicit ꝙ pars ſubſtātie ſignificat ꝓfectū ꝛ victum ac cibū qbꝰ ſubſtētanť corpora que ſi fuerit in bono loco ſignificat bonū eē in ſubſtātia cibo ꝛ victu. Et ſi fuerit impedita ſignificat malū eē in his que diximꝰ. Ceteras aūt ſpecies fortune apparentes ex ſubſtātia. ſ. que theſaurizať ꝛ ſeruať ac acquiriť ſignificant ceteri ſignificatores ſubſtantie ꝛ pars fortune.

TErtia domus. Hic ponit ꝑtes tertie domus ꝛ ſunt due. Prima eſt ꝑs fratrū. Scđa eſt pars beniuolētie fratrū. Dicit Albumazar qđ pars fratruꝫ ꝛ dñs eius. i. dñs ſigni in quo ceciderit ſignificāt eſſe fratrum ꝛ cōcordiam eorum atq̨ dilectionē peregrinationemq̨ eoꝝ ꝛ abſentiam. Poſt hec aſpice ſi hec pars ꝛ dñs eius ceciderint in ſignis multoꝝ filiorum multiplicabuntur fratres. ꝛ ſi ceciderint in ſignis paucoꝝ filiorum erunt pauci. Et ſi volueris ſcire numerum eorum accipe numerum ſignorum que fuerunt inter ꝑtem ꝛ dñm domus in qua ceciderit aut quot fuerint iter ipm dñꝫ ꝛ ꝑtem ꝛ pone vnicuiq̨ ſigno vnum. Et ſi fuerit inter eos ſignum cōe duplica numerum eiuſdem ſigni. Et ſi fuerit inter ipſam ꝑtem ꝛ dñum domus in qua ceciderit aliqs planeta accipe ei etiam vnum. Albumazar etiā ponit partem vnam in hac domo que vocať pars mortis fratrum: ꝛ dicit quod accipiť in die a ſole in gradum medij celi ꝛ in nocte econtra. ꝛ augentur deſuper gradus aſcendētis ꝛ ꝓiiciť ab aſcēdente. ꝛ quotienſcunq̨ ꝓuenerit hec pars ſecū

dum directionem ad ſignificatores fratrũ ⁊ ſororꝫ dãdo vnicuiqꝫ gradui vnũ annũ. aut per ꝓfectionẽ dando cuilibet ſigno annũ eueniet fratribꝰ ⁊ ſororibus aliqd horribile. aut aliqs eorum morietur

QUarta domus. Hic ponit ptes quarte domus ⁊ ſunt ſex. Prima eſt pars patrum. Secunda eſt pars mortis patris. Tertia eſt pars annorꝫ. Quarta eſt pars hereditatum ⁊ poſſeſſionum. Quinta eſt pars nobilitatis nati vtrum ſit filiꝰ illius cui imponitur vel non. Sexta eſt pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris ſignificat eẽ patris ⁊ eius nobilitatis atqꝫ generis. ⁊ ſi hec pars fuerit boni eſſe pater erit nobilis. Et ſi dominus domus huius partis fuerit boni eſſe pater erit fortunatus. Si vo fuerit mali eſſet erit laborioſus. A ſcđa parte huius domus que eſt pars mortis patris accipitur cauſa mortis: ⁊ quotienſcunqꝫ ꝓfectio anni ꝑuenerit ad hanc partem vel ad dñm eius ſignificat periculum patri. ⁊ ſimiliter cum peruenerit aliquis eorum ad ſignificatores patris.

QUinta domus. Hic ponit partes qnte domus ⁊ ſunt ſeptem. Prima eſt pars filiorum. Scđa eſt pars temporis in quo debent haberi filij. Tertia eſt pars ꝑ quã ſcitur maſculinitas vel femininitas. Quarta eſt ps per quã ſcitur de nato de quo ſit interrogatio utrũ ſit maſculus vel femina. Quinta eſt ps ad quã cũ ꝑuenerit iupiter eſt ſignificatio filij. Sexta eſt pars dilectionis filiorꝫ. Septima eſt pars ſcientie filiorũ. Dicit Albumazar ſi pars filiorum ceciderit in ſigno multorũ filiorum hẽbit multos filios. Si vo ceciderit in ſigno ſterili nõ hẽbit aliquẽ filium. Si vo ceciderit in ſigno paucorũ filiorꝫ hẽbit paucos filios. Et ſi hec pars ſignificauerit filios ⁊ fuerit fortunata filij viuent: ⁊ ſi infortunata morientur.

SExta domus. Hic ponit partes ſexte domus ⁊ ſunt due. Prima eſt pars azemena ideſt debilitatis inſeparabilis alicuius membri. Scđa eſt ps ſeruorꝫ. Si ps azemena fuerit cõiuncta cum fortunis erit natus ſanus in membris ſuis. Si vo fuerit ꝯiũcta ifortunis hẽbit morbos inſeparabiles in membris. ⁊ loca in quibus erunt he egritudines ſciuntur a locis infortunarũ ſignificãtiũ eas.

SEptima domus. Hic ponit partes ſeptime domꝰ ⁊ ſunt quattuor. Prima eſt pars deſponſationis virorꝫ. Scđa eſt pars deſpõſationis mulierũ. ⁊ hec accipitur duobꝰ modis. Tertia eſt delectatiõis ⁊ voluptatis. Quarta eſt ps nuptiarꝫ. Qñ ps deſpõſatiõis ꝑuenerit per directionẽ ad Ioueẽ vel venerẽ eſt ſignificatio deſpõſatiõis. Et ego iueni in vna natiuitate tps deſponſatiõis qñ dñs ptis deſponſationis ꝑuenit ad ipaꝫ ptẽ per directionẽ dando cuilibet gradui annum vnum.

Octaua domus. Hic ponit partes octaue domus ⁊ ſunt quattuor. Prima eſt pars mortis. Scđa eſt pars plãete qui iterficit. Tertia eſt ps ãni i quo veniet nato mors aut pauptas ⁊c. Quarta ẽ ps ꝯtẽtiõis ⁊ litigatiõis. Dicit albũazar ſi ps mortis fuerit ipe

dita ⁊ dñs eius ⁊ non aſpexerint eos fortune interficiet natus morte turpiſſi
ma. Si vo aſpexerint fortune erit ecõtrario. Si luna ſol aſpexerit partem pla
nete interficientis ⁊ ipſa luna fuerit in ſigno membrorum abſciſoꝝ natꝰ iter-
ficiet patiẽdo. Et ſi luna fuerit impedita abſcidet ei aliqd de membris. Dñ. pꝭ
anni in quo timet nato mors ⁊ dñs eius cũ dño aſcendentis fuerint impedi
ti erit natuꝭ multarum infirmitatũ ⁊ afflictionis in corpe atqꝫ ſubſtãtia ⁊ mul
totiens appropinqͣbit pditioni corporis ⁊ amiſſione ſubſtãtie. ⁊ quotienſcũqꝫ
pfectio anni puenerit ad hanc partem: aut peruenerit hec pars per pfectio
nem aut directionem ad aſcendens aut ad dñm eius inueniet natus pericu
la in corpe ⁊ infirmitatibus ⁊ inueniet anguſtiã ⁊ horribile in ſubſtãtia. time-
bit quoqꝫ mortẽ ex diuerſis partibus.

Nona domus. Hic ponit partes none domus ⁊ ſunt
due. Prima eſt pars peregrinatiõis.
Scđa eſt pars itineris in aq̃. Ab iſtis accipiunt pegrinatiões na-
ti ⁊ itinera per aquas. Albumazar dicit. ¶ Si pars itineris in aq̃
ceciderit in ſigno aquatico faciet natus multa itinera per aquas
⁊ ſi ibi fuerit fortunata habebit in ſuis itineribꝰ profectum ac lucrum. ⁊ ſi fue-
rit infortunata ſignificat contrarium.

Decima domus. Hic ponit ptes decime domus ⁊
ſunt. 5. Prima eſt pars regiõis at
qꝫ regni. Secunda eſt pars regis atqꝫ regni. Tertia eſt pars pn
cipatum opis regni. Quarta eſt pars ſignificans utrum ſit cauſa
regni vel non. Quinta eſt pars matrum.

Undecima domus. Hic ponit partes vndecime
domus ⁊ ſunt due. Prima ẽ
pars amicorum. Secũda eſt pars ſignificans profectum ⁊ effe-
ctum ⁊ amiciciam amicorum.

Duodecima domus. Hic ponit vnaꝫ ſolã par
tẽ i hac domo que eſt pꝭ
inimicorũ. Et hee ſunt ptes alie qbꝰutunt magiſtri iudiciorũ. Hic
ponit q̃ſdã alias ptes que non ſunt in aliq̃ domoꝝ ⁊ ſunt ſex. Pri
ma eſt ps mendacij rumoꝝ. Scđa eſt ps rõnis ⁊ pfunditatis ſenſus. Tertia ẽ
ps ſapiẽtie ⁊ diſciplie. Quarta eſt ps guerre ⁊ plioꝝ. Quita eſt ps pacis. Sex
ta eſt ps aſpiciẽdi in reuolutiõe annoꝝ. ⁊ oẽs iſte piciunt ab aſcẽdẽte.

Et quia auxiliante deo. Prius auctor po
ſuit ptes que ca-
dũt in natiuitatibꝰ. Hic ponũt ptes que cadũt in reuolutionibꝰ an
noꝝ mũdi. Et põt diuidi in duas ptes: qm̃ pmo ponit ptes qbꝰ utũ
tur magiſtri iudicioꝝ in reuolutionibꝰ in cauſis regnoꝝ. Scđo po
nit ptes qbꝰvtunt magiſtri iudicioꝝ in pſciẽdo forũ rerũ. ſcđa eſt ibi. Jtẽ ſunt
hic alie ptes. Dicit ꝙ ex ptibꝰque exercent in reuolutionibꝰannoꝝ mundi ad
ſciẽdũ cãs regni atqꝫ iperij ⁊ iſta accipit a marte in lunã: ⁊ piicit ab aſcẽdẽte
ꝯiũctiõis que ſignificat mutationẽ regni ⁊ accipit alio mõ a gradu aſcẽdẽtis
ꝯiũctiõis in gradũ ꝯiũctiõis. itelligẽdo a gradu aſcẽdẽtis reuolutiõis ãni in

quo eſt ↄiūctio vſq̃ ad locū in quo planete ↄiungunt᷑. ꝛ niſi hoc mō itelligat᷑ ipoſſibile eſt. Supponit᷑ eni qđ hō ſciat gradū aſcēdētis in hoꝛa ↄiunctionis planetaꝝ ſupioꝝ. Hoc aūt eſt ipoſſibile ſcđꝫ ꝙ dicit abrahā auenezre. dicit eni ſi poſſem⁹ ſcire diē in qua ↄiūgi debeāt: eēt hec res magna. Fit ēt ps alio mō videlicet accipit᷑ a gradu medij celi reuolutiōis illiuſ anni in quo fuit ↄiūctio vſq̃ in ſolē ꝛ ꝓiicit᷑ a gradu iouis. Scđa pars per quā ſcit᷑ q̃ꝫtuꝫ debeat durare rex in regno. Hic accipit᷑ hoꝛa electionis regis a ſole in. 15. graduꝫ ſigni leonis. Et ꝓiicit᷑ a luna. accipit᷑ ēt a luna in. 15. gradū cācri ꝛ ꝓiicit᷑ a ſole. 3ª ps eſt de tpe electionis regis. hic accipit᷑ hoꝛa electiōis regis in die a ioue in ſaturnū ꝛ in nocte ecōtra ꝛ ꝓiicit᷑ ab aſcēdente reuolutiōis anni in quo ſurrexit rex. Et ſi iupiter fuerit in ſigno cōi ꝛ reuolutio fuerit diurna ꝛ cū hoc fuerit iupiter cadens ab angulo tūc accipit᷑ a ſaturno in iouē ꝛ addunt᷑ deſup. 30. gradus: ꝛ ꝓijcit᷑ ab aſcēdēte. Si v̓o iupitet ꝛ ſaturn⁹ fuerint ſibi oppoſiti ꝛ ambo fuerint cadentes ab aſcendente accipit᷑ medietas graduū qui ſunt iter eos ꝛ ꝓiicit᷑ ab aſcēdēte. Et ſi fuerit iupiter in exaltatiōe ſua ꝛ fuerit reuolutio in nocte numerat᷑ ab eo in ſaturnū ꝛ ꝓiicit᷑ ab aſcēdēte. Deinde dicit auctoꝛ ꝙ due ſunt ptes maxime ex q̄bus extrahit᷑ tp̄s electionis regis ꝛ ei⁹ duratōis. Prima earū eſt vt aſpicias hoꝛā electiōis regis ꝛ aſpicias vbi ꝑuenit ꝑfectio āni a cōiūctiōe triplicitatis que ſignificauit illā ſectā in q̄ eſt illud regnū ꝫꝫ ꝙ dat᷑ oib⁹. 30. gradib⁹ annus ꝛ oib⁹ duob⁹ gradib⁹ cū dimidio menſis. ꝛ ſic ꝫm iſtā ꝓpoꝛtionē vſq̃ ad hoꝛā electiōis. ꝛ cū ſciueriſ in quo gradu ſigni ſit ſerua illū gradū: q꞉ ab eo eq̄bis p̄mā ptē. Et cū volueris eq̄re eā aptabis aſcēdēs reuolutiōis anni i quo ſurrexit ip̄e elect⁹. Poſtea reſpice ſaturnū ꝛ iouē ꝛ qs eoꝝ fuerit oꝛiētalis a ſole accipe ab illo vſq̃ in gradū eq̄tiōis ptis p̄me quā ſeruaſti: ꝛ ꝓiice ab aſcēdēte reuolutiōis ꝛ quo ꝑuenerit nūer⁹ ip̄e eſt loc⁹ p̄me ptis.

¶ Nota ꝙ auctoꝛ dic᷑ accipe a plāeta oꝛiētali a ſole ꝛ ſaturno vel ioue ꝛ nō dicit qđ ſit faciēdū qn̄ ābo ſunt oꝛiētales. ego credo ꝙ tūc dēt accipi ab eo qui ſoli fuerit ꝓpingoꝛ. Itē nō dicit qđ debeat fieri qn̄ nullus eoꝝ eſt oꝛiētalis vt̄ bꝛeuiter dicā neſcio qđ fieri debeat q꞉ nō vidi iſtas duas ptes per hūc modū poſitas i aliquo alio libꝛo. Scđa ps ſcit᷑ ħ mō. Aſpice ↄiūctiōe iouis ꝛ ſaturni in q̄ ſurrexerit rex vel cepit regnū ad qđ ſignū ꝛ gradū ꝑuenit ꝑfectio āni dādo cuilibet āno. 30. gra. ꝛ cuilibet mēſi. 2. gra. cū dimidio vſq̃ ad diē in q̄ ſurrexit rex ꝛ ip̄e eſt loc⁹ eq̄tiōis ptis ſcđe ꝫua eū. Poſt ħ accipe a ſaturno vel ioue qs eoꝝ oꝛiētalis fuerit vſq̃ ad locū ptis ſcđe ꝛ ꝓiice ab aſcēdēte reuolutionis āni ꝛ quo ꝑuenerit numerus ipſe eſt locus ptis ſcđe. He ſūt partes que ſignificāt foꝛtitudinē regis ꝛ ei⁹ durationē. Dicit haly abenragel. aſpicies in reuolutionē annoꝝ mūdi pꝛo itronizatiōe intronizati. Pꝛimo a ſaturno que eſt p̄ma ps. ꝛ a ioue que eſt ſcđa. ꝛ quot gra. ꝛ quot minuta fuerint iter eos ꝛ nota ħ. ¶ Poſtmodū ↄſidera in quo ſigno eſt dn̄s medij celi ꝛ reducas illos gra. ad aſcēſiones illi⁹ ſigni in quo fuerit ꝛ ꝙ inde exiuerit erit id qđ durāt anni vel mēſes aut dies. Et ſi fuerit in domib⁹ vel in exaltationib⁹ ſuis erūt anni ꝛ ſit fuerint peregrini in ſuccedētib⁹ erūt mēſes: aliogn erūt dies. Siľr qn̄ ſol applicuerit marti ꝛ mars fuerit curſu uacu⁹ nō applicās ſaturno ſignificat ꝙ milites mouebunt᷑ ↄtra ip̄m intronizatū ꝛ veniēt ſup ipꝫ erecti. ꝛ ꝑꝑ hoc acci

dēt ei triſticie ⁊ anxietates ⁊ forte capiēt eū. Tn̄ ſi mars cū hoc applicuerit ſaturno ipoꝝ nature ꝯiungunt ⁊ nullus mouebit ꝯtra eū.

Item ſunt alie partes. Hic auctor ponit ptes que exercētur in reuolutiōib⁹ annorū mūdi per qs ſcit que res erūt chare ⁊ que viles. Sn̄ia littere ē talis. Cū voluerís ſcire vtrū aliq̄ res erit chara vel vilis multum vel parum ꝯſidera ptē illius rei ⁊ vide in cui⁹ planete domo vel exaltatiōe vel termino ſiue triplicitate cadat ipſas ps. qui planeta ſi fuerit cōbuſt⁹ vel retrogradus aut in aliquo loco maligno vileſcit res illa ⁊ erit pui pcij. Si vō fuerit in loco fortitudis aut in angulo ⁊ maxime i medio celi grauabit res illa ⁊ erit maioris pcij. ⁊ ſi puenerit dn̄s dom⁹ illius ad locū deſcēſiōis ſue vileſcit res illa. Uult dicere ſi planeta hn̄s plures fortitudies in loco ptis fuerit in aliq̄ dignitatū ſuaꝝ ⁊ maxie in ſua exaltatiōe. aut fuerit in aliquo anguloꝝ ⁊ maxime in medio celi res illa erit chara. ⁊ ſm q̄ʒtitatē fortitudis planete in ſuis dignitatib⁹ aut in angulis vel ſuccedētib⁹ erit q̄ʒtitas cariſtie. Si vō planeta ipſe fuerit in caſu a domo vel exaltatione ſua vel fuerit in domo cadēte ab angulo vileſcet res illa ⁊ erit pui precij. Aſpice ſil'r aſpectum fortunarū ⁊ infortunarū ad eā. ſ. ptem ⁊ ad lunā ⁊ dn̄m eius qs ſit ⁊q̄liter aſpiciat illam ptem. Si aūt fortūa ⁊ luna aſpiciāt ipſam ptem multiplicabit eadem res in pcio. ⁊ ſi aſpexerint eaʒ in fortune detrimētum patiet res illa ⁊ erit vilis ⁊ pui pcij. Ego dico tibi ꝙ ſi planeta hn̄s plures fortitudies in loco ptis in reuolutiōe ān̄i retrogradus fuerit ⁊ cū hoc fuerit in aliq̄ dignitatū ſuarū vel in angulo ſignificat ꝙ res illa erit chara ſed nō in pncipio anni q̄ʒdiu dn̄s ptis eſt retrogradus. ⁊ qn̄ ille planeta incipiet dirigi tunc res illa incipiet eſſe chara. Eodem mō ſi planeta dn̄s ptis fuerit in caſu ⁊ fuerit directus ſignificat vilitatem rei ſed illa vilitas erit maxima qn̄ planeta incipiet eē retrogradus. Deinde ponit piectiones ⁊ incipit a pte tritici ⁊ dicit ꝙ ps tritici accipit a ſole in martē ⁊ piicit ab aſcēdēte: a qb⁹ locis accipiant ⁊ a qbus locis piiciant patet in littera. Et vt melius pateat mod⁹ ponam exemplū de pte tritici in figura ꝯiunctionis pcedentis introitum ſolis in arietem ⁊ ēt in figura reuolutionis anni iſti⁹. ſ. 133 i. dico ꝙ pariſius ſm veritatē tabularū alfonſij in hora ꝯiunctōis ſolis ⁊ lune pcedentis itroitū ſolis in arietem erit aſcēdēs pmus gra. cancri. loc⁹ ſolis illa hora erit. 5. ſigna alfonſi. 56. graduſ. 42. minuta. 36. ſa verus loc⁹ martis fuit vnū ſignum. 44. gra. 17. minuta. 28. ſa videbo q̄ʒtū eſt inter ſolē ⁊ martem ſubtrahendo locum ſoliſ a loco martis ⁊ inuenio. i. ſignū. 47. gra. 34. minuta. 52. ſcd̄a quē numerū cōputabo ab aſcēdente ⁊ terminat numerus in libra. 18. gra. 10. minuto. 6. ſcd̄o. Deinde videbo qs eſt ibi fortior ⁊ inuenio ſaturnū in illo loco fortiorē q2 eſt exaltatio ſua noīe cuius hēt ibi q̄ttuor fortitudines. ⁊ eſt triplicitas ſua rōne cuius hēt tres fortitudines. eſt ēt facies ſua rōne cuius hēt vnā fortitudinē: hēt ergo ſaturn⁹ in loco ptis tritici. 8. fortitudies. Poſt ſaturnū eſt ven⁹ q2 eſt dom⁹ ſua ⁊ hēt ibi. 5. fortitudines. ⁊ iupiter hēt ibi terminū. Aſpiciā ſtatū cuiuſlibet iſtoꝝ in figura ⁊ ſm ſtatū eoꝝ videbo de ſorte tritici. Aſpiciā pmo ad ſaturnum quē ſtatū ipſe hēt in figura: ⁊ inuenio ipm in angulo terre nō diſtantem ab angulo per. 4. gra. ſignificat hoc ꝙ triticū debet eē charū nō tn̄ multuʒ q2

angulus nõ eſt fortis fortior enĩ angulorꝫ q̄ʒtum ad hoc eſt mediũ celi:deĩde aſcẽdens:poſtea angulus terre ⁊ vltimo angulus occidentalis tñ q꜡ ſatur‑nus eſt retrogradus ⁊ in loco ſuo ꝑegrinus nulla hñs in loco ſuo dignitatẽ ſignificat ꝙ triticũ in ꝓncipio anni erit parui ꝓcij. Et qñ ſaturnus incipiet di‑rigi aſcẽdet preciũ eius ⁊ erit magis charũ.hec eſt ſignificatio ſaturni. Dein‑de aſpiciam ad ſtatum veneris ⁊ inuenio eam in domo. i i.ſua ꝓpria domo ſignificat hoc ſimiliter ꝙ triticũ erit aliquãtulum charũ. Proſpiciã etiam eã‑dem partem in figura reuolutiõis anni eiuſdẽ. Dico quod aſcendẽs reuolu‑tionis ſm tabulas ꝓdictas erit q̄rtus gradus.i 5.minuta.26.ſa libre. Diſtã‑tia inter ſolẽ ⁊ martẽ erit ideſt ſignũ.45 gradus.3.minuta.59.ſecũda. Cõpu‑tabo hũc numerũ ab aſcendẽte:⁊ terminat numerus in capricorno.i 9.gra. i 9.minuto.2 5.ſo mars hʒ in loco iſtius partis exaltationẽ ⁊ triplicitatẽ hʒ ergo ibi ſeptẽ fortitudines.ſaturnus hʒ ibi domũ ⁊ facieʒ:hʒ ergo ibi ſex for‑titudines.mars eſt fortior in loco ⁊ ipſe in angulo medij celi ſignificat hoc ꝙ triticum debʒ eſſe charum:ſed q꜡ mars eſt in caſu ab exaltatione ſua nõ erit charum donec exiuerit caſum ſuum.

¶ Finitur ſcriptũ ſuꝑ alchabiciũ ordinatum ꝑ Joãnẽ de ſaxonia in villa pa‑riſienſi.anno.i 33 i. Correctũ ꝑ artiũ ⁊ medicine doctorẽ magiſtrꝫ Bartholo‑meũ de altem ⁊ nuſia. Impreſſum Uenetijs ꝑ Joãnem ⁊ Gregoriuʒ de gre‑gorijs fratres.anno natiuitatis dñi.M.ccccc.ij.die.xviij.Februarij.

Tabula foliorum huius operis.

a
Libellus iſagogicus
De diuiſione
Tabula domorꝫ
Ubi preponunt
b
Differentia ſecũda
equales ⁊ breues
Uenus fortuna
⁊ coniunctione ſua
c
uentionis que
in initio ortus
gulus medij celi
niat ad bonos vel

d
fuerit homo hñs
hoc fortaſſis erit
net ſolum defendere
poſtulata a dño
e
põt eſſe rõ:quia
angulo medij celi
te:⁊ remanebit
nibus gradus
f
contactu horizontis
igneum erit aliqua
putatur a gradu
qđ frater eius eſt

g
ges antiqui omnium
preſentia domini
Aſpexi in hac qõne
larum ſunt ſecũdum
h
in ſeptentrione
priam ⁊ naturam
do ſunt orientales
rio ⁊ ab illo in
i
pus in quo
mutationis
ca per diſtantiam
⁊ cum medietate
n um vnum ⁊c̃.

Finis.